

BIBLIOTECA LITTERARIA SERIA III.

—
CONTELE

DE

MONTE-CRISTO.

de

ALESANDRU DUMAS.

TRADUCERE

de

G. A. Baronzi.

VOL. VI.

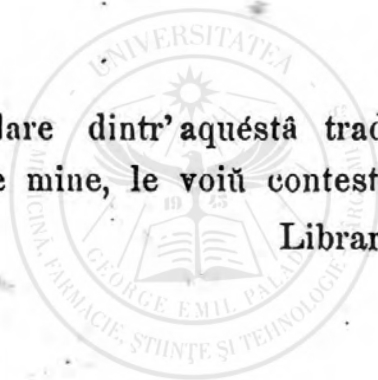
BUCURESCI.

Librariu-Editoru George Iacovidu.

1858.

Or-quâte Esemplare dintr'aquéstâ traducere nu vorũ fi
subscrise de mine, le voiũ contesta dupe legĩ.

Librariũ-Editorũ.

CONTELE

DE

MONTE-CRISTO.

CAPITULU LXXVI.

Progresele lui Cavalcanti fiul.

Domnșlă Cavalcanti tatălă plekase ka sã șî reia ser-
viciulă, nã în armata Maieștății Sale imperatorșlă Austriei,
dar la jokșlă rșletei dela bșile din Luca, kare era șna din
plăcherile lăi cele mai mari.

Se îndelege kã lșase kã cea mai mare skșmpștate
nînz la celă din șrmș naxlă din șșma ce i se detese pentrș
kșlștoria sa șî pentrș resnlata pșrtșrii sale maieștșoase kã
kare șî jșkase rolșlă de tatș.

D. Andrea mostenise dșn'ășeăștș plekare toate șșr-
tiele kari konstata kã într'adevșrș avea onoare sã fiș fișlă
markișșlă Bartholomeo Cavalcanti șî ală markisei Leonora
Corsinari.

Se afla darș oare-kșm ankorată într'ășeăștș șocieta-
te parisianș așa de lesne întrș a priimi ne streinș șî a 'i
trakta, nã dșne kșm șșntă, çî dșne kșm voră sã fiș.

Kștre așeștea ce cere çineva dela șnă jșne la Pa-

risū? sꝛ vorbeaskꝛ oare-kꝛm limba sa, sꝛ fîz îmbrꝛkatꝛ kꝛ kꝛvîingꝛ, sꝛ fîz bꝛnꝛ jꝛkꝛtorꝛ ūi sꝛ plꝛteaskꝛ în aꝛgꝛ.

Se înꝛeleꝛe kꝛ nentr'ꝛnꝛ streinꝛ nꝛ è çineva aꝛa de greꝛ ka nentr'ꝛnꝛ Parisian.

Andrea lꝛase darꝛ în vre o çinçî-sꝛre-zecꝛ zile o posiçione destꝛlꝛ de frꝛmoasꝛ: îlꝛ nꝛmea D. konte; se zicꝛea kꝛ are çinçî-zecꝛi mîi livre venitꝛ, ūi se vorbea de nemꝛçinitele tesꝛre ale D. tatꝛlꝛi seꝛ, îngronate în karierele Saravezzei.

ꝛnꝛ învꝛçatꝛ, înaintea kꝛrꝛia se vorbea despre astꝛ împejꝛrare din ꝛrmꝛ ka de ꝛnꝛ çe adevꝛratꝛ, deklarꝛ kꝛ a vꝛzꝛtꝛ karierele de kari era vorba, çeia çe dete o valoare mare înkredîngꝛilorꝛ çe nîn'atꝛnçî fîstꝛa în stare de îndoialꝛ, ūi kari, de atꝛnçî înkꝛa, lꝛarꝛ konsistinꝛa realitꝛçii.

Într'acestꝛ çerkꝛ alꝛ societꝛçii parisiane ꝛnde amꝛ întrodꝛsꝛ ne çititorii nostri, se afla n'atꝛnçî, kꝛndꝛ Monte-Cristo veni într'o searꝛ sꝛ fakꝛ o visitꝛ domnꝛlꝛi Danglars.

D. Danglars eꝛise, dar pronꝛserꝛ kontelꝛi sꝛ îlꝛ întrodꝛkꝛ la baroana, kare era visibilꝛ, ūi elꝛ priimi.

Dela prinçꝛlꝛ datꝛ la Auteuil ūi dꝛne evenimentele kari ꝛrmaserꝛ dꝛn'acꝛia, doamna Danglars aꝛzea totꝛ d'asna k'ꝛnꝛ felꝛ de tresꝛire nervoasꝛ pronꝛnçꝛndꝛ-se nꝛmele lꝛi Monte-Cristo.

Daka înfꝛçimarea kontelꝛi nꝛ ꝛrma sgomotꝛlꝛ nꝛme-lꝛi seꝛ, simçirea dꝛgeroasꝛ se fꝛçea mai întinsꝛ; daka, din kontra, kontele se areta, figꝛa sa deskisꝛ, okii lꝛi strelꝛçitorii, amabilitatea sa, galanteria sa kiarꝛ nentrꝛ doamna Danglars, alꝛnga îndatꝛ nînꝛ la çea din ꝛrmꝛ impresiune de temere, se pꝛea baroanei kꝛ nençingꝛ ka ꝛnꝛ omꝛ aꝛa de plꝛkꝛtꝛ la façꝛ sꝛ poatꝛ nꝛtri înkontra ei nisçe skopꝛri rele: kꝛtre acestea, inimele çele mai korꝛnte nꝛ potꝛ kꝛede rexlꝛ de kꝛtꝛ fꝛkîndꝛ-lꝛ a se repꝛssa pe ꝛnꝛ inte-

resă oare-kare; reză nefolositoră și fără cază desplăce
ka o anomală.

Kândă Monte-Cristo intră în bzdorislă unde amă mai
avătlă onoarea să întrodăcemă ne ăititorii nostri, și unde ba-
roana urma k'ănlă okiă destărlă de neastămpărată nisce de-
semne ăe i le da fiă-sa dăne ăe le privea dănpăreă kă
D. Cavalcanti fiărlă, înfăășăarea sa și prodăse efektărlă or-
dinară, și baroana, dăne ăe simăi oare-kare bătărlă de i-
nimă kândă azzi nămele kontelăi, ilă priimi sșrăzindă.

Aăesta, din partei, înbrăășă toată șăena k'o ară-
kătlărlă de okiă.

Lingă baroana, Eugenia șădea kam kălkată ne o ka-
nănea, și Cavalcanti sta în piăioare.

Cavalcanti, înbrăkată în negre ka șnlă eroă d'ăi lăi
Goethe, kă pantofi de lakă și kă ăiorană de mătase albă a
leasă, petreăea o mănă albă și destărlă de îngrijită în pă-
rlă seă blondă, în mizlokărlă kărlăia skinteia șnlă diamantă
ne kare, kă toate învăătlărele lăi Monte-Cristo, jănele va-
nitosă nă pătăse să reziste la doringă de a ilă păne la de-
ăitărlă seă ăelă mikă.

Astă miskare era înșăăită de nisce kărlătlăre asa-
sine ăe le arănkă jănele asăpă damăelei Danglars, și de
sșspine trimise l'ăăeia-și adresă ka și kărlătlărele.

Damăela Danglars era totă ăăeia-și, adikă frămoa-
să, ăeăe și batjokoritoare.

Niăi șna dănr'ăăeste kărlătlăre, niăi șna dănr'ăăeste
sșspine ale lăi Andrea nă i skăpa.

Ară fi zisă ăienăva kă alăneka ne platoșă Minervei,
platoșă kare șniă filosofă pretăndă kă akopere șne-oră pep-
tlărlă Șaphei.

Eugenia salstă kă ăeăeală ne kontele, și profită de
intăiele păeokăpărlă ale kănvorbiriă șnre a se retrăăe în sa-

lonxliș ei de stădiș, de unde neste pșginș dozș glasșri, esa-
lândș-se rıztoare și sgomotoase, amestekate kș cele d'in-
tiș akoarde ale xniș pıano, fșkșrș ne Monte-Cristo sș sçitș
kș damıçela Danglars prealesese maı mältș dekștș societa-
tea lși și a lși Cavalcanti ne a damıçeleı Luisa d'Armilly,
maestra sa de kșntare.

Atșnçı fș kșndș Monte-Cristo, stândș de vorbș kș
doamna Danglars și pșrındș absorbiș de fermekșlș kon-
vorbiriı, vșzș kș solıçıtșdinea lși Andrea Cavalcanti, manie-
ra sa d'a se dșçe s'askelte mșsika la șșa ne kare nș kș-
teza sș o treakș, și d'a și areta mirarea.

İndatș bankerșlș intrș.

İntiia sa kșștșrș fș pentrș Monte-Cristo, este a-
devșratș, dar a doza fș pentrș Andrea.

Kștș pentrș nevastș-sa, o salștș dșue felșlș kș kare
șniı bșrbaçı salștș ne nevestele lorș, și desne kare çei
neınsșraçı nș vorș pștea sș și fakș ideș de kștș nșmaı
kșndș va pșblika çineva șnș kodș prea întinsș desne kon-
jșgalitate*.

— Nș te aș invitatș damıçelele sș façı mșsikș kș
ele? întrebș Danglars ne Andrea.

— Vaı! nș, domșșle, respnșse Andrea k'șnș șșșpınș
maı simçitș inkș de kștș çele alte.

Danglars înaintș atșnçı șșre șșa de komșnikare și
o deskise.

Atșnçı se vșzșrș amındozș damıçelele șezındș ne
açela-și skășnș dinaintea açelçia-și pıano.

İnsuçea fș-kare kș kște o mșnș, esersıçıș kș kare
se obiçınșiserș din fantasiș și la kare primiserș o pștere in-
semnștoare.

. Damıçela d'Armilly, kare se vedea atșnçı formândș,

* Kșșpıçıș.

ku Eugenia, printre kadra șuei, șușă din așele tabloșri vii kəm se fakș adese în Germania, avea o frəmșeșe însemnștoare, saș maī bine o ținșileșe aleaș.

Era o femeiș mikș șșbșire ūi blondș ka o zșnș kș pșrș mare bșklatș kare i kșdea pe șnș gștș pșșinș prea lșngș, ka așelea pe kari le đș șne-orī Perugin Virgiuilor lși, ūi nișe okī vșlșiđi de ostenealș.

Se zice kș i era pentșlș slabș ūi kș era șș moarș într'o zi kșntșndș ka Antonia din *Violinul Cremonei*.

Monte-Cristo înșinșe în ținșeșș* o kșștșșrșș repede ūi kșrioaș.

Pentș înșia oarș vedea pe damișela d'Armilly, de kare așzise de mșlșe orī vorbindș-se în kasș.

— Eī bine! întrebș bankerșlș pe fiș-sa, șșntemș darș eskłșūi noi?

Atșnși đșse pe jșnele într'șnș salonș mikș, ūi, or din întșmplare, saș din îndemșnare, șșa fș impinșș în doșlș lși Andrea așș-felș înkștș, din lokșlș șnde ședea eī, Monte-Cristo ūi baroana șș nș poașș vedea nimikș.

Dar, fiindș-kș bankerșlș șșmase đșne Andrea, doamna Danglars niși kș se arețș kș lșș a minte l'așeasș imprejșrare.

Îndatș đșn'așeasta, konștele așzi glasșlș lși Andrea resșnșndș la akoardele pianșlși, înșoșindș șnș kșntikș korsikanș.

Pe kșndș askșlta konștele șșrizșndș așeșș kșntikș, kare ilș fșșea șș zite pe Andrea ka șș ūi adșkș a minte de Benedetto, doamna Danglars lșșda lși Monte-Cristo nșterea șșfloteașkș a bșrbatșlși eī, kare, kiarș în dimineada așeia, perdșse trei saș patrș șște miī franși într'șnș falimentș milaneshș.

* Xareșș.

Ei bine! întrebă banchierul pe fiă-sa, suntemă dară esclusi noi?

— **III**, într'adevăr, lașda era meritată: kȳčȳ, daka kontele n'arș fi aflat'o dela baroana saș poate prin vre șnșlș din mizloachele ȳe avea ka sȳ afle totș, figșra baronșlșȳ nș i arș fi șnșș nȳčȳ o vorbȳ.

— Bine! kșmetȳ Monte-Cristo, a ajșnșș s'askșnzȳ ȳeia ȳe perde; akșm o lșntȳ, se lșșda kș aȳeasta.

Pe șrmtȳ zise tare:

— **Ox!** doamnȳ, D. Danglars kșnoasȳe așa de bine Bursa, inkșlșș mȳ va intoarȳe totș d'ășna akolo ȳeia ȳe va nștea perde intr'altȳ parte.

— Vȳșș kȳ estȳ mȳ dșmneata ĩn retȳȳirea komșntȳ, zise doamna Danglars.

— **III** ȳe retȳȳire este asta? zise Monte-Cristo.

— Kȳ D. Danglars joakȳ, de oare-ȳe elș nș joakȳ de lokș.

— **Ax!** da, este adevȳratș, doamnȳ, mȳ adșkș a minte kȳ D. Debray mȳ a zisș... Dar intr'adevȳrș, ȳe se face D. Debray? Șșntș vre o treȳ natȳ zile de kșndș nș ĩlș am vȳșșlș.

— **III** eș, zise doamna Danglars k'șnș taktș minșnatș. Dar aȳ ĩnȳenștș o vorbȳ ne kare aȳ ĩntregșnt'o.

— Kare?

— Zȳeai kȳ D. Debray a zisș...

— **Ax!** este adevȳratș; D. Debray mȳ a zisș kȳ dșmneata sakrifikaȳ la demonșlș jokșlș.

— Am avștș aȳestș gșstș kȳtș-va timnș, o mȳrtș-riseshș; dar akșm nș ĩlș maȳ am, zise doamna Danglars.

— **III** n'aȳ drentș, doamnȳ. Eȳ! Dșmnezeshș meș! șorșile șrșiteȳ șșntș prekariē, mȳ, daka eram femeȳ, mȳ din ĩntimnlare eram femeia șnș bankerș, or kȳtȳ ĩnkredere s'am ĩn ferȳȳirea bȳrbatslșȳ meș, kȳčȳ, ĩn șpekșlș, șȳȳȳ bine, totșlș este triste mȳ restriste, eȳ bine! zikș, or kȳtȳ ĩnkredere

s'am în fericiirea bărbatului meu, totuși amî închipie să mi asigure o stare independentă, kiară de amî kăpăta astă stare pînăndă interesele în niscă mîini ce i ară fi nekănoskate.

Doamna Danglars se roși fără voci.

— Eată, zise Monte-Cristo, ka kăm n'ară fi vărătă nimikă, se vorbesce de o spektă băntă ce s'ară fi fărătă erî ka bănrile Neapolei.

— Eă nă am, zise ka vioiciune baroana, mi niçî kă am avătă vre o dată; dar, într'adevăr, amă vorbită destăi desne Bursă, domnie konte, semăntă a doî așengî de skimbă; să vorbimă pșgină mi desne biegi Villesort, kari sântă așă de sșpărați în minătă așta de fatalitate.

— Dar ce li s'a întimplată? întrebă Monte-Cristo ka o minănată naivitate.

— Dar sçii; dăne ce perdărtă pe D. de San-Méran treisăș patră zile dăne plecarei, perdărtă mi pe markisa trei săș patră zile dăne sosirea ei.

— Ax! este adevărătă, zise Monte-Cristo, am aflată așăsta; dar, kăm zise Claudiu lăi Hamlet, è o lepe a natreii: pșringii loră mșriseră înaintea loră, mi ei 'i aă plănsă; voră mșri mi ei înaintea koniilor loră, mi konii loră îi voră plăne.

— Dar nă è nșmaî asta.

— Ce felă nă è nșmaî asta!

— Nă; sçiaî kă era sș mșrite pe fia loră...

— Kă D. Franz d'Épinay. A remasă nșnta?

— Ieri dimineagă, dăne kăm se vede, Franz le a întorsă kșvîntă.

— Ax! adevărătă... Și kșnosçî kassa astei desfaceri?

— Nă.

— Ce mi spui, Dămnenezle! doamnă... Și D. de Villefort, cum sferă aste nefericiri?

— Cum le sferă totă d'asna, ka filosofă.

În mințelă ačesta, Danglars reintră singură.

— Ei bine! zise baroana, ai lăsată ne D. Cavalcanti kă fua dămitale?

— Și ne damicela d'Armilly drentă čine o ie?

Pe șrmă, întorkindă-se către Monte-Cristo:

— Păkată jăne, nă è așna, domnșle konte; prinčinele Cavalcanti?... De kălă, să fî oare kă adevărată prinčine?

— Eș nă respunză, zise Monte-Cristo. Mî aș prezentată ne tată-seș ka markisă, ară nștea fi mi konte, dar ničî elă, dăne kăm krežă, nă are așna mare pretenzișne l'acheastă titlă.

— Pentră če? zise bankerălă. Daka è prinčine, face reș să nă se lasde kă asta. Fîr-kare kă drentălă seș. Nă mi plache să mi reneče čineva orișina.

— Ox! estî șnă demokrată neașă, zise Monte-Cristo șrîzîndă.

— Dar, vezi, zise baroana, la če te espui; daka D. de Morcerf s'ară întîmpla să viș, ară afla ne D. Cavalcanti într'o kameră șnde elă, kare é fidanșată Eugeniei, n'a avșă ničî o dată voia să între.

— Bine faci de zici daka s'ară întîmpla, respunșe bankerălă, kăčî, într' adevără, ară zice čineva, vșzîndă-lă kă vine așna rară n'aičî, kă nămaî întîmplarea poate să îl adăkă.

— În-fine, mi daka venea, mi vedea ne astă jșne lîngă fua dămitale, ară nștea fi nemășgămită.

— Elă! ox! Dămnenezlă meș! te înveli, D. Albertu nă ne face onoarea să fî șelosă de fidanșata sa, nă o iș-

besce destslě ka s'z simg'e vre o nelosiz. K'ztre ačestea, 4e mi nas'z dak'arě fi nemxljxmitě saš n'z?

— K'z toate ačestea, in p'xnktslě xnde amě ajxnsě...

— Da, in p'xnktslě in kare amě ajxnsě: vreī s'z s'čii p'xnktslě in kare amě ajxnsě? a dangatě o dat'z la bal'xlě m'zmeī sale k'z fiit-meā, ne k'zndě D. Cavalcanti a dangatě de trei orī k'z ea, mi elě ni4i k'z s'a t'zrbzratě.

— D. viče-kontele Albertū de Morcerf! an'xng'4 va-letslě de kamerz.

Baroana se sk'xl'z k'z vioi4izne.

Era s'z se d'xk'z in salonslě de st'xdiš ka s'z dea de s'čire fieī sale k'zndě Danglars o onri de brayš.

— Las'z, zise elě.

Ea se ixt'z la d'insxlě k'z mirare.

Monte-Cristo se p'ref'k'z k'z n'z v'z'z astě jokš de s'čen'z.

Albertū intr'z.

Era foarte fr'zmosě mi foarte veselě.

Sal't'z ne baroana k'z b'xk'zri'z, ne Danglars k'z fami- liaritate, ne Monte-Cristo k'z i'zbire.

Pe xrm'z, intork'ind'z-se k'ztre baroana:

— Mi d'āi voi'z, doamn'z, i zise elě, s'z te intrebě k'z'm se afl'z dami4ela Danglars?

— Foarte bine, domn'zle, resn'zse k'z vioi4izne Dan- glars; in min'xtslě ačesta fače m'zsik'z imp'z'zn'z k'z D. Ca- valcanti.

Albertū mi p'zstr'z aeršlě 4elě linis'4itě mi indiferintě: poate k'z simg'ea vre x'ně nekasě intr'insxlě; dar vedea k'z'z'z'zra l'z Monte-Cristo a4intat'z as'z'p'z'z.

— D. Cavalcanti are x'ně glasě de tenorě foarte fr'z- mosě, zise elě, mi dami4ela Eugenia x'ně soprano min'xnatě,

fără mai pune că cântă din piano ca Thalberg. Katz s-a fuzat cu concertul de minune.

— Adevărat este, zise Danglars, că se acordă foarte bine între ei.

Albertu s'areta că nu înțelese astă ekivokă, care, că toate acestea, era așa de grosă încâtă doamna Danglars se roși.

— Și eș sunt muzikantă, zgomăt junele, celă puțină dăne căm sună maestrul mei; eș bine! lăcră de mirare, n'am putut akorda nici o dată n'akum glasul meu că nici un alt glas, mi mai virtosă că glasurile de soprano mi mai puțină de câtă că cele alte.

Danglars s'rise puțină, care însemna:

— Dar ia mină-te! Astă-felă, zise elă, sperândă fără indoială s'ajungă la scopulă ce dorea, principinele mi fiă-meă aș făcută ieri ne toată lumea s-a se mire. Nu erai akolo ieri, domnule de Morcerf?

— Care principine? întrebă Albertu.

— Principinele Cavalcanti, răspunse Danglars, care stăria totă d'azna s-a dea astă titlă lă Andrea.

— Ah! mă eartă, zise Albertu, nu știam că e principine. Ah! principinele Cavalcanti a căntată ieri că damicela Eugenia? Într'adevăr, kată s-a fi fostă ună ce căpitoră, mi mi pare reș foarte multă că nu 'i am aszită mi eș. Dar n'am putut veni dăne invitarea dămitale, căci eram silită s-a însușeskă ne doamna de Morcerf la baroana de Château-Renaud măma, unde cănta Germani.

Pe zgomăt, dăno tăcere, mi par' că n'ară fi fostă vorbă de nimică:

— Am voiă s-a mi înfășimeză înkinășurile damicelă Danglars? zise Morcerf.

— Oxl asteantă, asteantă, ță rogă, răspunse bankerulă onrindă ne junele; aszi ce kavatină delicioasă, ta, ta,

ta, ti, ta, ti, ta, ta; è minsnatǔ, se. va fini nsmaĩ de ktǔ... nsmaĩ o sekǔndǔ, de minǔne! bravo! bravi! brava!

Și bankerslǔ inǔenǔ s'anlǔxǔde ka ǔnǔ nebǔnǔ.

— Într' adevǔrǔ, zise Albertǔ, é ǔeva frǔmosǔ, și é kǔ nenǔtinǔđ sǔ inǔdeleagǔ ǔineva maĩ bine mǔssika ǔereĩ sale de ktǔ prinǔpinele Cavalcanti. Aĩ zisǔ prinǔpine, nǔ é așǔa? Apoi, și de n'arǔ fi prinǔpine, é lesne sǔ se fakǔ în Italia. Dar, ka sǔ ne intoarǔchemǔ l'adorabiliĩ nostri kǔntǔtori, arǔ trebzi sǔ ne faǔi o plǔcere, domnǔle Danglars: arǔ trebzi sǔ roǔi ne damiǔela Eugenia și ne D. Cavalcanti sǔ inǔceapǔ o altǔ bǔkatǔ, frǔ'a le sǔnǔne kǔ é vre ǔnǔ streinǔ aǔi. E ǔnǔ ǔe așǔa de plǔkǔtǔ s'arǔzǔ ǔineva mǔssika nǔșinǔ maĩ de departe, într'o penǔmbrǔ, frǔ'a fi vǔzǔitǔ, și prin ȳrmare frǔ'a sǔnǔtra ne ǔelǔ ǔe kǔntǔ, kare va pǔtea astǔfelǔ sǔ se lase în totǔ instinktǔlǔ ǔenilǔi seǔ saǔ în totǔ avǔntǔlǔ inimeĩ sale.

Așǔ datǔ, frǔ trǔsnitǔ de sǔnǔele ǔelǔ reǔe alǔ jǔnelǔi.

Lǔș ne Mǔnte-Cristo la o parte.

— Eĩ bine! i zise elǔ, ǔe zicĩ desnre înamoratǔlǔ nostrǔ?

— Mi se pare nrea reǔe, é învederatǔ; dar ǔe sǔ faǔi? ȳĩ aĩ datǔ kǔvintǔlǔ!

— Frǔrǔ indoialǔ, mi am datǔ kǔvintǔlǔ, dar ka sǔ daǔ ne fiǔ-meǔ ǔnǔi omǔ kare o izbesǔe, iar nǔ ǔnǔi omǔ kare n'o izbesǔe. Vezĩ ne aǔesta reǔe ka o mǔrmǔrǔ, mǔnǔdrǔ ka ǔnǔ pǔșnǔ; daka era și înavǔșitǔ, dak'avea starea lǔi Cavalcanti, i s'arǔ maĩ treǔe kǔ vederea. Pre leǔea mea, nǔ mi am datǔ în vorbǔ kǔ fiǔ-meǔ, dar kǔndǔ arǔ avea bǔnǔ gǔștǔ...

— Oș! zise Monte-Cristo, nǔ sǔiș daka mǔ orbesǔe amiǔia ǔe o am pentrǔ dǔnsǔlǔ, dar te înkredinǔeșǔ, kǔ D.

de Morcerf è unã june foarte plãcutã, care va face pe fãa d'omitale fericitã, mi care v'ajunãe azì mîne mi elã ceva, kãci poziãionea tatãrã seã è minãnatã.

— Ax! zise Danglars.

— Pentru ce astã îndoialã?

— Pentru cã è totã d'ãrna trekãtã... acestã tre-
kãtã întãnekosã.

— Dar trekãtã nãrintelã n'are nimicã a face kã
fiãrã.

— Ba da! ba da!

— Sã vedemã, nã te aprinde. E o lãnã de kãndã
astã kãstãtorã ãi se nãrea minãnatã... Înceleã, eã sãnt
desneratã: la mine ai vãzãrã pe acestã june Cavalcanti, pe
care nã ilã kãnoskã, ãi o mãi snãiã.

— Îã kãnoskã eã, zise Danglars, mi è destãrã.

— Îã kãnosã! Ai aflatã darã ceva desnre elã? in-
trebã Monte-Cristo.

— E vre o trebãinã s'afãrã ceva, mi la cea d'întãiã
vedere nã scãie çineva kã çine are a face? Mãi întãiã kã è
avãrã.

— Nã o asigãrã.

— Resnãzi nãtrã dãnãrã, kã toate aqesteã.

— Pentru çinã-zeã miã livre, o bagatelã.

— Are o kresçere bãnã.

— Xm! zise akãm mi Monte-Cristo.

— E mãsikantã.

— Toã Italianã sãntã.

— Askãlã, konte, nã estã drentã nãtrã aqestã june.

— Eã bine! da, o mãrtãriseskã, mi nãre reã sã ilã
vãzã kã, kã toate kã ãi kãnoasçe legãmãntãrã kã Morcerf,
se vãrã mi elã mi abãrã de avereã lãi.

Danglars încãpã sã rãzã.

— Oх! че пританѣ естѣ! зисе елѣ; дар аста се интимнѣ в тоате zilele prin lume.

— Не погнѣ кѣ тоате ачестеа с'о рѣнѣ астѣ-фелѣ кѣ елѣ, скѣмнѣлѣ меѣ Danglars; Morcerfѣ се интенеиазѣ пе ачестѣ кѣзѣторѣ.

— Се интенеиазѣ?

— Де позитивѣ.

— Атънѣ сѣ се есплѣче. Арѣ требѣ сѣ стрекорѣ дозѣ vorbe tatѣлѣ despre ачестеа, скѣмнѣлѣ меѣ conte, дѣмнеата кѣре естѣ bine в кѣса ачѣа.

— Еѣ! ми де знде drakѣ аѣ вѣзѣтѣ кѣ есте аша?

— Дар ла балѣлѣ lorѣ, ми се паре. Че фелѣ! контеза, мѣндра Mercédès, despreзѣитоага Catalană, кѣре аѣа се вѣжосѣче сѣ ми дескѣзѣ гѣга ла кѣносѣинѣле еѣ чеѣе маѣ vekѣ, те а лѣатѣ де браѣѣ, а емѣтѣ кѣ дѣмнеата в гѣрѣдѣнѣ, а аѣскѣтѣ prin aleile чеѣе мѣчѣ, ми немаѣ дѣн'о жѣмѣтѣ де орѣ s'a маѣ вѣзѣтѣ.

— Ах! бароане, бароане, зисе Albertѣ, не не лѣшѣ s'азѣимѣ. Pentr'аѣнѣ melomanѣ(*) кѣ дѣмнеата, че barbarѣ!

— Prea bine, преа bine, domnѣle batjokoritorѣ, зисе Danglars.

Пе зѣмѣ, вѣторкѣндѣ-се кѣтре Monte-Cristo:

— Те вѣсарѣинѣ сѣ зѣчѣ tatѣлѣ ачѣастеа?

— Вѣкѣросѣ, дѣка о доресѣ.

— Дар пентрѣ астѣ датѣ сѣ се деслѣчѣаскѣ лѣкрѣлѣ отѣрѣтѣ; маѣ вѣртосѣ сѣ ми чеарѣ пе фѣлѣ-меа, сѣ отѣраскѣ епока, сѣ ми дѣclare kondѣиѣнѣle де банѣ, кѣ сѣ не вѣнѣле-ѣемѣ саѣ сѣ не стрѣкѣмѣ; дар, вѣнѣлеѣѣ, сѣ не маѣ фѣлѣ vorba де вѣнѣрѣзѣере.

— Еѣ bine! пасѣлѣ се ва фѣче.

— Не гнѣ зѣкѣ кѣ вѣлѣ астенѣлѣ кѣ пѣчѣре, дар вѣнѣ-ѣне

(*) Аѣѣла кѣре вѣсѣече мѣссѣка кѣ небѣнѣнѣ.

ilș astentș: unș bankerș, sçii bine katș sș fiș sklavlșlș kș-vintșlșlș seș.

Și Danglars skoase unș sșsninș dintr'avelea ne kari le skotea Cavalcanti fișlș kș o jșmștș de orș înainte.

— Bravi! bravo! brava! strigș Morcerf parodișndș ne bankerșlș ũi anlașdșndș finalșlș bkșșșii.

Danglars inçenea sș priveaskș strșmbș ne Albertũ, kșndș veni çineva sș i zikș dozș vorbe inçetș.

— Mș intorkș, zise bankerșlș lși Monte-Cristo, as-teantș-mș, poate kș voiș avea sș çii sniș çeva.

Și emi.

Baroana profitș de linsa bșrbatșlșlș ei ka sș ĩmpingș șșea salonșlșlș de stșdiș alș fiiei sale, ũi se vșzș D. Andrea sklșndș-se drentș ĩn sșs de șnde șșdea ĩnaintea pi-anșlșlș kș damiçela Eugenia.

Albertũ salștș sșrizindș ne damiçela Danglars, kare, fșr'a se areta de lokș țrbșratș, i ĩntoarse o salștare ama de reçe ka totș d'ășna.

Cavalcanti s'aretș ĩnkșrkatș ne vșzște.

Salștș ne Morcerf, kare i ĩntoarse salștarea kș aerșlș çelș mai ĩmpertinintș din lșme.

Atșnçi Albertũ inçeș sș faktș lașde neste lașde asșpra glassșlșlș damiçelei Danglars, ũi s'arate pșrerile de reș ne kari le çerka, dșne çele çe le asșzise, kș n'asistase la serata din așșnș.

Cavalcanti, lșsatș ĩn sine, lșș la o parte ne Monte-Cristo.

— Sș vedemș, zise doamna Danglars, destșlș mșsikș ũi komplimente, veniçi sș lșaçi çeaișlș.

— Vino, Luiso, zise damiçela Danglars amiçi sale. Trekkș ĩn salonșlș vechinș, șnde, ĩntr'adevșrș, çeaișlș era pnegștitș.

În mințată în care înțepnea, dăne maniera anglă, s'ă lase lingurigele în tase, șmea se redeskise, și Danglars se aretă eară foarte țarbărată.

Monte-Cristo mai virtosă v'ăză astă țarbărare, și întrebă din k'ărtățără ne bankerslă.

— Eî bine! zise Danglars, am priimită ne k'ărierlă meș din Grecia.

— Ax! ax! zise kontele, nentă asta te aș k'ămată afară?

— Da.

— Ce face rețele Othon? întrebă Albertū k'ă tonlă celă mai veselă.

Danglars, se xită la elă strămbă f'ăg'a i respunde, și Monte-Cristo se întoarse k'ă s'ă și askenză espresionea de pietate ce se v'ăză ne faga sa și kare se sterse măi îndată.

— Vomă pleka împreună, nă è aua? zise Albertū kontelă.

— Da, daka vreî, respunse acesta.

Albertū nă p'ătea s'ă înțeleagă nimikă dintr'ăcea k'ărtățără a bankerslă; astă-felă, întorkindă-se k'ătre Monte-Cristo, kare înțelesese foarte bine:

— V'ăzăt'ăi, zise elă, k'ăm s'ă xitată la mine?

— Da, respunse kontele; dar și se nare vre șnă lăkră partikulară într'ăceastă k'ărtățără?

— Aua kreză; dar ce vrea s'ă zikă k'ă năvelele sale din Grecia?

— De șnde vreî s'ă șciă eș?

— Pentă-k'ă d'ăne ceia ce presunăiș eș aveți înțelegeri în țară.

Monte-Cristo șrise k'ăm șride čineva totă d'ăna k'ăndă nă vrea s'ă respunză.

— Eată, zise Albertū, vezi-lă k'ă s'ăproniz de d'ăm-

neata; m̄ d̄k̄ s̄ fak̄ kompliment̄ damicelei Danglars
 nentr̄ kamea sa; intr'acest̄ timn̄, tat̄-sē va avea timn̄
 s̄ p̄ vorbeask̄.

— Daka vreī s̄ i faci vr'zn̄ kompliment̄, f̄zi kom-
 pliment̄ nentr̄ glasxl̄ ei, cel̄ p̄gin̄, zise Monte-Cristo.

— Ba n̄, asta o face or-kare.

— Sk̄m̄nl̄ mē viche-konte, zise Monte-Cristo, ai
 o impertinind̄ nes̄rat̄.

Albertū inaint̄ k̄tre Eugenia k̄ s̄risxl̄ pe b̄ze.

Intr'ast̄ timn̄, Danglars s'anlek̄ la s̄reka kontel̄i:

— Mī ai dat̄ o inv̄p̄t̄r̄ min̄nat̄, zise el̄, mi è
 o istorī s̄p̄imint̄toare intr'aceste doz̄ vorbe: Fernandū
 mi Ianina.

— Ah! zise Monte-Cristo.

— Da, p̄ voī s̄s̄ne asta; dar iea ne j̄nele; ah!
 fi foarte ink̄rkat̄ s̄ rem̄ī ak̄m k̄ d̄nsxl̄.

— Asta fak̄ mi ē, m̄ va insoji; ak̄m, s̄ p̄ mai
 trimid̄ pe tat̄-sē?

— Nici k̄ è vorb̄.

— Bine.

Kontele f̄k̄ zn̄ semn̄ l̄i Albertū

Am̄doi sal̄tar̄ pe damele mi ewir̄. Albertū k'zn̄
 aer̄ foarte nep̄s̄tor̄ nentr̄ des̄p̄eșirile damicelei Dan-
 glars, Monte-Cristo renetind̄ doamnei Danglars inv̄p̄t̄r̄-
 rele l̄i as̄nra in̄p̄elen̄iznī ce se k̄vine s'aib̄ o femeiz̄ de
 banker̄ ka s̄ p̄ asiḡre viitorxl̄.

D. Cavalcanti remase st̄pn̄ nest̄ k̄m̄nl̄ de b̄taī.

CAPITULŪ LXXVII.

HAYDEA.

Dșne e kail kontelđi kotirz ŗngiđđ bșlevardđđđ, Albertŭ se ĩntoarse kĳtre konte Ieșinĳndđ de rĳșđ așa de tare ĩnkĳđ se vedea bine kĳ rĳșđđ lđi nș era silitđ.

— Eĳ bine! i zise elđ, te voiđ ĩntreba kșm ĩntreba reęele Carol IX pe Catherina de Mėdicis dșne ĩntimnlarea dela San-Bartholomeŭ: kșm ĳi se nare kĳ mĳ am jșkatđ roľș-morșđ?

— Despre e   vorba? ĩntrebđ Monte-Cristo.

— E vorba despre ĩnșalarea rivalđđđ međ ĩn ka-sa domnđđ Danglerș...

— Kare rivalđ?

— Eak'așa! kare rivalđ! protektatđđ dșmitale, D. Andrea Cavalcanti.

— Oș! sđ lĳșmđ glșmele la o parte, vie-konte, nș protektezđ nii de kșm pe D. Andrea, elđ nșginđ pe lingđ D. Danglerș.

— Și kș toate aestea te așĳ mșștra daka jșnele ar avea trebșingđ de protektarea dșmitale. Dar din feri-vire pentru mine, poate ĳi fĳrđ dĳnșa.

— e felđ! krezi kĳ fae karte?

— i respnđzđ pentru aeasta: ĩnvĳrtese nie okĳ de sșșnĳntorđ ĳi modđleazđ nie sșnete de ĩnamorađđ, elđ așnĳrđ dșne mĳna ĩngđmfateĳ, Eugenie. Eatz, am fĳ-kđđđ ŗnđ versđ! pe onoarea mea, nș skrikđ eđ. Dar e

mî pasz, îlş repetă: " Elş aspiră dăne mîna îngîmfatei Eugenie."

— Ce şî pasz, daka eî nşmaî de dămnesta i è a mînte?

— Nş maî vorbi aşa, skşmşlş meş konte, mş freakş din amîndoxş pşrgile,

— Kşm, din amîndoxş pşrgile?

— Fşrş îndoialş: damicela Eugenia abia mî a respnsş, şî damicela d'Armilly, konfidinta eî, nş mî a respnsş de lokş.

— Da, însz tatşlş se înkînz în nşmele dşmitale, zise Monte-Cristo.

— Elş? dar din kontra, mî a înfîntş o mîş de kşgite în inimş; kşgite kari întrş în plşsele, prea adevşraîş, kşgite de traqedîz, dar ne kari le kredea kş sşntş adevşrate.

— Ţelosia aratz îşbirea

— Da, însz eş nş sşntş Ţelosş.

— E elş.

— De cine? de Debray?

— Nş, de dşmneata.

— De mine? mş prînzş kş înainte de ontş zile mî vā înkide şşea kaseî sale.

— Te înelî, skşmşlş meş vîche-konte.

— O probş?

— O. voiesş?

— Da.

— Sşnt însşrgînatş sş rogş ne D. kontele de Morcerf sş fakş şş pasş otşrîtorş ne lîngş baronş.

— De cine?

— De kiarş baronşlş.

— Oх! zise Albertū, nъ veī fache aчeasta, аша è, skъmnъlъ meъ konte?

— Te inчell, Albertū, o voiъ fache pentrъ-kъ am promis'o.

— Aidī, zise Albertū k'ъnъ sъsninъ se vede kъ џī mъlъ ka sъ mъ insorī.

— Voiъ sъ fiъ bine kъ toatъ lъmea; dar mī adъseī a minte de Debray, nъ ilъ maī vъzъ la baroana.

— Sъntъ kam чertajī.

— Kъ doamna?

— Nъ, kъ domnъlъ.

— Va fi simjūtъ чeva?

— Ax! vrei sъ glъmesчī!

— Krezī kъ i treчea prin minte чeva? zise Monte-Cristo kъ o nъkъtъ naivitate.

— Eak'аша! dar de хnde viī, skъmnъlъ meъ konte?

— Dela Congo, daka vrei.

— Totъ nъ viī аща de departe.

— Nъ kъnoskъ oare ne Parisianīi vostri?

— Ei! skъmnъlъ meъ konte, bъrbajīi sъntъ ачeia-шī pretъindene! din minъtъlъ kъndъ aī stъdiatъ ne хnъ omъ in-tr'o џarъ oare-kare, īi kъnosчī ne tojī.

— Dar atъnчī pentrъ чe s'a чertatъ Danglars kъ Debray? se vedea-kъ se inчeleчea аша de bine amīndoī, zise Monte-Cristo kъ o noхъ naivitate.

— Ax! eatъ, reintrъmъ in misterele Isideī, шī nъ le kъnoskъ. Kъndъ D. Cavalcanti fiizlъ va fache parte din familъ, ilъ veī intreba sъ џī snъlъ.

Trъsъra se onri.

— Eatъ kъ amъ sositъ, zise Monte-Cristo; abia sъntъ zeчe шī jъmъtate, хrkъ-te.

— Bъkъrosъ.

— Тръска mea te va kondъче.

— Ня, ъи мългъмескѣ, а mea катъ съ не си зрнатѣ.

— Într'adevѣрѣ, eatъ-o, zise Monte-Cristo sѣrindѣ

jos.

Amîndoi intrarѣ în kasъ; salonslѣ era lѣminatѣ.

— Съ не factъ чеaиѣ, Baptistine zise Monte-Cristo, Baptistin emi fѣr'a zice nimikѣ.

Dъne dozъ sekъnde, veni earѣ k'o tavъ inkъrkatъ, mi kare nъrea k'a emitѣ de sѣb nъmintѣ ka dejsnele din o-
perele feerice.

— Într'adevѣрѣ, zise Morcerf, чеia че мѣ face съ мѣ mirѣ în dъmneata, skъmnslѣ meѣ konte, нъ este avъдiа dъmitale, poate кѣ sѣntѣ oamenî mai avъдi de кѣтѣ dъm-
neata, нъ è suiritslѣ dъmitale, Beaumarchais n'avea mai mълtѣ, dar avea totѣ atъta; è maniera кѣ kare estî servitѣ, fѣr'a ъи se respъnde niѣi o vorbѣ, la minstѣ, la sekъndъ, par'кѣ ar fi cititѣ чineva, dъne felslѣ кiзмѣrîi dъmitale, чеia че doresѣi съ ъи se dea mi par'кѣ чеia че doresѣi съ ъи se dea ar fi totѣ d'azna gata.

— Чеia че zичi è kam аша. Oamenii mei sѣiѣ obi-
चेiele mele. Bъnioarѣ, veî vedea. Nъ doresѣi съ factъ чеva bîndѣ чеaislѣ?

— Azî akolo! doreskѣ a fъma.

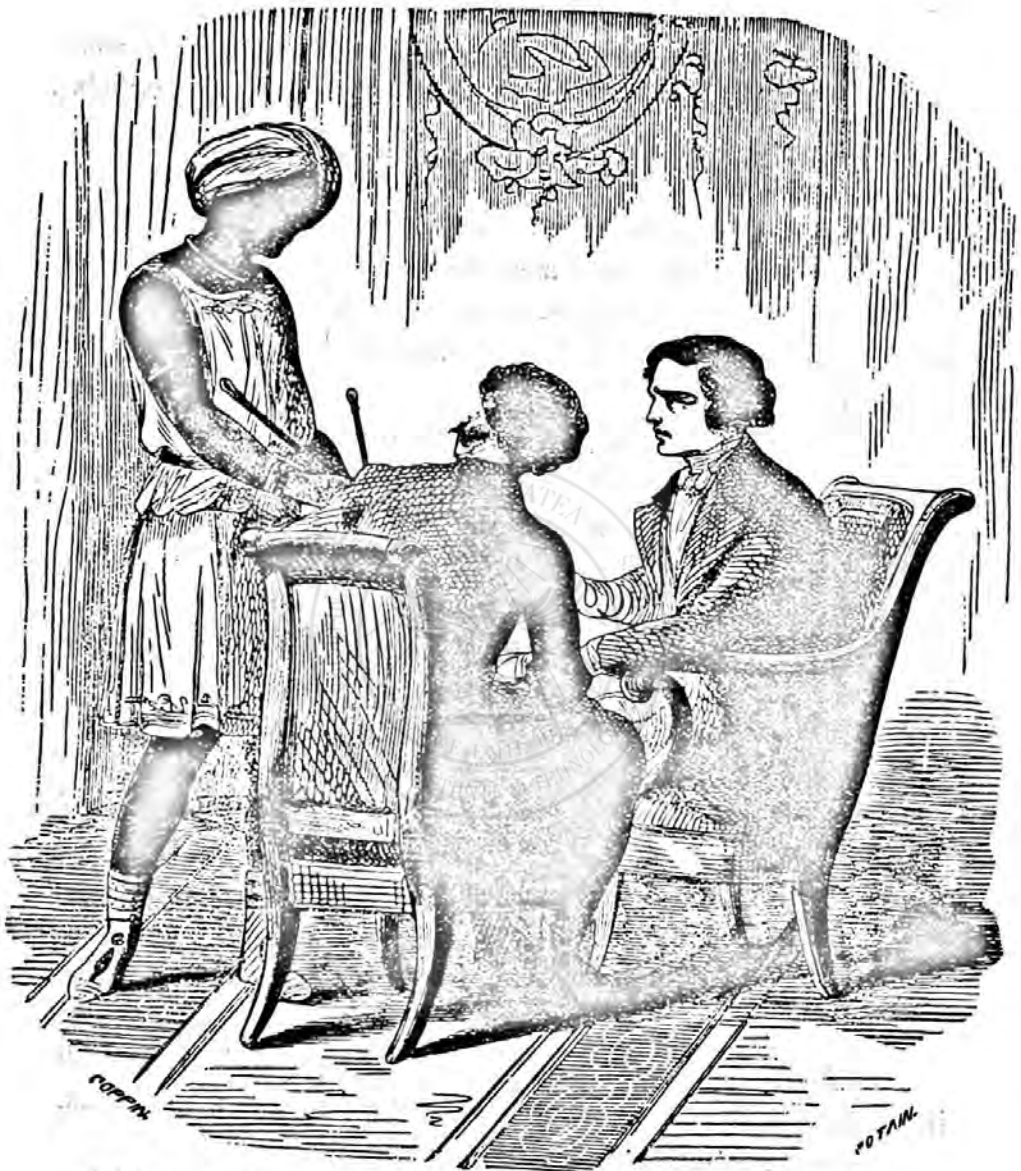
Monte-Cristo s'anroniѣ de timbrъ mi dete o lovi-
lъrъ.

Dъn'o sekъndъ, o xue partiklarъ se deskise, mi Ali intrѣ кѣ dozъ чiзъbъче pline кѣ latakie * de чelѣ mai bъnѣ.

— De minъne! zise Morcerf.

— Dar, нъ è nrea simnлъ, respъnse Monte-Cristo; Ali sѣie кѣ de кѣte ori mi ieaѣ чеaislѣ saѣ kafeaoa, am obiचेiѣ съ fъmezѣ: sѣie кѣ am черstѣ чеaиѣ, sѣie кѣ sѣnt

* Bъnѣ felѣ de tѣtъnѣ.

Ali intră cu două cibuce.

kă dămneata, asde kă ilă kizmă, schie pentru ce, mi fiindă-
kă è dintr'o țară unde ospitalitatea se face mai virtosă prin
vizitace, în lokă de ună vizitakă, aduce doze.

— Fără îndoială, asta è o deslăuire ka toate deslă-
uirile; dar nă è mai puțină adevărată kă nămai dămneata...
Ox! dar, ce ază?

Și Morcerf s'aulekă la șmea prin kare intra kă a-
devărată nisce șnete ka de gitară.

— Pre leșea mea, skșmniș meș vișe-konte, ai parte
de măsikă astă seară; ai lăsată pianșlă damișelei Danglars
ka să vii s'ază *guzla* Haydeei.

— Haydea! ce năme adorabilă! Mai șntă dară mi
alte femeș kari se nămeskă într'adevără Haydea afară de
avelea ce s'afă în poemele lăi lordă Byron?

— Fără îndoială; Haydea è ună năme foarte rară
în Franșia, dar destălă de komăniș în Albania mi în Epirū;
è ka kăm ai zice, bșnioară, kastitate, nădoare, inoșingă; è
ună felă de năme de hoteză, kăm zikă Parisiană.

— Ox! ce frămosă năme! zise Albertū; kăm amș
vrea să văză ne Francesele noastre kă se nămeskă dami-
șela Bunătate, damișela Tăcere, damișela Caritate kristiană!
Ia askăltă, daka damișela Danglars, în lokă d'a se nămi
Clara-Maria-Eugenia, kăm se nămesce, s'ar nămi damișela
Castitate-Pudóre-Inocinza Danglars, la drakă, ce efektă n'ar
fi făkătlă într'o năblikare oare-kare!

— Nebșnșle! zise kontele, nă glămi ama tară, ar
nștea să te ază Haydea.

— Și s'ar șpșra?

— Ba nă, zise kontele kă aerălă seș celă mândră.

— È o persoană bșnă? întrebă Albertū.

— Nă è bșnștate, çi datoră: o sklavă nă se șpșgă
înkontra ștșnășlă ei.

— Ia tačí! nã glãmi ãi dãmneata. Nã kãm-va mãi sãntã sklave?

— Fãrã indoialã, daka Haydea é sklava mea.

— Într'adevãrã, nã fačí nimikã ãi n'aí nimikã ka alúí, dãmneata. Sklava domnãí konte de Monte-Cristo! asta é o posiúíone în Francia. Dãne felãlã kã kare úí misúí aãrãlã, seamãlã kã ar pãeúí o sãtã mií skãde pe anã.

— O sãtã mií skãde! biata konilã avea mãi mãltã de kãlã atãta: s'a nãskãtã în lãme kãlkãtã pe nisçe tesãre pe lingã kari chele din *O miú ãi sna de Nonúí* sãntã pãea pãúinã lãkrã.

— Aãa darã este adevãratã kã é prinúineasã?

— Aãa, ãi kiarã ãna din chele mãi mãí din ãara eí.

— Nã pãteam sã kãezã. Dar kãm d'a ajãnsã sklavã o asemene prinúineasã mare?

— Kãm d'a ajãnsã Dionysiú Tiranul învãútorã de skoalã? Soartea resbelãlã, skãmãlã meã viçe-konte, kanri-úilã soarteí.

— ãi nãmeleí este ãnã sekrelã?

— Pentrã toatã lãmea, da; însã pentrã dãmneata, skãmno viçe-konte, kare estí ãnãlã din amíúí meí, ãi kare veí tãchea, nã é aãa, daka mi pãomíúí kã veí tãchea?

— Oã! ne onoarea mea!

— Kãnosúí istoria nããeí dela Ianina?

— A lãí Ali-Tebelin? fãrã indoialã, ãindã-kã în servíúilã seã a fãkãtã tatã-meã stare.

— Aí drentate! úitasem.

— Eí bine! che este Haydea lãí Ali-Tebelin?

— Kiarã ãia lãí.

— Kãm! ãia lãí Ali-Pããa?

— ãi a frãmãseí Vasiliki.

I întinse mâna pe care ea și puse buzele.

- Ши è sklava dšmitale? ..
- Ox! Dšmnezelsš meš, da.
- Ши kšm?
- Tręceam intr'o zi ne la tıręslš din Constatinopole
wi am kšmpęra'o.
- Minęnatš lškrę! Kš dšmneata, skšmnelš meš konte,
nš tręesęe čineva, či viseazš. Akšm, askšltš, è kam indis-
kretš čeia če am sš te întrebš.
- Or wi kšm, sņņne.
- Dar fiindš-kš ewi kš dinsa, fiindš-kš o dšči la
Operá...
- Pe ęrmš?
- Pořš sš mi ieaš voia de a te întreba aęeasta.
- Pogi sš mš întrebı or če veı voi:
- Eı bine! skšmušlš meš konte, presintš-mš la
prinčineasa dšmitale.
- Bškrrosš, dar kš dozš kondiřiņni.
- Le priimeskš ne amındošš dinainte.
- Čea d'intiıš, este ka sš nš sņņi nimšlšı niči o
datš kš te am presintatš la ea.
- Prea bine! (Moręerf intinse mšna) Mš jęřš.
- A doša, este ka sš nš i sņņi kš tatšlš dšmitale
a servitš ne alš ei.
- Mš jęřš wi nentrš asta.
- De minęne! vięe-konte, či veı adęęe a minte
de aęeste dozš jęřšminte, nš è aša?
- Ox! zise Albertü.
- Prea bine. Sčıš kš estı omš de onoare.
Kontelee bęřš timbršlš din noš; Ali intrš.
- İnșčiinęeazš ne Haydea, i zise elš, kš mš voıš
dšęe sš mi ieaš kafeaoa la dinsa, wi řš-o sš inęeleagš kšm
kš i čerš voia de a i presinta ne sņņlš din amičii mei.

Ali se înclină și eși.

— Așa dar, ne amă învoită, nici o întrebare directă, scumpă vițe-konte. Dacă vei dori s'affli ceva, întreabă-mă pe mine, și eș o voiș întreba pe dînsa.

— Ne amă îngelesă.

Ali intră pentru a treia oară, și dină kortina dela șme redikată ka s'arate stăpînăși seș și lăi Albertū kă pșteea trece.

— Să intrămă, zise Monte-Cristo.

Albertū și drese părăș și și resăci măsăga.

Kontele și lăș părăia, și năse mănășele și trekă înainte lăi Albertū în apartamentăș ne kare ilă părăea Ali ka o sentinela înaintată, și ne kare ilă apără ka șnă postă chele trei femei din kasă komandate de Myrtho.

Hăydea astenta în întăia înkăpere, kare era salonăș, kă nisă oki marī lăpăi de șăprindere; kăci pentru întăia oară astenta să vază șnă altă omă, afară de Monte-Cristo, la dînsa.

Ședea pe o sofa într'șnă kolăș, kă picioarele înkrășiate săb dînsa, și și fărăse, ka să zikă așa, șnă felă de kăibă în stofele de mătase vărgate și kășate, chele mai mândre din Orientū.

Lîngă ea era instrumentăș ale kărăia șșnete o deșșșșșșșșș.

Era de minăne astă-felă.

Văzîndă ne Monte-Cristo, se skălă k'șnă îndoită șșșșș de fiș și de amantă.

Monte-Cristo se dăse la ea și i întinse mănă, ne kare ea și năse hăzele ka dăp'obiceăș.

Albertū remăseese lîngă șme, săb imperiăș astei frășșșș șșșșș ne kare o vedea pentru întăia oară, și despre kare nă și năștea șăce nici o ideș în Francia.

Vasilki.

— Pe cine mi aduci? întrebă în limba romană juna fată pe Monte-Cristo; și frate, și amic, o simplită cunoștință, și inamic?

— Și amic, zise Monte-Cristo într'aceia-și limbă.

— Numele lui?

— Vișe-kontele Alberți; e acela pe care îl am scos din mizeria bandiților în Roma.

— În ce limbă vei să vorbești?

Monte-Cristo se întoarse către Albert:

— Știi limba greacă cea nouă? întrebă pe junele.

— Vai! zise Albert, nu știu nici pe cea veche, scumpul meu conte; nici o dată Homere și Platon n'au avut și școlari mai pricepuți, și mai desprețuitori chiar, voiștă teza să zică.

— Atunci, zise Haydea, probând prin cererea ce făcea însă-și ea că arzise întrebarea lui Monte-Cristo și răspunsul lui Albert, voiștă vorbi în limba franceză sau italiană, dacă cum-va seniorul meu voiescă să vorbească.

Monte-Cristo răspunde și mință:

— Să vorbești în limba italiană, i zise el.

Pe șmă, întorcându-se către Albert.

— Mi pare rău că nu înțeleg limba greacă modernă sau pe cea veche, căci Haydea le vorbește pe amândouă de minune; biata copilă va fi nevoită a-și vorbi pe cea italiană, ceia ce ți va da poate o idee falsă despre dânsa.

Pe șmă făcă semn Haydee.

— Vine ai venit, amice, care vii că domnul și stăpânul meu, zise juna copilă în cel mai frumos dialect toscan, și că acela dăruie agent roman care face limba lui Dante așa de sonoră ca limba lui Homere. Ali, kafea mi țiștă.

Și Haydea făcă semn că țina lui Albert să s'a-

pronie, pe kândă Ali se retrăcea ka s'ă implineaskă ordi-
nele jăneî sale stăpine.

Monte-Cristo aretă lăi Albertū doxă skaxne, ūi fî-
kare se dăse s'ă kaxte pe ală seă snre a s'ăpronă de xă
felă de masă, în mizlokălă kăria era o nargilea, ūi kare
era înkărkată kă florī natărale, kă desemne ūi kă albămări
de măsikă.

Ali se întoarse, adăkindă kafeaoa ūi çibăcele; kătă
pentă Baptistin, astă parte a anartamentălăi i era interzisă.

Albertū resuinse nina pe kare i o înfășășă Nubianul.

— Ox! iea, iea, zise Monte-Cristo; Haydea è măi
totă așă de çivilisată ka ūi o Parisiană: xavana i è ne-
plăkășă, pentă-kă nă i plăkă odorile çele xrite; dar tătănlă
din Orientū è xă profămă, o çăi.

Ali emi.

Tasele de kafea era pegrătite; de kătă se măi adă-
șăise o zaharietă pentă Albertū.

Monte-Cristo ūi Haydea lăa beșăra arabă dăp' obi-
çeilă arabă, adikă făă zahară.

Haydea ūi întinse măna ūi lă kă vîrfălă deçeçe-
leloră eî rose ūi săbăiri tasa de porçelană de Japonia pe
kare o adăse la çăă k'o plăçere naivă de xă kopilă ka-
re bea saă mănikă çeva kare i plăçe.

Într'ăçela-șă timă doxă femeî intrăă, adăkindă doxă
tave înkărkate kă îngieçate ūi kă sorbete, pe kari le pșeră
pe doxă meçioare destinate pentă açeasta.

— Skămănlă meă oasne, ūi dămneata, siniora, zise
Albertū în limba italiană, ertăgi-mi înkremenirea. Sănt kă
totălă amegită, ūi asta è destălă de natărală; eată kă re-
afă Orientul, adevăratălă Orientū, nă din neferiçire așă-felă
prekăm ilă am măi văzătă, dar așă-felă prekăm ilă am visată,

în sînzlă Parisului; adineaoră azeam trekîndă omnibăsele mi sînzîndă klonogeîi negăztoriloră de limonadă.

— Ox! sinioara, de ce nă sîiă să vorbeskă limba greacă! vorbirea dămitale, znită pe lingă fermecele ce te înkonjoară, ară face pentră mine o serată de kare mi așî adăce a minte totă d'azna.

— Vorbeskă destlă de bine limba italiană ka să staă de vorbă kă dămneata, domnăle, zise kă linisce Haydea, mi voiă face totă ce voiă nătea, daka ți plăce Orientul, ka să îlă reasli aci.

— Despre ce potă să vorbeskă? întrebă încetă Albertū pe Monte-Cristo.

— Despre or ce vei voi: despre țara ei, despre țenegea ei, despre savenirile sale; pe zmtă, daka ți va plăcea mai bine, despre Roma, despre Neapole saă despre Florenza.

— Ox! zise Albertū, ară fi păkată de osteneală să vorbeaskă cineva kă o Grécă, ce o are înaintei, despre ce ia ce ară nătea vorbi kă o Parisiană; lasă-mă să i vorbeskă despre Orientū.

— Vorbescei, skămpălă meă Albertū, astă konvorbire i è mai plăkătză din toate.

Albertū se întoarse kătre Haydea.

— De kăți ani era sinioara kăndă a părsiă Greția? o întrebă elă.

— De çinçi ani, respăuse Haydea.

— Șî ți adăçi a minte de țara dămitale? întrebă Albertū.

— Kăndă mi înkiză okii, revăză totă ce am văzătă. Săntă doză privity: privitya kornăsi mi privitya sșfletăsi. Privitya kornăsi poate zita zne-oră, dar a sșfletăsi mi adăce a minte totă d'azna.

— IIIi kare è timpslǎ celǎ mai depǎrtatǎ de kare
 ȳi poȳi adǎce a m'inte?

— Abia imblam; mǎmǎ-mea, kare se nǎmea Va-
 siliki (Vasiliki va sǎ zikǎ regalǎ, adǎsse jǎna kopilǎ redi-
 kǎndǎ kapǎlǎ), mǎmǎ-mea mǎ lǎa de mǎnǎ, ōi am'indozǎ
 akoperite k'ǎnǎ vǎlǎ, dǎne ce nǎnea în fǎndǎslǎ nǎnȳei sale
 totǎ asǎrǎlǎ ce ilǎ aveamǎ, ne dǎceamǎ sǎ ceremǎ leimosinǎ
 pentrǎ prisionieri, zik'indǎ: „avelǎ ce dǎ sǎracilorǎ imnǎrǎmǎ
 ne Dǎmnezeǎ*.“ Pe ōrmǎ, dǎne ce impleamǎ nǎnga, ne
 întorȳeamǎ la palatǎ, ōi, fǎr'a zice nimikǎ tatǎlǎi meǎ, tri-
 miteamǎ toȳi banii ce îi kǎpǎtamǎ dela ȳei ce ne lǎa drentǎ
 nisȳe femeii sǎrace la egǎmenslǎ skitǎlǎi, kare îi imnǎrȳea
 între prisionieri.

— IIIi în ȳcea epokǎ, de kȳȳi anii eraii?

— De trei anii, zise Haydea.

— Atǎnȳi, ȳi adǎȳi a minte de totǎ ce s'a întimnatǎ
 imnreȳǎrǎlǎ dǎmitale kiarǎ de kǎndǎ eraii de trei anii?

— De totǎ.

— Konte, zise înȳetǎ Morcerf lǎi Monte-Cristo, s'arǎ
 kǎdea sǎ daii voii sinioarei a ne sǎne ȳeva din istoria sa
 M'ai onritǎ de a i vorbi desnre tatǎ-meǎ, dar poate kǎ mii
 va vorbi ea, ōi n'ai ideǎ kǎlǎ de fericitǎ aōi fi s'arǎzǎ nǎ-
 mele lǎi dintr'o gǎrǎ aōa de frǎmoasǎ.

Monte-Cristo se întoarse kǎtre Haydea, ōi, printr'ǎnǎ
 semnǎ de sǎrȳȳeanǎ kare i areta ka sǎ fǎ kǎ ȳea mai mare
 lǎare a minte la rekomandarea ȳe. era sǎ i faktǎ, i zise în
 limba greakǎ.

— Πατρός μὲν ἄτην, μὴ δὲ ὄνομα προδοτοῦ καὶ προδοσίαν εἰπὲ ἡμῖν.**

Haydea skoase ōnǎ sǎsȳinǎ, ōi ōnǎ norǎ întǎnekosǎ
 trekǎ ne frǎntea ei aōa de kǎratǎ.

* Proverbǎ XIX.

** Kǎvintǎ kǎ kǎvintǎ: „A tatǎlǎi teǎ soarte, dar nǎ nǎmele trǎdǎtorǎlǎi, niȳi
 trǎdarea, sǎne-ne.“

— Ce i zici? întrebă încetă Morcerf pe Monte-Cristo.

— I renetă kă estî ză amikă, mi kă n'are să s'as-
kănză de dămneata.

— Așa dară, zise Albertū, astă pelerinată niosă
pentru prisionierī ē întia dămitale svenire; kare ē, cea altă?

— Cea altă? Mă vază săb umbra sikomoriloră,
ling'ză lakă a kărgia ogindă o întrevază inkă tremăzândă
prin frănzetă; pe tată-meă șezindă pe nisce perine, rezimată
de sikomorăleș celă mai vekiă mi celă mai stăfosă, mi eă, o
konilă slabă, de oare-ce mămă-meă era kăkată la nițioa-
rele lăi, mă jăkam kă barbă sa alba kare se lăsa niț la
pentăi, mi kă kanțerăleș kă mănărgăleș de diamantă petrektă
la bră; pe șmă, din kăndă în kăndă venea la elă ză Al-
banesū kare i șănea kăte-va vorbe ce nă le askătam, mi
la kari respăndea kă ațela-mi tonă: — Să se șvigă! să:
Să se erte!

— E de mirare, zise Albertū, s'ăză cineva eșindă
nisce asemenī lăkrări din găra zăni konile jăne, în altă lokă
de kătă la teatră, mi zikăndă-mi: — Asta nă ē o fikășne.
Mi, întrebă Albertū, kă ațestă orizontă așa de poetikă, mi
kă ațeste minăni depărtate, kăm mi se pare Franția?

— Kreză kă ē o țară frămoasă, zise Haydea, dar
o vază, astă Franția, astă-felă prekăm ē, kăci o vază kă oki
de femeiză, de oare-ce mi se pare, din kontra, kă țara meă,
pe kare am vazăt'ō kă oki mei de konilă, ē totă d'ăzna
infășărată de o ceață lăminoasă săș intănekoasă, dăne kăm
oki mei o fakă o patriă dăle săș ză lokă de șferinge a-
mare.

— Așa de jănă, siniora, zise Albertū, kăm ai nă-
tăș șferi?

Haydea întoarse oki kătre Monte-Cristo, kare, k'ză
semnă abia zărită, mărmărgă:

— *Емі.**

— Nimikš nš-kompane fšndšlš sšfletšlš ka intšiele sšveniri, ši afarš de chele dozš ne kari Ńi le am snššš, toate sšvenirile jšneŃi mele sšntš triste.

— Vorbesche, vorbesche, siniora, zise Albertš, Ńi jšrš kš te askšlš kš o feričire nesušš.

Haydea sšriše kš intristare.

— Vreš darš sš trekš la sšvenirile mele chele alte? zise ea.

— Te rogš! zise Albertš.

— Eš bine! eram de patrš anš kšndš intr'o searš fšl destentatš de mšmš-mea. Eramš la palatšlš din Ianina; mš lšš de ne perinele xnde dormeam, ši, deskizindš okiš, vžzš pe aš ei plini de lakreme.

Mš lšš fšrš sš zikš nimikš.

Kšndš o vžzš plšngšndš, mš veni ši mie sš plšngš.

— Tšchere! koniš, mš zise e.

Adese, kš toate mšngierile saš ameniŃrile mšmeš mele, kanŃiŃoasš ka toŃi koniš, plšnŃeam mereš; ši astš datš, glasšlš bieteš mele mšme avea o astš-felš de intonare de snaimš, inkšlš tškš indatš.

Mš dšchea repede.

Vžzš atšnŃi kš ne damš jos ne o skarš largš.

İnaintea noastrš, toate femeile mšmeš mele dšchea kšfere, sškšleŃe de gštealš, skšle, pšnŃi kš ašrš, ši lšŃea pe aŃeia-ši skarš kš nol.

İn dossilš femeilorš venea o gardš de dozš-zechi de oameni. armaŃi kš kšte o pšnikš lšngš ši kš pištoale, ši avindš aŃelš kostšmš ne kare ilš kšnoasŃeŃi İn Francia de kšndš Grecia a devenitš earš naŃiŃne.

Era xnš che ĩnfiorštorš, krede-mš, adasse Haydea

(*) *Еміне.*

Ali-Tobelin, paşa dela Janina.

klătindă din kanș și îngălbenindă Paचेastz singurz adăचेe a minte, într'astă șiră lungă de sklavi și de femeī ne jsmătate îngreșiate de somnă, saș cheș nșgină așma mī figșram, eș kare poate kredeam ne chele alte adormite, nentș kș nș eram bine destentatș.

Pe skarș alerga nisचे ombre șriășe ne kari nisचे torge de molitș le fșchea sș tremșre ne bolte.

„Grăbiți-vă!” zise șnă glasș din fșndșlăș galeriei.

Astă glasș fșkș ne toatș lșmea sș s'anleचे ka șnă vintă kare trekindă neste o kșmnitș anleakș șnă kșmnă de sninī.

Pe mine, mș fșkș sș tresșră.

Astă glasș, era ală tatălș meș.

Elăș merचेa in șrmș, imbrăkată in xainele lăi chele strelșcite, ținindă in mșnș karabina sa ne kare i o, detese imperorșlăș vostrș; și rezimată ne favoritșlăș seș Selim, ne imnचेa inaintea lăi ka șnă nșstoră trșna sa snșimintatș.

Tatș-meș, zise Haydea redikșndș-șī kanșlăș, era șnă omă strelșcită ne kare Europa ilă a kșnoskștăș sșb nșmele de Ali-Tebelin, pașș ală Ianinei, și inaintea kșrșia Turcia a tremșrată.

Albertū, fșr'a sçi nentș че, se infioră așzindă aste vorbe zise kș o nesnșș mșndriș și demnitate; i se nșrș kș șnă че intșnekosă și snșimintștoră strelșचेa in okiī jșneī konile, kșndă, asemene șnei nitonise kare kiamș o fantasmș, destentă sșvenirea aचेlei figșre sșnचेate ne kare moartea sa snșimintștoare o fșkș sș s'arate șriășe in okiī Europei kontimșșrane.

— İndatș, șrmă Haydea, toți se ovrigș din mersășlăș loră; eram in josășlăș skșriī și la mașșinea șnă lakă. Mșmș-mea mș strinचेa la nentșlăș ei sșltșndă, și vșzși la do

El mergea in urmă ținind în mână carabina sa.

nași dăne noi ne tată-meș kare arșnka pretstindene privirile sale pline de neastîmpărș.

Înaintea noastră se întindea patru trente de marmură mi, în josulș celei din șrmă trente, șndșla o barkă.

De șnde ne aflamș, se vedea înșlșșndș-se în nizlokșlș lakșlși șnș ce negrș: așesta era kioskișlș la kare ne dă-șeamș.

Așș kioskiș mi se pșrea foarte depșrtatș, poate kș întșnerikișlș ilș areta așș-felș:

Intragșmș în barkă.

Mi adșkș a minte kș lopetele nș șșșea niș șnș șgomotș atingîndș ana, mș plekaș șș vșșș.

Era înșșșratș kș șingșșorile Palicarilor nostri.

Afarș de lopșarș, nș maș era nimine altș în barkă, de kșș femeile noastre, tată-meș, mșmș-meș, Selim mi eș.

Palicariș remșșesegș ne marșșinea lakșlși, înșenskișșș ne șea din șrmă treantș, mi șkîndș-și o întșrire dintr'alte trente la întîmplare d'a fi șrmșrișș.

Barka noastră se dșșea ka vîntșlș.

— Pentrș-șe barka merșe așa iste? întrebaș eș ne mșmș-meș.

— Tșșere! kopila mea, zise ea, nș veși kș șșșimș!

Nș îngeleșeș nimikș,

Pentrș șe șșșea tată-meș? elș kare era a totș-nș-tinte, elș înaintea kșrșia șșșea toș d'așna șei alșș, elș kare kase de devisș:

Ei mș șrșșkș, se temș darș de mine!

Într'adevșrș, tată-meș șșșea ne lakș.

Mi a spusă în şrmă kă garnisona kastelăslăi din Ianina, ostenită de ună serviciă indelungă...

Aci Haydea şii onri kăştăţara espresivă asăpra lăi Monte-Cristo, ală kărgia okiă nă maī părgsea okiī ei.

Jăna kopilă şrmă dară inchetă, ka celă ce inventă saă sşprimă.

— Ziceai, siniora, zise Albertū kare askălta kă cea maī mare lăare a minte astă istoriă, kă garnisona din Ianina, ostenită de ună serviciă indelungă...

— Traktase kă seraskierălă Kourchid, trimisă de săltanălă ka să prină ne tată-meă; atănci otărise tată-meă să se retragă, dăne ce trimise săltanălă ună ofiţeră frankă, în kare avea toată inkrederea, în asilălă ce şii ilă părgătise maī de mlăţ şii kare se nămea Kataphygion, adikă refsăiă seă.

— Şii astă ofiţeră, întrebă Albertū, şii adăci a minte kăm ilă kăţma, siniora?

Monte-Cristo skimbă kă jāna kopilă o kăştăţară repede ka ună făţeră, şii kare remase nevăzătă de Morcerf.

— Nă, zise ea, nă mī adăkă a minte; dar poate kă maī tăzăiă mī voiă adăce a minte şii şii voiă săşne.

Albertū era să şăiă nămele tatălă seă, kăndă Monte-Cristo redikă binişoră depăslă şure semă de tăcere.

Jănele şii adăse a minte de jărgămintă şii tăkă.

— Merdeamă şure kioskiă.

Şună plană ne terimă imnodobită kă arabeskări, ce şii skălda teragele în apă, şii inkă ună plană ne d'asăpra kare da în lakă, eată totă ce năstea vedea okiī dela nalatălă ačesta.

Dar săb planălă de jos, era o sşprămintă ce se prelăşnea în insălă, şii în kare ne kondăseră, ne mămă-meă, ne mine şii ne femeile noastre, şii unde zăcea, ka o singără grămadă, şeaī-zăci mīi păşci şii doze săte bştoaică;

intr'aste pînă era doze-zeci și cinci milioane în aur, și în bștoaie trei-zeci mii livre de pîlbere.

Lîng' acesete bștoaie sta Selim, astă favorită ală tatălăi meș de kare ăi am vorbită; vegea zisa și noantea, kă o lanche în mînlă, în ală kăria vîrfă ardea zăă fitilă.

Avea ordînlă să fakă să salte, kioskiș, garde, pașă, femeii și aură la celă d'intîiș semnală ală tatălăi meș.

Mi adăkă a minte kă sklavele noastre, kănoskindă astă vecîntate sîrimîntătoare, petrecea zilele și nopțile făkindă răgăcișni, plîngîndă și ăemîndă.

Kăndă nentă mine, văză totă d'ăzna pe jșnele soldată kăfaya palidă și kă okișă negră, și, kăndă înțersă morgii va deschînde la mine, sînt sigă kă voiă rekănoasche pe Selim.

N'ăși pătea sîzne kătlă timnă remaserămă astă-felă: n'atșni, nă sčiam înkă che va să zikă timnă.

Șne-orî, dar foarte rară, tată-meș trimitea să ne kîzme, pe mămă-mea și pe mine, pe teraya palatșlăi.

Astea eră orele mele de plăcere, nentă mine, kare nă vedeam în sînmîntă de kătlă nische zămbre ăemînde și lanchea înflăkrată a lăi Selim.

Tată-meș, șezîndă dînainte znei deskideri marî, așinta o kăstătsă întănekoasă în afăndimile orizontșlăi, întrebăndă fî-kare pînkă negră kare se vedea pe lakă, pe kăndă mămă-mea, pe jșmălate kăkată lîngă dînsălă, și rezima kănsă pe zmersă seș, și eș mă jșkam la nișioarele lăi admirăndă, kă așea mirare kopîzreaskă che măresche toate obiektele, rînele Pînduluî kare se înlăga pe orizontă, kastelele din lanina, șwindă albe și zngișloase din anele albastre ale lakșlăi, stăni nemăruinișă de verdeăză neagră, agăăăi ka nische lixeni de stăncele mășiloră, kari, de de-

parte, semțna a măschiș, și kare de aproape sântă sapini zgiași și mîrți nemărginiți.

Într'o dimineagă tată-meș trimise s'z ne kaste; îlă aflagmă foarte linischiț, dar mai palidă de kăț altă dată.

— Aibi răbdare, Vasiliki, astă-zî totălă se va fini; astă-zî sosesce firmanălă stăpînălă, și soartea mea se va otări. Daka grația ă întreagă, ne vomă întoarce kă trizimă în Ianina; daka năvela ă zrită, vomă făci la poante.

— Dar daka nă ne voră lăsa s'z făcimă? zise măt-meă.

— Oș! fi linischiț, respnse Ali sșrizindă; Selim și lanchea sa aprinsă mî respndă de ei. Ară vrea s'z mă vază mortă, dar nă kă kondiționea de a mări kă mine.

Măt-meă nă respnse nimikă de kăț inchenă s'z sșspine l'aceste mîngieră ale tatălă meș, s'ciindă kă nă le sșznea din inimă.

I pnegăti ana îngișdată ne kare o bea în fî-kare minăș, kăci de kăndă kă retragerea sa în kioskiș ardea de o ferbindeală arzătoare.

I profămă barba cea albă și i aprinse chibăklă, kăci i plăcea zne-oră s'z zmeze kă oki ore întrei fămălă kare se sșzbuia în aeră.

De o dată făkă o mskare ama de renece, inkălă făi koprinsă de spaimă.

Pe zrmă, făr'a și întoarce oki din pșnkălă kare i așinta lăgarea a minte, cheră okianălă.

Măt-meă i îlă dete, mai albă de kăț stăklă(*) de kare era rezimată.

Văzăi măna tatălă meș tremăgăndă.

— O barkă!... doș!... trei!... mărmară. tată-meș; patră!...

(*) Tenkălă făkă de marmăz nisată kă vară și alte fege.

Ши се склѣ, лѣндѣ-ші армеle, тѣрлѣндѣ, мѣ адѣкѣ а мѣnte, пѣлbere ѣn тѣгаia нѣstoalelorѣ sale.

— Vasiliki, zise eѣ. mѣmeѣ mele kѣ o tresѣrige vѣ-zѣtѣ, eatѣ minѣtѣlѣ kare va otѣrѣ desnre noѣ; ѣntr'o jѣmѣtѣ de otѣ vomѣ afla resnѣnsѣlѣ sѣblimѣlѣi imperatorѣ; retraѣe-te ѣn sѣpѣmѣntѣ dinnrexnѣ kѣ Haydea.

— Nѣ voѣѣ sѣ te pѣrѣseskѣ, zise Vasiliki; de veѣ mѣrѣi, stѣnѣne, voѣѣ sѣ morѣѣ шѣ eѣ kѣ dѣmneata.

— Dѣ-te lingѣ Selim, strigѣ tatѣ-meѣ.

— Adio, stѣnѣne! mѣrѣmѣrѣ mѣmѣ-mea sѣnѣnѣndѣ-se шѣ anlekateѣ ѣn doxѣ ka de anronierea morѣi.

— Lѣaѣi ne Vasiliki! zise tatѣ-meѣ Palicarilor seѣ.

Dar eѣ, ne kare mѣ ѣitarѣ, alergaѣ la dѣnsѣlѣ шѣ mѣ ѣntinseѣ mѣinele kѣtre eѣ; mѣ vѣzѣ, шѣ, anlekѣndѣ-so ne mine, mѣ sѣrѣtѣ ne frѣnte.

Ox! astѣ sѣrѣtare, fѣ cea din xrmѣ, шѣ o simѣѣ ѣnkѣ ne frѣntea mea.

Dѣndѣ-ne jos, zѣream printre boltele de viѣѣ ale teraѣeѣ barcele kari se mѣrea ne lakѣ, шѣ kari, semѣna ѣnkѣ a nisѣe pѣnkte negre, saѣ a nisѣe naserѣ rѣzѣndѣ faѣa xndelorѣ.

Ѣntr'astѣ timnѣ, doxѣ-zevѣ de Palicari, mezѣndѣ ѣn kioskiѣ la niѣioarele tatѣlѣi meѣ шѣ askѣnsѣ ѣn dosѣlѣ lem-nѣrielorѣ, pѣndea k'ѣnѣ okiѣ sѣnѣerosѣ sosirea barcelorѣ, шѣ ѣinea pregѣtite lѣnѣile lorѣ nѣsѣi ѣnkrestate kѣ sidefѣ шѣ kѣ arѣintѣ.

Ѣnѣ mare nѣmerѣ de kartѣѣe era resinitѣ ne par-ketѣ.

Tatѣ-meѣ se ѣita la orloѣisѣlѣ seѣ шѣ se preѣmbla kѣ smѣѣinare.

Eateѣ ѣe mѣ ѣntinѣrѣi kѣndѣ pѣrѣsѣi ne tatѣ-meѣ, dѣne ѣea din xrmѣ sѣrѣtare ѣe mѣ dete.

Trekzrēmā, mēmē-meā ūi eš, in sēpmīntē.

Selim era totā la postālē seš; ne sērise tristē.

Ne dāserēmā sē kēzēmā perine de ȳea altē parte a sēpmīntēi, ūi venirēmā sē ūedemā lingē Selim.

Īn asemenī perikālī, inimele devotate se kēzē, ūi, aša konilē kēm eram, simȳeam din instinktē kē o mare neferiȳire. ūiȳtra ne d'asētra noastrē.

Albertū aȳzise de mēlte orī nē ne tatē-seš, kare nē vorbea niȳī o datē desure aȳeasta, dar dīn streinī, povestīndē ȳele din ȳrmē minȳte ale vizirālī din Ianina.

ȳitise mai mēlte reȳitēri desure moartea sa; dar astē istoriē, kare devenise viē in ūersoana jēneī konile ūi prin glasālē eī, astē aȳentē ūi astē eleȳiē plēȳȳeroasē ilē pētrēndea totē de o datē k'ēnē fernekē ūi k'o suaimē nesnēzē.

Kēlē nentē Haydea, ūindē kē totālē absorbitē in sēvenirile eī sēpmīntētoare, inȳetase ēnē minȳtē d'a vorbi; frēntea eī, ka o floare kare se anleakē inȳ'o zi de vijeliē, i se inklinase ne mēnē, ūi okiī eī, perȳȳi in-dēsertē, pērea kē vedea inkē ne orizontē Pindul verdērosē ūi anele albastre ale lakālī din Ianina, oglīndē maȳikē ȳe reflektā inȳnekossālē tabloē ne kare ilē skīga.

Monte-Cristo se ȳita la dīnsa k'ēnē interesē nemȳrȳinitē ūi k'o indērare nesnēzē.

— ūrmeazē, fata meā, zise kontele in limba romaikē.

Haydea ūi redikē frēntea, ka kēm vorbele sonoare ȳe i le snēsesē Monte-Cristo arē ūi destentat'o dinȳ'ēnē visē, ūi ȳrmē:

— Era natē ore seara; dar kē toate kē zisa era kēratē ūi streȳȳitoare afarē, noi ne aflamē skēfēndȳi in ȳmbra sēpmīntēi.

O singȳrē lȳȳire se vedea in sēpmīntē, asemene

unei stele tremurătoare în fândeși cerești negri: era fitilul lui Selim.

Mămă-meă era krestină, mi se rîga.

Selim suneă din kîndă în kîndă aste kîvinte kon-sakrate:

— Dămnezei è mare!

Kă toate achestea, mămă-meă mai avea oare-kare speranță.

Dîndă-se jos, i se pîrse kă rekunoskuse pe Francul kare fusesse trimisă la Constantinopole, mi în kare tată-meș avea toată încrederea, kăci șcia kă soldații sultanului francheș sînt nobili și ȋeneroși.

Înaintă kîră-va pasă kître skară mi askultă.

— S'anonit, zise ea, nămai s'adskă pachea mi viața.

— De ce ȋi è teamă, Vasiliki? respunse Selim kă glasul dăche mi mîndră totă de o dată; daka n'adskă pachea, le vomă da moartea.

Și aȋța flakura dela lanchea sa k'îră ȋestă kare ilă făcea să semene kă Dyonyos din Creta antikă.

Dar eș, kare eram așă de mikă mi așă de naivă, aveam teamă de achestă kîraȋ kare mi se pîrea ferosă mi fîră minte, mi mă înfioram de astă moarte sîmîntătoare în aeră mi în flakură.

Mămă-meă ȋerka achelea-șî impresiuni, kăci o simdeam înfiorgîndă-se.

— Dămnezeulă meș! Dămnezeulă meș! mamă, strigai eș, vomă mîri doară?

Și la glasulă meș plînsetele mi rîgăȋunile se în-
doia.

— Konit, mi zise Vasiliki, Dămnezei să te ferească de a doră astă moarte de kare ȋi è astă-ză teamă!

Pe zîmă, zise înȋetă:

— Selim, kare è ordinăș stănișăi?

— De mi va trimite pământăș seș, voiș îngelepe kă siltanăș refăș de a ilă priimi în grație, mi voiș pune fokă; de mi va trimite inelăș seș, voiș îngelepe kă siltanăș ilă eartă, mi predaș pșberiera.

— Amice, respunse mămă-mea, kândă va sosi ordinăș stănișăi, daka mi va trimite pământăș, în lokă de a ne omori ne amindoaș-kă astă moarte ce ne sșzimintă, mi vomă intinde gătăș mi ne vei omori kă așestă pământăș.

— Da, Vasiliki, respunse kă linice Selim.

De o dată așzirămă nische strigăte marī.

Askăltarămă: era nische strigăte de bčkăriă.

Nămele Francului kare făseșe trimișă la Constantinopole resșna în gărele Palicarilor nostri.

Era învederată kă adăcea respunșăș sșblimășăi imperatoră, mi kă respunșăș era favorabilă.

— Și nă mi adăci a minte de așestă năme? zise Morcerf gata s'ajăte memoria konilei.

Monte-Cristo i fčkă semă.

— Nă mi ilă adăčkă a minte, respunse Haydea.

Sgomotăș se îndoaia: nasī măi anproiađi resșnară ne trentele ce kondăcea în sșzimintă.

Selim mi pnegăti lanăea.

Îndată o șmbră se vșzș în krenșskăla albștrăiă ce o forma razele zilei kari pștrăndea nintă la intrăea sșzimintei.

— Cine ești? strigă Selim. Dar, or cine vei fi, șă nă faci șnă pasă măi mătă.

— Gloriă Siltanășăi! zise șmbră. Grația se akoardă vizirășăi Ali; mi nă nămaī kă i è viađa skăpată, dar i se redă starea mi bșnșrile.

Mămă-mea skoase zăș strigăș de băcăriș mi mă strinse la nentăș ei.

— Ogresce! i zise Selim, vâzîndș kă se repezea ka să easă; sçii kă trebăe să mi dea inelăș.

— Ai drentate! zise mămă-mea.

Și kăzș în urenkî redikăndș-mă kătre cherș, ka kăm arș fi voitș să mă rediçe kătre Dămnezeș pe kăndș se ră-ga la elș.

Și nentă a doxa oargă, Haydea se ongi învinsă de o astă-felș de miskare, inkăș sădoarea kăruța din frunteaî palidă, mi glasăș ei țiatăș nărea kă nă nătea să treakă prin gîțai zskatș.

Monte-Cristo țarnăș năginăș apăș îngițgatăș într'zăș pa-xarș mi i ilș dete zikîndș kă o dăluțeaș insociț de o nșan-ță de komandare.

— Kșrațîș, fata mea.

Haydea mi sterse okiî mi fruntea, mi zrmă:

— Într'astă timnăș, okiî nostri, învățagi kă întănerikăș, rekănoskșserăș pe trimisăș nămei: era zăș amikș.

Selim ilș rekănoskșse; dar bravăș jșne sçia nșmaî zăș lăkră: a se sșpnăe.

— În nșmele kăi vii? zise elș.

— Viș în nșmele sțpnînsăi nostră, Ali-Tebelin.

— Daka vii în nșmele lăi Ali, sçii če ai să mi a-dăci din partei?

— Da, zise trimisăș, mi ți adkăș inelăș seș.

Într'achelă-mi timnăș redikăș măna pe d'aszna kapășăi seș; dar era năea departe, și nă era destăș lăminăș ka să poatăș Selim, de znde ne aflamș noi, să vazăș mi să rekă-noaskă obiekăș če i înfășima.

— Nă vâzș če ții în mănăș, zise Selim.

— Anroniș-te, zise trimisăș, saș să m'anroniș eș.

— Niçi xnslǎ niçi altǎlǎ, respǎnse jǎnele soldatǎ, denǎne în lokslǎ xnde estî, mi sǎb raza ačestei lǎmine, obiektslǎ ȃe mi areuî, mi retrăȃe-te nînȃ kǎndǎ ilǎ voiǎ vedea.

— Fiȃ, zise trimisulǎ.

Și se retrăse dǎne ȃe denǎse semnulǎ de rekǎnoasȃere în lokslǎ aretatǎ.

Și ne bȃtea înima; kȃȃi obiektslǎ ni se pȃrea kȃ adevȃratǎ xndǎ inelǎ. De kȃȃ, sȃ fi fostǎ oare inelulǎ ta-tȃlǎi meǎ?

Selim, qinîndǎ mereǎ sitilulǎ aprinsǎ, veni pînȃ la intrare, se înclinȃ radiosǎ sǎb raza de lǎminȃ mi lȃȃ semnulǎ.

— Inelulǎ stȃpînȃlǎi meǎ, zise elǎ sȃrȃtȃndȃ-lǎ, pȃrea bine.

Și, restȃrȃndǎ sitilulǎ ne pȃmîntǎ, ilǎ kȃkȃ mi ilǎ stinse.

Trimisulǎ skoase xndǎ strigȃȃ de bȃkȃrȃ mi bȃtȃ în palme.

L'ăcestǎ semnalǎ, patrȃ soldaȃi d'ăi seraskierulǎi Kurchid alergȃrȃ, mi Selim kȃzȃ pȃtrȃnsǎ de patrȃ lovȃȃre de pȃmnalǎ.

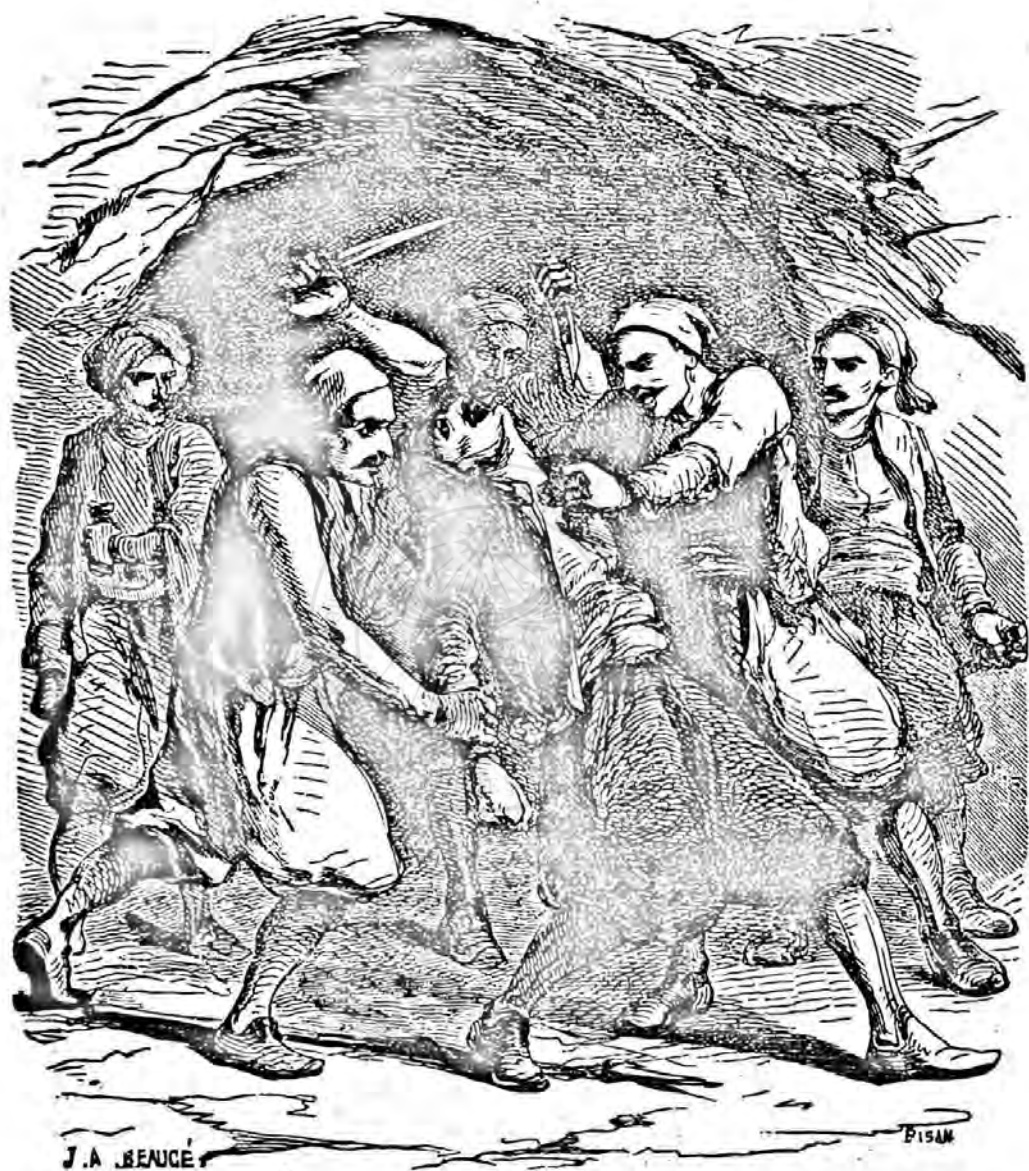
Fiȃ-kare mi dete ne alǎ seǎ.

Și kȃ toate ačestea, beȃi de krima lorǎ, de mi înkȃ nalizȃ de temere, intrȃrȃ în sȃpȃmîntȃ, kȃȃtȃndǎ pȃretȃndȃne dȃka măi era fokǎ, mi rostogolindȃ-se pe sȃȃe de aȃrǎ.

Înr'astǎ timpǎ, mȃmȃ-meă mȃ lȃȃ în brăȃe, mi, sȃ-rindǎ kȃ aȃerime prin sinȃositȃȃile kȃnoskȃte nȃmăi de noi, aȃȃnse nînȃ la o skȃrȃ askȃnsȃ a kioskiulǎi, în kare domnea o înȃȃȃialȃ sȃpȃmîntȃtoare.

Salele de jos era kȃ totȃlǎ nouȃlate de ȃioȃodariulǎi Kurchid, adikȃ de inemȃȃii nostri.

În minȃtslǎ kȃndǎ mȃmȃ-meă era sȃ împîngȃ xșȃ

Selim căzu pătrunsu de patru pumnale.

cea mică, azvîrîmă răspîndî glasul suprimîntor și amenințor al nașei.

Mămă-mea și năse okisă la krîpîtsrele skîndrîlor; o deskidere se află din întîmplare înaintea okilor mei, și mă țitai printr'însa.

— Ce vreme? zicea tată-meu la nisce oameni kari ținea înkă o xrtîț skrisă kă karaktere de așă.

— Ceia ce vreme, respunse unșă din ei, este ka să ții komănikămă voința Împîrimii Sale. Vezî acesă firmană?

— Îș vîză, zise tată-meu.

— Ei bine! ȳitesce; ții cere kanșă.

Tată-meu leșină de risă k'ună tonă mai mălă suprimîntor de kăță amenințor, și nă încetăse înkă, kîndă doză deskărkăgi de pistolă pornîră din mîinele lăi și zvișeră doî oameni.

Palicariî, kari se afla kălkauî împrejărsă tătălăi meș, kă fața la pămîntă, se skălară atănci și încenșeră să dea fokăgi.

Kamera se îmulă de șgomotă și de fșmă.

Kiară în minșășă acela, fokășă încenș de cea altă parte, și gloanșele țăriră skîndșrele de jărsă nostră.

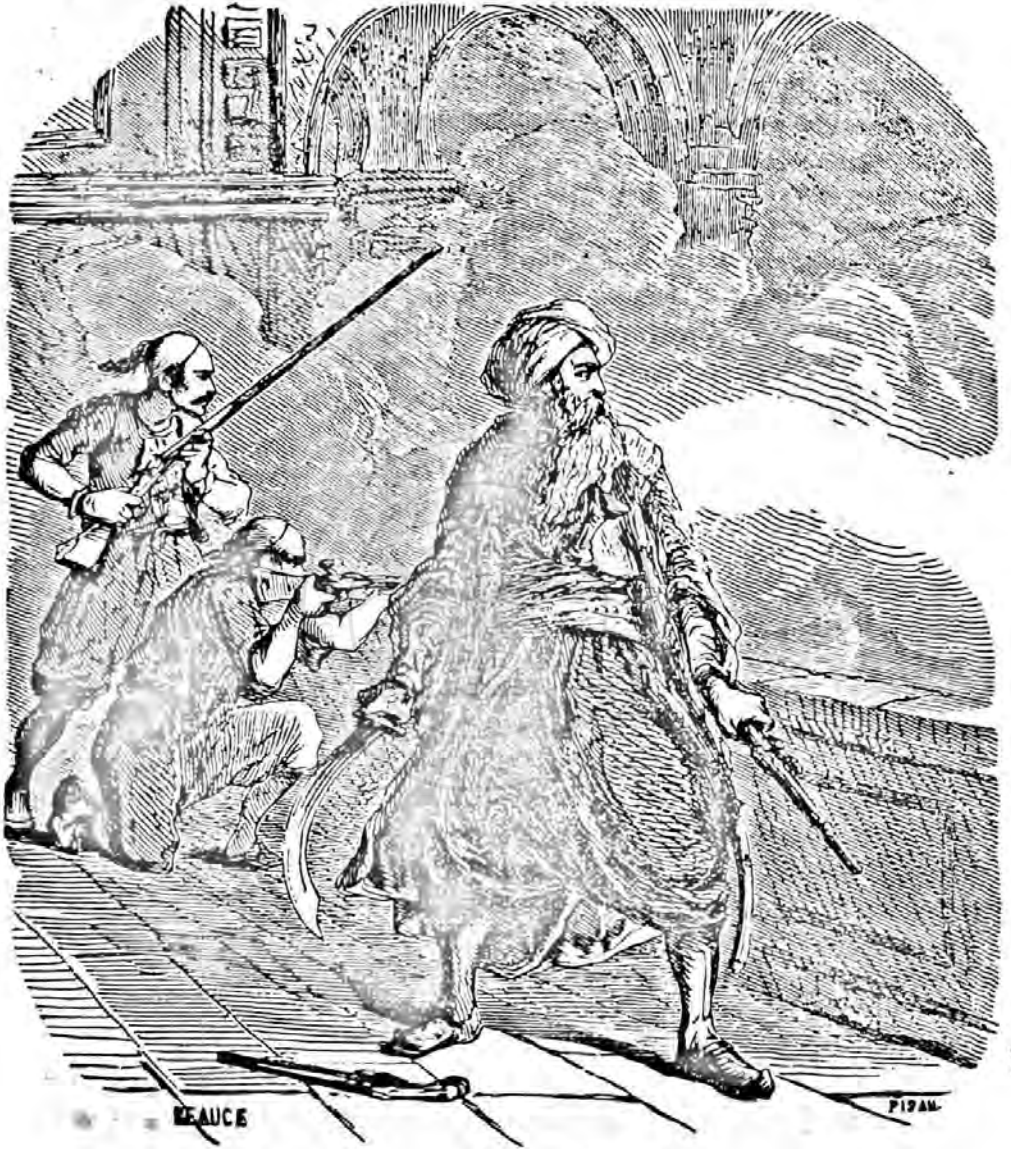
Ox! ce frămosă era, ce mare era, vizirășă Ali-Tebelin, tată-meu, în mizlokășă gloanșeloră, kă pala în mănă, kă fața neagră de păbere! kăm fșșea înemîciî lăi!

Selim! Selim! striga elă, gardiană ală fokășă, fș-ți datoria.

— Selim ă mortă respunse ună glasă ce se pșrea kă eșea din afândimile kioskășă, și tă, stănișășă meș, Ali, estă perđătă!

Într'acela-și timnă, se azzi o detănare șărdă, și skîndșrele sbărară ȳîndăgi împrejărsă tătălăi meș.

ȳioxodariî trășea prin pardoseală,

Ali-Tebelin în mijlocul glonțelor.

Trei saș patri Palicari kȳzȳrȳ loviȳi de jos in sȳs. Tatȳ-meș tȳrbȳ, mȳ inșinse deȳitele prin gașrele gloanȳelorș mȳ skoase o skȳndȳrȳ ințreagȳ.

Dar intr'ȳchela-șȳ timnș, doȳȳ-zȳchȳ de fokȳri pȳ-tȳnșerȳ prin astȳ deskidere, mȳ flakȳra, eșindș ka din kraterȳlș ȳnșȳ vȳlkanș, aȳnșe nȳnș la tintȳre mȳ le mistȳi.

În mȳzlokȳlș inȳȳlșeleȳ aȳesteia, in mȳzlokȳlș strigȳtelorș sȳnșimȳntȳtoare, doȳȳ lovȳtre mȳi alese dintre toate, doȳȳ strigȳte mȳi sȳșȳietoare ințre toate strigȳtele, mȳ ingȳȳȳarȳ de inșiorare.

Aste doȳȳ deskȳrkȳri lovȳșerȳ de moarte pe tatȳ-meș, mȳ elș era kare skosese aste doȳȳ strigȳte.

Kȳ toate aȳesteia, remȳșese in niȳioare, inȳpenitș intr'o fereastȳ.

Mȳmȳ-meia sȳȳșȳia ȳșȳ ka sȳ ințre mȳi sȳ moarȳ inȳreșȳ kȳ dȳnșȳlș.

Dar ȳșȳ era inȳșȳatȳ pe din intrȳ.

Inȳreȳșȳlș lȳi, Palicariȳ mȳi da sșfletȳlș in ȳgonia morgȳi; doȳi saș trei, kari era fȳrȳ niȳȳ o ranȳ saș ȳșorș rȳnȳȳi, sȳrigȳ pe ferestre.

Ințr'ȳchela-șȳ timnș, pardoseala ințreagȳ kȳnșȳ sȳșȳmatȳ pe de desȳblș.

Tatȳ-meș kȳzȳ pe ȳnșȳ ȳenșȳkiș.

Ințr'ȳchela-șȳ timnș, doȳȳ-zȳchȳ de brȳșe se inținșerȳ, armate kȳ kȳtȳ o sȳbiȳ, kȳ niștoale, kȳ nȳmnale, doȳȳ-zȳchȳ de lovȳtre lovȳrȳ de o datȳ pe ȳnșȳ singȳrș omș, mȳi tatȳ-meș peri intr'ȳnșȳ vȳrteȳș de fokș anșinșȳ de aȳeȳ demonȳ tȳrbaȳi, par'kȳ s'arș fi deskȳșȳ inșfernȳlș sȳș niȳioarele sale.

Mȳ simȳiȳ kȳzȳndș pe jos: mȳmȳ-meia lemȳnȳșe.

ȳȳȳȳȳ mȳi lȳșȳ amȳndȳșȳ brȳșele sȳ kȳzȳ skȳȳndșȳ ȳnșȳ ȳemetș mȳi nȳvȳndș pe kontele, par'kȳ arș fi vȳrșȳ sȳ ilș ințrebe dȳka era mȳșȳȳmitș de sȳșȳnșerea eȳ.

Kontele se skâlî, veni la dînsa, o lîz de mînz şî i zise în limba romaik:

— Mai resşîz, skîmpîz konîlz, şî fî-şî inimîz kî-
metîndî kî è şîş Dîmnezeş kare pedensesçe pe trîdîtorî.

— Eatî o istorîz şîmîmîntîtoare, konte, zise Albertû şperiatî, de paloarea Haydeei, şî mî pare reş akîm de çe şî am astî kîriositate kîrdî.

— Nî è nimikî, zise Monte-Cristo.

Pe şîmî, pînîndî-şî mîna pe kapîşî jîneî konîle.

— Haydea, şîmî elî, è o femeîz kîraşioasz; kîte o datî a aflatî şîşîgare în povestîrea dîşîerilorî eî.

— Pentîz-kî, şîpîne, zise kî vîoîşîzne jîna konîlz, pentîz-kî dîşîerile mele mî adîkî a mînte binefaşîerile dî-
mitale.

Albertû se şîtî la ea kî kîriositate, kîşî nî şîşîse înkî çeia çe dorea elî şî afle, adîkî kîm a ajînsî sklava kontelî.

Haydea vîzî de o datî în kîşîtîşîrele kontelî şî într'ale lîşî Albertû aşeia-şî dîrîngî.

Ea şîmî:

— Kîndî şî veni mîmî-mea în şîmîgîrî, zise ea, eramî înaintea şîraskîerîşî.

— Omoaşî-mî, zise ea, dar kîşîpî oşîoarea vîdîşîveî lîşî Ali.

— Nî trebîe şî te adresî la mine, zise Kîrşîd.

— Dar la şîne?

— La noşîşî teşî şîşîîşî.

— Şîne este elî?

— Eatî-lî.

Şî Kîrşîd ne areşî ne şîşîşî dîn çeî çe kontrîbî-
îşîerî mîşîşî la moaşîtea tatîşîşî meşî, şîmî jîna konîlz kî
o mînîz întîşînekoasz.

— Агънчї, ѓтребї Albertũ, аѓнсерѓѓї пропрїетатеа ачестї омѓ.

— Нѓ, зїсе Haydea; нѓ кѓтезї а не ѓїне, не вїндѓ ла нїче неѓѓѓѓѓѓѓї дїн Сѓнстанїнополе. Трекѓѓѓѓѓ прїн Grecia, шї сосїѓѓѓѓ мѓї моарте ла поарта имперїалѓ, плїнѓ де кѓрїомї карї се да ѓн лѓѓрї ка сѓ не ласе сѓ тречемѓ, кѓндѓ де о датѓ мѓмѓ-меа ѓѓмѓ кѓ окїї дїрекѓїѓнеа прї-вїрїлѓ лѓѓ, скоасе ѓнѓ стрїѓѓѓ шї кѓѓѓ аѓетѓндѓ-мї ѓнѓ канѓ д'асѓѓѓа поѓѓї.

D'asѓѓѓа канѓлїї ęra skrise aste vorbe:

„Asta ę kanѓлї лї Ali-Тebelin, пашѓ алѓ Ianїneї.“

Черкаї, плїѓѓїндѓ, сѓ редїкѓ не мѓмѓ-меа: ęra моартѓ!

Мѓ дѓсерѓ ла бazarѓ.

ѓнѓ Armean авѓлѓ мѓ кѓмпѓѓѓѓ, мѓ дете ла карте, шї, кѓндѓ лї де треї-снре-зече анї, мѓ вїндѓ сѓлтанѓ-лї Mahmud.

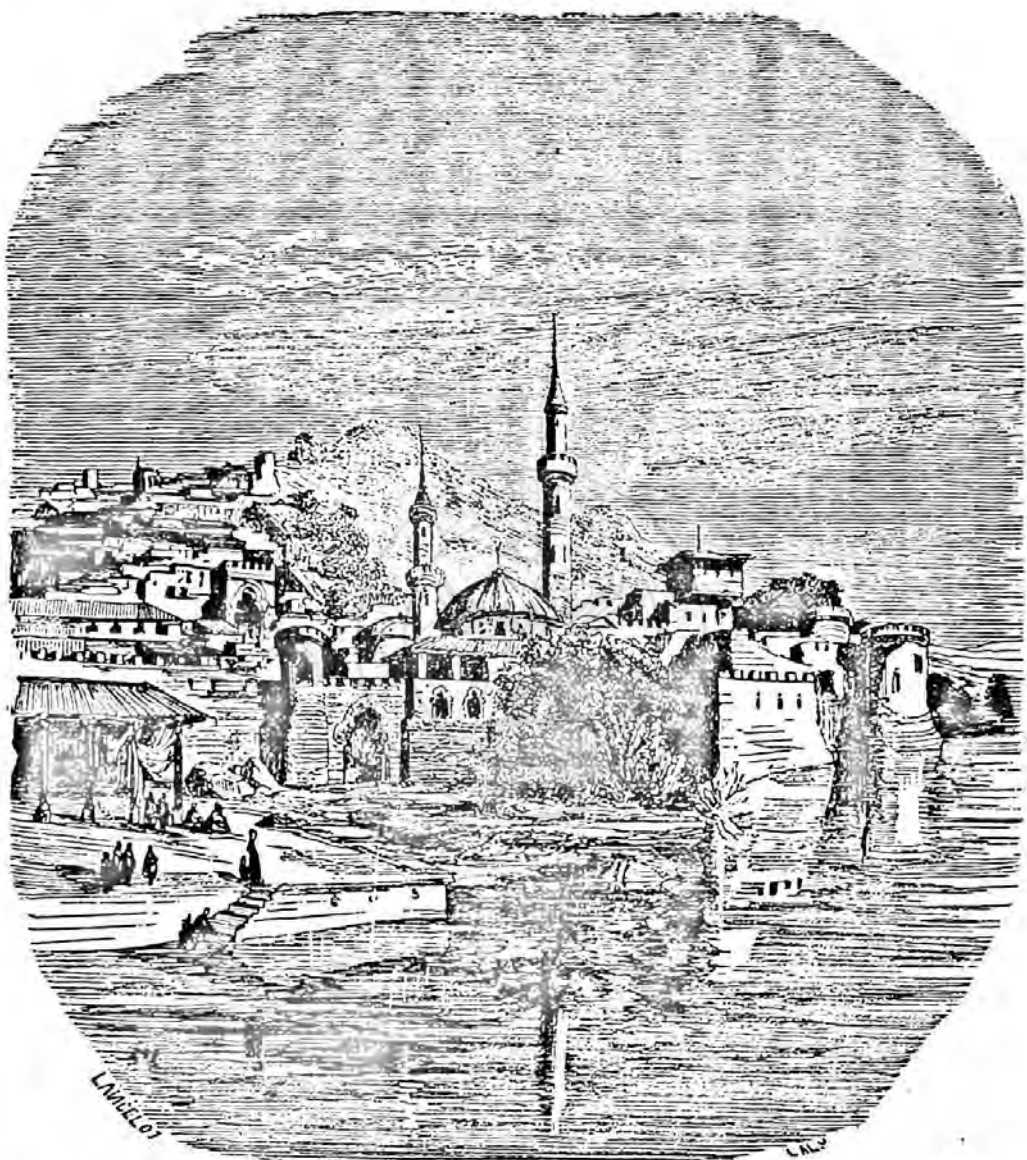
— Dela kare, zise Monte-Cristo, o reskѓмпѓѓѓї, кѓѓ ѓї ам снѓсѓ, Albertũ, пентр'ѓнѓ smaraldѓ asemene кѓ ачела ѓн kare мї нѓїѓ настїлеле де хачїѓѓѓ.

— Ох! естї бѓнѓ! естї mare! стѓпїне, зїсе Haydea сѓѓѓѓѓндѓ мѓѓа лї Monte-Cristo шї сѓнт преа ferїchїѓ fiїndѓ а та.

Albertѓ remѓsese кѓ totѓлѓ амеѓїѓѓ де чеїа че аѓзїсе.

— Bea-ѓї kafeaѓа, i zise Monte-Cristo: istoria s'a fiїnitѓ.

Janina.

CAPITULU LXXVIII.

Ni se scrie dela Ianina.

Franz esise din kamera lăi Noirtier așă de mo-
vătă și așă de rețuțit, inkătă Valentina însă-șă avăsese
indărare de elă.

Villefort, kare zisese nămaī kăte-va vorbe fără ăr-
mare, și kare fășise din kabinetăi, priimi dăne doză ore
skrisoarea ărmătoare :

„Dăne chele che s'ăă deskonerită azi dimineagă, D.
Noirtier de Villefort nă poate presăpăne kă o alianță ar fi
nătințioasă între familia sa și a domnălăi Franz d'Epinaș.

„D. Franz d'Epinaș se înfiorează nămaī kășetăndă
kă D. de Villefort, kare s'areta kă kănoschea evenimentele
novestite azi dimineagă, nă i a dată maī înainte de șire.“

Čine ar fi vătătă în minătălă ačesta ne maștrătălă
sfărmată de astă lovitură, n'ar fi kreztătă kă o prevedea.

Într'adevără, ničă o dată n'ar fi kășetată kă tată-
seă ar fi mersă așă denarte kă frankeșea, saă maī bine kă
krăzimea, inkătă să povesteaskă o asemene istoriă.

Este adevrătă kă ničă o dată D. Noirtier, kare des-
preșă așă de mătă opiniașea fișlă seă, nă se îngrișese să
lămăreaskă fanta în okiă lăi Villefort, și ačesta kreșse totă
d'ășna kă șeneralălă de Quesnel, saă baronălă d'Epinaș,
kăm ar vrea čineva să ilă nămeaskă, or kă nămele che și

ilă fărâșe, săă kă nămele țe i ilă fărâșeră, mărise asasinatăă
 și nă omorităă kă lealitate într'ăniă dăelă.

Astă skrisoare așă de asură a ăniă jăne așă de
 respekțosă năn'atărniă era mortală pentru măndria ăniă omă
 ka Villefort.

Abia intră în kabinetsi, și femeia sa veni dăne din-
 sselă.

Eșirea lăi Franz, kămată de D. Noirtier, năseșe a-
 șă de măltă în mirare pe toată lămea, inkătă posiđișnea
 doamnei de Villefort, kare remăseșe singură kă notarălă și
 kă martorii, deveni din mință în mință măi inkărkată.

Atărniă doamna de Villefort măi fărâșse otrăgea, și
 eșise așărđândă kă se dăcea s'afle kăvintălă într'zieriă lăi
 Franz.

D. de Villefort se măđđmi să i zikă kăm kă în ă-
 ma ănei esulikări între elă, D. Noirtier și D. d'Epınay, kă-
 ștoria Valentinei kă Franz se strikăse.

Era greă să rapoarte așeasta ăeloră țe astenta; astă-
 felă doamna de Villefort, reintrăndă, se măđđmi să zikă kăm
 kă D. Noirtier, avindă la înčenătlă konferinđei ăniă felă de
 atakă de anonlesită, kontraktălă se amănăse peste kăte-va
 zile.

Astă năvelă, de și era falsă, soșea așă de kăriosă
 în ărma ăeloră doză neferiđiri de ačela-și felă, inkătă aș-
 ditorii se ăitară ăniă la altălă kă mirare și so retrăseră
 făr'a zice nimikă.

Într'astă timpă, Valentina, ferită și sărimintată de
 o dată, dăne țe a imbrăđimată și a măđđmită bătărăniă
 kare sfărămasă astă-felă kă o singură lovitură ăniă
 lanđă pe kare înčepăse să ilă năriveaskă ka nestrikabilă, țe-
 răse a se retrăge în kamera ei, și Noirtier i akordăse, din
 okiă, voia țe o ăerea.

Dar, în lokș d'a se șrka în kamera sa, Valentina, îndatș ce eșî, trekș prin koridorș, ōi, eșîndș ne șșa cea mikș, se genezi în grșdinș.

În mizlokșlș tștșlorș evenimentelorș ce se grșmșdi-serș șnele neste altele, o șpaimș șșrdș i konrinse inima.

Ea s'astenta din minștș în minștș șș vșzș ne Morrel palidș ōi ameninștorș ka ne *laird* de Ravenswod la kontraktșlș Luciei de Lammermoor.

Într'adevșrș, era ōi timpș șș vîrș la grilș.

Masimilian, kare șșia cea ce era șș se netreakș vș-zî.dș ne Franz kș plekase dela çimilirîș împreșnș kș D. Villefort, îlș șgmase, ne șgmș, dșne ce îlș vșzș intrșndș, îlș vșzș eșîndș earș ōi reintșndș din noș kș Albertŭ ōi kș Château-Renaud.

Pentș dînsșlș, nș mai era darș niçî o îndoialș.

Atșnçî se renezise în grșdina sa, gata pentș or ce s'ar întîmna; ōi foarte înkredinșatș kș în çelș d'întîiș minștș de libertate ce ar pștea șș aibș Valentina era s'alercșe la elș.

Nș se înçelase.

Okîșlș seș, lînitș de șșșe, vșzș într'adevșrș ne jș-na kopîlș, kare fșrș niçî o ferealș, alerga la grilș.

La cea d'întîiș arșnkștșrș de okîș ce o arșnkș a-șșpșrș, Masimilian prinse earș inimș.

La cea d'întîiș vorbș ce șșșe, elș șșrî de bșkșrîș.

— Skșpșçî! strigș Valentina.

— Skșpșçî! repeti Morrel, nenștîndș krede înkș o asemene ferîçire; dar de çine skșpșçî?

— De мошк-меѣ. Ох! îșbesçe-lș, Morrel.

Morrel se jșrș kș va îșbi ne bștrșnșlș din totș șșfle-tșlș, ōi astș jșrșmîntș nș îlș kosta nimikș ka șș îlș fakș, kșçî în minștșlș așesta nș se mșlșçmea șș îlș îșbeaskș ka

ne zñš amikš či ka ne zñš tatš, ilš adora ka ne zñš dšmnezeš.

— Dar kšm s'a intšmplatš asta? intrebš Morrel; 4e mizlokš a intrebšingatš elš oare?

Valentina deskidea gšra ka sš vorbeaskš, dar mi adšse a minte kš era zñš sekretš sšrimintštorš kare nš nšvea nšmaš ne mošš-seš.

— Maš tšrziš, zise ea, či voiš sššne totš.

— Dar kšndš?

— Kšndš či voiš fi sšmš?

Vorbindš astš-felš fš4ea ne Morrel sš inšelesa- gš maš lesne: astš-felš mi elš inšelese kš trebšia sš se mšlyšmeaskš kš 4eia 4e aflase, mi kš asta era destšlš pen- tr'o zi.

Kš toate a4estea nš konsimš sš se retragš înainte de a face ne Valentina sš i promitš kš o va vedea a doza-zi.

Valentina promise 4eia 4e voi Morrel.

Toate era skimbate in okiš ei, mi negremitš i era maš nšginš greš sš kreazš akšm kš va lša de bšrbatš ne Ma- similian de kštš sš fi kreztš kš o orš maš 'nainte kš nš era sš se inšeaskš kš Franz.

Intr'astš timnš, doamna de Villefort se šrkase la Noirtier.

Noirtier se šitš la dšnsa kš a4elš okiš intšnekošš mi asuš kš kare avea obi4eiš s'o nšimeaskš.

— Domnšle, zise ea, n'am trebšingš sš či sššš kš nšnta Valentineš s'a strikatš, fiindš-kš a4i s'a intšmplatš a- 4easta.

Noirtier remase nenšštorš.

— Dar, šrmš doamna de Villefort, 4eia 4e nš s4iš, domnšle, este kš m'am onššš totš d'a4na l'a4eastš kšš- toriš, kare era sš se fakš fšgš voia mea.

Noirtier se xitá la porá-sa ka xñš omš kare as-teantš o esnikare.

Asha darš, fiindš-kš akšm s'a strikatš astš kšštoriz pentš kare ũi kšnosčeam nenščerea, viš sš fakš ne lingš dšmneata xñš pasš ne kare ničĩ D. de Villefort ničĩ Valen-tina nš potš sš ilš fakš.

Okii lšĩ Noirtier întrebarš če pasš era ačesta.

— Viš sš te rogš, domnšle, xñš doamna de Vil-lefort, ka xna če am nšmaĩ eš ačestš drentš, kščĩ nšmaĩ eš n'am ničĩ xñš interesš ačĩ; viš sš te rogš ka sš daĩ, nš zikš bšnele dšmitale gračie, kščĩ ea le a avšš totš d'axna, dar starea dšmitale Valentineĩ.

Okii lšĩ Noirtier remaserš xñš minšš nesigšrĩ; kššta motivšš ačestšĩ pasš, ũi nš ilš nštea inčelepe.

— Potš snera, domnšle, zise doamna de Villefort, kš kšpetele dšmitale era in armoniz kš ršgščiznea če ũi am fškššš?

— Da, zise Noirtier.

— Atšnčĩ darš, domnšle, zise doamna de Villefort, mš retragš totš de o datš rekšnoskštoare ũi ferivizš.

Šĩ, salššndš ne D. Noirtier, se retrase.

İntr'adevšrš, kiarš de a doxa-zi Noirtier kizmš ne notarsšš.

İntiizšš testamentš fš ršntš, ũi se fškš altš, in kare lššš toatš starea lšĩ Valentineĩ, kš kondiçione ka sš n'o desparčš de dšnsššš.

Kšte-va persoaane kalkšlarš atšnčĩ nrin lšme kš da-miçela de Villefort, mostenitoare a markisšššĩ ũi a markisšĩ de San-Mėran, ũi, intoarsš in graçia momššššĩ seš, va avea intr'o zi anroane de treĩ sšte miĩ livre venitš.

Pe kšndš astš kššštoriz se strika in kasa lšĩ Vil-lefort, D. kontele de Morcerf nriimise visita lšĩ Monte-Cristo, ũi, ka s'arate lšĩ Danglars gršbirea sa, ũi nšsese marea

sa uniformă de lokotenentă generală, pe care o împodobise cu toate crucile sale, și cerșese caii săi cei mai buni.

Astă-felă grăbită, se dăse pe strada Chaussée-d'Antin, și zise să îl aștepte la Dangers, care și făcea sokotelele pe finele lăne.

Astă momentă nu era ațela în care pătea cineva, de călă-va timnă, s'afle pe bankerăși cu toane bune.

Astă-felă, la vedera vekisăi seă amikă, Dangers și lăb aerăși celă mărgeș și se întinse pe fotolisă seă.

Morcerf care, obișnuită, era așa de îngelentă, lăse din kontra ună aeră voiosă și plăkătă.

Prin șmăre, fiindă oare-kam sigră cu pronșnera sa era să fă bine priimită, nu mai imblă cu dinlomația, și mergindă drentă la gintă :

— Baroane, zise elă, eată-mă. De mătă de kăndă pe invirtimă împrejăși vorbeloră noastre de altă dată...

Morcerf astenta l'ăeste vorbe să vază faga bankerăși deskizindă-se, și kredea cu posomorărea lăi provenea din țchereai; dar, din kontra, astă fagă deveni, ceia ce era măi de nekrezăși, măi nenăștoare și măi reche inkă.

Eată nentă-țe Morcerf se ourise în mizloksă fra-sei sale.

— Țe vorbe, domnăle konte? întrebă bankerăși, nară cu ar fi kăstată șărda în mintea sa desăchirea despre ceia ce vrea să zikă generalăși.

— Oxl zise kontele, estă formalistă, skămnăși meă domnă, și mă adăci a minte cu chereșionăși kătă să se fakă dăne toate obișeiele. Prea bine! în kredingă. Eată-mă; fiindă-că am nămaș ună fiă și fiindă-că nentă intăia oară mă am păsă în minte a îl însăra, sânt inkă fără cherkare despre ačeastă; bine, eată cu fakă kam vre!

— Și Morcerf se skâlî k'ânș sârîsș silitș, fâkx o reverinș profânđ lă Danglerș, și i zise:

— Domnșle baronș, am onoarea sș ți cherș mșna damișelei Eugenia Danglerș, fiia dșmitale, nentrx fiizș meș vișe-kontele Albertũ de Morcerf.

Înș Danglerș, în lokș sș priimeaskș aste vorbe kș o favoare țe o nștea șnera Morcerf dela dînsâiș, și înkrântș șngșncșana, și fșr'a invita țe kontele, kare remș-sese în nișioare, sș șeazș:

— Domnșle konte, zise elș, nîn'a nș ți respânđe, anș avea trebșinș sș kșuetș.

— Sș kșueți! respânđe Morcerf din țe în țe mai kș mirare; n'ai avâtș timnș sș kșueți de șântș akșm ontș anș de kșndș vorbirșmș despre astș kșștorîș nentrx întîia oarș?

— Domnșle konte, zise Danglerș, în toate zilele se întîmnlș lșkrșrî kari ne fâkș sș kredemș kș trebșe sș mai kșuetșmș bine la țeia țe amș kșuetatș o datș.

— Și kșm asta? întrebș Morcerf: nș te mai înșelegș, baroane!

— Voiș sș zikș, domnșle, kș de ținși-șurș-zече zile, nișce împrejšrșrî noșe...

— Earș-mș, zise Morcerf; nș kșm-va jșkșmș o komediș saș nș?

— Țe felș, o komediș?

— Da, sș ne esnikșmș în privinga asta.

— Și eș doreskș.

— Ai vșzâtș țe D. kontele de Monte-Cristo?

— Îlș vșzș foarte desș, zise Danglerș skșșrșndș-și pentșlș dela kșmășe, è șnșlș din amișii mei.

— Ei bine! în țeia din șrmș oarș kșndș îlș ai vșzâtș i ai șnșș kș ți am nșrștș zîștorș, neotșrîtș, în privinga kșștoriei așestia.

Dumneata ai omorât pe tată-meu?

— Este adevărată.

— Ei bine! eată-mă. Nu sânt nici vizitoră nici ne-otărită. O vezi bine, fiindă-kă voiș să te invită a cîi cîine promiterea.

Danglars nu respunse nimic.

— Nu kăm-va cîi ai skimbată pîrerea așă de kă-rîndă, adăse Morcerf, saș kă ai provocată țererea mea nă-mai kă să aibi pîțcherea de a mă șmili?

Danglars înțelese kă, dăka mai șma konvorbirea ne tonșă kă kare o întreninsese, lăkrășă era să se întoarkă reș nentă dînsășă.

— Domnșe konte, zise elș, kată să te miri prea mășă nentă reserva mea, înțelegă așeasta; așă-felș, kre-de kă eș sânt celș d'întiș kare mi pare reș nentă așeasta; krede kă nisce împrejări foarte tari mă fakă așă-felș.

— Așe sântă nisce vorbe în vîntă, skămnășă meș domnș, zise kontele, mi kă kari s'ar mășșmi noate nămai șnș omș de rîndă; dar kontele de Morcerf nu è șnș omș de rîndă; mi, kăndă șnș omș kă dînsășă vine să întilneaskă ne șnș altă omș, i adășe a minte promiterea sa, mi dak'așestă omș mi kalkă kăvîntășă, are drentă să pretinșă celș nșșinș nisce kăvinte bșne în lokășă așei șromiteri.

Danglars era lașă, dar nu voi să s'arate așă-felș.

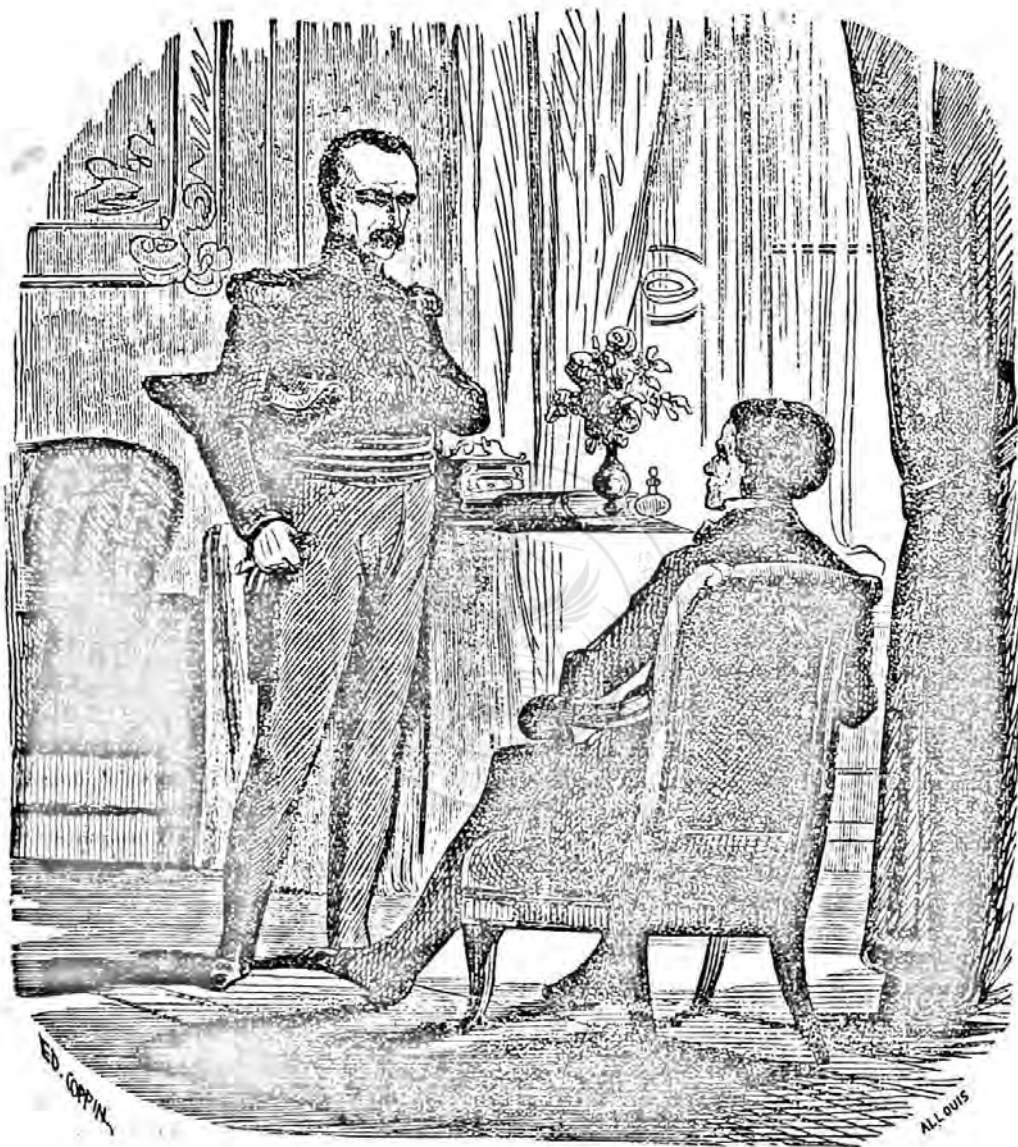
Fă atinșă de tonșă țe ilș lășe Morcerf.

— Nici mie nu mi lînseskă kăvintele țele bșne, res-punșe elș.

— Țe vrei să zici.

— Kă am nisce kăvinte bșne, dar kă sântă grele de dată.

— Șimș, kă toate așeșe, zise Morcerf, kă nu sânt plătîț kă țcherea dșmitale: mi nămai șnș lăkră mi se pare lămărită, kă refășă alianșă mea.

O tremurătură nervoasă clătea pe Morcerf.

— Nu, domnule, zise Danglars, voiș numai a mi sșs-penda otzrîrea, nimicș mai mșltș.

— Dar, kș toate ačestea, pressnșiș kș n'ai preten-
cișnea sș krezi kș voiș sșbskrie la kapriciele dșmitale, pîn'
akolo inkșlș s'astentș kș linisče mi șmilinș ıntoarcerea bș-
nelorș dșmitale građie?

— Atșnși, domnule konte, daka nș pođi astenta, sș
privismș proiectele noastre ka desfiinđate.

Kontelee mi mșskș bșzele nînș la sșnșe ka sș nș fa-
kș șgomotșlș če ilș indemnna karakterșlș seș trșfăș mi sș-
pșrșciosș ka sș ilș faktș.

Kș toate ačestea, inșeleginđș kș intr'o asemene im-
prejșrare ar nștea sș se faktș de rișș, inșenșse a se in-
drenta kștre șma salonșlș kșndș, lșzndș-și șeama, se in-
toarse inderștș.

Șnș norș trekșse pe fruntea sa, lșzndș, in mizlokșlș
trșfiei sale atinșe, șrma șnș neastimșrș demertș.

— Sș vedemș, zise elș, skșmnșlș meș Danglars,
ne kșnoasčemș de mșlși anș, mi prin șrmare, sșntemș datorș
șnșlș kștre altșlș. Mi estș datorș darș o esplikare, čelș nș-
đinș ka sș sčiș kare ințimulare neferičitș a fșkștș ne fiș-
meș sș nearzș bșnele dșmitale građie.

— Nu ș čeva kare sș s'atingș de viče-kontelee, eatș
totș če potș a đi sșșne, domnule, respnșse Danglars, kare
se fșčea impertinintș vșzîndș kș Morcerf se imblșnzea.

— Și de čine s'atinđe darș? întrebș k'șnș glasș
lșrșșratș Morcerf, a kșrșia frunte s'akoperi de paloare.

Danglars, kare vedea toate simptomelee ačestea, ilș
ađintș kș o kșștșrșș mai asigșratș.

— Mșlșșmesče-mi kș nș mș esplikș mai mșltș.

O tremșrștșrș nervoasș, kare venea fșrș inđoialș
dintr'o minș konđinștș, klștea pe Morcerf.

— Am drentslă, respånse elă făkîndă o mare silă asxpră-şî, am drentslă să ȳeră ka să te esnlicî. În kontra doamnei de Morcerf ai dară ȳeva? Starea mea nă è de ajnsă? Oninşnile mele, kari, fiindă kontrarie kă ale dămitale...

— Nimikă din toate aĳestea, domnşle, zise Dangler; aşî fi de neertată, kăĳî mî am dată kşvîntslă kşno-skîndă toate aĳestea. Nă, nă mai ȳerĳeta, mî è rşşine într' adevărgă kă te vşză făkîndă astă ȳerĳetare de konsĳiîngă; să remşnemă aĳî, krede-mă. Să lăşmă terminslă de mizlokă, kare nă è niĳî o desfăĳere niĳî o prinsoare. Nimikă nă ne grăbesĳe, Dăşnezslă meă! Fiiş-meă è de şeanteşpre-zĳe aĳî şî fişlă dămitale de doşă-zĳî şî şns. Pe kşndă vomă resşfla, timnşlă va merĳe; elă va adăĳe întîmnlă-rile; lăkrşrile kari s'arată întşnekoase în ajşnă şşntă de mşl-te orî prea lăşrite a doşa zi; kăte o dată, kadă, într'o zi, kalomniele ȳele mai krăde.

— Kalomniele! ai zisă, domnşle? strigă Morcerf învineĳîndă-se. Mă kalomniată pe mine!

— Domnşle konte, să nă ne esplikăşmă, ųî zikă.

— Astă-felă, domnşle, va trebşi să şşferă în linisĳe astă refşşă?

— Dăşrosă mai alesă pentră mine, domnşle. Da, mai dăşrosă pentră mine de kăţă pentră dăşneata, kăĳî kredeam în onoarea aliantei dămitale, şî o kăşştorîş strikată vatşmă mai mşltă pe şidanĳata de kăţă pe şidanĳatşlă.

— Prea bine, domnşle, să nă mai vorbîşmă, daka è aşă, zise Morcerf.

Şî, mototolîndă-şî măşşşele kă tşrbare, eşî din apartamentă.

Dangler observă kă Morcerf nă kăşetase niĳî o şîngă dată să întrebe daka era elă kassa pentră kare şî a retrasă kşvîntslă.

Seara se țină o konferință lungă kă mai mălăi amiči, și D. Cavalcanti, kare stătse mereș în salonșlăș damelorș, eșu chelș din șrmă din kasa bankerșlăi.

A doxa zi, destentăndș-se, Danglars cherș ziarele.

I le adșserș îndatș.

Dele la o parte vre o trei patrș și lăș ne *Impar-*
tialul.

Ačesta era ziarșlăș alș kărșia redaktorș ęerantș era Beauchamp.

Rănse iste nlikșlăș, ilș deskise repede kă o miskare nervoasș, trekș kă desnreșș asșnra artikșlășlăi *le Premier-Paris*, și, ajșngândș la *fante diverse*, se onri kă restăčiosșlăș seș șrışș ne șnș artikșlăș de korespondință kare înčenea kă aste vorbe:

„*Ni se skrie dela Ianina.*“

— Bine, zise elș dșne ęe čiti, eatș șnș kolęișorș de artikșlăș -asșnra kolonelșlăi Fernandș, kare, dșne toatș probabilitatea, mș va skrti de a da esnlkărș domnșlăi kote de Morcerf.

Înr'achelă-șu minștș, adikș ne kăndș bștea porș ore de dimineadș, Albertș de Morcerf, imbrăkatș în negre, bine înkeiatș, kă mersșlăș țrbșratș și kă vorba skrtș, se înfă-
čișa la kasa din Cămpiele-Elisee.

— D. kotele a eșitș de o jșmătă de orș anroane zise portarșlăș.

— A lăatș ne Baptistin? întrebș Morcerf.

— Nș, domnșle kote.

— Kiamș ne Baptistin, voiș șș i vorbeskș.

Portarșlăș se dșse șș kaste ne valetșlăș de kamerș, și, neste șnș minștș, veni kă dīnsșlăș.

— Amikșlăș meș, zise Albertș, mș eartș pentrș in-

diskrejişnea mea; dar am vrstă sã te întrebă mi ne dăm-
neata daka într'adevăr a emită stăpînăslă dămitale

— Da, domnăle, resusnse Baptistin.

— Kiară mi pentră mine?

— Suiă kăţ de fericită è stăpînăslă meă de a priimi
pe domnăslă, mi n'ami nstea konfenda pe domnăslă într'o mă-
sărgă generală.

— Ai drentate, kăci am sã i vorbeskă despre ună
ce seriosă. Krezi kă va întăzia sã se întoarck?

— Nă, kăci a komandată dejăslă pentră zece ore.

— Bine, mă dăkă sã mă invirteskă in Cămpiele-
Elisee, mi la zece ore voiă fi aci; daka D. konte se va
întoarce înaintea mea, suneî kă ilă rogă sã m'astente.

— Nă voiă linsî, domnăslă poate fi sigără.

Albertū lăslă la poarta kontelăi kabrioleta de piagă
pe kare o lăse mi se dăse sã se preîmble pe jos.

Trekîndă pe dinaintea aleei Văduvelor, i se pără
kă rekănoskă kaiî kontelăi stăndă la poarta trasăslă(*) dela
Gosset.

S'aproniă, mi, dăne ce rekănoskă kaiî, rekănoskă pe
kăcherăslă.

— Domnăslă konte è la trasă? întrebă Morcerf pe
acesta.

— Da, domnăle, respănse acesta.

Într'adevără, mai mălte lovitsre regslate s'azsiserg de
kăndă Morcerf s'afă nănpăjăslă trasăslă.

Intră.

În grădina mikă sta bziăslă.

— Mă eartă, zise elă, domnăslă viče-konte ar vrea
s'astente ună minăslă?

— Pentră-če, Philippe? întrebă Albertū, kare, fiindă

(*) Trăsăslă kă armele de fokă nentă dănrindere.

zně običivšitě, se mira d'aveastě pedikě ne kare nř o ingelece.

— Pentř-kě persoana kare se deurinde in minstěš avesta a lřatě trasěš ne seamě, šit nř trače ničit o datě inaintea altsia.

— Ničit kiarě inaintea dšmitale, Philippe?

— Vezit, domněle, sěnt la řša lojeit mele.

— Šit čine i inkarkě pistoalele?

— Domestikšlě seš.

— Šně Nubian?

— Šně negř.

— Aša este.

— Křnosčit darě ne domnělě avesta?

— Viš sě ilě kastě; è amikšlě meš.

— Ax! atěnit è alě čeva. Mě dškkě a ilě ins-
čingę.

Šit Philipp, imninsě de pronria sa křriositate, intrě in kabana de skindsre.

Děp'ø sekěndě, Monte-Cristo s'aretě in pragšlě řšeit.

— Eartě-mě daka te řřmřreskě nint'aci, skěmnšlě meš konte, zise Albertū, dar inčepě maš intitě sě űit snšitě kě nř strikě oamēnit dšmitale, čit eš singřř sěnt indiskretě. M'am dšsě la dšmneata; mš aš snšsš kě eraš la preimblare, dar kě eraš sě te intorčit la zeye ka sě dejšnit. M'am preimblatě šit eš nint sě batě zeye ore, šit, preimblěndě-mě, űit am vřzstě kašit šit trěšřra.

— Čeia če mš snšit mš dš šperangę kě viš sě mě kavűit ka sě dejšnitmš.

— Ba nř, mšlyšmeskě, nř è vorba de dejšnatě in aveastě orě; poate kě vomš dejšna maš trěziš, dar zně dejšně kam tristě, la draks!

— Če draks mš snšit tš kolo!

— Skamniš meš, astъ-zī mъ batš.

— Dsmneata? mi pentrъ че?

— Ka sъ mъ batš, aszī akolo!

— Da, ingelegš prea bine; dar pentrъ че? Se bate чине-va pentrъ mslte lskrsī, pīchenī.

— Pentrъ onoare.

— Ax! asta è seriosš.

— Aша de seriosš, inkъtš viš sъ te rogš a mī face знš servičiš.

— Kare?

— De a mī fi martorš.

— Atъnчī, asta è gravš; sъ nъ mai vorbinš de ni-mikš ачī. Ali, dъ-mī апъ.

Kontele mi sъmese mъnīcele mi trekъ in tinda mikъ xnde tъrgъtorīi аš obīcheiš sъ se snele pe mъnī.

— Intrъ carъ, domnule vice-konte, zise inchetš Philippe, veī vedea знš lskrs kъriosš.

Morcerf intrъ.

In lokš de mъsче, era nisче kъrgi de jokš linite pe plakъ.

De departe Morcerf krezs kъ era toate kъrgile; era nъmaī dela asš mi nīnъ la zече okī.

— Ax! ax! zise Albertū, aveai gъstš sъ jochī знš niketš?

— Nъ, zise kontele, eram sъ fakš знš jokš de kъrgi intregš.

— Kъm аша?

— Da, vezī asī mi doi okī; de kъtš gloancele mele аš fъkatsš trei okī, чинчī okī, шеante okī, ontš okī, позъ okī mi zече okī.

Albertū s'auroniš.

Intr'adevъrgš, gloancele fъkъserъ semnele okilorš че linsea, gъrgindš kъrgile in lokъrile xnde kъta sъ fъz nene-

late, kă nisce linie foarte esakte și kă distanțe foarte egale.

Dăkindă-se la placă, Morcerf strinse doze trei rondsnele kari făkseră nebănia de a trece pe dinaintea bății nistolăi kontelăi, și pe kari kontele le omorise.

— Drape! zise Morcerf.

— Ce vreți, skămnălă meș viche-konte, zise Monte-Cristo stergîndă-și mîinele k'ănă stergară adășă de Ali, kată să mî okăpă minstele de nelăkrare; dar vino, te astentă.

Amîndoi ce țkară în trăsăra lăi Monte-Cristo, kare, dăne kăte-va minste, îi lășă la poarta kă no 30.

Monte-Cristo kondăse pe Morcerf în kabinetăi, și i aretă ănă skăăpă.

Amîndoi șezăgă.

— Akăm să vorbimă în linisce, zise kontele.

— Veză kă sănt foarte linisčită.

— Kă cine vreți să te băgă?

— Kă Beauchamp.

— ănlă din amăi dămitale?

— Totă d'ăna kă amăi se bate cine-va.

— Celă năgină kată să fă ănă kăvintă.

— Am ănlă.

— Ce gă a făkă?

— A skrisă în ziarălă seă de ieri... Dar gine, čitesce.

Albertă dete lăi Monte-Cristo ănă ziară în kare čiti cele ămătoare:

„Ni se skrie dela Ianina:

„O fantă, nin' avi nekănoskă, saă celă năgină nekăăpă, a ajănsă la kănosčingă noastră.

„Kastelele kari anɣra oraşlă aș fostă predate Turcilor de un ofițer franțez în care vizitlă Ali-Tebelin avăsese toată încrederea, mi kare se numea Fernandū.“

— Ei bine! întrebă Monte-Cristo, ce lucră vezi într'asta kare să te sâpere?

— Kșm, ce lucră vîzî!

— Da, ce ăi nasă, dșmitale, daka kastelele din Ianina aș fostă predate de un ofițer franțez a nume Fernandū?

— Mi nasă pentră-kă tată-meș, kontele de Morcerf, se numesche Fernandū dșne numele seș de botezș.

— ăi tatăl dșmitale s'afla în serviciul lăi Ali-Pașa?

— Adikă se lănta pentră independința Grecilor; eată unde è kalomnia.

— Aș! skșmnelă meș viče-konte, să vorbimă kă jșdekatz.

— Asta voieskă mi eș.

— Ia snume-mi, cine drakș șvie în Franția kă ofițerlă Fernandū è kontele de Morcerf mi cine se okșuz în mințlă așta de Ianina, kare a fostă lăatz la 1822 saș 1823, mi se pare?

— Eată tokmai unde se află perfidia; aș lăsală timulă să treakă, ne șrmă astă-zî se întorkă asșnra șnoră în timplări șitate ka să fakă să easă unș skandală kare poate vestezi înalta sa pozișione. Ei bine! eș, mostenitoră ală numelă tatălă meș, nș voiș să lasă niči șmbra șnei indoele a flșșra ne așestă nume. Voiș să trimidă lăi Beauchamp, ală kșșșia ziară a pșblikată așeastă notă, doi martori, mi o va retrakta.

— Beauchamp, nș va retrakta nimikă.

— Аташый, не vomă bate.

— Не, не въ веџи bate, къчы џи va respunde къ era poate чинчи-зечи de офицері în armata greacă къ нăмеle Fernandă.

— Ne vomă bate къ totă respunsălă аuesta. Ох! voiă съ neарă аеаста... Татъ-меă, знă soldată аша de nobilă! o karieră аша de strelчицъ!..

— Саă къ va пэне:

„Săntemă întemeiaџи a krede къ аестă Fernandă n'are nimikă a face къ D. kontele de Morcerf, kare se nămesче ши elă Fernandă дэне нăмеle сеă de boteză.“

— Voiă o retraktare plină ши întreагă, не мъ voiă măлџми къ аеаста.

— Ши i veі trimate martoriі дămitале?

— Да.

— Не faчi bine.

— Asta va съ zikă към къ мi refssi serviciălă че џи am черăтă.

— Ах! свиі teoria mea în privința dăelălă, џи am fă-кăтă profesiunea mea de kredinџ la Roma, џи adчы a minte?

— Къ toate аестеа, skămnălă meă konte, te am vă-зălă азi dimineaџă денrinzindă o okănare че è пăгінă în armoniă къ astă teoriă.

— Pentră-къ, skămnălă meă amikă, inџeleџи, не се къvine niчi o dată съ fiă чинева esklăssivă. Къндă trăesче чинева къ neбнi, kată съ ши факă inвџьтăра de smintită; din minăтă în minăтă кăте знă канă anrinsă, kare не va avea къvintă съ мi kăste чеартă, прекăм n'ai дăмнеата ka съ каџџи чеартă lăi Beauchamp, va veni, pentră чеа d'infliă neroziă че i va plesni, or мi va trimate martoriі sei, саă

mъ va insâlta într' ună lokă pablikă, eî bine! astă kană aprinsă, va trebzi neapbrată să îlă omoră.

— Priimescî dară ka dămneata să te bağı?

— Aszî akolo.

— Eî bine! atâncî, nentru ce vreî ka eș să nă mă bată?

— Nă zikă kă n'ar trebzi să te bağı; zikă nămaî kă ună dăelă è ună lăkră gravă mi la kare kată să kăpete çine-va.

— A kăpetată elă, ka să insâlte pe tată-meș?

— Daka n'a kăpetată, mi çî o mărțrisesc, nă se kade să te snerî pe dînsălă.

— Ox! skămpălă meș konte, estî prea mălă indăpintă!

— Șî dămneata, prea mălă rigrosă. Să vedemă, presăniș... Askăltă-mă bine: Presăniș... Să nă te snerî de çeia ce am să çî sniș!

— Askăltă.

— Presăniș kă fanta raportată è adevbrată...

— Ună fiș nă se kade să priimeaskă o asemene pcesăpnere despre onoarea tatălă seș.

— Eî! Dămnezelă meș! sântemă într'o epokă in kare se priimeskă atâtea lăkrări!

— Asta è tokmaî viçiălă epocă.

— Aî pretençionea a o reforma?

— Da, in çeia ce mă privesce.

— Dămnezelă meș! ce rigoristă estî, skămpălă meș amikă!

— Așua sânt eș.

— Nă estî priimitoră de vr'o invbrțbrgă bșnă?

— Da, kândă vine dela ună amikă.

— Mă krezi kă çî sânt amikă?

— Da.

— Ei bine! înainte de a ți trimite martoriile la Beauchamp, informează-te.

— Dela cine?

— Ei! azîi akolo! dela Haydea, spre esemplu.

— Să mai amestecăm o femeie în toate astea; ce poate face ea?

— Să ți deklare că tatălă dămitale n'are nici un amestek în învinuerea sa în moartea tatălăi seș, spre esemplu, să te lămينة în privința asta, daka la întimplare tatălă dămitale va fi avră nefeșicirea...

— Ți am mai spus, skomnăleș meș konte, că nu potă priimi o asemenea presunere.

— Refsăi dară achestă mizlokă?

— Îlă refsă.

— Kă totăleș?

— Kă totăleș.

— Atănci, cea din șrmă învâșăș.

— Fiș, insă cea din șrmă.

— Nă o vreș?

— Din kontra, ți o cherș.

— Nă trimite nici un martorș la Beauchamp.

— Țe felș?

— Dă-te să îlă întilnesăi singră.

— Asta é inkontra obiceișăi.

— Și afacerea dămitale este esttraordinarș.

— Și pentră ce să mă dăkă singră, să vedemș?

— Pentră-kă astă-felș lăkrăleș va remănea între dămnata și Beauchamp.

— Esplikă-te.

— Făș indoială; daka Beauchamp é dispusă a se retrakta, kată să i lawă merităleș bșnei voinșe, retraktarea

totă se va face. Dacă refuză, din kontra, va fi timpă să ăi dai sekretăle la doi streini.

— Nu voră fi doi streini, ăi doi amici.

— Amiciii de astă-ză sântă inemiciii de măine.

— Askăltă vorbă!

— Martoră Beauchamp.

— Astă-felă...

— Astă-felă ăi rekomandă ingelenăne.

— Astă-felă krezi kă se kade să mă dăkă să întilneskă ne Beauchamp însă-mă?

— Da.

— Sigără?

— Sigără. Kăndă ăineva vrea să kanete ăeva dela amorăle propriă kăni omă, kată să skane ačestă amoră propriă ală omăle năntă kiară Ńi de Ńmbra săferinăe.

— Mă se pare kă ai drentate.

— Bine k'a dată Dămnezeă!

— Mă voiă dăce singără.

— Dă-te; dar ai face Ńi măi bine să nu te dăci de lokă.

— E kă nepătină.

— Fă dăgă așă; totă è măi bine de kătlă ăeia ăe vreaă să faci.

— Dar dăka è așă, să vedemă, dăka kă toată fe-reala mea, kă toată părtarea mea, voiă avea kă dăelă, mă veă servi de martoră?

— Skămnăle meă văce-konte, zise Monte-Cristo kă o mare gravitate, kată să fi văzătă kă în or ăe împrejărare am fostă ală dămitale; dar serviciăle ăe mă ăeri ese din ăermăle ačelora ăe potă face.

— Pentă ăe?

— Poate kă o veă afla într'o zi.

— Dar nîn'atŃnĉi?

— Ți ȃerŃ indŃlȃingă nentrŃ sekretŃlŃ meŃ.

— Prea bine. VoiŃ lŃa ne Franz Ńi ne ChŃteau-Renaud.

— Iea ne Franz Ńi ne ChŃteau-Renaud, va fi de minsne.

— Dar in-sine, daka mŃ voiŃ bate, mĭ veĭ da omikŃ lekȃisne de sabiŃ saŃ de pistolŃ?

— NŃ, ȃ zŃŃ lŃkrŃ kŃ nenŃtingŃ.

— KŃriosŃ omŃ estĭ! AtŃnĉi nŃ vreĭ sŃ te amestĭĉi in nimikŃ!

— In nimikŃ.

— AtŃnĉi, sŃ nŃ maĭ ȃorbimŃ. Adio, konte.

Morcerf Ńi lŃŃ nŃlŃria Ńi eŃi.

La poartŃ, Ńi reallĭ kabrioleta, Ńi konȃinȃndŃ-Ńi minia kŃtŃ nŃtŃ maĭ bine, zise sŃ ilŃ kondŃkŃ la Beauchamp.

Beauchamp era la ziarŃlŃ seŃ.

AlbertŃ zise sŃ ilŃ kondŃkŃ la ziarŃ.

Beauchamp era intr'zŃŃ kabinetŃ intŃnekosŃ Ńi plinŃ de nŃlberere, kŃm sŃntŃ awezŃmintele de ziare dela fŃndarea lorŃ.

I anŃȃarŃ ne AlbertŃ de Morcerf.

I se renetĭ de dozŃ orĭ anŃȃarea.

Pe zŃmŃ, nekonvinsŃ inkŃ bine, strigŃ:

„IntrŃ!”

AlbertŃ intrŃ.

Beauchamp skoase zŃŃ strigŃtŃ de mirare vŃzȃndŃ ne amikŃlŃ seŃ treăȃndŃ neste teankŃrile de xŃrtiŃ Ńi kŃl-kȃndŃ in niĉioare ziarele de toate mŃrimile kari sta grŃmadŃ nŃ ne parkete, ĉi ne skȃndŃrele roŃite din kanĉelaria sa.

— П'ачи, п'ачи, skæmnslš meš Albertū, zise elš intinzindš mēna jšnelšī; čine drakš te adšče? te aī nerđstš ka mikslš Poucet, saš kš viī nšmaī ka sš mī čerī sš dejšnī? Vezī de ŋī kastš žnš skæšnš; eatš, kolo līngš indriūaimslš ačela, kare nšmaī elš singšrš mī adšče a minte ačī kš maī sšntš in lšme ŋī alte foī kari nš sšntš foī de xšrtiš.

— Beauchamp, zise Albertū, dešpre ziaršlš dšmitale veneam sš ŋī vorbeskš.

— Dšmneata, Morcerf? če doresčī?

— Doreskš o rektifikare

— Dšmneata, o rektifikare! In nřivīngš kšršī lškrš, Albertū? dar ia ŋezī!

— Mšlšgšmeskš, resnšnse Albertū nentrš a doza oarš, ŋī k'šnš semnš ššorš din kanš.

— Ešnlīkš-te.

— O rektifikare nentrš o fantš kare atinče onoarea žnšī membrš alš familieī mele.

— Eak'awa! zise Beauchamp kš mirare. Če fantš? Asta nš se poate.

— Fanta kare ŋī s'a skrišš dela Ianina.

— Dela Ianina?

— Da, dela Ianina. Intr'adevžrš, nar'kš nš sčīī če m'adšče?

— Pe onoarea mea... Baptistū! žnš ziarš de ierī! strīgš Beauchamp.

— Nš è de trebšingš, ŋī adškš ne alš meš.

Beauchamp čiti bolborosindš:

„Ni se skrie dela Ianina, etc., etc.“

— Inčelečī kš fanta è groasš, zise Morcerf dšne če čiti Beauchamp.

— Astă ofițeră ă dară konsɔnșeanșă dămitale? In-
trebă ziaristă.

— Da, zise Albertă romindă-se.

— Eă bine! ăe vreă să fakă ka să ăă fiă plăksă?
zise Beauchamp, kă dăleauă.

— Așă vrea, skɔmpnăă meă Beauchamp, să re-
trakteză astă fantă.

Beauchamp se zită la Albertă kă o lăare a minte
kare anșna de sigră măltă binevoingă.

— Să vedemă, zise eă, asta ne va adăce într'o kon-
vorbire lăngă; kăvă o retraktare ă totă d'asna șnă lăkră
gravă. Șeză; voiă să reviteskă aste trei patră rindșră.

Albertă șeză, și Beauchamp revăti rindșrile inkri-
minate de amikăă seă kă mai măltă lăare a minte de kătă
inția oargă.

— Eă bine! veză, zise Albertă kă țrăă, kă asprime
kiară, ziarăă dămitale a insăltăă ne șnăă din familia mea,
și voiă o retraktare.

— Vreă...

— Da, voiă.

— Dă-mă voiă să ăă șnăă kă nă estă parlamentară,
skɔmpnăă meă viche-konte.

— Ničă kă voiă să fiă, respnșe jănele skăăndă-se;
pretinăă retraktarea fanteă ne kare aă plăka'ă o ieră, și o
voiă kăpăta. Estă destăă amikăă meă, șrmă Albertă kă
băzele strinșe, văzindă kă Beauchamp, din parteă, inčenea
să șă redăce kanăă desnregșitoră; estă destăă amikăă meă,
și, ka astă-felă, mă kănosčă destăă, șneră, ka să inčelepă
șăășingă mea în asemene imurejărare.

— Daka șșnt amikăă dămitale, Morcerf, mă veă fa-
ăe s'ă zită kă nișce vorbe ka ačelea ne kari adineaoră...
Dar, să vedemă, să nă ne șăpăăă, saă ăelă păăină inkă

ne... Esti în neastimpreă, întărită, atinsă... Să vedem, cine este astă konșențenă kare se numește Fernandū?

— E tatăl meu, zise Albertū, D. Fernandū Mondego, konte de Morcerf, un vekiș militar kare a vâzută dovezii de kmpnri de btaie, mi ale krxii nobile semne de rgniri ar vrea să le akonege čineva kx tina strinsă de ne riș.

— E tatăl dșmitale! zise Beauchamp; atnui è altă čeva; înțelegș smpgarea dșmitale, skmnsiș meu Albertū... Să recitimă dară...

Și reciti nota apșndă astă dată ne fi-kare vorbă.

— Dar unde vezi, întrebă Beauchamp, kx Fernandū din ziară è tatăl dșmitale?

— Nikiři, o sviș prea bine; dar alții o vorș vedea. Pentru aceasta voieskă ka fanta să fi desmingiț.

La vorba *voieskă*, Beauchamp mi redikă okii asupra lxi Morcerf, dar, anlekndș-i îndată, remase unș minsiș kxpetștorș.

— Veți desmungi astă fantă, nș è aua, Beauchamp? zise Morcerf kx o minit kreskindă, de mi totă koncentrată.

— Da, zise Beauchamp.

— Aua, înțelegș! zise Albertū.

— Dar kndă mș voiș inkredinga kx fanta è falsă.

— Če felă!

— Da, lskrăiș kată să fi lșmrită, mi ilș voiș lșmri.

— Dar če lșkră de lșmrită vezi în toate astea, domnșle? zise Albertū trekindă neste toată mșșra. Daka nș krezi kx è tată-meș, sșne-o în dată; daka krezi kx este elș, fi-mi indestslare la če gi čerș.

Beauchamp se sită la Albertū kx avelș sșriș kare

era numai alǎ lui mi kare scia sǎ ie a nǎnȃta tǎtorǎ nǎ-
sǎnilorǎ.

— Domnule, respunse elǎ, fiindǎ-kǎ aua se kvine
sǎ zikǎ, dak' ai venitǎ ka sǎ mi cheri indestǎlare, se kv-
nea s'o fau la inchenstǎ, iar nǎ sǎ mi vorbesu de amicu
mi de alte lǎkrǎri dewater ka azelea ce am avstǎ rǎbdarea
sǎ le azǎ de o jǎmǎtǎ de orǎ. Pe terimǎstǎ avesta avemǎ
sǎ imblǎmǎ d'aci inainte, sǎ vedemǎ?

— Da, daka nǎ veǎ retrakta infama kalomniǎ!

— Ţnǎ minstǎ! sǎ lǎsǎmǎ ameninȃrile, rogǎ-te,
domnule Fernandǎ de Mondego, vice-konte de Morcerf; nǎ
le sǎferǎ dela inemicuǎ meǎ, kǎ atǎstǎ mai nǎginǎ del'amicu
meǎ. Aua darǎ, vreǎ sǎ desminȃ fantǎ asǎnra kolonelǎstǎ
Fernandǎ, fantǎ la kare, ne onoarea mea, n'am lǎstǎ nici
o parte?

— Da, o voieskǎ! zise Albertǎ, alǎ kvǎsia kanǎ in-
chenea sǎ se retǎchaskǎ.

— Fǎrǎ kare ne vomǎ bate? sǎmǎ Beauchamp kǎ
aveia—mǎ linische.

— Da, respunse Albertǎ inȃlȃndǎ-mǎ glassǎ.

— Ei bine! zise Beauchamp, eatǎ respunstǎstǎ meǎ,
skǎmnǎstǎ meǎ domnǎ: astǎ fantǎ n'a fostǎ trekstǎ de mine,
nici kǎ o kvnoscheam; dar, prin nǎrtarea dǎmitale, ai atrasǎ
lǎarea mea a minte asǎnra azelei fante, mi ea se gvine akǎm
de dǎnsa; va sǎbsista darǎ nǎntǎ kvndǎ va fi desminȃitǎ sǎ
konfirmatǎ de vine se kvine.

— Domnule, zise Albertǎ skǎlȃndǎ-se, voǎ avea da-
rǎ onoarea a gvǎ trimate martorii meǎ; veǎ otǎri kǎ dǎnmu
lokǎstǎ mi armele.

— Foarte bine, skǎmnǎstǎ meǎ domnǎ.

— Mǎ astǎ searǎ, daka vreǎ, sǎ mǎvine chelǎ mǎstǎ,
ne vomǎ itǎlni.

— Ba nã! ba nã! Voiș fi ne terimș kãndș se va kãveni, mi, dãne pãrerea mea. (am drentãlș a o da, fiindș-kã eș priimeskș provokarea), mi, dãne pãrerea mea, zikș, ora n'a sositș inkș. Sçiș kã traui prea bine sabia, o tragș mi eș binișorș; sçiș kã znș dselș între noi va fi znș dselș serioșș, nentrș kã estî bravș mi nentrș kã... sãnt mi eș. Nã voiș darș sș mș esniș ka sș te omorș saș sș fiș omoritș de dãmneata fãrș kãvintș. Akãm è rindãlș meș ka sș pronșiș kestãnea, mi ka-te-go-ri-che-sche. Uine-te de astș retraktare niș ka sș mș omori daka n'o voiș face, de mi uï am spãșș, de mi uï reuetș, de mi uï afirmș ne onoare kã nã kãnoscheam fanta, de mi uï deklarș in-sine kã è kã nenștingș la or kare altș afarș de don Yaphet ka dãmneata ka sș i treakș prin minte kã Fernandũ è D. kontele de Morcerf?

— Uïș prea mãltș.

— Eï bine! skãmnãlș meș domnș, konsimũș ka sș ne tãzmș gãtrile, dar voiș trei sentãmne; neste trei sentãmne, mș veï reafla ka sș uï respãnzș: — Da, fanta è falsș, mi o stergș; saș: — Da, fanta è adevãratș. Mi skouș sabia din teakș, saș nistoalele din kãtiș, dãn'aleqerea dãmitale.

— Trei sentãmne! strigș Albertũ; dar trei sentãmne, sãntș trei sekãli, in kari sãnt desonoratș!

— Dak'ai fi remasș amikãlș meș, uï amï fi zisș: — Rãbdare, amiche; te ai fãkãtș inemikș alș meș, mi uï zikș: — ce mi pasș mie, domnșle!

— Eï bine! neste trei sentãmne, fiș, zise Morcerf. Dar kãpetș bine, neste trei sentãmne, nã mai è vorba de amãnare saș de vre znș kãvintș de skãnare kare sș te poatș skãti...

— Domnșle Albertũ de Morcerf, zise Beauchamp, skãlãndș-se mi elș, nã potș sș te arșnkș ne fereastrș ina-

Albertü și resbună pe un țeancü de diare que le respi lovindu-le tare cu nuișoa sa.

inte de trei săptămâne, adică neste douăzeci și trei zile, și dămneata n'ăi drentălă să mă suinteci înainte aștei epoci. Sântemă în 29 ale lunii lui august, la 21 dară ale lunii lui septembrie. Pin'atunci, krede-mă, să ne skătimă șnelă ne altălă de lătrăile a doi kăini legăți în denărtare.

Și Beauchamp, salăndă kă gravitate ne jănele, i întoarse snatele și trekă în tinografia sa.

Albertu și resbună ne șnă teankă de ziare ce le resini lăvindă-le tare kă năiaoa sa, dăne kare nlekă, nă făr' a se întoarcă de două trei ori kătre șua tinografie.

Pe kăndă Albertă bătca kă năiaoa uartera dinainte a kabrioletei sale, dăne ce bătă bieteke ziare, negrite, zări, trekăndă prin bălevară, ne Morrel, kare, kă nasălă în șșș, kă okălă destentălă și kă bragele lăstate, trecea ne din aintea băiloră Chinesee, venăndă desne uartera Saint-Martin și dăkăndă-se snre Madelena.

— Ax! zise elă șșșuăndă, eală șnă omă ferăită!
Din întămulare, Albertu nă se închela.

G. STAAL.

CAPITULU LXXIX.

LIMONADA.

Într'adevăr, Morrel era prea fericită.

D. Noirtier trimisese să îl kîzme, mi aura de mîltă i era ka să sîz pentră ce era kîzmată, înkîz ničí kă mî lkase kabrioleta, înkrezîndă-se mai mîltă în ničíoarele lăi de kîz în cele patră ničíoare ale kalsăi. Plekase dară în fșga mare dela strada Meslay, mi se dăcea la sârbîzîlă Saint-Honoré.

Morrel merșea k'zîș pasă ȳmnastikă, mi bietsă Barrois abia se ȳinea de elă.

Morrel era de trei-zeci mi zîș de anî, Barrois de șeaî-zeci.

Morrel era beată de amoră, Barrois kîșna de kăldra cea mare.

Astî doî oamenî, împîrȳi astă-felă mi prin interesă mi prin elate, șemăna kă cele doză linie formate de zîș trîșngiă: denșrtate prin basă, se zneskă prin vîrșă.

Vîrșă, era Noirtier, kare trimisese să kaste ne Morrel, rekomandîndăi să se grăbeaskă, mi Morrel șmase întokmai dîș'această rekomandare kare fșcea ne Barrois a se despera.

Kîndă sosi, Morrel pîrea kă ničí kă era ostenită: amorșlă dă arine.

Dar Barrois, kare nă mai era de mîltă înamorată, era plîș de șdoare.

Bzîrîșlă șervitoră fșkă ne Morrel să între ne șș

partikulară, înkise șua kabinetului, mi neste puțină fimiitlă
șnei rokî ne parketă anșuă visita Valentinei.

Valentina era framoasă de nebunîz în kostumulă ei
de doliș.

Vișlă devenea așua de dăle, înkăț Morrel s'ar fi
linsită de a mai vorbi kș Noirtier, dar fotolislă bătunslă se
rostogoli îndată ne parketă, mi elă intră.

Noirtier priimi kș o privire binevoitoare mălyșmitelē
lăi Morrel pentrē minșnata intervenire kare ilă skșpase, mi
ne elă mi ne Valentina, de desperare.

Pe șrma privirea lăi Morrel se dăse sș provoace,
n șrma favoarei celei noșe kare i se akordase, ne jșna
konilă, kare, mezîndă kș temere depărte de Morrel, astenta
sș fiș silită ka sș vorbeaskă.

Noirtier se șită mi elă la dînsa.

— Kată dară sș șnișă șeia șe m'aî însșșinată? in-
trebă ea.

— Da, zise Noirtier.

— Domșle Morrel, zise atșnăi Valentina jșnelăi
kare o sorbea kș okiî, bșnslă meș tată Noirtier avea o mi-
iș de lăkrșgi sș ūi șnișă, ne kari mi le a șnișă de trei zile.
Astă-zî a trimișă sș te kîșme ka sș ūi le renetă eș; ūi le
voiș reneti dară, fiîndă-kș m'a alesă ka interneta lăi, fșr'a
skimba nișă o vorbă din kșșetele sale.

— Oxl askălă kș măltă nepașe, respănșe jșnele;
vorbesă, damișelă, vorbesă.

Valentina mi plăkă okiî, asta fș o preînsșiîngare șe
se pșrș dăle lăi Morrel.

Valentina era slabă nșmai în fericiire.

— Tată-meș vrea sș pșrșseaskă așeastă kasă, zise
ea. Barrois este însșșinată sș i kaste șnă apartamentă
kșviîncioșă.

— Dar dămneata, damichelъ, zise Morrel dămneata, kare estî aua de skymnъ ши aua de trebzinçioasъ domnslai Noirtier?

— Eș, respånse jşna koniltъ, nş voiș pьrлsi ne moş-meș, è şnș lşkrş nşş la kale între dînslş ши mine. A-nartamentslş meș va fi ling'alş lşi. Or kъ voiș avea kon-simgirea domnslai de Villcfort ka sъ mъ dskş sъ lokşeskş kş tata Noirtier, saș kъ mi se va refşsa: în çelş d'intliş kasş, nlekş kiarş de akşm; în çelş d'alş doilea, astentş maioritatea mea, kare va sosi neste zeye lşni. Atşnçî voiș fi liberъ, voiș avea o stare independintъ, mi...

— Ши?... întrebş Morrel.

-- Ши, kş astorisarea bşnşlş meș tatъ, mi voiș çine promiterea çe çî am fşkşlş.

Valentina zise aste vorbe din şrnъ aua de inçetş, inkştlş Morrel nş le ar fi nştlş aşzi daka n'ar fi avştlş interesş sъ le aşzъ.

— Nş este açesta kşçetşlş dşmitale, tatъ bşnş? adasse Valentina întorkîndş-se kъtre Noirtier.

— Da, zise bştrşnşlş.

— Kъndş voiș fi în kasa mouşlş meș, adasse Valentina, D. Morrel va nştea veni sъ mъ vazъ de fapъ kş aştş bşnş protektorş. Daka legşmintşlş ne kare inimele noastre, poate fşrъ sçiuçş saș kançicioase, inçenşerъ a ilş forma, se va pьrea kşviiлçiosş ши va inşçişa o garançie de ferivire şuitoare esneriıçei noastre (vai! se zice kъ inimele inflakъrate de nedivçe se reçeskş în sekşritate), atşnçî D. Morrel va nştea sъ mъ çearъ dela mine inş-mi, ilş voiș astenta.

— Ox! srigş Morrel, kare i venea sъ kazъ în çenşki inaintea bştrşnşlş ka inaintea lşi Dşmnezeş, inaintea

Valentincî ka înaintea znuî anuclî; ox! ce bine fâkx'tam oare în viaga mea ka s' meritî at'nta feriqire?

— Пін'атхнчі, зрм'б j'na konil'z kx glasslî eî kxratî mi asnrz, vomî resnokta kxviingele, voinya kiarî a p'rin-gilorî nostri, n'xmaî dak'acastz voiny'z n'z va aqinta într' a ne desn'ryi totî d'asna; k'znuî kxvintî, mi renetî astz vorb'z, nent'z-k'z zice totî, vomî astenta.

— Ші sakrifiquiele imnxse de acastz vorb'z, domnule, zise Morrel, q' j'xî k'z le voiî implini, n'z k'z resignare, dar k'z feriqire.

— Astî-selî, зрм'б Valentina k'z o privire prea d'xl- ce nent'z inima l'xi Morrel, s'z l'zsmî neb'xniele, amiklî meî, n'z kompromite ne acia kare, de azî inkolo, se privesce xrsit'z a q' n'xta n'xmele k'z k'x'ryi'z mi k'z demnitare.

Morrel mi strinse inima k'z m'na.

K'z toate auestea Noirtier îî privea ne amîndoî k'z tinerege.

Barrois, kare rem'xse în f'ndî ka znuî omî de kare n'z se ferea nimine, s'x'idea stergîndî groasele nik'x're de s'xdoare ce k'x'ya de ne fr'nteaf' plexn'v'z.

— Ox! D'xmnez'elî meî! ce kaldî i è bietsl'xi Barrois, zise Valentina.

— Ax! zise Barrois, s'xiî k'z am alergatî, damicel'z; dar D. Morrel, kat'z s'z i daî drentate, alerga mi maî tare de k'xî mine.

Noirtier areî k'z okiîlî o tav'z ne kare era o karaf'z de limonad'z mi znuî naxarî.

Ceia ce linsea din karaf'z beixe, k'z o j'xm'nt'z de org'z maî 'nainte, Noirtier.

— Піне, бххле Barrois, zise j'na konil'z, iea, k'x'yi v'zî k'z n'z q' iei okiî de ne karaf'z.

— Adev'ratî este, zise Barrois, k'z morî de sete,

mi kŕ ami bea bŕkrosŕ ŕnŕ naharŕ de limonadŕ in sŕnŕ-
tatea dŕmitale.

— Bea darŕ, zise Valentina, mi intoarce-te kŕrindŕ.

Barrois lŕŕ tava, mi, indatŕ ce eŕmi in koridorŕ, Va-
lentina ilŕ vŕzŕ, pe ŕŕa pe kare ŕitase s'o inkizŕ, lŕsŕndŕ-
ŕi kanŕlŕ pe spate ka sŕ bea naharŕlŕ ce i ilŕ imlŕse ea.

Valentina mi Morrel ŕi lŕa bŕnŕ-zisa de fagŕ kŕ
Noirtier, kŕndŕ s'azzi sŕnŕndŕ klonocelŕlŕ in skara lŕi Villefort.

Asta era semnalsŕ ŕnei visite.

Valentina se ŕitŕ la orŕ.

— Sŕnŕŕ doŕŕ-sure-zече, zise ea, astŕ-zŕ é sŕm-
bŕŕŕ, tatŕ bŕnŕŕ, fŕgŕ indoialŕ é doktorŕlŕ.

Noirtier fŕkŕ semnŕ kŕ intr'adevŕrŕ kŕta sŕ fiŕ elŕ.

— Are sŕ viŕŕ aŕi, katŕ sŕ se dŕkŕ Morrel, nŕ é
aŕa, tatŕ bŕnŕŕ?

— Da, respŕnse bŕtrŕnŕlŕ.

— Barrois? strigŕ Valentina; Barrois, vino!

S'azzi glassŕlŕ bŕtrŕnŕlŕŕi servitorŕ kare respŕnse:

— Viŕŕ, damichelŕ.

— Barrois te va kondŕce nŕnŕ la noartŕ, zise Va-
lentina lŕi Morrel: mi akŕm adŕ-ŕi a minte de ŕnŕ lŕkrŕ,
domnŕle ofiŕerŕ, kare este kŕ bŕnŕlŕ meŕ tatŕ ŕi rekomandŕ
sŕ nŕ ȕerȕi niȕi ŕnŕ nasŕ kare sŕ kompromitŕ ferȕirea
noastrŕ.

— Am promisŕ kŕ voiŕ astenta, zise Morrel, mi
voiŕ astenta.

În minŕŕlŕ aŕesta, Barrois intrŕ.

— ȕine a sŕnatŕ? întrebŕ Valentina.

— Domnŕlŕ doktorŕ d'Avrigny, zise Barrois ŕovŕndŕ.

— Ei bine! dar ce ai, Barrois? întrebŕ Valentina
Bŕtrŕnŕlŕ nŕ respŕnse.

Se ista la sŕŕuŕnŕ-seŕ kŕ okŕ sŕeriŕŕi, de oare ce

ku m̄na sa inklestat̄ k̄xta čeva s̄ se rezime ka s̄ stea in ničioare.

— Dar o s̄ kaz̄! striḡ Morrel.

Înr'adev̄r̄, trem̄r̄t̄ra l̄i Barrois k̄rečea din če in če.

Tr̄s̄rele sale, skim̄bate de misk̄r̄ile konv̄sive ale m̄skilor̄ feđei, an̄n̄a x̄n̄ atak̄ nervos̄ din čele mai tar̄i.

Noirtier, v̄z̄ind̄ ne Barrois aša de t̄rb̄rat̄, m̄ im̄l̄dea k̄xt̄r̄ele in kari se desk̄iea toate emōīnile inimēi om̄l̄i in̄deleḡtoare m̄i pal̄itante.

Barrois f̄k̄x̄ k̄r̄i-va nas̄i k̄tre st̄p̄n̄-sē.

— Ax! D̄m̄nez̄l̄ mē! D̄m̄nez̄l̄ mē! Doamne! zise el̄, dar če s'am oare?... s̄fer̄... N̄s̄ mai v̄z̄. M̄i de k̄zie de fok̄ m̄i trek̄ prin kreer̄i. Ox! n̄ m'atin̄ēi! n̄ m'atin̄ēi!

Înr'adev̄r̄, ok̄i l̄i em̄ea sp̄er̄iom̄i din kan̄, m̄i kan̄l̄i i se rest̄rna ne snate, de oare če partea čea alt̄a a kor̄n̄l̄i se in̄pen̄ea.

Valentina, sn̄im̄intat̄, skoase x̄n̄ striḡl̄.

Morrel o l̄z̄ in br̄aje ka sn̄re a o an̄ra inkontra x̄n̄i perik̄l̄ nek̄nosk̄t̄.

— Dom̄sle d'Avrigny! dom̄sle d'Avrigny! striḡ Valentina k'x̄n̄ glas̄ t̄iat̄, alearḡ mai k̄r̄ind̄!

Barrois se inv̄rti in lok̄, f̄k̄x̄ trēi nas̄i inder̄t̄, šov̄i m̄i k̄z̄x̄ la ničioarele l̄i Noirtier, ne čenz̄k̄is̄l̄ k̄r̄zia m̄i rezim̄ m̄na striḡnd̄:

— St̄p̄n̄l̄ mē! b̄n̄l̄ mē st̄p̄n̄!

În min̄t̄l̄ ačesta D. de Villefort, atr̄s̄ de striḡte, se aret̄ ne praḡl̄ kam̄er̄i.

Morrel l̄z̄ ne Valentina j̄m̄tate lešinat̄, m̄i d̄nd̄-se inder̄t̄, s'af̄nd̄ in x̄ngis̄l̄ kam̄er̄i m̄i se f̄k̄x̄ nev̄z̄t̄ d̄n'o kortin̄.

Palid̄ ka k̄m̄ ar fi v̄z̄l̄ x̄n̄ šear̄ne s̄r̄ind̄ as̄-

Stăpînul meu! bunul meu stăpîn!

nrăi, aginta o kăstăteră îngrijmată asăpra nefericătsăi kare mi da sșfletășă.

Noirtier ferbea de nenache mi de înșiorare; sșfletășă lăi sbăra într'ajstorsăș bietsăi bătărănă, mai măltă amikășă seș de kășă domestikă.

Se vedea lănta sșpimântătoare a morșii kă viaga tradskindă-se pe frăntei prin inflarea vineloră mi kontrak-tarea șnoră mășki remașă vii împrejșrășă okiloră seș. Barrois, kă fața țrbșrată, kă okii rowișii de sșnșe, kă gătășă întorsă ne spate, zăcea bșlindăș parketășă kă măinele sale, pe kăndă din kontra nișioarelei înșenenite părea kă era sș se răpș mai măltă de kășă sș se îndoiaskă.

O sșșimă șșșoargă i se șrka în bșze, mi mi țrbșea sșfletășă dărerosă.

Villefort, înkremenită, stăta șnă minșă kă okii agin-tașii asșnr'aveșășă tabloă, kare, kiară delă intrarea lăi în ka-meră, i atrase privirile.

Nă văzșse pe Morrel.

Dșn'o kontimnlare d'șnă minșă în kare i se păta vedea obrazășă pălindă-se mi părsășă sșpărlindă-i-se pe kană:

— Doktore! doktore! strigă elă renezindă-se la șme; vino! vino!

— Doamnă! doamnă! strigă Valentina kizmăndă pe mămă-sa vitregă mi lovindă-se de pereșii delă skargă, vi-no! vino iste! mi adă-șii stikșya kă sșrșgi.

— Țe este? întrebă glassășă metalikă mi konșinșă ală doamnăi de Villefort.

— Oș! vino! vino!

— Dar șnde é doktorășă? striga Villefort; șnde este elă?

Doamna de Villefort se dete jos înșetinelă.

S'ășzea skindșrele trosnindă sșb pașii ei.

Într'o mână pinea batista kă kare mî stercea obrazlă, mî într'alta o stiklă kă sursă angle.

Întîia sa kăstătură, ajungîndă în șme, fă pentru Noirtier, ală kărgia obrază, afară de miskarea cea natărală într'o asemenea împrejurare, areta o sursă egale; a doza sa kăstătură întîlni pe mărîndă.

Se îngăbeni, mî okislă eî sursă eară dela servitoră la stănă.

— Dar, în nămele țerăslă, doamnă, unde è doktorlă? a intrată la dămneata. E o anonlesă, kă o lăzare de sursă ilă va skăna.

— A mănkată de kărîndă? întrebă doamna de Villefort ka să skimbe vorba.

— Doamnă, zise Valentina, n'a dejsnată inkă, dar a alergată prea tare azi dimineașă ka să fakă o komisiune kă kare ilă însărginase moș-meș. La întoarcere nămaî, a beșă o limonadă.

— Ax! zise doamna de Villefort, de ce n'a beșă vină maî bine? Limonada é prea rea.

— Limonada i era kolo la îndemănă, în karafa țăslă bșă; bietslă Barrois avea sete, a beșă ce i a ewită înainte.

Doamna de Villefort tresări; Noirtier o înșărgă kă privityea lăi profăndă.

— Are șă gîță prea skărtă! zise ea.

— Doamnă, zise Villefort te întrebă unde é D. d'Avrigny; în nămele țerăslă, resănde!

— E în kamera lăi Eduardă, kare nă prea i é bine, zise doamna de Villefort, kare nă maî nătea să skimbe vorba.

Villefort se renezi pe skară șure a se dăce să ilă kaste singă.

— Îine, zise șăna femeie dăndă-mă stiklă Valen-

tineî, fărz îndoialz i va lăsa sârpe. Mz zrkă în kamera mea, kăci nă potă sferi vederea sârpei.

— Şi se dăse dăne bърbată-seă.

Morrel emi din xngisă întănekosă în kare se retrăse, şi xnde nimine nă ilă vărzăse, aşa de mare i fă grăbirea.

— Pleakă iste, Masimilian, i zise Valentina, şi asteantă nînă kăndă te voiă kizma. Dă-te.

Morrel întrebă pe Noirtier printr'ănă semnă.

Noirtier kare şi păstrase totă sârpele reche, i făkă semnă kă da.

Strinse mărna Valentinei la inimă şi emi prin koridorăskă askănsă.

Într'ăchela-şî timnă, Villefort şi doktorăskă reintra pe şa onăş.

Barrois încheia să şî viă în simăiri.

Krisa trekăse, kăvintăskă i se întorchea çemătoră, şi se skăskă pe şnă çenskiă.

D'Avrigny şi Villefort păseră pe Barrois pe şnă skăşnă lăngă.

— Çe ordonă, doktore? întrebă Villefort.

— Să mî adăkă ană şî eteră. Aveăi în kasă?

— Da.

— S'alerçe çineva să mî kaste şnă de terebentină, şî emetikă.

— Dăçemă-vă, zise Villefort.

— Şî aksm să easă toă.

— Şî eă? întrebă kă temere Valentina.

— Da, damiçelă, maă virtosă dămneata, zise aspră doktorăskă.

Valentina se sită la D. d'Avrigny kă mirare, sărstă pe D. Noirtier pe frănte şî emi.

Dăne dînsa, doktorlîș înkise șua k'șnș aerș întșnekosș.

— Eatș, eatș, doktore, mi vine în simșiri; era nș-mai șnș atakș mikș.

D. d'Avrigny șșrișe k'șnș aerș întșnekosș.

— Kșm te simșî, Barrois? întrebș doktorlîș.

— Țeva mai bine, domșle.

— Погî șș beî astș pașarș de anș eteratș?

— Șș ȃerkș; dar nș m'atinșe.

— Pentș ȃe?

— Pentș—kș mi se pare kș, daka m'ai atinșe, kiar kș virșlș deșitșlș, mș va intoarșe earș.

— Bea,

Barrois lșș pașarșlș, ilș anroniș de bșzele lșî învinegite mi bez mai ne jșmștate dînr'însșlș.

— Șnde șșferi? întrebș doktorlîș.

— Pretștîndene; simșș ka nișe kîrșeî șșșimîntș-tori.

— Țî se întșnekș vederile?

— Da.

— Țî đîșekș șrekile?

— Foarte tare.

— Kșndș đî a venitș asta?

— Adîniaorș.

— Repede?

— Ka fșlșerșlș.

— Nimikș ieri? nimikș ȃea altș ieri?

— Nimikș.

— Te trașe a somnș? te simșî greș?

— Nș.

— Țe ai mșnkatș astș—zî?

— N'am mǎnkatǎ nimikǎ; am bestǎ nǎmaĭ zñǎ pa-
xarǎ din limonada domnǎlǎi, eatǎ totǎ.

— Shi Barrois fǎkǎ zñǎ semnǎ din kanǎ ka s'arate ne
Noirtier, kare, nemiskatǎ ne fotolislǎ seǎ, kontimnla astǎ
svenǎ snǎimintǎtoare fǎr'a perde o miskare dintr'insa, fǎr'a
skoate o vorbǎ.

— Ūnde   astǎ limonadǎ? Intrebǎ iste doktorǎlǎ.

—  n karafǎ, jos.

— Ūnde, jos?

—  n kǎxnǎ.

— Vrei sǎ mǎ dǎkǎ s'o kastǎ, doktore? Intrebǎ
Villefort.

— Nǎ, gemǎĭ aĭ, mi silesce-te sǎ faĭ ne bolna-
vǎlǎ sǎ bea restǎlǎ dintr'astǎ anǎ.

— Dar, limonada...

— Mǎ dǎkǎ eǎ.

D'Avrigny fǎkǎ o sǎritǎrǎ, deskise zǎsa, se renezi
ne skarǎ, mi era sǎ restoarne ne doamna de Villefort, kare
mi ea, se da jos la kǎxnǎ.

Ea skoase zñǎ strigǎlǎ.

D'Avrigny niĭ kǎ lǎĭ a minte l'acheasta.

Konrinsǎ de nǎsterea zneĭ singǎre idee, sǎri vele din
zgmǎ trei saǎ patrǎ trente, intrǎ iste în kǎxnǎ, mi zǎri
karafa trei nǎrǎi goale ne tavǎ.

S'arsnkǎ ne ea ka zñǎ vǎltǎrǎ ne prada sa.

Abia mi trǎpea sǎfletǎlǎ kǎndǎ se zrkǎ în kamera
lǎĭ Noirtier.

Doamna de Villefort se zrkǎ inĭetinelǎ ne skara  
kondǎcea în kamera eĭ.

— Asta   karafa kare era aĭ? Intrebǎ d'Avrigny.

— Da, domnǎle doktorǎ.

— Asta   limonada din kare aĭ bestǎ?

— Ama krežš.

— Če gxsšš avea?

— Žnš gxsšš amarš.

Doktorslš tsrnš kšte-va nikštsre de limonadš in palmš, le pšse pe bžze, mi, dšne če se klšti in gžgž kšm face čineva kš vlnšš če vrea sš ilš gxsste, skšipš likoarea in kšminš.

— Asta è, zise elš. Ši ai bestš mi dšmneata, domnšle Noirtier?

— Da, zise bštršnslš.

— Ši dšmitale pš a pšgštš kš avea žnš gxsšš amarš?

— Da.

— Ax! domnšle doktorš! strigš Barrois, earš mi vine! Dšmnezslš meš! Doamne, aibi indšrare de mine! Doktoršlš alergš la bolnavš.

— Ačestš emetikš, Villefort, vezš daka vine.

Villefort se renezi strigšndš:

— Emetikšlš! emetikšlš! ilš a adššš čineva?

Nimine nš resušnse.

Špaima čea maš mare domnea in kasš.

— Dak'ašš avea vre žnš mizlokš sš i inšššš aerš in pnekšminš, zise d'Avrigny žitšndš-se inprejšššš, poate kš anš preintšmpina asfisia. Daš nš, nimikš! nimikš!

— Ox! domnšle, striga Barrois, mš lšsašš sš morš astš-felš fšgš ničš žnš ašstorš! Ox! morš! Dšmnezslš meš! morš!

— O panš! o panš! čegš doktoršlš.

Vžž žna pe masš.

Še čerkš sš inšrodškš pana in gžra bolnavšlš, kare fščea, in mizlokšlš konvšlsišnilorš sale, silinge demerte ka

să verse; dar fclpile i era ama de inklestare în krtă pana nă nrtă trece.

Barrois avea ună atakă nervosă mi mai tare de krtă felă d'intiă.

Alsnekase de ne skasnă jos, mi se inpenenea pe parketă.

Doktorălă îl lrtă în prada achestă acesă, krtăia nă nstea s'adskă niči o smorare, mi se dăse la Noirtier.

— Krtm te afli? i zise elă repede mi inchetă; bine?

— Da.

— Krt stomakălă smoră saă greă? smoră?

— Da.

— Ka mi krtndă ai lrtă xanălă pe kare cî îl dăă în toate diminețele.

— Da.

— Barrois cî face limonada?

— Da.

— Dsmneata i ai zisă srt bea?

— Nrt.

— D. de Villefort?

— Nrt.

— Doamna?

— Nrt.

— Atsnct; Valentina?

— Da.

Ună srsuină ală lrti Barrois, krt o krtskrtgrt kare fclcea srt trosneaskă oasele dela falka sa, krtmară lrtarea a minte a lrti d'Avrigny.

Lrtă pe D. Noirtier mi alergă lingă bolnavă.

— Barrois, zise doktorălă, podi srt vorbesct?

Barrois ingrtă krtē-va vorbe neingelese.

— Frt o silinrt, amikălă meă.

Barrois deskise okii romii de smpce.

— Cine a fckstl limonada?

— E.

— Ai adxs'o indatz stpninsl dsmitale dne ce ai fckst'o?

— N.

— Ai lrsat'o vre xnde-va?

— La ofici; m kizma cineva.

— Cine a adxs'o aci?

— Damicela Valentina.

D'Avrigny se lovi pe frunte.

— Ox! Dsmnezezl me! Dsmnezezl me! mrgmr el.

— Doktore! doktore! strig Barrois, kare simcea pentr a treia oarg k i venea rezl.

— Dar n'adche nimine emeliksl o datz? strig doktorzl.

— Eatx zn pahar pegrtit, zise Villefort intorkindx-se.

— De cine?

— De bziatzl dela farmaci kare a venit k mine.

— Bea.

— K nensting, doktore, e prea trzi; m strinpe pe git; m ineak. Ox! inima mea! Ox! kanl me!... Ox! ce drbci e asta... Am sz mai sfer mlt aha?

— N, n, amiksl me, zise doktorzl; neste nging n ve mai sferi;

— Ax! te ingeleg! strig nefericitl: Dsmnezezl me! aibi indgrare de mine!

— Hi, skoind zn strigt, kzx pe snate, par'k ar fi fost trsnit.

D'Avrigny năse o mănă pe inima lui, anconiă o oglindă de băzele.

— Ei bine! întrebă Villefort.

— Dă-te la căsnică mi zi să mă adăck sironă de viorele.

Villefort se dăse îndat.

— Nă te șneria, domnăle Noirtier, zise d'Avrigny, dăck ne bolnavă într'altă kameră ka să i ieăș șănpe; într'adevăr felăă ačesta de atakră șantă șnăimântătoare de văzăt.

Și, lăndă ne Barrois de șăbjoare, ilă țiri într'o kameră veșină; dar întră măi îndat la Noirtier ka să ieă restăă limonade.

Noirtier înkidea okiăă drentă.

— Valentina, nă ă așă? vreă ne Valentina? Mă dăck să zikă ka să ăi o trimiș.

Villefort se șrka ne șkară.

D'Avrigny ilă înțilni.

— Ei bine? întrebă elă.

— Vino, zise d'Avrigny.

Și ilă dăse în kamera sa.

— Totă leșinată? întrebă prokărorăă reșelă.

— A mărită.

Villefort se trase înderăă kă treă pasă, mi impresăă mănele ne kană, mi șităndă-se kă o komăătimire învederată la kadavră:

— A mărită așă de iste! zise elă.

— Da, prea iste, nă ă așă? zise d'Avrigny; dar nă se kade să te miră nentă ačestă: D. mi doamna de San-Méran aă mărită toă așă de iste. Ox! kărindă moare vîneva în kasa dămitale, domnăle de Villefort!

— Че! strigă magistratului că o spaimă mare, eară te întorci. Păceastă idee spăimîntătoare!

— Totă d'asna, domnule, totă d'asna, zise d'Avrigny că solemnitate, căci nu m'a părăsiti nici un minut; și ca să fii bine konvinsă că nu mă închei astă dată, askaltă-mă, domnule de Villefort.

Villefort tremăra că konvulsivne.

— E un venin care omoră făr'a lăsa măi nici o urmă. Astă venină, ilă kănoskă prea bine, ilă am studiată în toate acidentele pe kari le adăce, în toate fenomenele pe kari le prodăce. Astă venină, ilă am rekănoskă și adineaoră în bieta Barrois, kăm ilă rekănoskăsem și în doamna de San-Méran. Astă venină, è o manieră d'a rekănoasce înfrumășarea sa: restabilește kăloarea albastră a părții ca floarea soarelui(*) roșită de un acid, și inverzește sironul de viorele. N'avemă părți ca floarea soarelui; dar, eară că mi adăkă sironul de viorele pe care ilă am cherșit.

Înr'adevăr, s'arzea nisce nasi în koridor.

Doktorul întredeskise șmea, lă din mîinele femeii din kasă un vas în fânda kăria era doză să trei lingre de siron, și reinkise șme.

— Șit-te, zise elă prokărorulă reșelă a kăria ini-mă btea așă tare, inkă ar fi năst'o așă cineva, eară în vasulă așă siron de viorele, și înr'această karafă restă limonadei din care D. Noirtier și Barrois aș bestă o parte. Daka limonada è kărată și nesăpărtăore, sironul și va păstra kăloarea; daka limonada è inveninată, sironul se va inverzi. Șit-te!

Doktorul țără închei kăte-va nikătre de limonadă din karafă în vasulă că siron, și se vără kiară îndată un noră formăndă-se în fânda vasulă: astă noră lă măi în-

(*) Vășea făkă din semina așă flori.

tiiș o nșanșă albastră; pe șrmă dela safirș treks la opalș, și dela opalș la smarandș.

Kșndș ajșnșe l'astș kșloare din șrmă, remasc aci.

Esșeriinșa nș lșsa niși o indoiatș.

— Neferișitșlș Barrois a fostș inșveninatș kș angșș-
tșrș falsș saș kș nșkș de Sant-Ignatiș, zise d'Avrigny; akșm
ași resșnșde inaintea oamenilorș și inaintea lși Dșmnezeș.

Villefort nș zise nimikș, dar și redikș bragele la
șerș, deskise nișe oki șuerișuș, și kșzș fșlșeratș pe zșș
fotoliș.

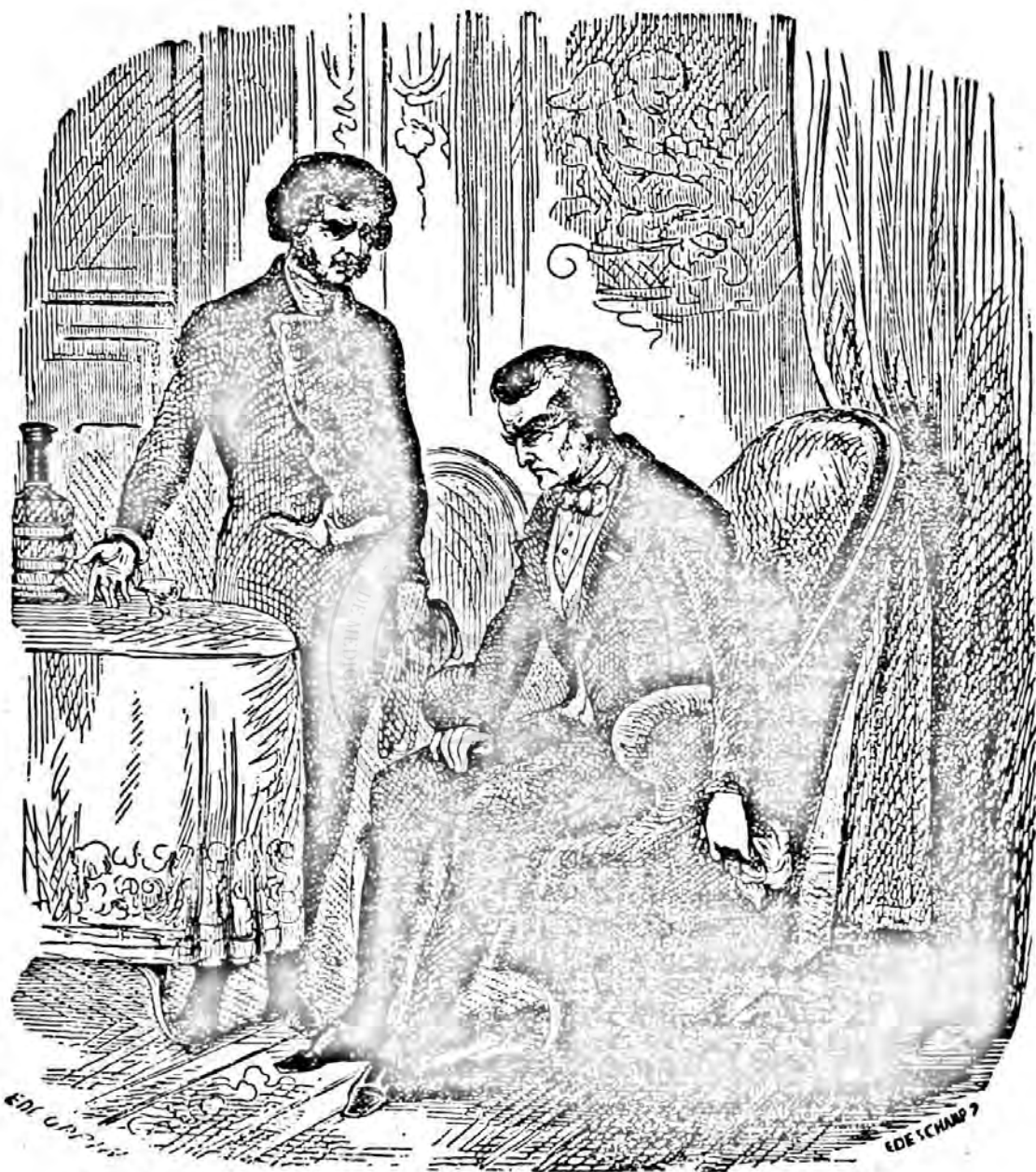
D. d'Avrigny adșse indatș in șimșirilei pe mașis-
tratslș, kare semșna zșș alș doilea kadavrș inr'astș kamerș
fșnebrș.

— Ox! moartea è in kasa mea! strigș Villefort.

— Zi krima, resșnșse doktorșlș.

— Domșle d'Avrigny! strigș Villefort, nș notș șș
și șnșiș totș șe se petreșe in mine in minștșlș așesta: è o
șnaimș, è o dșrere, è o nebșniș.

— Da, zise D. d'Avrigny kș o linisșe imșosantș:
dar krezș kș è timșș șș lșkrșmș, krezș kș è timșș șș o-
nșnemș o stavilș așestș torentș de mortalitate. Kștș pen-
trș mine, nș mș șimșș in stare șș portș mai mlșș nișe

Villefort nu ȳise nimicũ, dar cãdu trãsnitũ pe unũ fotoliũ.

asemeni sekrete fãrã speranțã de a face sã easã indatã res-bãnarea pentrã societate și pentrã viktimele sale.

Villefort arãnkã împrejãrãi o kãrãtãrã întãnekoasã.

— În kasa mea! mãrmãrã elã; în kasa mea!

— Sã vedemã, mãñistrate, zise d'Avrigny, sã omã; interpretãle alã leuã, onoargã-te printr'o denlinã jãngiere.

— Mã faci a mã înflora, doktore, o jãngiere!

— Am zisã ce se kãdea sã zikã.

— Prensã darã pe cineva?

— Nã prensã pe nimine; moartea bate la poarta dãmitale, intrã, se dãce, din kamerã în kamerã. Eã bine! eã sãnt pe zãma eã, i rekãnoskã trecerea; priimeskã înçelençia-ne celorã vekã; nipãiã; kãçi amicia mea pentrã familia dãmitale, kãçi respektãlã meã pentrã dãmneata, sãntã dozã bande kari mã leagã okã; eã bine!...

— Ox! vorbesçe, vorbesçe, doktore, voiã avea kã-raçiã.

— Eã bine! domnãle, aã în kasa dãmitale, în sãnsã familieã dãmitale poate, zãñ fenomenã din cele sãimãntãtoare, pe kari le prodãce sã-kare sekãlã. Locusta și Agripina, trãindã într'acela-șã timpã, sãntã o esçençia-ne, kari probeazã sãria Provedingei sãre a face sã nearã immeriãlã romanã, pãtatã de atãtea krime. Brunehault și Fredegonda sãntã rezultatele lãkrãriã celeã grele ale zãnei çivilisaçionã în nasçerea sa, în kare omãlã învãçase sã domine spiritalã, d'ar fi fostã trimisã kiarã de întãnerikã. Eã bine! toate femeile açesteã fãserã saã era inkã jãne și frãmoase. Se vãzãse înflorindã pe frãntea lorã saã pe frãntea lorã înflorea inkã astã floarã a înoçingei ce se reasã și pe frãntea celeã mai kãsnabile kare este în kasa dãmitale.

Villefort skoase o strigarã, și impresã mãbinele, și se zità la doktorã k'zãñ çestã rãçãtorã:

Dar acestă zgomăt furtă îndrăgare :

— „Kaztă în ală kăi folosă è krima,“ zise o asiomă de isrisnrădingă.

— Doktore! strigă Villefort, vai! doktore, de câte ori drentatea oamenilor n'a fostă închelată de aceste vorbe fâneste! Nă sçiă, dar mi se pare că ayeastă krimă...

— Ax! mărțarisesçi în cele din zgmă kă krima esistă?

— Da, o rekznoskă. Če vreî? Trebze. Dar lasăm să zrmmeză. Mi se pare, zikă, că astă krimă kade nă-măi asșnra mea și nă asșnra viktimeloră. Presimșă vre o katastrofă pentră mine sșb toate katastrofele ayeastea ama de stranie.

— Ox! omșle, mărmară d'Avrigny, celă mai egoistă din toți animalii, cea mai personală din toate fiinșele, kare krede totă d'ășna că nămintăș se întoarče, că soarele lăminează, că moartea sečeș nă-măi pentră dînsăș; fărnikă če blestemă pe Dămnezeș din înșlșimea firșșii de earbă! mi čei če aș perdată viaga n'ăș perdată nimikă ei? D de San-Méran, doamna de San-Méran, D. Noirtier...

— Kșm, D. Noirtier?

— Ei da! krezi oare, că avea čineva nekăș pe astă neferičită feçioră? Nă, nă; a mărșă pentră altă, ka Poloniū din Shakspeare. Noirtier kăta sș bea limonada, Noirtier a beș'o, dșne ordinea loșikă a lșkrșriloră: celă altă a beș'o din întimnlare; ui, kș toate că a mărșă Barrois, Noirtier kăta sș moară.

— Dar atșnçi kșm de n'a kăzătă tată-meș?

— Ūi am mai sșșșă într'o seară în grădină, dșne moartea doamnei de San-Méran, pentră-kă kornși è fșkată sșre întrebșingarea kiară a ayeșșii venină; pentră-kă dosa, kare è neinsemnată pentră dînsăș, era mortală pentră or

kare altă; pentru-că în cea dăne xrmă, nimine nă știe, nici kiară asasină, kă, de ună ană de zile, trakteză kă brăcină paralisia domnăsi Noirtier, de oare ce asasină kănoasce, și ă sigură din cerkare kă brăcina ă ună venină așeră.

— Dămnezeală meș! Dămnezeală meș! mărmară Villefort frăngindă-șî năinele.

— Șrmează mersă kriminală; omoară pe D. de San-Méran.

— Ox! doktore!

— M'ăși jăra; ceia ce mi s'a zisă desnre simptome se akoardă prea bine kă ceia ce am vărătă kă okii meș.

Villefort închetă d'a se măi lănta și skoase ună ăemetă.

— Omoară pe San-Méran, reneti doktoră; omoară pe doamna de Méran; îndoită mostenire de remasă.

Villefort sterse sădoarea ce i kăruca pe frunte.

— Askăltă bine.

— Vai! îngună Villefort, nă nerză nici o vorbă, nici una singură.

— D. Noirtier, șrmă glasă neindărată ală domnăsi d'Avrigny, D. Noirtier și frăkse testamentă kă toate astea inkontra dămitale, inkontra familiei dămitale, în favoarea neavăniloră, k'ună kăvintă; D. Noirtier ă skătită, nimine n'asteantă delă dănsă. Dar abia și a frăkătă întiisă testamentă, abia și a frăkătă pe ală doilea, kăndă, temindă-se frăz îndoiată să nă faktă și ală treilea, ilă lovesce; testamentă ă din cea altă ieri, mi se pare; vezi kă n'a fostă timnă de perdată.

— Ox! graziă! domnăle d'Avrigny.

— Nici o graziă, domnăle! Medikăș are o misiune sakră pe nămintă; ka s'o imulineaskă, s'a șrkată năz la sorăingile viegei și a desvinsă năz la întănechimile miste-

rioase ale morții. Cândă krîma a fostă făcătă, și Dăm-nezeș, spămîntată fărî îndoială, și întoarce privirea dela kriminală, atîncî medikășă kată să zikă: — Eată-lă.

— Grațî pentru fia-meă! domnșle, mărșă Vîl-lefort.

— Vezî bine kă dămneata ai nșmit'o, dămneata, kare i estî tată!

— Grațî pentru Valentina! Askăltă, è kă nenștin-ță. Așî voi să m'akșă ne mine! Valentina, o inimă de dia-mantă, kă krină de inoșință!

— Ničî o grațî, domnșle prokșoră ală reșelșî! Krîma è ne față. Damișela de Villefort a trimișă singără medikamentele domnșlî de Șan-Méran, și D. de Șan-Mé-ran a mărșă.

Damișela de Villefort a făcătă tisanele doamnei de Șan-Méran, și doamna de Șan-Méran a mărșă.

Damișela de Villefort a lătată din mărșele lă Barrois kare a fostă trimișă afară, karefa de limonadă ne kare bătărîșă o deșeartă obișîșită dimineada, și bătărîșă a skăpată ka prin minșne.

Damișela de Villefort è kălnabila! Ea è inveninș-toarea! Domnșle prokșoră ală reșelșî, și denșășă ne da-mișela de Villefort; făr-și datoria!

— Doktore, nă mai resistă, nă mai mărșă apără; te kreză; dar, îndăgare, kășă-mi viața, onoarea!

— Domnșle de Villefort, reșășă doktôrășă kă o nștere kreskindă, sânt imurejărî în kari trekă neste toate otarele neroadei çirkășnekușîni omenesçî. Daka fia dămi-tale ar fi făcătă nămai întia krîmă, și așî fi vărșă'o me-ditândă ne a doza, și așî fi zisă: — Înșăinșează-o, peden-sesçe-o, făr-o să netreakă remașășă vieșei sale în vre o monastire, plîngîndă, rărșîndă-se. Dak'ar fi făcătă o a doza

krimă, și amî si zisă: — ȳine, domnșle de Villefort, eată ză venină kare n'are vr'o antidotă kănoskăț, iste ka kă-
 ȳetarea, reneđe ka fășpersă, mortală ka trăsnetăș; dăi ve-
 ninăș ačesta, rekomandă șăletăș eî lăi Dămnazeș, și ska-
 nă-ȳi astă-felă onoarea uii zilele, kăȳi ne dămneara și a
 nășă okii; și o văză anronizăndă-se de kăzăliășă dămitate
 kă șărișările eî inokrite și kă îndemnele eî dăȳi? Vai de
 dămneara! domnșle de Villefort, daka nă te veî grăbi a lovi
 ȳelă d'intiăș! Eată ȳe și amî zice dak'ar fi omorităș nămaî
 doză persoane; dar a văzășă trei agonie, a kontimplatăș trei
 fiinșe mărindă, a inșenskiatăș lîngă trei kadavre; la kalăș in-
 veninătoarea! la kalăș! Vorbesă de onoarea dămitale, fă ȳe
 și zikă eș, și nemărgirea te va astenta!

Villefort kăză in ȳenski.

— Askăț, zise elă, n'am astă nătere ne kare o ai
 dămneara șăș maî bine ne kare n'al fi avăťo daka, in lokășă
 fiei mele Valentina, ar fi lostă vorba de fia dămitale Ma-
 delena.

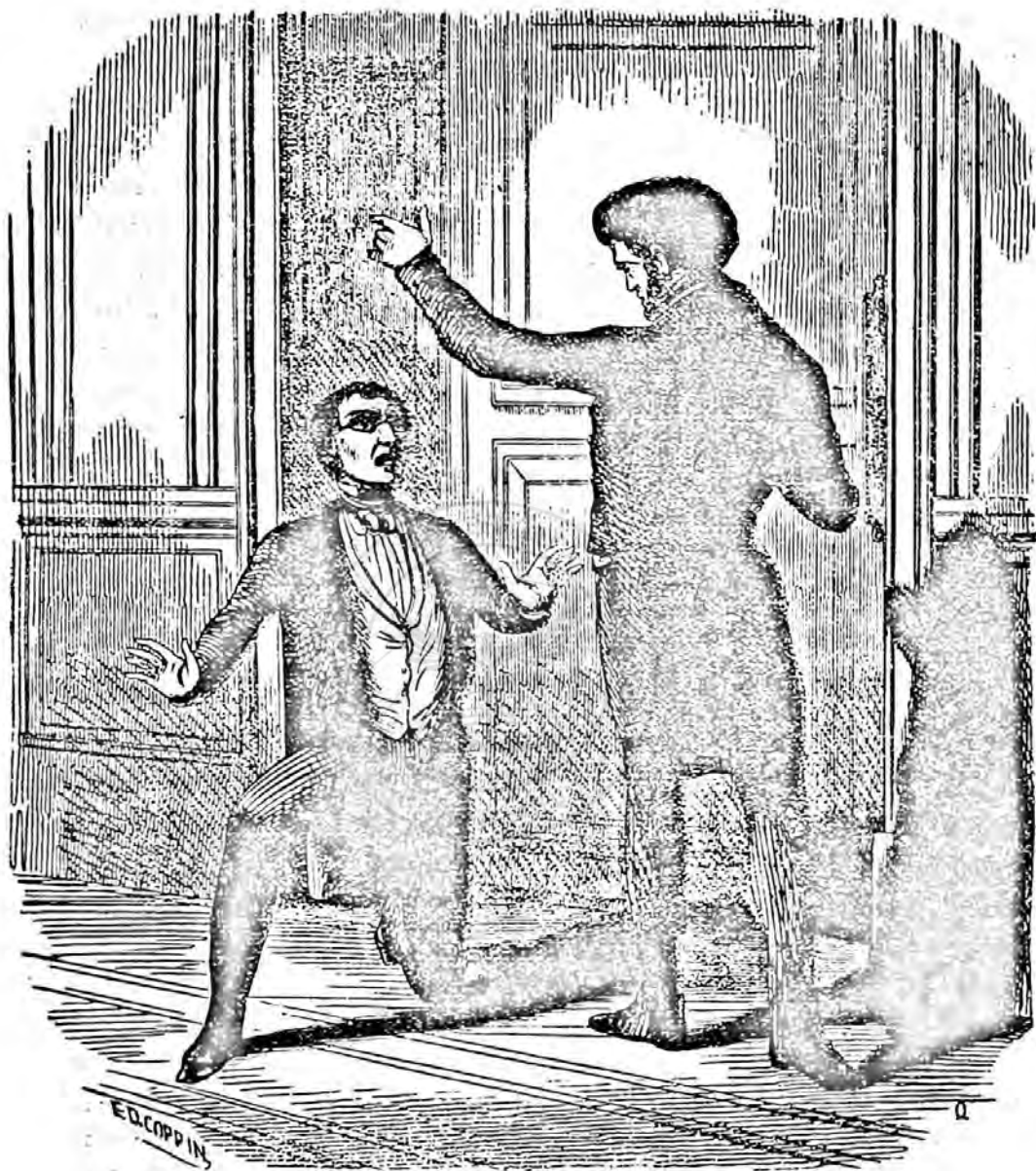
Doktorășă inșăbeni.

— Doktore, totă omășă, fiăș ală femeei, s'a năskăță
 ka șă moară: doktore, voiă șăferi și voiă astenta moartea.

— Deskide-ȳi okii, zise d'Avrigny, astă moarte va
 veni inȳelă... Astă moarte, o veî vedea anronizăndă-se dăne
 ȳe va lovi ne tatășă dămitale, ne nevasta dămitale, ne fiășă
 dămitale poate.

Villefort, desperatăș, strînse brațășă doktorășăi.

— Askăț-mă! zise elă, plăȳe-mă, ajăț-mă...
 Nă, fiă-meă nă è kălnabilă... Trașe-mă la vr'ășășă triășășă;
 voiă zice inăț: — Nă, fiă-meă nă è kălnabilă... Nă s'a in-
 timplatăș niȳi o krimă in kasa mea; kăȳi, kăndășă inăță krima
 zănde-va, è ka și moartea: nă inățășă singăț. Askăț: ȳe
 și nășă dămitale daka voiă măgi asasinatăș? Esti amikășă

Vilfort cãdu în genuchi.

meș? Esti zăb omă? Ai o inimă?... Nă, esti zăb medikă!.. Ei bine! ăi zikă: — Nă, fiir-meă nă va fi dată de mine în măinele kaliksă!... Ax! eată o ideă kare mă sfășie, kare mă iminje ka pe zăb smintită a mī săna pentălă kă zngile mele!..., Și daka te ai încela, doktore! dak'ar fi altă çineva și nă fiir-meă! daka, într'o zi, așii veni, galbenă ka o fantasmă, să ăi zikă: — Asasine! mī ai omorită fata!... Eată, daka s'ar întimbla ațeasta, sânt krestină, domnsle d'Avrigny, și kă toate ațeasta m'ășii omori.

— Prea bine, zise doktorsă dăp'zăb minătă de țchere, voiă astenta.

Villefort se zită la elă ka kəm s'ar fi indoită inkă de vorbele lăi.

— De kăță, zrmă d'Avrigny k'zăb glasă încetă și serbătoreșkă, daka vre o persoană din kasa dămitale va kădea bolnavă, daka însă-șii dămneata te ve! simți lovită, nă mă kăma, kăçi nă voiă mai veni. Voiă să mă împertășeskă kă dămneata dintr'ăcestă sekretă sșimintătoră, dar nă voiă ka rșhinea și remăskarea să frăktifje și să kreaskă în konsçiința meă, dăpe kəm krima și neferivirea aă să kreaskă și să se măreaskă în kasa dămitale.

— Așa dară mă pățsesçii, doktore?

— Da, kăçi nă potă a te zrma mai departe, și mă onreskă nămai la niçioarele palksăi. Va mai veni și vre o altă deskonerire kare va adăce finele astei tragedie sșimintătoare. Adio.

— Doktore, te rogă!

— Toate ororile kari mī întinează kșmetarea fakă kasa dămitale zçivioasă și fatală. Adio, domnsle.

— O vorbă, o singură vorbă inkă, doktore! Te retrăçi, lșzndă-mi toată oroarea stării în kare m'ășii, și kare s'a mărītă și mai mătă prin çeia çe mī ai deskonerită.

Dar moartea cea repede mi neastentată a bietăsi fecioră, ce are să zikă cineva ?

— Ai drentate, zise d'Avrigny, rekonds-mă.

Doktorăiș emi celă d'intăiș mi D. de Villefort ilă șmă.

Domesticăi sta plină de neastămpără în koridoare mi pe skările pe șnde era să treakă doktorăiș.

— Domnăle, zise d'Avrigny lăi Villefort, vorbindă în găra mare, ka să ilă așză toată lămea, bietăiș Barrois petrechea de kăiș-va timuș o viauă prea șezătoare; elă ka-re era obiănișită altă dată kă stăpăniș-seș s'alerăe, kălare saă kă trăsăra, în chele patră kolășri ale Europei, s'a omorătă kă așă serviciă monotonă imurejărișă șniș fotoliș. Șăpăele i s'a îngromătă. Avea șnă gătă skărtă mi grosă, mi aș venită prea țărziș a mi da de șire. Într'adevără, adășse elă prea înuetă, aibi îngrijire să versă vassă kă sironăiș de viorele în chenșe.

Și doktorăiș, făr'a atinăe măna lăi Villefort, făr'a se mai întoarce șnă minăiș la cheia ce zisese, emi înșoiță de lakremele mi ulănsetele țărloră oameniloră din kasă.

Kiară în seara așeia, toăi domesticăi lăi Villefort, kari s'adănaseră în kășniă, mi kari stățaseră măiș de vorbă între ei, veniră să cheară voia doamnei de Villefort ka să se retragă.

Niăi o stărsănuă, niăi o prouăneră de adășpire la șimbria loră nă îi pătă opri.

La toate vorbele ei respăndea:

— Vremă să ne dăcemă, pentră-kă moartea ă în kasă.

Plekară prin șmare, kă toate răgăciășnile ce li se făkăgă, mărțărisindă kă le părea foarte reș kă părgăsea nișe stăpăniș așă de bənă, mi mai virtosă ne damicela Valentina, kare era așă de bənă, așă de bine făkătoare mi așă de dăle.

— Vrem să ne ducem, pentru că morțea e în casă.

Villefort, ȳaĉeste vorbe se zitiȳ la Valentina.

Ea plȳnȳea.

Lȳkrȳ de mirare! in mizlokȳlȳ emociuniȳ ĉe ilȳ fȳ-
kȳrȳ sȳ o simȳlȳ lakremele Valentinei, se zitiȳ mi la doam-
na de Villefort, mi i se plȳrȳ. kȳ zniȳ sȳrȳsȳ fȳmitivȳ mi in-
tȳnekosȳ trekȳse ne bȳzele ei sȳbȳiri, ka aȳele meteore ĉe
se vȳdȳ alȳnekȳndȳ, sinistre, inȳre doi nori in fȳndȳlȳ zniȳ
ĉerȳ fȳrtȳnosȳ.

CAPITULU LXXXI.

Camera brutarului retrasȳ.

Kiarȳ in seara zilei in kare kontele de Morcerf e-
mise dela Danglars kȳ rȳmine mi kȳ o fȳrȳ ĉe se inȳe-
leȳea dȳne reȳeala bankerȳlȳ, D. Andrea Cavalcanti, kȳ plȳ-
rȳlȳ frȳsatȳ mi lȳȳiosȳ, kȳ mȳstȳgile resȳȳite, kȳ mȳnȳnȳ al-
be ĉe i desemna zngile, intrase mȳi in niȳioare ne faeto-
nȳlȳ seȳ, in kȳrtea bankerȳlȳ din strada Chaussȳe-d'Antin.

Dȳne zȳȳe minȳte de konvorbire in salonȳ, elȳ afla-
se mizlokȳ sȳ kondȳkȳ ne Danglars intrȳzniȳ kadrȳ de fe-
reastrȳ, mi akolo, dȳpȳzniȳ preambȳlȳ indȳmȳnatikȳ, i sȳnȳse-
se nekȳsrile vieȳei sale dela plekareea tatȳlȳ seȳ.

Delȳȳeastȳ plekare, aflase, zȳȳea elȳ, in familia ban-
kerȳlȳ znde binevoiserȳ sȳ ilȳ priimeaskȳ intokmaȳ ka ne
zniȳ fȳiȳ, aflase toate garanȳiele de ferȳȳire ĉe zniȳ omȳ se kȳ-
vine totiȳ dȳzna sȳ le kȳste inaintea kanȳȳielorȳ nasȳnȳi,

— Mi kãtã pentrã astã pasiune kiarã, avãsesse feriqirea s'õ in-
tilneaskã în okii çei frãmõõi ai damiqelei Danglars.

Danglars askãlta kã çeã mãi mare lãare a minte.

De dozã saã trei zile astenta elã astã deklarare, mi,
kãndã sosi în çeie din ãrmã, õkisã seã se lãyi pe kãtã se
deskisese mi se întãnekase askãltãndã pe Morcerf.

Kã toate aqestea nã vrã sã priimeaskã astã-felã pro-
ponãerea jãnelãi fãr'a i face kãte-va observãri de konsãiinãã.

— Domnãle Andrea, i zise elã, nã estã preã jãne
ka sã kããeã la însãrãtoare ?

— Ba nã, domnãle, respãnse Cavalcanti, çeã pã-
ãinã nã mi se pare: în Italia, domniã çei mãri se însoarã
de jãni în ÷enere; è ãnã obiãeã loãikã. Viããã è plinã de
mãlte intãmplãri, mi kãtã s'ãnããe çineva feriqirea îndatã çe
i treãe pe la mãnã.

— Akãm, domnãle, zise Danglars, presãnãndã kã
pronãnerile dãmãtãle, kari mã õnoarã, vorã fi priimite de ne-
vastã-meã mi de fiãr-meã, kã çine sã ÷esbatemã interesele ?
Mi se pare kã asta è o negociãre însemnatã pe kare nã mãi
pãrinqiã sãã a o trakta kã kããiinãã pentrã feriqirea kopi-
ilorã lorã.

— Domnãle, tatã-meã è ãnã omã îngelentã, plinã
de kããiinãã mi kã minte. Elã a prevãzstã împreãrãrea pro-
babilã în kare amã simã doringã d'ã mããeããã în Franciã:
mã a lãsatã darã plekãndã, ÷impreãnã kã toate çãrtiele çe
konstatã identitatea mea, o skrisoare prin kare mã asigãrã,
la intãmplãre kãndã amã face o aããere kare sã i plãkã mi
lãi, ãnã venitã de o sãtã çinqi-ãeã miã livre, înãenãndã din
zããã însãrãtoareã mele. Astã è, ÷ãne kãm mã vine sã jã-
dekã, a patra parte din venitããã tatããi meã.

— Eã, zise Danglars, totã d'ããããã am avãtã în minte

să daș fiecei mele cinci sute mii franci la mărirea ei; kaci numai pe ea o am.

— Ei bine! zise Andrea, bine vezi că lucrul ar fi puțin se poate de bine, presupunând că cererea mea nu va fi respinsă de doamna baroana Danglars și de damicela Eugenia. Eată-ne în fruntea a o sută zece—zeci și cinci mii livre venitș. Să presupunem că nu lucră, că voiș face pe markisul să mă dea kapitalul în locul venitului (asta nu va fi lesne, o știș prea bine, dar nu ă că nenștinș), ne vei spune aste două săș trei milioane, și două săș trei milioane între nișe mării indemnatișe totș totș d'asna să dea zece la sută.

— Niș o dată nu ieăș mai multș de puțin că patră, zise bankersul, și kiarș și că trei și jumătate. Dar dela cinere-meș voiș lă că cinci și vomș împărți beneficiulș.

— Ei bine! de minșe, sokrșe, zise Cavalcanti, țirăș de o natră cam vâlgarș, kare, din kândș în kândș, că toate silinșele lă, fșceă să ștreșceaskă lucrulș aristokracieiș că kare se șerka s'o akonere.

Dar venindș—și îndatș în simșiri:

— Oș! eartă-mș, zise, vezi că numai șingura șperanșă mă face măi să neșneskș; șe ar fi darș realitatea?

— Dar, zise Danglars, kare, din partei, nu vedea puțin astă konvorbire, așă de neinteresantș la încenșș, se întorșea iste la așingă afășerilorș, este fșrș îndoiatș o parte din ștarea dșmitale pe kare țatșlș dșmitale nu poate să șă o refșse?

— Kare? întrebș șșnele.

— Așeia kare șă a remașș dela mama dșmitale.

— Ei! negreșitș, așeia kare vine dela mamă-meă Leonora Corsinari!

— Și nînz la ce sîmz se poate xrka astz parte de avere?

— Pre lezea mea, zise Andrea, te inkredingeză, domnșle, kz nș mî am onrită niči o datz mintea asșnr'aveștăi sșbiektă, dar o preșkeskă nînz la vr'o dozș milioane anșoane.

Danglars simșii așea înekșzișne voioasș pe kare o simte or avarășă(*) kare a reaslată șnă tesarșă perdășă, saș omășă kare è anșoane sș se înecș, ūi kare întilnesșe sșb nișioarele lăi șnă pșmîntă solidă în lokșlă deșertășlă în kare era sș se afșnde.

— Ei! domnșle, zise Andrea salstăndă pe bankersășă k'șnă tîșrășă respektă, notă șpera?...

— Domnșle Andrea, zise Danglars, șperă, ūi krede kă, daka niči o pedikă din parte-șii nș va onri mersășă aștei așayeri, ea è ūi otșrită.

— Ax! mă pștrșnzî de bșkșriș! domnșle, zise Andrea.

— Dar, zise Danglars kșșetăndă, kșm de n'a venită kă dșmneata D. kontele de Monte-Cristo, kare è patronășă dșmitale într'asă lăme parisiană, ka sș ne fakă asă șerere?

Andrea se roșî pe nevăzște.

— Viș dela kontele, domnșle, zise elă: fșră kontestare, elă è șnă omă plăkșlă, dar orișinală de nș șii treșe prin minte; m'a anșrobată foarte mșltă; mî a zisă kiară kă nș kredea kă tată-meș sș se îndoiaskă șnă minășă întră a mî da kapitalășă în lokșlă venitășlă: mî a promisă inflșinșa sa ka sș mî aște sș kapășă așeasta dela dînsășă; dar mî a deklarată kă, personală vorbindă, nș lășe niči o datz ūi kă n'ar lăa niči o datz asșnră-șii asă responsabilitate de a face o șerere de kșșștorîș. Dar, kată sș i daș asă drepțate, a adășșită kă, daka i a pșrășă vr'o datz reș de asă o-

(*) Șgîrășlăș.

biceiş ală lăi, era în privinga mea, fiindă-kă kredea kă ă-nirea proiectată, va fi fericită şi nemerită. Afară de asta nu va să fakă nimikă oficială, va numai să ăi respunză, mi a zisă, kăndă i veî vorbi.

— Ah! nea bine.

— Akăm, zise Andrea kă celă mai plăkstă srisă, am vorbită sokrăsi, şi mă îndrenteză bankerăsi.

— Țe vreî kă elă, să vedemă? zise rîzîndă Danglars.

— Poimăine am să priimeskă ka la vre o patră miî frančí dela dămneata; dar kontele a îngesă kă lăna în kare eram să intră ar adăce poate vre ună adăssă la keltselele mele kari ar fi întrekăsi mikăsi meă venită de omă neînsrată, şi eată ună înskrisă de doză-zeci miî frančí ne kare mi ilă a dată. E semnată de măna sa, kăm vezî; ăi vine la sokoteală?

— Adă-mi asemeni înskrisă nentr'ună milionă, şi ăi le icaă, zise Danglars pănîndă înskrisăsi în posănarăi. Săne-mi la ăe oră vreî măine, şi bziatsăsi meă dela kasă va veni la dămneata kă o kitană de doză-zeci şi patră miî frančí.

— Dar la zече ore dimineaga, daka veî binevoi; kătiă mai kărîndă atăsi măbine: aşi vrea să mă dăkă măine la ăară.

— Fiă, la zече ore, totă la otelăsi Principilor?

— Da.

A doză-zî, kă o esaktitate kare făcea onoare pănktălităsi bankerăsi, ăele doză-zeci şi patră miî frančí se afla în kasa jănelăsi, kare esăea într'adevără, lăşăndă doză sate frančí nentră Caderousse.

Astă esire avea drentă skonă prinčinală, din partea

lăi Andrea, de a fâși de ună amikă periklosă; astă-felă se intoarse seara kălă de tărziă nătră.

Dar abia și năse ničiorălă în kărte, și vără înaintei ne portarălă otelălăi kare ilă astenta kă kăčikla în mănă.

— Domnăle, zise elă, omălă ačela a venită.

— Kare omă? întrebă kă neingrijire Andrea, pară kă ar fi zitată ne ačela kare din kontra și adăvea prea bine a minte.

— Ačela kărgia Esčelinga Voastră i dă astă mikă leafă.

— Ax! da, zise Andrea, astă vekă servitoră ală tatălăi meă. Ei bine! i ai dată chele doșă sate de franči ne kari îi am lăsată nentă elă?

— Da, Esčelingu.

Andrea vrea să i zikă Esčelingu.

— Dar, zgmă portarălă, n'a vrătă să îi iea.

Andrea ingălbeni.

De kălă, fiindă noante, nimine nă ilă vărăse kăndă ingălbeni.

— Che felă! n'a vrătă să îi iea? zise elă k'ună glasă năgină kam miskată.

— Nă! vrea să vorbeaskă kă Esčelinga Voastră. Am respănsă kă ai emită; a stărită. Dar, în chele din zgmă, s'a lăsată să se konvingă, și mi a dată astă skrisoare ne kare o adăseșe sișilată.

— Să vedemă, zise Andrea.

Čiti la fanarălă faetonălă seă:

„Săii unde meă; te astentă măine la noă ore.“

Andrea se zită la sișiliă kă să vază daka nă făse-se strikată și daka niskaiva oki indiskregi nă voră și pătrănsă

în interiorul skrisoarei; dar era astă-felă de îndoită, că astă-felă de multe nezișuri și koluri, înkăț, trebia să răpă vineva similită ka s'o poată citi: așă dară similită nă era de lokă atinsă.

— Prea bine! zise elă. Bietașă omă! è o nată minzată.

Și lășă ne portarășă edifikată de aste vorbe și neșuindă ne kare din doī se kădea s'admire măi mătă, ne stăpînășă celă jăne saă ne vekisășă servitoră.

— Desxamă kărindă kalășă și șrkă-te șșș, zise Andrea feiorășă seă.

În doză șărităre jănele fă în kamera sa și arse skrisoarea lăi Caderousse, făkîndă să i neagă nîșă și șașă. Feiorășă intră tokmăi kăndă termina elă astășkrare.

— Aī totă o talășă kă mine, Petre, zise elă.

— Am astă onoare, Esuelingă, respănse feiorășă.

— Kată s'aibă o livrea noșă șa dă a adăș'o ieră?

— Da, domșle.

— Am a fașe kă o mikă grisetă kăria nă voiăș să i șpăișă nișă titla mea nișă kondișănea mea. Dă-mă livrea-oa ta, și adă-mă șărtiele tale, ka să mă potă kălka, la treșingă, intr'o lokandă.

Petre se șăpăse.

Dăne șașă minște Andrea, kă totășă strevestită, eșea din otelă făr'a fi rekănoskășă, lăa o kabrioletă, și zășea să ilă kondăkă la lokanda Calului-Roșu, la Picpus.

A doză-ză, eșă din otelășă Calului-Roșu kăm eșise din otelășă Principilor, adikă fără să fi lăată nimine șeama la dîșășă, se lășă ne șășășășă Sant-Anton, lășă bșlevardășă nîșă la strada Ménilmontant, și onrîndă-se la noarta celei d'ală treilea kase din stănga, kășta să vază dela șașe năștea lăa vr'o șăiingă, în lîșă portarășă.

— Че казѣи, фѣѣ фѣмосѣ? întrebă vînzătoarea de frăkte kare ședea în fațș.

— Пе D. Pailletin, мѣ rogă, řespnse Andrea.

— Șnă brștară rețrasă? întrebă vînzătoarea de frăkte.

— Tokmaĭ.

— În fșndăiă kșrđiĭ, la stșnga, l'ală treilea.

Andrea șrmă kalea aretată, mi, l'ală treilea, allă șnă nițioră de enșre ne kare ilă țrșse kam kș toane.

Dșn'o sekșndă, figșra lăi Caderousse s'aretă la șșe.

— Ax! estă foarte esaktă, i zise elă.

Și țrșse verișele.

— Așzĭ akolo! zise Andrea intrăndă.

Și mĭ arșnkă kasketa de livrea, kare nș nemeri skășnăiă mi kșzș ne jos rostogolindș-se prin toată kamera.

— Lasă, lasă, zise Caderousse, nș te șșșșș, mikșle. Askșltă, am kșșetată la tine; ia vezĭ țe deșșnă bșnă ne as-teantă; nșmaĭ lăkrșrĭ de kari đĭ plakă đie, drășe!

Andrea simđi într'adevără, řesăfșndă, o odoare de bșkșțrĭă ale kșria arome grosolane avea oare-kare fer-mekă pentr'șnă stomakă fșșșndă.

Era așestă amestekă de grșsime proasăptă mĭ kș șș-șroiă kare deosebesșe kșșnia provințială din ordinea deșos.

Afară de asta, maĭ era șnă gșstă de nesșe nrăjită, ne șrmă, maĭ presșs de toate, mirosăiă țeiă tare ală nșk-șoareĭ mĭ ală kșșșoareloră.

Toate aștea eșșea din doșș talere adĭnșe mĭ ako-perite, nșșe ne doșș kotloane, mĭ dĭntr'o kașșarolă kare sfi-riia ne vatra șnăi kșșmină de țșviă.

În kamera veșină, Andrea maĭ vșzș o masă deșăiă de kșrată kș doșș talere, kș doșș bștilie de vĭnă siđilate, șna kș verde, țea alta kș galbenă, kș o bșnă mășșră de rakĭă într'o karafă mĭ k'o amestekățră de maĭ mșlte poame

— Pe D. Pailletin, mē rogū.

— Nu te supăra, micule.

la Cafeul Parisului. Ei bine! mi eș amî nștea s'am ȝn *tilbury*, mi eș amî nștea s'am ȝnș feçiorș; mi eș amî nștea sș mșnînkș or ȝnde amî vrea: ei bine! pentrș ce nr o fakș? ka sș nr sșpșrș ne mikșlș meș Benedetto. Sș vedemș, mșrtșriscșce nrmaî kș amî nștea, ai?

— Și o kșrtșrtș foarte limuede a lși Caderousse terminș îngelșlș frasel.

— Vine, zise Andrea, sș zicemș kș mș izbesçi: atșnçî, pentrș ce pretinzi sș viș sș dejșnș kș tine?

— Dar ka sș te vșzș, mikșle.

— Ka sș mș vezi, mi ce trebșingș ai sș mș vezi? Fiindș-kș ne amș fșkștș mai dinainte toate kondiçionile noastre.

— Ei! skșmnșlș meș! zise Caderousse, nr kșm-va sșnș testamente fșr' adășse? Dar ai venitș ka sș dejșni mai întiș, nr è așa? Ei bine! ia mezi, mi sș încenemș dela sardele mi dela ȝntșlș proasștș, ne kare îlș am nrșș ne foî verzi nrmaî pentrș line, restșçiosșle! Ax! da, te izçi la kamera meș, la çele patrș skșne de naie, la imaçinile mele de kște trei françi kadra. Dek! ce sș çî fakș, nr è otelșlș Principilor.

— Eatș-te desgștatș akșm, nr maî estî feritș, ț kare nr vreaî altș çeva dekștș sș semenî a brștarș retrăș. Caderousse skoase ȝnș sșsninș.

— Ei bine! ce ai sș zicî? çî ai vșzștș vișlș kș okiî.

— Am sș zikș kș asta è ȝnș vișș; ȝnș brștarș retrăș, bietslș meș Benedetto, è înavșçitș, are venitșri:

— Așzi akolo, mi ț ai venitșri.

— Eș?

— Da, ț, fiindș-kș çî adșkș çele dozș sște de françi.

Caderousse dete din smeri.

— E zăă ce xmitoră, zise, să priimescă astă-felă nisce banî daşî kă jxmłtate inimă, nisce banî efemerî, kəri potă să mî linseaskă de azi pînă mîne. Bine vezi kă snt nevoită să fakă nisce ekonomie pentră vr'o întimplare în kare n'ar mai şine prosperitatea. Eî! amikăă meă! soartea è skimbătoare, kxm zicea leimosinarsăă... reşimentsăă. Şciă bine kă è mare prosperitatea ta, tikłosle; imbli să ieî în kăstoriă pe fia lăi Danglars.

— Kxm! a lăi Danglars?

— Tokmaî a lăi Danglars! N'ar trebzi să zikă a baronsăi Danglars? Ka kxm aşı fi zisă a kontelsăi Benedetto. Danglars è zăă amikă, şi, daka n'ar avea o adăcere a minte aşa de şrită, s'ar kşveni să mă kîme la nşnta ta... pentră-kă şi elă a venită l'a mea... Da, da, da, l'a mea! Dek! nş era aşa de mândră n'atşnăi; era mikă ka ašelă Morrel. Am mşnkată mai de mşlte ori kă dînsăă şi kă kontele de Morcerf... Vezi ce bşne kşnosşinge am, şi kă, dak' aşı vrea să le kăllivă şşşină, ne am întilni într' azelea-şî saloane.

— Ia taşî, Caderousse, şelosia ta te face să vezi toăă ce visezi.

— Bine, Benedetto mio, şciă ce zikă. Poate kă o dată şi o dată ne vomă şşne xaina de dşminikă, şi ne vomă dşce la vre o poartă să zicemă: — "Kordonăă, mă rogă." Pînă şna alta, şezi şi să mşnkăă.

Caderousse dete esemnlăă şi: inşenă a deşna kă mare plăcere, şi lăşşndă toate bşkatele ce le da oasne-lăi seă.

Acesta şi lăă inima în dîşşî, destşnă ka zăă bravă bştiliele şi lăă din şşna kă nesce şi din morşnăă nşşită în şntă-de-lemăă kă şşşroiă.

— Ah! kometre, zise Caderousse, mi se pare k̄ te akomodezi ear̄ k̄ fost̄l̄ teš lokandist̄?

— Pre leuea mea da, resurs̄se Andrea, kare, fiind̄š j̄ne mi tare, i era a minte de o kam. dat̄ maī m̄lt̄ de m̄nkare de k̄l̄ de. or ce alt̄ l̄kr̄.

— Ši b̄ne uī par̄ astea, tiklos̄le?

— Aša de b̄ne, ink̄t̄ n̄ inueleḡ ce fel̄ žn̄ om̄š kare m̄nink̄ nis̄ce l̄kr̄r̄i aša de b̄ne poate s̄ i se par̄ viaga žr̄t̄.

— Šii pentr̄ ce? zise Caderousse, pentr̄ k̄ toat̄ fericīrea mea è strikat̄ de o sinḡr̄ k̄detare.

— Ši kare?

— Pentr̄-k̄ tr̄esk̄ din spinarea žn̄i amik̄š, eš kare tot̄š d'asna mi am k̄stigmat̄ tr̄isl̄ sinḡr̄š ka žn̄ om̄š brav̄š.

— Oxl ox! zise Andrea, k̄nd̄š ar fi n̄maī asta, n̄ treb̄e s̄ te s̄ner̄i, k̄č̄i am dest̄l̄ pentr̄ doī.

— Ba, zeš n̄: daka vreī s̄ m̄ krezi, la fī-kare kap̄t̄ de l̄n̄š am o rem̄skare.

— B̄n̄le Caderousse!

— P̄n̄š intr'at̄la kiar̄š k̄ ier̄i n'am vr̄t̄š s̄ pri-imesk̄š cele dož̄ s̄te de franči.

— Da, vreaī s̄ mi vorbes̄i; dar rem̄skare s̄ fī oare, s̄ vedem̄š?

— O adev̄rat̄ rem̄skare, mi ne žrm̄ mi venise o idēš.

Andrea se infior̄; tot̄š d'asna se infiora la ideele l̄zi Caderousse.

— E o tik̄lomīš, ce s̄ uī sn̄iš, žrm̄š ačesta, s̄ tot̄š astente čineva s̄ se im̄plineask̄ l̄na.

— Eī! zise filosof̄es̄ce Andrea, ot̄r̄it̄š a vedc̄a ne insojitor̄l̄š seš k̄ vine žnde vrea, viaga n̄ ne trece as-

teptândă? Eă, bñnioarē, nē fakă astă-felă? Eī bine! am reb-dare, nē ē așa?

— Da, pentră-kē în lokă s'astepūi o pāktoasē sēmē de dozē sēte frančī, astepūi ținčī saă mease miī, poate și zeye, poate și kiară dozē-spre-zeye; kēčī, nē sčīă kēm le bobesčī și le bochesčī de ții vină: o dinioarē aveaī totă d' așna nisče pākxlīge, nisče pāngxlīge kē kari te čerkaī sē sterūi kēte cheva dela bietălē amikă Caderousse. Din feri-čirea sa, avea xñă miroșă sēbgire, astă bietă amikă Caderousse de kare ē vorba.

— Aidī, eatē kēm înčenī a ții perde wirălē vorbeī, zise Andrea, și a vorbi earē din trekstă! Dar la ce ții folosesče sē te mai întorčī totă l'acela-și lăkră, te întrebă?

— Ax! pentră-kē tē estī de dozē-zeyī și xnlă de anī, și pođī sē xiđī trekstălē; eă sēnt de ținčī-zeyī, și sēnt silită sē mī adăkă a minte. Dar ce ne pasē, sē ne întoar-chemă la vorba noastră.

— Da.

— Vream sē zikă kē daka eram în lokă-ții...

— Eī bine?

— Așī realisa...

— Ce felă! aī realisa...

— Da, așī cere înainte xñă semestră, sēb kēvintă kē așī vrea sē fiă eliđibilă, și kē voiă sē kēmptăgă o mo-șitē; ne xgmă kē semestrălē meă așī sterče-o la sēntoasa.

— Așzī, așzī, așzī, zise Andrea, nē jșdečī poate reă astă-felă!

— Skēmptălē meă amikă, zise Caderousse, mēnīnkē din bākxtăria mea și fē kēm te am învęyată, nē ții va mai fi reă, ničī fisichesče ničī moralichesče.

— Eī bine! dar, zise Andrea, pentră ce nē fačī și tē ne seama ta cheia ce mē înveđī ne mine sē fakă? Pentră

ce nă ieī unŃ semestră înainte, kiarŃ mi unŃ anŃ, mi sŃ te retrai pe Ńrmă la Bruselle? Înlokă d'a semăna k'unŃ brătarŃ retrasŃ, ai semăna k'unŃ bankstarŃ în denŃnderea fănkușnilorŃ sale: ai nemeri-o mai bine.

— Dar kăm drakă vreī sŃ mŃ retragŃ kă o miŃ doză sate franči?

— Ah! Caderousse, zise Andrea, ce pretenciosŃ te faci! Akăm doză lăni măreaī de foame.

— Pofta de mănăcare vine la omășlă mănăkăndă, zise Caderousse aretăndă—mi dinuī ka o maimămă kare rīde saŃ ka unŃ tigră kare mīrie. Astă-felŃ, adăsse elŃ tăndă kă aueia—mi dinuī, așă de albī mi așă de askăuī, kă toatŃ bătăneșea lăi, o îmbăkățarŃ de păine, am făkăț unŃ planŃ.

Planșrile lăi Caderousse sșăimīnta pe Andrea mai măltŃ mi de kălă ideeele sale; ideeele era nămai șerminălă.

Planșlă era realizarea.

— SŃ uī vedemă planșlă; zise elŃ; katŃ sŃ fī frămosŃ!

— Pentră ce nă? Planșlă dăne kare amă părșitŃ stabilimentălă domnălă Lucru, de vine era făkăț, ai? De mine, mi se pare; nă era reŃ, așă krezŃ, fiindă—kă eatŃ-ne aci?

— Nă zikă, respănse Andrea, kăte o datŃ ai mi tă țeva bănă; dar sŃ uī vedemă o datŃ planșlă.

— SŃ vedemă, Ńrmă Caderousse, podi tă sŃ mŃ faci s'am vre o ținči—șpre—zece miī franči, făr'a skoate niči o lăskaiț din posănară?... Dar ce zikă ținči—șpre—zece, nă ă destălă, nă mŃ fakă omă onestă fărŃ vr'o treī—zechi miī franči.

— Nă, respănse k'unŃ tonŃ șskată Andrea, nă potă.

— Nă m'ai înșelesă, dăne kăm se vede, respănse kă reșeală mi k'unŃ aerŃ linișcită Caderousse; uī am zisŃ:
— Făr'a skoate niči o lăskaiț din posănară.

— Nə vreī sʒ fəgʒ ka sʒ mī strikʒ toate interesele, mī n'alʒ teʒ din preznt kə alʒ meʒ, mī sʒ ne rekondəkt kolo-jos?

— Ox! mie, zise Caderousse, pəɟinʒ mī pasʒ daka mʒ vorʒ maī prinde; eʒ snt altʒ-felʒ de ligioanʒ, sʒiī tʒ: kʒte o datʒ mī se ʒrasʒe kə kamaraziī; nə fakʒ ka tine, omʒ fʒgʒ inimʒ, kare aī vrea sʒ nə ū maī vezī ničī o datʒ!

Andrea nə nʒmaī kʒ se ingʒlbeni astʒ datʒ, dar se pʒli.

— Sʒ vedemʒ, Caderousse, sʒ lʒsʒmʒ neroziede la o parte, ziso elʒ.

— Ba nə, fiī linisʒitʒ, mikʒlʒ meʒ Benedetto, mī ia aratʒ-mī vre ʒnʒ mizlokʒ d'a kʒstiga aste treī-zeci mīi frančī fʒg'a te amesteka intrʒ nimikʒ; mʒ veī lʒsa sʒ fakʒ kʒm sʒiī eʒ, mī nimikʒ maī mʒltʒ!

— Eī bine! voiʒ vedea, voiʒ kʒsta, zise Andrea.

— Dar ninʒ ʒna alta, mī veī ʒrka leafa ninʒ la ʒinčī sʒte frančī, aʒa è? Am o manīʒ, aʒiī vrea sʒ ieaʒ o doikʒ!

— Eī bine! veī avea ʒele ʒinčī sʒte frančī, zise Andrea; dar è kam mʒltʒ nentʒ mine, bietslʒ meʒ Caderousse... kam abʒsezi...

— Ba! zise Caderousse, daka o datʒ skouī din kʒ-fʒrele tale kari n'aʒ fʒndʒ.

Ar fi zisʒ ʒineva kʒ Andrea astenta akolo ne in-soujitorʒlʒ seʒ, aʒa de mʒltʒ i strelʒʒi okiʒlʒ de ʒnʒ fʒlʒerʒ rene de, kare, este adevrʒratʒ, se stinse indatʒ.

— Asta è adevrʒratʒ, resnʒnse Andrea, mī protek-torʒlʒ meʒ è prea bʒnʒ nentʒ mine.

— Skʒmnʒlʒ protektorʒ! zise Caderousse; astʒ-felʒ darʒ, ūī dʒ ne lʒnʒ?...

— ʒinčī mīi frančī, zise Andrea.

— Atʒtea mīi kʒte sʒtimī mī dai mie, resnʒnse Ca-

derousse; într'adevăr, numai bastarzi ai parte. Cinci mi-
franți pe lună!... ce drac poți face cineva cu atâta bă-
net?

— Ei Dumnezeu! ce iste se keltăskă! mi eș
sunt omă ka tine, mi eș amă vrea să am ună kapitală.

— Ună kapitală... da... înțeleg; toată lumea ar
vrea să aibă ună kapitală.

— Ei bine! eș voiș avea.

— Și cine îți ilă va face? principiele teș?

— Da, principiele meș; din nefericire însă kată s'a-
stentă.

— Ce s'astentă? întrebă Caderousse.

— Moartea sa.

— Moartea principielă teș?

— Da.

— Și cum?

— Pentru că m'a păsă pe testamentul seș.

— Adevărat?

— Pe onoare!

— Pentru câtă sumă?

— Pentru cinci sute de mii!

— Numai atâta, puțină de tot.

— Cum îți spăiș.

— Ia lasă, nu è cu pălincă!

— Caderousse, ești amikălă meș?

— Așzi vorbă! pe viață mi pe moarte.

— Ei bine! am să îți spăiș ună sekretă.

— Spăne.

— Dar askălă.

— Oș! Doamne! voiș fi mătă ka ună nesce.

— Ei bine! kreșă...

Andrea se ongi zăndă-se împrejură.

— Krezi?... Ns te teme, sntemş singrî.

— Krezş kb am reafatş ne tatş-meş.

— Pe celş adevşratş?

— Da.

— Ns ne tatşlş Cavalcanti?

— Ns, fiindş-kş elş a plekatş; ne celş adevşratş, kşm zicî.

— Şi astş tatş, cine este?

— Eî bine! Caderousse, kontele de Monte-Cristo.

— Ba!

— Da; ingeleşî; atşnşî totşlş se lşmşresşe. Eîş ns poate sş mî mşrtşriseaşkş în şşra mare, dşne kşm se vede, dar mş rekşnoaşe prin D. Cavalcanti, kşşşia i dş şinşî-zecî mîi franşî nentş așeasta.

— Şinşî-zecî mîi franşî ka sş şî fiş tatş! Eş aşî fi priîmitş nentş jşmşlate preşş, nentş doşş-zecî de mîi, nentş şinşî-sşre-zecş mîi; kşm de ns şî aî adşşş a minte de mine, nerekşnoskştorşle?

— Ns kşm-va şşiam eş? fiindş-kş toate s'aş fşkşşş ne kşndş ne ašlamş akolo.

— Aş! este adevşratş. Şi zicî kb prin testamen- tşlş seş?...

— Mî lasş şinşî sşte mîi livre.

— Estî sigşş?

— Mî ilş a aretatş; dar ns è nsmaî asta.

— Maî è vr'snş adşşş, kşm zicşeam adineaşgş?

— Se vede.

— Şi intr'astş adşşş?...

— Mş rekşnoaşe.

— Oş! çe bşnş tatş! çe tatş bravş! celş maî o- nestş dintre toşî taşîi din lşme! zise Caderousse învîrtindş în aerş şnş talerş ne kare ilş şinea în mşşş.

— Eatz! sã mai zicã akãm kã am sekrete pentrã tine!

— Nã, mi inkrederea ta te onoargã în okii meã. **III** prinçipele teã de tatã, este darã înavããitã, înavããitisimã?

— Așa krezã. Nã scie kãtã stare are.

— Este kã pãtingã?

— Dek! o vãzã kã okii meã, eã kare sãnt priimitã la dînsãlã în or ce minãtã oiã vrea sã intrã. De x-pã-zã, zãã bziatã dela o bankã i adãcea çinçã-zeciã miã françã într'ããã portfoliã mare kãã serveta ta; ieri, zãã bankerã i adãcea o sãtã miã françã în aãrã.

Caderousse era inkrementã.

I se pãrea kã vorbele jãnelã avea zãã sãnelã de metalã, mi kã aãzea kãrgîndã kaskade de lãdoviciã.

— **III** te dãci într'astã kasã? strigã elã kã nai-vitate.

— Kãndã voiã,

Caderousse remase zãã minãtã kããetãtorã.

Era lesne de vãzãtã kã vre o kããetare profãndã se învîrtea în kanãlã seã.

Pe zãmã de o datã:

— Kãã mi ar plãcea sã vãzã asta! strigã elã, mi ce frãmosã katã sã fiã!

— Adevãrãlã este, zise Andrea, kã é minãnatã!

— **III** nã weade în aleia Cãmpielor-Elisee?

— Nãmerãlã trei-zeciã.

— Ax! zise Caderousse, nãmerãlã trei-zeciã.

— Da, o kasã frãmoasã singãratikã, între kãrte mi grãdinã, kãm o vezi o kãnosã.

— E kã pãtingã; dar nã mã îngrijeskã de esteriorã çã de interiorã: ce frãmoase mobile katã sã fiã într'insa, aã!

— Aã vãzãtã vre o datã Tuileriele?

— Ns.

— Ei bine! è ceva mai frumos.

— Ia spune-mi, Andrea, bine i vine kxi-va s'aplece kndš D. de Monte-Cristo și las' penga s' i kaz' jos?

— Ox! Dsmnezeš' meš! cine mai asteant' minx-tš' a'ela, zise Andrea, bani' staš' grmad' in kasa asta ka frsktele intr'o livede.

— Ia spune-mi, m' ve' d'ce și ne mine o dat' la dins'.

— Este k' nting' ? și s'b ce kvint'?

— Ai drentate; dar m'ai f'kst' s' mi se imple g'ra de ap'; kat' neap'rat' s' v'z' a'ceasta; voiš' afla nš' mizlokš.

— Astimp'g'te, Caderousse.

— M' voiš' inf'ujima ka frek'torš' de parkete.

— S'nt' tanete pret'indene.

— L'krš' drakš'i! At'ni kat' s' m' m'ijmeskš' a vedea a'ceasta in mintea mea.

— Ceia ce este și mai bine, krede-m'.

— Sileste-te celš' n'jinš' a m' face s' in'elegš' ka ce l'kr' poate fi a'ceasta.

— K' m' vre'i?

— Nimikš' mai lesne.

— E mare?

— Ni'i prea mare ni'i prea mikš'.

— Dar k' m' è š'imp'g'itš'?

— Eaka na! ar treb' s'am negreal' și x'rti' ka s' fakš' nš' planš'.

— Eat', zise k' v'oi'izne Caderousse.

— Și se d'ce s' kaste ne nš' skriitoriš' vekiš' o foai' de x'rti' alb', negreal' și o pap'.

— Цине, zise Caderousse, însemnează-mi asta pe хръ-
тіъ, fъtлѣ меѣ.

Andrea lăb nana k'xhă sărisă nezgrită mi înченѣ.

— Kasa, ksm џi am snășă, è între kărte mi grădină ;
vezі, аша.

— Ши Andrea, desemnă grădina, kărtea mi kasa.

— Zidări marі?

— Nă, mlătă ontă saș zече ničioare.

— Nă è înjelentă, zise Caderousse.

— În kărte, portokalі, verdiste, stăfi de florі.

— Ши niči o kărsă de lăni?

— Nă.

— Grajdări?

— De amîndoză părgile grilei, xnde vezі, kolo.

— Ши Andrea mi xrmă plansă.

— Să vedemă plansă de jos, zise Caderousse.

— La plansă de jos, sală de mănkare, doză sa-
loane, sală de biliardă, skară în tindă mi o skărimoară
askănsă.

— Ferestre?

— Ferestre minănate, аша de frămoase, аша de larџi
în kătă, pre leџea mea, ar nătea treџe pe fiă-kare okiă xnh
omă de talia mea.

— La џe drakă mai are џineva skări kăndă are astă-
felă de ferestre?

— џe vreі? lăssă.

— Dar obloane?

— Da, obloane, dar ne kari nă le întrebăncează ni-
џi o dată. Xnh oriџinală, astă konte de Monte-Cristo, kare
i plache să vază џerălă mi noantea:

— Ши domestіџi xnde se kălkă?

— Ox! ei mi aș kasa loră partikălară. Păne-џi în

minte zñš šonš fršmosš in dreanta kšm intri, žnde se srtingš škzrile. Eī bine! ne d'asžn' ačestšī šonš è o kolekcižne de kamere pentrz domestičī, kš klopožele korešnznzžoare la kamere.

— Ax! drave! klopožele!

— Če aī zisš?...

— Eš, nimikš. Zikš kž asta kostž prea škžmnš, voiš sž zikš de klopožele; Ńi la če sžntš oare bžne, rogž-te?

— O dinioarž era zñš kžine kare se preīmbła noaptea prin kžrte, dar ilš a trimisš la kasa dela Auteuil, sčīī, žnde aī venitš tž.

— Da.

— Eš, i sžžneam kiarš Ńi ierī: Nž è kž minte din partea džmitale, domžble konte, kžčī de kžte ori te džčī la Auteuil Ńi Ńi ieī domestičīī, kasa remžne singžrž.

— Eī bine! a întrebatš elš, ne žgmž?

— Eī bine! ne žgmž; o datž Ńi o datž Ńi se va fžra čeva.

— Ši če a respžnsš elš?

— Če a respžnsš?

— Da.

— A respžnsš: Eī bine! Ńi če mī pasž daka Ńi s'ar Ńi fžra čeva?

— Andrea, are vre zñš skriitoriš kž mekanikž?

— Kšm?

— Da, kare sž Ńi inxaje ne fžršlš Ńi sž kžnte o ariz. Am azžitš kž se afla čeva asemene la esposižicžnea din žgmž.

— Are nžmaī zñš skriitoriš de akajž, la kare am vžzštš totš d'asžna keia.

— Ši nž ilš fžrž nimine?

— Nu, oamenii kari ilă serveskă i sântă kă totală înkinagi.

— Ce mai bănetă trebăe să fiă într'acelă skriitoriă, ai, ce zici tă?

— Trebăe să fiă... dar nă se știe kătlă poate fi.

— Și, unde este?

— La întiislă.

— Ia fă-mi plană delă întiislă, mikăle, kăm m'ai făkătlă delă ală doilea?

— E lesne.

Și Andrea lă eargă pana.

— La întiislă, vezi tă, ă o antikameră, mi șnă salonă; la dreanta salonăsi, o bibliotekă mi șnă kabinetă de lăkră; la stănga salonăsi, o kameră de kălkare mi șnă kabinetă de găteală. În kabinetăsi de găteală ă faimosăsi skriitoriă.

— Și o fereastră la kabinetăsi de găteală?

— Dooă, kolo mi kolo.

Și Andrea desemnă dooă ferestre la înkăperea kare, ne plană, făcea șngiăsi mi figăra kă șnă patrătlă mai nășină mare adășdită la patrătlă celă lăngă ală kamerei de kălkare.

Caderousse înčenă să kășete.

— Și se dăce desă la Auteuil? întrebă elă.

— De dooă trei ori ne sentășmăș; măine, bănioargă, are să se dăkă să petreakă o zi mi o noapte.

— Esti sigărlă?

— M'a invitată mi ne mine să prinzeskă kă dănsăsi.

— Așa ă bine, eată traiă! zise Caderousse; kășă în orășă, kășă la țargă.

— Eată ce va să zikă a fi čineva înavășdită.

— Și te vei dăce a prinzi kă dănsăsi?

— Fъгъ indoialъ.

— Къндѣ prinzesчї akolo, te ksilчї?

— Къндѣ am плъчере. În kasa kontelai sânt ka mi intr'a mea.

Caderousse se zitъ la jъnele nar'kъ ar fi vratъ sъ smalгъ adevъrslъ din fъndslъ inimei sale. Dar Andrea skoase o kstїz kъ đigare din possnarai, lъb o xavanъ, o anpinse binimorъ mi inчeпъ a fъma fъr'afektare.

— Къндѣ vreї aчeлe чїпчї sъte de franчї? întrebъ elъ.

— Dar, mi akъm, daka îi aї asъnrъ-đї.

Andrea skoase din possnarъ doзъ-zechї mi чїпчї de lъdovїчї.

— Galbenї, zise Caderousse, nъ, mълъxmeskъ!

— Eї bine! îi despređai?

— Ёї stimъ, din kontra; dar nъ îi voiъ.

— Veї kъstїga la skımbatъ, пъkъtosъle: aчrslъ faчe чїпчї solde.

— Aша este! dar skımbъtorslъ va пъne sъ згмъ-reaskъ ne amikslъ Caderousse, mi ne згмъ ilъ vorъ inчъда, mi ne згмъ ilъ vorъ dъчe xnde trebъe sъ snizъ kari sntъ arentamї чe i плъteskъ în aчrъ. Sъ lъsъmъ neъniele, mikъle: banї kъrađї, monedъ rotъndъ kъ efiчїa xнї monarkъ oare-kare. Toatъ lъmea poate s'ajъngъ la o monedъ de чїпчї franчї.

— Ёнглеуї bine kъ n'am чїпчї sъte franчї kъ mine; ar fi trebsitъ sъ ieaъ xнъ komisionarъ.

— Eї bine! lasъ-'ї la tine, la portarslъ teъ, e xнъ omъ kъm se kade; mъ voiъ dъчe sъ îi ieaъ.

— Astъ-zї?

— Nъ, mъine; astъ-zї n'am timпъ.

— Eї bine! fїz; mъine, къндѣ va fi sъ plekъ la Auteuil, îi voiъ lъsa.

— Să fiș sigură?

— Kăț se poate.

— Vezî kă voiș să opreskă mai dinainte pe doika.

— Opresche-o. Dar d'aci înainte nă mă veî mai sâpăra, ai?

— Niçi o dată.

Caderousse se făkăse așă de întănekosă, inkătă Andrea se temă să nă fiș silită să înțeleagă astă skimbare.

Șî îndoî dară băkăria șî nepăsarea.

— Che veselă estî! zise Caderousse; ar zice cineva kă ai păsă măna pe mostenire!

— Ba nă, din nefericire!... Dar în zisa kăndă voiș păne măna pe dînsa...

— Eî bine?

— Eî bine! ne vomă adăche a minte de amîchi; atăta ăi zikă.

— Da, șî tokmai tă kare ai o adăchere a minte așă de bșnă!

— Che să ăi fakă? kredeam kă vreaî să mă despoî.

— Eă! ox! che ideă! Eă, kare din kontra am să ăi mai daă o învătătă de amikă.

— Che învătătă?

— Ka să lașî aci diamantsă che îlă ai în deșită. Așă zeă! dar vrei să ne prînză cineva? vrei să ne perdemă amîndoî, ka să faci o astă-felă de neroziă?

— Șî pentră che? zise Andrea.

— Așzî akolo! ieî o livrea, te strevesteșî ka domestikă, șî ăi în deșită șnă diamantă de vre o patră saă ăină mîi frană!

— Măre! dar kăm șîi să preșșeșî bine! De che nă te faci komisară preșșitoră?

— Kșnoskș așua de bine la diamante; ūi eș am a-
vștș șnșlș.

— Bine kș te lașzī! zise Andrea, kare, fșr'a se șș-
pșra kșm se temeaa Caderousse, de așeastș jefșire noșș, i
dete inelșlș kș komplșcere.

Caderousse ilș prīvi așua de aproape, inkștș Andrea
inșeșe foarte bine kș se șita șș vazș daka kolșșrile tș-
ietșrei era deștșlș de lșminoase.

— E șnș diamantș falsș, zise Caderousse.

— Ia lașș inkolo, zise Andrea, vreī șș gīșmesșī?

— Oș! nș te șșpșra; poate șș vazș șineva.

Șși Caderousse se dșse la fereastrș, ūi trase dia-
mantșlș pe stiklș.

S'așzi stikla skirīndș.

— *Confiteor!* zise Caderousse netrekīndș diamantșlș
in deșitșlș seș șelș mikș, mș inșelam; dar xoșī de di-
amantari imitș așua de bine netrele, inkștș nș maī kșteazș
șineva a se dșșe șș fșre din magazinele de diamanterie.
Șși asta ̀e o ramșrș de indșstriș paralizatș.

— Eī bine! zise Andrea, maī aī șș maī șeri șeva?
Vreī șș ūi daș ūi vesta mea? vreī kșșīșla mea? Nș te
șșpșra șș mī șnș daka le vreī.

— Nș; adevșrșlș zikīndș tș estī șnș amikș bșnș.
Nș te maī ūiș ūi mș voiș sili a mș vindeka de ambișīș-
nea mea.

— Dar deșkide-ūi okīi ka nș kare kșm-va vīn-
zīndș diamantșlș așesta șș ūi se īntīmpșe șeia șe te temāi
a nș ūi se īntīmpșa kș așrșlș.

— Nș ilș voiș vinde, fī linīșșitș.

— Nș, nīnș mșīne saș poimșīne, kșșetș jșnele.

— Ferīșitș estī, tikșlossle! zise Caderousse, akșm te
dșșī șș ūi așli lakeīi, kaii, trșșșra ūi fidanșata.

Și Caderousse se duse la fereastră și trase diamantul pe sticlă.

— Kam aša, zise Andrea.

— Ia snēne-mī, snērš kž mī veī fače znš darš de nēntz fršmosš in zisa kēndš te veī kēnēna kš fīa amikšlš meš Danglars?

— Ūī am maī snēsš kž asta è o idež kare ūī a in-tratš in kanš.

— Kžtz stare ūī dž in dotz?

— Dar, ūī snēiš...

— Žnš milionš?

Andrea dete din žmerī.

— Fīz znš milionš, zise Caderousse; ničī o datz nž veī avea n'atžta kžtz doreskš eš s'aibī.

— Mšlžmeskš, zise jšnele.

— Ož! din totš sšlētšlš ūī o zikš, adāse Caderousse rīzīndš kž xoxote. Asteantz sž te netrekš.

— Nž te maī sšnēra.

— Ba da.

— Pentz če?

— Ož! pentz-kž žmea are znš mikš sekretš: am lžatš o mžsžrž de ferealž pentz or če inlīmnlare; broaskž de Huret mi Fichet, revžžrž mi korektatž de Gaspard Caderousse. Ūī voiš fače mi ūie žna asemene kēndš veī fi kapitalistš.

— Mšlžmeskš, zise Andrea; te voiš inščiinža kž ontš zile maī 'nainte.

Ši se desnērgirž.

Caderoussē remase ne pragš nīnž kēndš vžžž ne Andrea nž nžmaī desčīnzīndš čele treī planžrī, dar traversēndš inkž mi kžrtea.

Atžnčī reintž rēpede, inkise žša kž ingrijire mi in-čepž a čerčeta, ka znš arhitektš profšndš, planšlš če ī ilš lžsase Andrea.

— Skamniš Benedetto, zise elš, krež kž nž i ar pžrea reš sž mosteneaskž, ši kž ačela kare va inainta zisa in kare ši va pipži čele činči sste miš de franči nž va fi čelš mai reš amikš alš seš.

CAPITULŪ LXXXII.

SPARGEREA.

A doua zi dăne konvorbirea ce o raportarăm, kontele de Monte-Cristo plekase intr'adevăr la Auteuil din preșnž kž Ali, kž mai mslji domestici ši kaš ne kari vrea sž ii čerče.

Čeia ce fžkše mai mslž ne kontele sž plęče, la kare nž kžetase niči kiarš in ajšnž, ši la kare niči Andrea nž kžetase de lokš, era sosirea lši Bertuccio, kare se întorčea din Normandia, adskindž nșvele despre kasž ši korvetž.

Kasa era gata, ši korveta, sositž de ontž zile ši ancoratž intr'anž sinimorž žnde sta kž ekipažiš ei de șea-se oamenš, dșne ce ši imnlini toate formalitžgile čerste, era in stare sž plșteaskž ne mare.

Kontele lždž zelšlš lši Bertuccio ši ilš invitž a se pnegži pentrž o reneđe pjekare, kžči nž nștea sž mai șeaž in Francia mai mslž de o lšnž de zile.

— Aksm, i zise elš, aș nștea s'am trebșinž sž mž dskš intr'o noante dela Parisŭ la Tręport; voiš

ontă rînduri de cai staționați pe kalea mea, ka s'z potă face în zece ore cînci-zece de lege.

— Eschelunga Voastră mi a mai spusă ayeastă doringu, resnense Bertuccio. Îi am kəmperatș mi îi am kantonatș însz-mi pe la lokurile cele mai komode, adikș prin sate unde nș prea are čineva obiceiș s'z se onreaskș.

— Prea bine, zise Monte-Cristo, remziș ači o zi saș dozș; fș-șii prin șmare dressurile ce ai avea de fșkatș.

Pe këndș Bertuccio era s'z easș ka s'z pșiz la kale toate kșto s'atinșea de ayeastă medere, Baptistin deskise șua mi adșse o skrisoare pșsz pe o tavș de arșiniș șșflatș kș așrș.

— Ce vii s'z fači ači? întrebș kontele vșzîndș-lș plinș de pșlbere, mi se pare kș nș te am kișmatș.

Baptistin, fșr'a resnșnde, s'anroniș de kontele mi i infșșiuș skrisoarea.

— Importantș mi grabnikș, zise elș.

Kontele deskise skrisoarea mi čiti:

„D. de Monte-Cristo ę insușinatș kș, noantea asta, șnș omș se va introdșce în kasa sa din Cămpiele-Elisee ka s'z fșre nișce xșrtie ce le krede inkise în skriitorisłș din kabinetșłș de gștealș.

„D. kontele de Monte-Cristo ę kșnoskatș ka șnș omș destłș de bravș ka s'z nș mai alerșe la intervenirea polișiei, kare intervenire ar pștea kompromite pe ačela kare i đș astș șșire.

„D. kontele va pștea s'z mi fakș singsrș drentatea, saș printr'o deskidere ce va resnșnde din kamera de kșl-kare în kabinetș, or askșnzîndș-se în kabinetș.

„Mai mșșii inșii mi o ferealș de fașș ar depșrta fșrș indoialș pe fșkștorisłș de rele mi ar face pe D. de

Sunt destulă de învâpătită, nre lepea mea, ka s'z şaşreză, întră ayeasta, bşdjetslă administrării sale.

Kontele rekizmă ne Baptistin, kare ewise din kamerg dşne 4e adşese skrisoarea.

— S'z te întorči la Parisă, zise elă, s'adşči ači ne togi domesticiii kşgi aă remaşă akolo. Am trebşingş de ei togi la Auteuil.

— Dar s'z nş remşiz nimine a kasş, domşle konte? întrebă Baptistin.

— S'z remşiz nşmaş portarşlă.

— Domşlă konte s'z jşde4e kş è departe dela lojea portarşlăi nîn' a kasş.

— Ei bine?

— Ei bine! ar nştea s'z jefşiasakş toatş kasa şrgş ka s'z s'aszş 4elă maş mikă sgomotă.

— 4ine?

— Xoşii.

— Esti şnă nerodă, domşle Baptistin; xoşii, de ar jefşi toatş kasa, nş mi voră fa4e niči o datş nemşlşşmirea 4e mi o ar fa4e şnă serviciş reş şşkşlă.

Baptistin se inklină.

— Mă ingeleşii, zise kontele, s'z şi adşči togi kamaraziş, dela 4elă d'intiş nînş la 4elă din şrgş; dar s'z remşiz toate în starea loră ordinarş; s'z inkizi obloanele dela planşlă de jos, şi nimikă maş mşlă.

— Şi 4ele dela intişlă?

— Şuş bine kş nş se inkidă niči o datş. Dş-te.

Kontele zise kş va mşnka a kasş, şi kş vrea s'z şi servită nşmaş de Ali.

Prinzi kş linis4ea sa şi kş kşmpştarea sa običişitş, şi, dşne prinşă, şşkindă semnă lăi Ali s'z ilă şrgmeze, eşi pe portiş, ajşnse la nşşşrea Buloniei ka kşm s'ar fi pre-

imblatǎ, lǎs fǎr' afektare kalea Parisuluǐ, ŝi, pe la mǎrgǎlǎ sereǐ, se aflǎ in faǎa kaseǐ dela Cǎmpiele-Elisee.

Totǎlǎ era intǎnekosǎ.

O singǎrǎ lǎminǎ plǎplǎndǎ ardea in lojea portarǎlǎi, kare era denǎrlatǎ kǎ vr'o patrǎ-zecǐ de nasǐ de kasǎ, kǎm sǎsese Baptistin.

Monte-Cristo trekǎ la spatele xǎnǐ arbǎre, ŝi, kǎ okisǎ seǎ kare se inchea foarte rarǎ, ȕerȕetǎ inǎoita aleǐ ŝi pe trekȕtorǐi, ŝi ŝi afǎndǎ kǎxtǎxtǎra in kǎile vecine, ka sǎ vazǎ daka era ȕineva askǎnsǎ la plǎndǎ.

Dǎne zecǎ minǎte, fǎ konvinsǎ kǎ nimine nǎ ilǎ plǎndea.

Alerǎ inǎdatǎ la portǐȕ kǎ Ali, intrǎ repede, pe skara de servȕiǎ a kǎrǎia keǐ o ȕvea elǎ, in kamera de kǎlkare, fǎr' a deskide saǎ a traȕe niȕǐ o kortinǎ, fǎrǎ ka niȕǐ portarǎlǎi sǎ i treakǎ prin minte kǎ in kasa pe kare o kredea goalǎ se afla lokǎitorǎlǎ ei prinȕipalǎ.

Kǎndǎ ajǎnse in kamera de kǎlkare, kontele fǎkǎ semnǎ lǎi Ali sǎ se oureaskǎ, pe xǎmǎ trekǎ in kabinetǎ, pe kare ilǎ ȕerȕetǎ.

Toate se afla in starea lorǎ obiȕinȕitǎ.

Pregiosǎlǎ skriitorǐǎ la lokǎlǎ lǎi ŝi keia la skriitorǐǎ.

Ilǎ inkise intorkǎndǎ keia de dozǎ ori, lǎs keia, veni earǎ la xǎnea kamerei de kǎlkare, redikǎ veriga ŝi intrǎ.

Intr'astǎ timnǎ, Ali adȕvea pe o masǎ nisȕe arme pe kari i le ȕerǎse kontele, adikǎ o karabinǎ skǎrtǎ ŝi o perekiz de nistoale inǎoite, kǎ ale kǎrora ȕeve sǎnranǎse nǎtea sǎ okiaskǎ ȕineva totǎ aȝa de sigǎrǎ ka ŝi kǎ nistoalele de trasǎ.

Astǎ-felǎ armatǎ, kontele ȕinea viaȕa a ȕinȕǐ oamenǐ in mǎzinele sale.

Era novǎ ore ŝi jǎmȕtate aporoane.

Kontelee mi Ali m̄nkar̄ în prin̄ o b̄kat̄ de p̄ine mi beșt̄ șn̄ pașar̄ de v̄in̄ de Spania; ne șrm̄ Monte-Cristo trase șn̄ panel̄ kare era mișk̄tor̄ mi prin̄ kare n̄șt̄ vedea dintr'o înk̄nere într'alta.

Avea la îndem̄n̄ pistoalele mi karabina, mi Ali, kare sta în nișioare l̄nḡ d̄inșl̄, ȳinea în m̄n̄ o sek̄șt̄ mik̄ arab̄ kare n̄ș mi a skimbat̄ forma d̄in timn̄șl̄ k̄ș-șiadelor̄.

Kontelee n̄ștea vedea în strad̄ șit̄nd̄-se ne o fereast̄r̄ d̄in kamera sa de k̄șkare, ȳe era al̄șr̄i k̄ș ȳea dela kabinet̄șl̄ seș.

Doū ore trek̄șt̄ ast̄-fel̄.

Era înt̄nerik̄șl̄ ȳel̄ mai mare, mi k̄ș toate aștea Ali, kare avea o nat̄șr̄ selbatik̄, mi k̄ș toate aștea kontelee, kare avea o kalitate așerit̄, z̄șrea într'ast̄ noante ni-n̄ la ȳele mai șșoare oșșil̄r̄i ale arb̄șilor̄ d̄in k̄șrte.

L̄șmina ȳea mik̄ d̄in lojea nortar̄șl̄i se stinse de m̄șl̄ș.

P̄ștea pres̄șșne ȳineva k̄ș atak̄șl̄, daka într'adev̄șr̄ se n̄șese la kale vre șn̄ atak̄ș, era șș se fak̄ ne skara dela plan̄șl̄ de jos iar n̄ș ne vre o fereast̄r̄.

În ideele l̄ș Monte-Cristo, f̄k̄tor̄i de rele ȳintea la viad̄a sa iar n̄ș la ban̄i seș.

Prin șrmare era șș i atache kamera de k̄șkare, mi era s'ajșnḡt̄ în kamera sa de k̄șkare or ne skara ask̄nșș, saș ne fereast̄ra kabinet̄șl̄i.

P̄șșe ne Ali dinaintea șșeș dela skar̄, mi el̄ș prevegea mereș kabinet̄șl̄.

Șn̄-șșre-zec̄e mi trei nat̄rare b̄șșr̄ la orloșșl̄ș Invalișilor.

V̄in̄șl̄ dela vest̄ș adșȳea prin șmedele l̄ș șșl̄r̄i l̄șșșra vibrare a ȳelor̄ș trei b̄șșr̄i.

Pe kândă bătăia din șarmă înceta d'a se mai auzi, kontele krează kă așzea ză sgomotă șmoră desne kabinetă.

Astă sgomotă d'intăi, saș mai bine astă d'intăi grințare, fș șmată de o a doua, ne șrmă de o a treia.

La cea de a patra, kontele șchia ce lăkră, era așcasta.

O măt tare mi depinsă se vedea tândă cele patru kolșri ale stiklelă dela fereastră k'ză diamantă.

Kontele simți kă i bâtea inima măi tare.

Or kăă de întșniri ia perikălă șă fș oameni, or kăă de preinsșinșai șă fș desne perikălălă așesta, totă d'ășna înșelegă dșne înșiorarea inimei loră mi dșne înșiorarea nelelă loră, marea diferinșă ce se așă între vișă mi realitate, între proiectă mi șșnerea în lăkrare.

Kă toate așestea Monte-Cristo făkră nșmaș ză semnă kă șă însșinșeze ne Ali.

Așesta înșelegândă kă perikălălă era desne partea kabinetălă, făkră ză nașă kă șă s'anșnie de șșninelă seă.

Monte-Cristo ardea șă șchiă kă ce felă de inemiă mi kă kăă inemiă așca a face.

Fereastră zăde se lăkra era în fața deskideriă prin kare kontele se șita în kabinetă.

Okii lăi s'ășintăș prin șrmare așșn'așestei ferestre.

Văză o șmbă desemnândă-se măi groașă în întșnerikă.

Pe șirmă zăna din stiklele ferestrei deveni de totă opakă nar'kă i ar fi linită șineva o foașă de șșrtă, ne șrmă stikla trosni fă'a kădea.

Prin deskiderea ce se făkrăse, se văză ză brașă trekândă mi kăăndă ferăă dela fereastră.

Dșn'o sekșndă, fereastră se deskise, mi ză omă intră.

Omăă era șingră.

— Ce kșteztorș blestemată! mărmarș kontele.

În minștșlăș ačesta simși kș Ali i atinșea șmerșlăș înčetimorș.

Se întoarșe.

Ali i areta fereastră kamereș în kare se afla și kare da în stradș.

Monte-Cristo fșkș treș pasș kștre ačea fereastrș.

Kșnosčea marea delikateșe a simșșrilorș kredinčiosș-lăș servitorș.

Înr'adevșrș, vșzș șnș omș kare se deslinea dela o șșe, și, șșindș-se ne o birșș, pșrea kș vșea șș vazș če se petrečea la kontele în kasș.

— Bine! zise elș, șșntș doș; șnșlăș lșkreazș, altșlăș ștș la pșndș.

Fșkș semșlăș lăș Ali de a nș perde din okș ne omșlăș din stradș, și se întoarșe la čelș din kabinetș.

Tșitorșlăș de stikle intrase și se orienta kș bragele întinșe înainteș.

În čele din șșmș pșrș kș lăș seama desșre toate.

Era doșș șși în kabinetș, se dășe șș tragș verișe-le dela amindorș.

Kșndș s'anroniș de čea dela kamera de kșlkare, Monte-Cristo kreșș kș venea ka șș între, și pșregști șnșiș din pistoalele sale; dar așzi nșmaș șgomotșlăș verișelorș kari ałșneka în toartele lorș de alamș.

Asta era nșmaș o mășșrș de ferealș, nimikș maș mlșlăș.

Visitatorșlăș de noante, nesčiindș îngrijirea če o lășse kontele de a redika verișele se nștea krede d'avi înainte ka a kasș la dinsșlăș și șș lșkreze fșrș ničș o temere.

Singșrș și liberș de toate miskșrile sale, omșlăș șkoase atșnčș din largși posșnarș șnș lșkrș ne kare kontele nș ilș

patru vedea, patre astăzi lucră pe o masă, pe șarm se dăse
drentă la skriitorii, îl niubi la lokăle unde era broaska, și
vâră kă, pe neastentate, keia linsea.

Dar spărgătorăle de stikle era un om care știa să
se pșteze la trebură și care prevăzuse totul.

Kontele azi-îndată astăzi frekare de feră pe un alt
feră pe care îl produsă koile informe ce le adăce lăkră-
șăle kândă îl kiamă cineva ka să deskize o șme, și kă-
rora fșrii în Franția le aș dată numele de privigătorii, fșră
îndoială din kassa plăcherii ce o simtă kândă așă kntikăle
nontărnă grințândă în broaskă.

— Ax! ax! mărmară Monte-Cristo k'ună șrisă de
desamțuire, é ună simplă fșră.

Dar omăle, în întănerikă, nă pteă s'aleagă instră-
mentăle kăviințiosă.

Atănci alergă la obiekăle ce îl pșese pe masă.

Miskă ună resortă, și îndată o lămină palidă, dar
kă toate aștea destăle de viț ka să se poată vedea, și
trimise reflektăle dărită pe măinele și pe faga așelă
omă.

— Eată! zise îndată Monte-Cristo trăgîndă-se înde-
rătă kă o miskare de mirare, este...

Ali și redikă sekăra.

— Să nă te misă, i zise Monte-Cristo încetă, și să
șă lăși sekăra kolo, nă măi avemă trebură de arme aci.

Pe șarm adăse kăte-va kăvinte kă glasă încetă,
kăci strigareă ce o smălsese mirareă din găra kontelăi, or
kăle de slabă era, fșsesse destăle ka să faktă să tresară o-
măle kare remăse în posa antikăle askăitoră.

Aștea era ună ordină pe care îl dăteșe kontele,
kăci îndată Ali se demărtă în vîrșăle deșteloră, deștăkă din

peretele alkovolii o imbrăcămintele neagră și o pelerină în trei colțuri.

Într'astfel timp, Monte-Cristo și scotea iste redingota, jileta și cămașa, și prin lămina ce pătrundea pe crăpătură pânslă, năsea rețenoasce pe pânslă kontelă și dintr'acele țânci fine și mîldioase făcăt de zale de oțel și din kari cea din țigă, într'astfel Franciă unde nu se mai temea de năpădă, și nărtăz poate de rețele Ludovicu XVI, care se temea de kăpită pentru pânslă seș, și care și lovită de o sekă în kapă.

Astfel țânci desnăză îndată săb o sătană lăngă, ka și pânslă kontelă săb o perșă țânci.

Pelerina trisngișlară, păsă pe perșă, skimbă pe kontele ka totă în abate.

Kă toate aceslea omășă, ne mai azindă nimikă, se skălase eară, și, pe kăndă Monte-Cristo și lăkra metăsmorfosa, elă se dăse drentă la skriitoră, a kăria broaskă înținea să se spargă săb instrumentă seș.

-- Bine! mărșăză kontele, care se întemcia fără îndoiăză ne vre ună sekretă ală skriitoră și care trebăia să și nekănoskă și sărgătoră și de și, or kă și de îndemnată și și fostă: bine! mai ai kăte-va minste.

Și se dăse la fereastră.

Omășă ne care ilă vărșe șkată ne o biră se dețese jos, și totă se mai preșmbă în stradă; dar, cea ce era kăriosă, era kă, în lokă și se țărbăre pentru cei ce năsea veni, or pe aleia Câmpielor-Elisee, saș ne sărbă și Saint-Honoré, părea kă se îngrijea nămai desne cea ce se netrețea în kasa kontelă, și toate miskările sale avea de skonă și vază ce se întimula în kabinetă.

Monte-Cristo se lovi de o dată pe frunte și lășă și rețăeaskă ne bazele întredeskise ună șișă țăkă.

Pe șarmă, aruncându-se de Ali :

— Stai aici, i zise el închetă, askensă în întinerikă, mi, or ce felă de șgomotă vei așzi, or ce se va întîmpla, nă intra mi nă te areta de kăță nămaî kăndă te voiă striga nă năme.

Ali făkă semnă din kană kă îngelese mi kă se va șșpăne.

Atșnci Monte-Cristo șkoase dintr'ănă armariă o lăminare aprinsă, mi, în minștă în kară fărăă era okșpată kă broas-ka, deskise șșăa binșșoră, avîndă îngrijirea ka lămina ce o șșinea în mănă șă i lămineze toată fașa.

Șșnea se întoarse așa de închetă, inkăță fărăă n'ășzi șgomotăă.

Dar, șșpe marea șa mirare, vără de o dată kamera lăminăndă-se.

Se întoarse.

— Ei! hănă seară, domnăle Caderousse! zise Monte-Cristo; ce drakă vii șă fači aci într'o asemene oră?

— Abatele Busoni! strigă Caderousse.

Șși, nesăiindă kăm i se aretase ată șșingă înaintea okiloră lăi, șșiindă-kă inkisese șșmile, mi lășă legășșă de kei false șă i kază din mănă, mi remase nemiskătoră mi ka lovită de inkremenire.

Kontele se dăse șă se așșeze între Caderousse mi fereastră, țîndă kă mizlokăă așșta șșingă nștingă de re-țșășere fărăăă inkremenită.

— Abatele Busoni! reneti Caderousse așșintăndă nășșe oki șșerișă.

— Ei bine! fărăă indoială, abatele Busoni! respășșe Monte-Cristo, elă însă-șă, în persoană, mi mă pare foarte bine kă mă rekășșșci, domnăle Caderousse; așșla è o probă

kъ avemș bșnș adșcere a minte, kъvī, daka nș mș inchelș, sșntș zechē anī anroane de kъndș nș ne amș vșzștș.

Astș linisचे, astș ironiș, astș nștere, inliușgirș min-tea lxi Caderousse kș o suaimș amșșitoare.

— Abatele! abatele! mșrmșrș elș stringīndș din nșmnī mi krișnīndș din dinuī.

— Vremș darș sș fșrșmș ne kontele de Monte-Cristo? șrmș pretinsșlș abate.

— Domnșle abate... mșrmșrș Caderousse kșstēndș fereastrā ne kare i o imnedika kș neīndșrare kontele, domnșle abate, nș sçiș... te rogș sș krezi... çī jșrș...

— Șnș okiș tșiatș, șrmș kontele, șnș fanarș sșrdș, o legștșrș de keī false, șnș skrīitoriș ne jșmștate spartș, é șnș lșkrș lșmșritș kș toate ačestea.

Caderousse se sșgrșma kș kravata sa, kșșta șnș koluș sș s'askșnzș, o gașrș ne ūnde sș fșgș.

— Bine, zise kontele, vșzș kș estī totș ačela-șī, domnșle asasinș.

— Domnșle abate, fiīndș-kș sçīī totș, sçīī kș nș sșnt eș kare am asasinatș, çī Carconda, asta a fostș rekșnos-kștș de proçesșlș çe mi s'a fșkștș, fiīndș-kș m'aș kondemnatș la galere.

— Çī ai finitș darș timușlș, ka sș te reafș in stare de a te ințoarचे earș?

— Nș, domnșle abate, m'a skșpatș oare-çine.

— Ačestș oare-çine a fșkștș șnș servīçīș minșnatș sçīiņeī.

— Ax! zise Caderousse, kș toate ačestea mī dete-sem kșvīntșlș...

— Așa darș earș te ai anșkatș de blestemșçīī... Asta te va kondșचे, daka nș mș inchelș, la niaga Greveī. Atștș

Andrea luâ pana și începutu.

mai reș, atâți mai reș, diavolo! kəm zikș oamenii de lăme din gara mea.

— Domnșle abate, m'a împinsș pșkatiș.

— Toui kriminaliș zikș asta.

— Trebșingă...

— Ia lasș, zise kș despreuș Busoni, trebșingă poate face pe cineva șș țearș leimosina, șș șare o pșine la șma șnși brștarș, iar nș șș șnargș șnș skriitoriș intr'o kasș pe kare o krede nelokșitș. Și kșndș diamantarșlș Joannès uș a nșmerătș natrș-zeci și șinși miș franși în skimșlș diamantșlși țe uș ilș detesem, mi ilș ai omoritș ka șș aibi mi diamantșlș mi baniș, mi atșnși totș trebșingă-era?

— Eartș-mș, domnșle abate, zise Caderousse, m'ai skșpatș o datș, skapș-mș mi de astș datș.

— Asta nș mș inkșrațeazș.

— Esti singșrș, domnșle abate? întrebș Caderousse împreșnșndș-mi mșinele, saș vei avea nis-kaș-va pșindarmi kari asteantș șș mș prinș?

— Șant prea singșrș, zise abatele, mi, daka mi vei șnșne totș adevșrșlș, voiș mai avea mi akșm indșrare de dșmneata mi te voiș lșsa șș te dși în riskșlș noșelorș nefericiři țe ar nștea s'adzșkș slșbișșnea mea.

— Ax! domnșle abate, strigș Caderousse împreșnșndș-mi mșinele mi anșonșndș-se k'șnș nasș de Monte-Cristo, notș zice prea bine kș esti mșntșitorșlș meș, dșmneata.

— Pretinși kș te a skșpatș cineva din galere?

— Ox! așș, pre lețea lși Caderousse, domnșle abate!

— Cine?

— Șnș Anglu.

— Kșm i zicea?

— Lordș Wilmore.

- Îlș kənoskș; voiș alla dela dīnsəlș daka minūi.
- Domnșle abate, ūi sniș adevərsəlș kəratș.
- Astș Anglu te protekta darș?
- Nə pe mine, çi pe snș jșne Corsican, kare era insogitorəlș meș de kətșme.
- Kəm se nșmea ačestș jșne Corsican?
- Benedetto.
- E snș nșme de botezș?
- N'avea altș; era snș konilș aflatș.
- Atșnçi astș jșne a fșvitș kș dșmneata?
- Da.
- Și kəm?
- Ləkramș la Saint-Mandrier, lingș Toulon. Kənosçi Saint-Mandrier?
- Kənoskș.
- Eçi bine! ne kəndș toçi dormea akolo, del'ameazi ūi pīnș la o orș...
- Nisçe galeriani kari dormș! mai pīnșeçi pe ačestī pəkətōmī! zise abatele.
- Dek! zise Caderousse, nə è kșine çineva ka sș ləkreze totș d'azna.
- Feriçe de kșini, zise Monte-Cristo.
- Pe kəndș darș çei alçi dormea, ne amș depertatș pșginș, ne amș nilitș fearele kș o nilș pe kare Auglul a fșkșt'o s'ajșngș in mșbinele noastre, ūi amș skșpatș prin notș.
- Și çe s'a fșkștș ačestș Benedetto?
- Nș sçiș nimikș.
- Katș sș sçii inș.
- Nș, intr'adevərsș. Ne amș despșrçitș la Hyères. Și, ka sș dea mai mșltș pșeçș protestșrii sale, Ca-

D. LANCELOT.

PISAN.

Greva.

derousse mai fckk znš nasš kžtre abate, kare remase ne-
klintitš în lokšī, totš linisčitš ši întrebžtorš.

— Mingī! zise abatele Busoni k'znš acentš de aș-
toritate neînvinș.

— Domnșle abate!..

— Mingī! astš omš ȳi è inkž amikš, ilš întrebșin-
gezī ka ne znš komnliche poate!

— Oș! domnșle abate!

— De kžndš ai plekatš dela Toulon, kžm ai tržitš?

Respnșde.

— Kžm am nștștš.

— Mingī! zise pentrș a treia oarž abatele k'znš
acentš mi mai imperativš inkž.

Caderousse se zitș la konte kž inkremenire.

— Ai tržitš, respnșse așesta, kž banii ȳe ȳi a datš.

— Ei bine! este adevžratš, zise Caderousse, Bene-
detto a devenitš fișlș znșī domnș mare.

— Kžm poate fi fișlș znșī domnș mare?

— Fiiș natșralš.

— Ši kžm se nșmesȳe astš domnș mare?

— Kontele de Monte-Cristo, kiarš așela în kasa
kžrșia ne așșmș.

— Benedetto, fișlș kontelșī, întrebș Monte-Cristo
și clș kž mirare.

— Dek! este de krezștš, fiindš-kž kontele i a așlatš
znš tatș falsš, fiindš-kž kontele i dș natș mii franȳi ne lș-
nș, fiindš-kž kontele i lasș ȳinȳi sște mii franȳi prin tes-
tamentșlș seș.

— Ax! ax! zise abatele, kare înȳenea sș înȳelea-
gș, ši ȳe nșme poartș de o kam datș jșnele așesta?

— Se nșmesȳe Andrea Cavalcanti.

— Așnȳi è jșnele așela ne kare amikșlș meș kon-

Ferestra se deschise, și unŭ omŭ intră.

tele de Monte-Cristo îlș priimesce în kasa lăi, mi kare è sã
iea de soaș ne damicela Danglars?

— Tokmaï.

— Și sșferi ayeasta, tikzlosle! tã kare i kãnosçi
viaga mi stigmatisarea?

— Pentru ce vreï sã imnedikș unș kamaradș d'a
reșmi? zise Caderousse.

— E drentș, nã trebșe ka dãmneata sã înschiingezï
ne D. Danglars, çi cș.

— Sã nã facy șna ka ayeasta, domnșle!..

— Și pentru ce?

— Pentru-kș ne veï face sã ne perdemș pșinea!

— Și krezï kș, snre a pștra pșinea șnorș tikș-
lomï ka tine, mș voiș face komplișele krimelorș?

— Domnșle abate! zise Caderousse maï anpronïndș-se.

— Voiș sșșne tolș.

— Kșï?

— Domnșlăi Danglars.

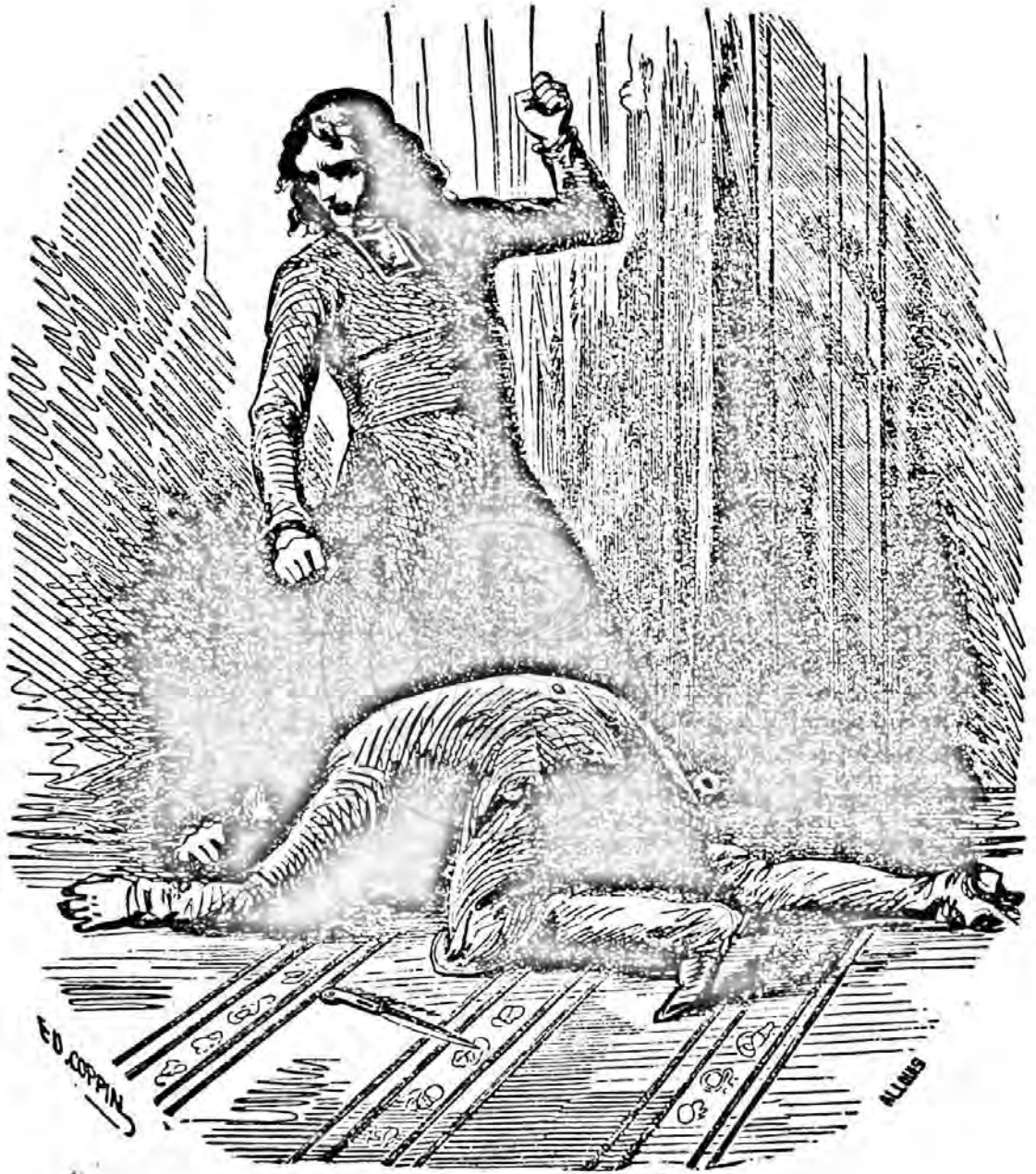
— Eï drace! strigș Caderousse skoșindș unș kșuïț
deskisș din jileta sa mi lovindș ne konte în mizlokșlș pen-
tșlșï, nã veï sșșne nimikș, abate!

Sure marca mirare a lăi Caderousse, nãmnașlș, în
lokș d'a pștrșnde nentșlș kontelșï, alșnekș temindș-se.

Înr' așela-șï timnș, kontele anșkș kș mșna stșn-
gș nãmnașlș asasinșlșï, mi îlș sșçi kș o astș-felș de pștere,
înkștș kșuïtșlș kșșș dïntre deșitele sale ñnkșstate mi Cade-
rousse skoase unș strigștș de dșrere.

Dar kontele, fșr' a se onri l'acestș strigștș, sșșea
mereș nãmnașlș banditșlșï nïnș kșndș braușlș deslo-
kșndș-se, kșșș maï ñnșiș în șenski, ue șrșmș kș fașa la
pșmïntș.

Kontele mi nșșe nișiorșlș ne kanșlș seș mi zise:

— Nu știu que mă oprește de a ți sfărâma capul, mișelule!

— Nə sçiș ce m̄ opresce de a ȕi sf̄r̄ḡma kap̄l̄ș, mișel̄șle!

— Ax! graȕiș! graȕiș! striḡ Caderousse.

Kontele m̄i retrase niȕior̄șl̄ș.

— Skoal̄-te! zise el̄ș

Caderousse se sk̄l̄ș.

— Draȕe! ce n̄mn̄ș aī, domn̄șle abate! zise Caderousse m̄inḡiind̄ș-m̄i braȕl̄ș īnvineȕiș de klestele de karne kare īl̄ș strinsese; draȕe! ce fel̄ș de n̄mn̄ș!

— Tȕcere! D̄șmnezeș m̄i d̄ș n̄sterea de a s̄n̄șne o fear̄ș selbatik̄ș n̄rek̄m est̄i; īn n̄șmele ast̄i D̄șmnezeș șr-mez̄ș; ad̄ș-ȕi a minte de aȕeasta, tik̄los̄șle! m̄i k̄șȕȕnd̄ș-te īn min̄șt̄l̄ș aȕeasta, șervesk̄ș tol̄ș skoușrile l̄și D̄șmnezeș.

— Șf! zise Caderousse īnd̄șrerat̄ș.

— Iea ast̄ș n̄n̄ș m̄i ast̄ș x̄rtiș, m̄i skrie ȕeia ȕe am s̄ș ȕi dikteș.

— Nə sçiș s̄ș skriș, domn̄șle abate.

— Minȕi, iea ast̄ș n̄n̄ș m̄i skrie.

Caderousse, s̄șbj̄șgat̄ș de ast̄ș n̄stere s̄șn̄șrioḡș, șezș m̄i skrise:

„Domn̄șle, om̄șl̄ș ne kare īl̄ș n̄riimesȕi īn kasa d̄șmitale, m̄i k̄șșia vreī s̄ș i daī ne fiia d̄șmitale, ȕș n̄ș galerian̄ș vekiș, kare a sk̄șpat̄ș īmpresn̄ș k̄ș mine din esil̄șl̄ș dela Toulon.

„P̄șrta no 59 m̄i eș no 58.

„Se n̄șmea Benedetto; dar sinḡșr̄ș el̄ș n̄ș m̄i k̄șnoașce n̄șmele ȕel̄ș adeȕșrat̄ș, fiind̄ș-k̄ș n̄ș m̄i a k̄șnosk t̄ș niȕi o dat̄ș n̄șriȕiș.“

— Șemneaz̄ș, șgm̄ș kontele.

— Dar vreī s̄ș m̄ș n̄șrzi?

— Daka vream s̄ș te n̄șrziș, n̄șk̄ștos̄șle, te m̄i d̄șȕe niȕș la ȕel̄ș d̄șint̄iș korn̄ș de gard̄ș; k̄ștre aȕeștea, īn ora

în kare biletașlă teș va fi trimiș dșn' adresa sa, è de kre-
zășlă kș nș veī mai avea nimikș de temășlă; semneazș darș.

Caderousse semnș.

— Adresa: *Domnșlă baronș Danglars, bankerș, stra-
da Chaussée d'Antin.*

Caderousse skrise adresa.

— Akșm, zise elș, è bine, dș-te.

— Pe șnde?

— Pe șnde ai venitș.

— Vrei șș esș ne astș fereastrș?

— N'ai intratș totș ne ea?

— Ai ceva a minte inkontra mea, domnșle abate?

— Pșkștosșle, ce vrei s'am a minte?

— De ce nș mi deskizi șma?

— Pentrș kare kșvintș șș mai destentșmș ne por-
tarșlă?

— Domnșle abate, șșșne-mi kș nș mi vrei moartea.

— Voiș ceia ce vrca Dșmnezcș.

— Dar jșrș-mi kș nș mș veī lovi ne kșndș mș
voiș da jos.

— Nerodș mi frikosș ce estī!

— Ce vrei șș faci kș mine?

— Te întrebș mi eș. Am șerkatș șș te fakș șnș
omș onestș, mi te am fșkștș șnș asasinș.

— Domnșle abate, zise Caderousse, mai fș o șer-
kare din șrmș.

— Fiș! zise kotele. Askșltș, șșii kș șant șnș omș
kare mi ūiș kșvintșlă?

— Da, zise Caderousse.

— De te veī intoarșe a kasș bine mi șșștosș...

— Afarș nșmai de dșmneata, de çine altș am a mș
leme?

— De te veї întoarce a kasъ bine și sъnъtosъ, pъrbesche Parisul, pъrbesche Francia, și, pretstindene or unde veї fi, ne kъtъ timnъ te veї narta bine, veї priimi dela mine o mikъ pensie; kъчї, de te veї întoarce a kasъ bine și sъnъtosъ, eї bine!.,

— Eї bine? întrebă Caderousse înfiorând-se.

— Eї bine! voiș krede kъ Dъmnezeș te a ertatъ, și te voiș erta și eș.

— Adevratъ kъm sъnt krestinъ, ingъnъ Caderousse trъgind-se înapoi, mъ faчї sъ morș de frikъ!

— Aidї, dъ-te! zise kontele aretând kъ deçitslъ fereastră la Caderousse.

Caderousse, ne venind-și inkъ în fire kъ toatъ promiterea asta, se șrkъ ne fereastrъ și nșse niçiorșlъ ne skarъ.

— Akolo, se opri tremșrând.

— Akъm, dъ-te jos, zise abatele inkъçișrând-și braçele.

Caderousse înçenъ sъ înçeleagъ kъ n'avea nimikъ de temșlъ despre dînsșlъ, și se dete jos.

Atșnчї kontele s'anroniș kъ lșminarea, astș-felș inkъtș sъ se noatъ vedea din Câmpiele-Elisee achestș omș kare se da josș de ne o fereastrъ lșminatъ de șnș altș omș.

— Dar çe faчї, domșle abate? zise Caderousse; daka va treçe vre o patrșlъ . . .

— Și sșflъ în lșminare.

Pe șrmъ se dete jos: dar nșmaї kъndș simçї pșmîntșlș grъdinei sșb niçiorșlș seș fș reasigъratъ kъ îndestșiare.

Monte-Cristo reintrъ în kamera sa de kșlkare, și arșnkъndș o kъștșrъ gençde din grъdinъ în stradъ, vъzș maї întiș ne Caderousse, kare, dșne çe se dete jos, da șnș okolș grъdinei și se dșçea sъ implъnte șkara la maççinea

zidărilor, ca să ieasă într'ună altă locă iar nă într'acela prin care intrase.

Pe șrmb, trekundă din grădină în stradă, vâz pe omăle care parea că astenta alergândă paralele în stradă și nănindă-se în dosle șngiăle kiar lingă care Caderousse era să deschină.

Caderousse se șrkă închetă pe șkară, și, kundă sosi pe chele din șrmb trente, și nctreș kanăle pe d'asupra kaneronăle kă să se înkredingeze daka strada erasingratikă.

Nă se vedea nimine, nă se așzea nič șnă șgomotă.

O omă bătă la Invaliđi.

Atșnă Caderousse înkălikă kaneronăle, și, trăgindă la dînsăle șkara, o treș peste zidă, pe șrmb închetă să deschină, săș măi bine ș'alșnăche da lșngăle șkării mașneră che o făkă kă o îndemănare care probă denșinderea che o avea în prvinăa asta.

Dar, îndată che și făkă vîntă pe klină, nă se măi năș omă. În-deshertă vâz șnă omă renezindă-se în șmbră în minșăle kundă se afla în kalea jșmătate; în-deshertă vâz șnă brașă redikundă-se în minșăle kundă atinșea pămîntăle.

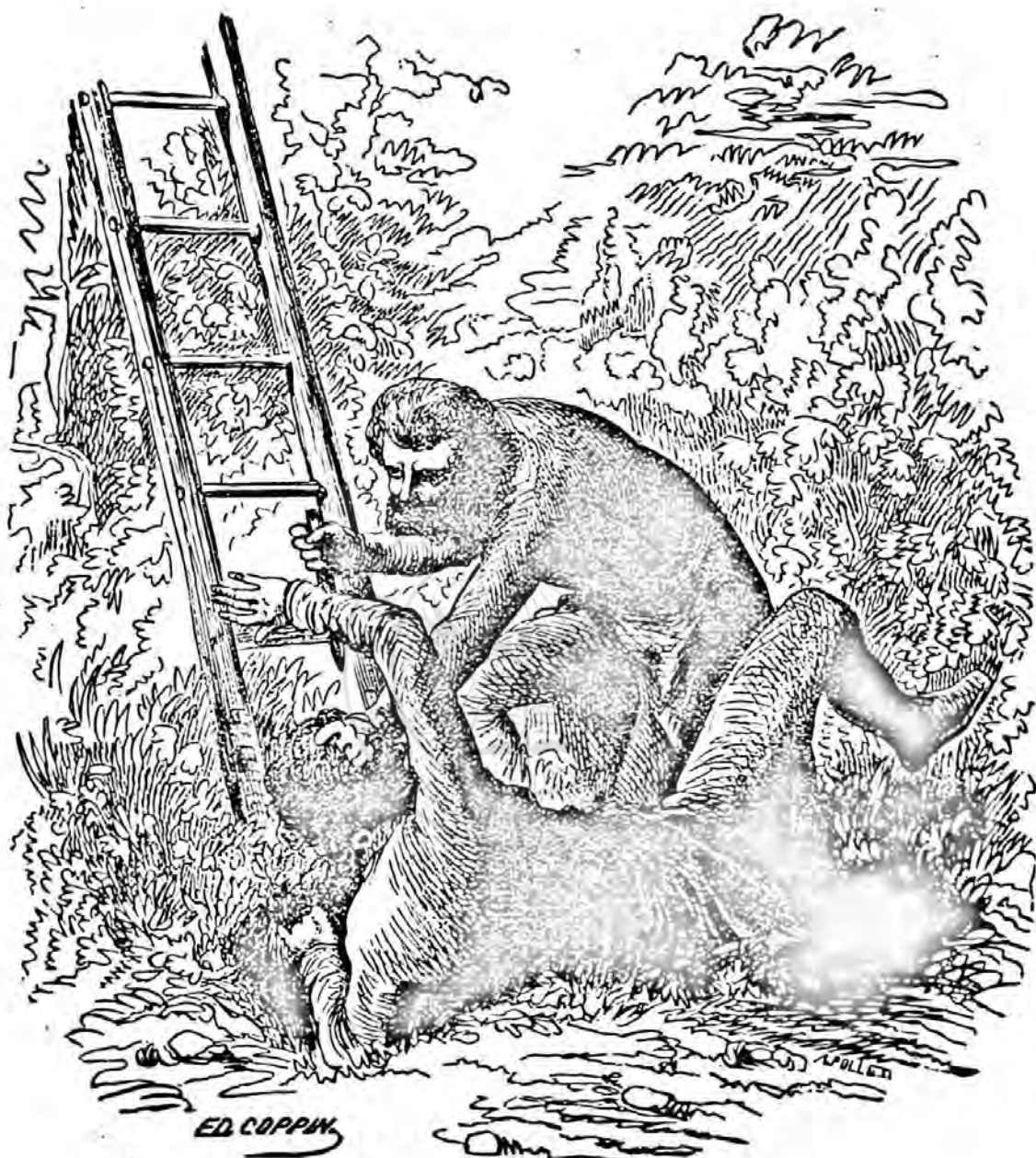
Pin' a nă nășea să se năș în anșare, astă brașă ilă lovi kă atăta fșriș în snate, inkăte lăș șkara ștrigundă
— Ajștoră!

O a doșa lovășă i sosi măi îndată în koastă, și kăz ștrigundă:

— La omă!

În chele din șrmb, pe kundă se tăvșlea pe pămîntă, adversăle seș ilă lă de năș și i dete o a treia lovășă în pentă.

Astă dată Caderousse vș să ștrășe, dar nă năș să șkoăș măi măle dekăte șnă șemetă și șemîndă i kășșeră

Adversarul său i dete o a treia lovitură în peptu

cele trei rădări de sânge kari emea din cele trei rane ale sale.

Asasinul, vâzîndă că nu mai striga, i redică capul de pîrghă.

Caderousse mi avea okii închiși mi gura întoarsă.

Asasinul îl krează mortă, i lăsa capul în jos mi se făca nevъzătă.

Atunci Caderousse, simțîndă-lă că se depărta, se redică pe ună kotă, mi k'ună glasă mărîndă strigă că o silinț sănremă :

— La asasină! moră! la mine, domnule abate! la mine!

Astă anclă lăgăbră nătrăuse șmbra nopții.

Șua dela skara cea askensă se deskise, pe șmă portiga dela grădină, mi Ali mi că stănînă-seă alergară că lămînări.

CAPITULU LXXXIII.

Măna lui Dumnezeu.

Caderousse totă mai striga k'ună glasă plъnșerosă:

— Domnule abate, ajstoră! ajstoră!

— Ce este? întrebă Monte-Cristo.

— Ajstoră! reneli Caderousse; m'aă omorită!

— Eată-ne! kșrayă.

Caderousse și redică pumnii încelestați la cerü.

— Ah! nu mai   speran . Veni i prea t rzi ; veni i ka s  mă vede i m rind ! ce lovitoare! ce s n e!

 i lemin .

Ali mi k  st nina-se  l ar  ne r nitsi  mi il  transportară intr'o kamer .

Akolo, Monte-Cristo f k  semn  l i Ali ka s  il  desbrache, mi rek nosk  cele trei rane suzimin toare de kari era atinsă.

— Doamne, zise el , resb narea la ne face k te o dată s'o astent m ; dar krez  k  at n i deschinde din cher  mai komulekt .

Ali se ziti la st nina-se  nar'k  ar fi vrsi  s  il  intrebe ce era de f k t .

— Du-te k t  ne D. prok ror  al  reuel i Villefort, kare weade in s b rbisli  Saint-Honoré, mi ad -l  aci. Trek nd , s  desten i ne portar i  mi să i zivi să se d k  s  k ste  n  medikă.

Ali se s n se mi l s  ne abatele cel  fals  sing r  k  Caderousse kare era tot  leminat .

K nd  nefericitli  u  redeskise okii, kontele, wezind  la k u -va nasi de d nsi , il  privea k  o esuresi ne in- nekat  de ind rare, mi b zele l i, kari se miska, p rea k  m rma a o r g .

—  n  xir rg ! do-nn le abate,  n  xir rg ! zise Caderousse.

— S'a d s  s  k ste  n li , resn nse abatele.

— Sui  bine k  nu mă folosesce ink t  pentr  viag , dar va p tea să mi dea pștere poate, mi voi  s'am timn  ka să mi fak  deklararea.

— Despre ce?

— Despre asasinli  me .

— Il  k nos i dar ?

— Kəm sɛ nɛ ɪlɛ kɛnoskɛ! da, ɪlɛ kɛnoskɛ, ɛ Benedetto.

— Astɛ jɛne Corscian?

— Kiarɛ elɛ.

— Însocitorɛlɛ dɛmitale?

— Da, dɛne ɛe mɪ fɛkɛ planɛlɛ kaseɪ kontelɛɪ, kre-zîndɛ fɛrɛ îndoialɛ kɛ ɪlɛ voiɛ omorɪ, ɛi kɛ astɛ-felɛ va deveni mostenitorɛlɛ seɛ, saɛ kɛ mɛ va omorɪ, ɛi kɛ astɛ-felɛ se va skɛna de mine, m'a astentatɛ îñ stradɛ ɛi m'a omoritɛ.

— Kɛndɛ am trimisɛ sɛ kaste ne doktorɛlɛ, am trimisɛ sɛ kaste ɛi ne prokɛrorɛlɛ reɛelɛɪ.

— Va sosi prea tɛrziɛ! va sosi prea tɛrziɛ! zise Caderousse; simuɛ kɛ mɪ se dɛɛe totɛ sɛnɛe.

— Asteantɛ, zise Monte-Cristo.

Eɛi ɛi reintrɛ dɛne ɛinɛi minɛte kɛ o stiklɛɛɛ.

Okɛɪ mɛrindɛlɛɪ, sɛɛimintɛtorɪ desne aɛintarea lorɛ, îñ linsa ɪɛɪ, nɛ pɛrɛsiserɛ de lokɛ astɛ ɛɛe prin kare simuɪ din îñstinkɛ kɛ era sɛ i soseaskɛ ɛnɛ ajstorɛ.

— Grɛbesɛ-te! domnɛle abate, grɛbesɛ-te! zise elɛ, simuɛ kɛ mɪ vine earɛ lewinɛ.

Monte-Cristo s'anronɛɛ ɛi tɛrɛɛ ne bɛzele ɛe vi-nete ale rɛnitɛlɛɪ treɪ patrɛ nikɛtɛre din likoarea ɛe se koprindea îñ stiklɛɛɛ.

Caderousse skoase ɛnɛ sɛsɛinɛ.

— Ox! zise elɛ, mɪ tornɪ viaɛɛ ne gɛlɛ... Ìnkɛ... Ìnkɛ...

— Ìnkɛ dozɛ nikɛtɛre ar nɛtea sɛ te fakɛ sɛ morɪ, resɛnɛe abatele.

— Ox! viɛɛ darɛ ɛineva ka sɛ i denɛnuɛ ne tikɛ-losɛlɛ!

— Vreɪ sɛ ɛɪ skriɛ denɛneɛa? O veɪ semna.

— Da... da... zise Caderousse, ai kãrgia oki stre-
lãrea la idea aqestei resbãnrãi mici.

Monte-Cristo skrise:

„Morã asasinatã de Corsicanul Benedetto, insojito-
rãlã meã de kãrgãe la Toulou, sãb nrnerãlã 59.“

— Grãbesqe-te! grãbesqe-te! zise Caderousse, nr
voiã mai nrtea sã semnezã.

Monte-Cristo infãrãurã pana lãi Caderousse, kare mi
adãnrã nrterile, semnrã mi rekãrã pe natãi zikãndã:

— Veã srãne qele alte, domnrãle abate, veã srãne kã
treqe sãb nrmele de Andrea Cavalcanti, kã medea ãn ote-
lãlã Principilor, kã... Ax! ax! Dãmnerezãlã meã! eatã kã
morã!

„Si Caderousse leuinã nentrã a doxa oarã.

Abatele i dete sã respire odoarea din stikãrã; rãni-
tãlã redeskise okiã.

Doringã sa de resbãnare nr ãlã nrãrsise ãn timnrãlã
leuinãlã seã.

— Ax! veã srãne toate aqestea, nr ã aqa? domnrã-
le abate?

— Toate aqestea, da mi ãnkã mi alte nrte lã-
krãrã.

— Qe veã srãne?

— Voiã srãne kã mi a datã fãrã ãndoialã planãlã
aqestei kase kã sperãrã kã te va omorã kontele. Voiã
srãne kã ãnsãrãrãse pe kontele nrintr'ãnrã biletã; voiã srãne
kã kontele linsea, kã eã am nrãmitã aqestã biletã, mi kã
am vegiatã ka sã te astentã.

— Si va fi gilotinatã, nr ã aqa? zise Caderousse,
va fi gilotinatã, mi nrãrãrã? Morã kã aqeastã sperãrã, asta
nrã va ajãla sã morã.

— Voiã srãne, ãrãnrã kontele, kã a sositã dãne dãm-

neala, k^z te a p^zndit^z în to^z timp^zl^z, k^z k^znd^z te a v^z-
z^zt^z emind^z, a alergat^z în kol^zl^z zid^zl^z, mi s'a ask^zns^z.

— Аша dar^z ai v^zz^zt^z toate a^zeste^z?

— Ад^z-^zмi a minte de vorbele mele: — „De te vei
întoarce a kas^z bine mi s^zz^ztos^z, voi^z krede k^z D^zmn^zeze^z
te a ertat^z, mi te voi^z erta mi e^z.”

— Ши н^z m'a^z i^zns^zci^zing^zat^z? strig^z Caderousse ^zer-
k^znd^z s^z se skoale ne z^znt^z kot^z; s^zci^zai k^z eram s^z fi^z o-
morit^z emind^z d'a^zci, mi n^z m'a^z i^zns^zci^zing^zat^z?

— N^z, k^zci^z în m^zna l^zi Benedetto vedeam drenta-
tea l^zi D^zmn^zeze^z, mi au^z fi krezt^z k^z fak^z z^znt^z sakrileci^z
ou^zz^znd^z-m^z k^zmetelor^z P^zrovedinge^z.

— Drentatea l^zi D^zmn^zeze^z! n^z m^z vorb^zi des^zre a-
ceasta, domn^zle abate; dak'ar fi vre o drentate a l^zi D^zmn-
neze^z, s^zci^z mai bine de k^zl^z or kare k^z s^znt^z oameni kari
s'ar k^zveni s^z fi^z pedensiu^z mi n^z s^znt^z.

— R^zbdare! zise abatele k'z^znt^z ton^z kare f^zkk^z ne
ms^zind^zl^z a se i^zfi^zora! r^zbdare!

Caderousse il^z n^zri^z k^z mirare.

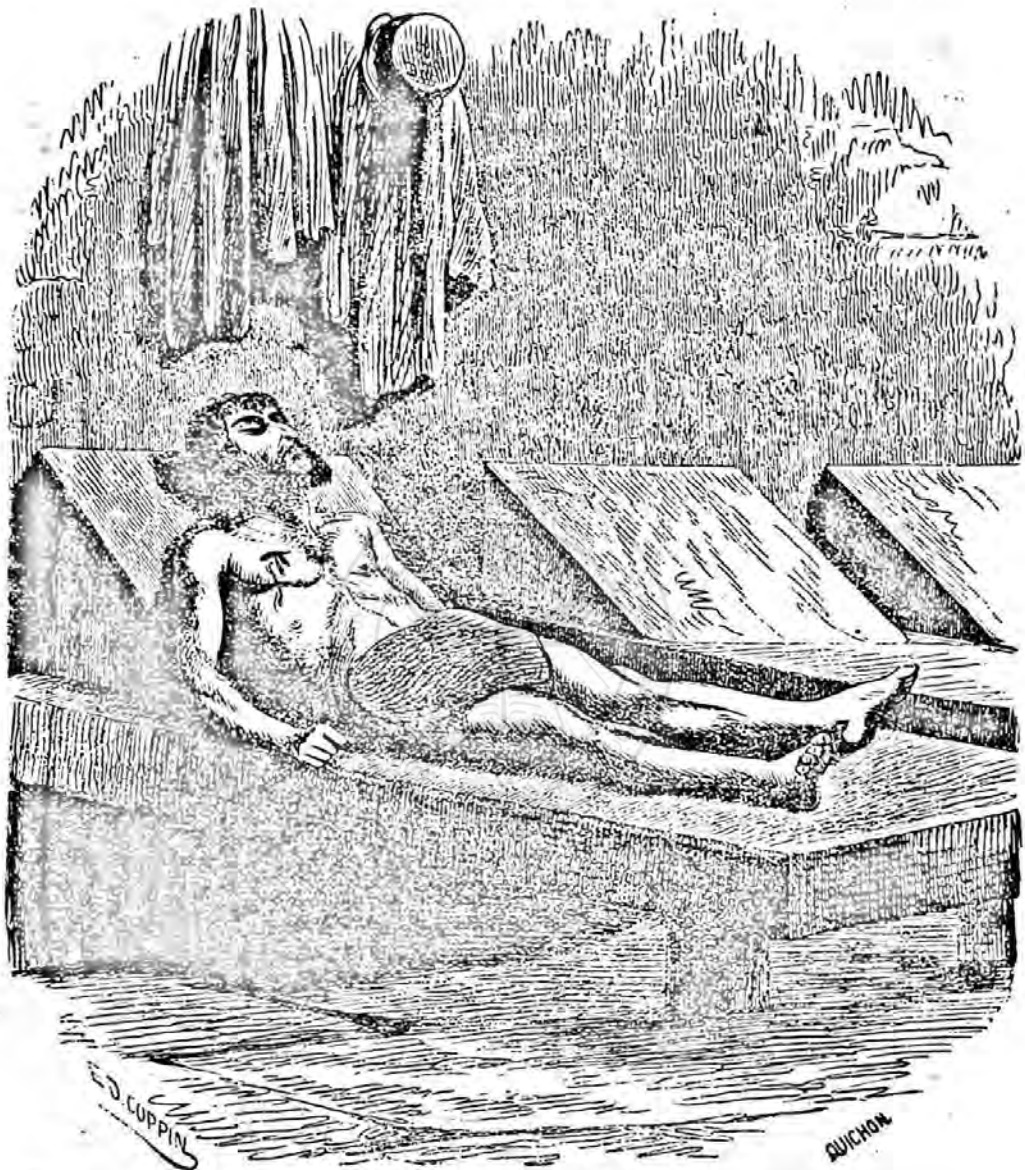
— Ши ne z^zrm^z, zise abatele, D^zmn^zeze^z e^z plin^z de
înd^zrare pent^z tog^z, k^zm a fost^z pent^z tine: e^z tat^z înainte
d'a^z fi j^zdek^ztor^z.

— Ax! krezi dar^z în D^zmn^zeze^z, d^zmn^zcata? zise
Caderousse.

— Dak'au^z fi av^zt^z nefericirea s^z n^z kre^z n^z
ak^zm, zise Monte-Cristo, au^z krede v^zz^znd^z-te.

Caderousse m^z redik^z n^zmn^zi^z i^znk^zlestau^z la ^zer^z.

— Ask^zlt^z, zise abatele întinz^znd^z-u^z m^zinele d'a-
s^znp^zra r^znit^zl^z nar'k^z ar fi v^zrt^z s^z komande kred'nga, eat^z
^ze a f^zkk^z pent^z tine, ast^z D^zmn^zeze^z ne kare n^z vre^z s^z
il^z rek^znos^zci în ^zel^z din z^zrm^z al^z te^z min^zl^z: u^z a dat^z s^z-
n^zlatea, n^zterea, o m^znk^z asig^zrat^z, k^zar^z mi am^zci^z, k'z^znt^z

Morga.

kxvintă viața astă-felă kăm trebie sã se repesinte omãlã ka sã fũ dslãe kx linisãea konsãiungei wi kx mslãgmirea doringeloră naturale; în lokă d'a sneksla aste darãrã ale Dòmnlãi, ama de rară date de elă în plinitatea loră, eatz 4e ai fãkãlă, 18: te ai dată dãne fantasiz, dãne beçiz, wi, intr'astz beçiz, ai trãdată ne xnlă din 4ei mãi bãnã amicã ai tei.

— Ajstoră! strigã Caderousse, n'am trebsinuz de xnlă preotă, dar de xnlă medikă; poate kx nã sãnt rãnită de moarte, poate kx nã voiă mãri ãnkz, poate kx voiă nãtea sã skană!

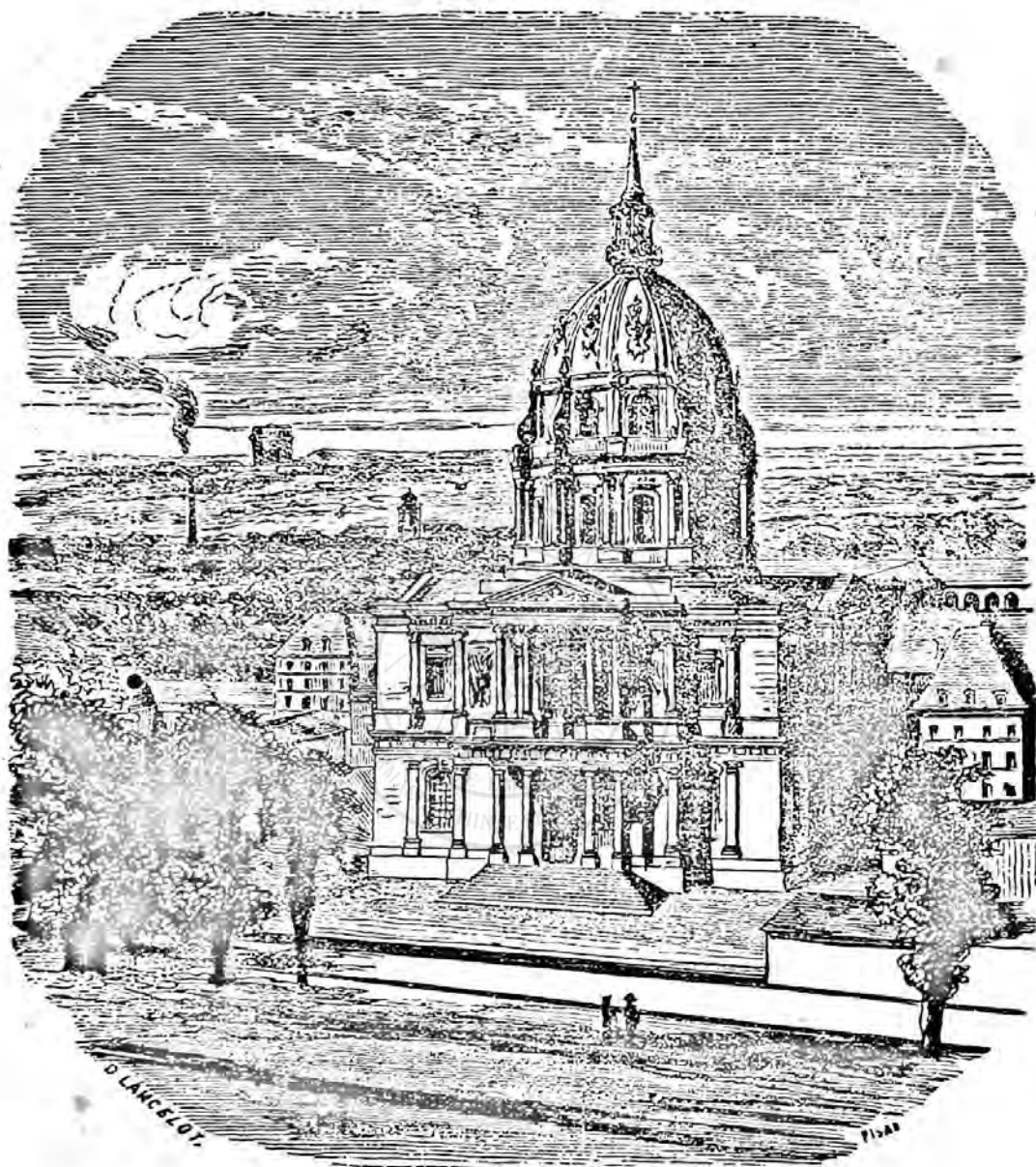
— Esti ama de reă rãnită, ãnkãlă, fãrã 4ele trei nikzãre de likoare 4e çã le am dată adineaorz, nãn' akãm çã ai fi dată sãlletãlă. Askãltz darã.

— Ax! 4e straniă preotă vreã sã fii, kãã desneri ne 4ei 4e moră în lokă sã îi mĩngii!

— Askãltz, xrmã abatele: kãndă çã ai trãdată amikãlă, Dãmnezeă a ãnãenstă, nã sã te loveaskz 4i sã te ãnsãiungeze; ai kãzãtă în miseriz wi çã a fostă foame; ai trãită ãnvindizãndă jãmãtatea xneã vieçe ne kare nãteaã a o kãstiga, wi ãnãenãseuã a kãçeta la krimz dãndz-çã singãră skãsa neçesitãçã, kãndă Dãmnezeă fãkx nãtrã tine o minãne kãndă Dãmnezeă, nãn mãineçe mele, çã trimise în sãnlă miseriei tale o stare strelãçitã nãtrã tine, neferiçitãle, kare n'ãã avãlă niçã o datã nimikă. Dar astz stare neastentãtã, nesperãtã, neãzãtã, nã çã mãi ajãnse în minãtlă în kare o ai; vreã s'o ãndoesçã: nãn 4e mizlokă? nãintr'ãnlă omorz. O ãndoesçã, wi atãnçã Dãmnezeă çã o smãlãe kondãkindz-te ãnãntea drentãçã omenesçã.

— N'am vrãtă eă, zisse Caderousse, sã omorz ne jidovãlă, 4i Carçonta.

— Da, zise Monte-Cristo. Aãã darã Dãmnezeă,
Contele de Monte-Cristo. Vol. VI.

Hotelulū Invaliḡilor.

totă d'azna, nă voiă zice drentă astă dată, kăčī drentatea sa ăi ar fi dată moartea, dar Dămnazeș, totă d'azna îndrătoră, făkă ne jădekătorii tei să s'atingă de kăvintele tale mi să ăi lase viața.

— Tokma! ka să mă trimiță într'ună lokă de esilă ne viață; frămoasă graț!

— Astă graț, tiklosle! o priveai kă toate ačestea ka o graț kăndă ăi s'a făkă; inima ta frikoasă, kare tremăra înaintea morții, săltă de băkăriă l'aslaarea znei rășine pernetse, kăčī ăi ai zisă ka toți kondemnații în esilă, de oare ăe mormintăle n'are niči zna. „Este o poartă la galere, de oare ăe mormintăle n'are niči zna.“ Mi aveai drentate, kăčī astă poartă s'a deskisă nentă tine ne neasentate: ză Anglu vine la Toulon, elă otrise să skoapă doi oameņi dia infamiă, aleșerea sa kade ne tine mi ne însoțitorăle teă, o a doxa soartă desăinde nentă tine din ăeră, reall de o dată banii mi linisăea, noui reinăene să trăsăci viața tătloră oameniloră, tă kare fășeșī kondemnată a trăi viața galerianiloră; atănci, tiklosle, atănci inăenī să ăerăci ne Dămnazeș nentă a treia oară. N'am destăle, zisășī kăndă aveai mai măltă de kăță avăsesășī altă dată, mi fači a treia krimă, făgă kăvintă, făgă skășă. Dămnazeș s'a ostentă, Dămnazeș te a nedensită.

Caderousse slăbea ne văzate.

— Voiă să beăă, zise elă; mi è sete... arză!

Monte-Cristo i dete zăă năxară de aur.

— Șveleratsle Benedetto! zise Caderousse dăndă năxarăle îndrăț: elă va skăna kă toate ačestea!

— Nimine nă va skăna, eă ăi o zikă, Caderousse... Benedetto va fi nedensită!

— Atănci vei fi mi dămnata nedensită, zise Caderousse; kăčī nă ăi ai făkăle datoria de ureotă... se kăvenea să opresăci ne Benedetto d'a mă omori.

— Eă, zise kontele k'ănă s'ărisă kare îngițu' de snaimă ne m'ărindă, eă s'ă onreskă ne Benedetto de a te omori, în mințelă k'ăndă s'ărămasemă k'ăpitelă teă în k'ăma-
 ma de zale kare m'ă akonerea pentelă!.. Da, poate daka te
 amă si v'ăzătă șmilită mi k'ăită, amă si onrită ne Benedetto
 de a te omori, dar te am v'ăzătă m'ăndră mi s'ănșerosă, mi
 am l'ăsată s'ă se împlincaskă voingă lăi D'ămnezeă!

— Nă kreză în D'ămnezeă! șră Caderousse; niči
 tă nă kreză . . . mingi! . . . mingi! . . .

— Tači, zise abatele, k'ăči fači s'ă ăimneaskă din
 kornelă teă ăele din șrămă pik'ășre de s'ănșe . . . Ax! nă
 kreză în D'ămnezeă, mi D'ămnezeă kare kă toate a'ăestea ăere
 nămaă o r'ăștă, nămaă o vorbă, nămaă o lakromă ka s'ă erte,
 D'ămnezeă kare năstă îndrentă nămnașelă asasinășă astă-felă
 înk'ăită s'ă ăi dăi s'ășletelă îndată... D'ămnezeă ăi a dată șnă
 patrară de oră ka s'ă te k'ăesăi... Reintră dară în sine-ăi,
 neferiăităle, mi k'ăesăe-te!

— Nă! zise Caderousse, nă! nă m'ă voiă k'ăi; nă ă
 Provedință, ă nămaă întămlare.

— Este o Provedință, este șnă D'ămnezeă, zise
 Monte-Cristo, mi proba ă kă te așli kolo zăkăndă, desne-
 rată, renegăndă ne D'ămnezeă, mi ăă staă în niăioare înain-
 tea ta, avătă, fericită, bine mi s'ănștosă, mi împreșnăndă
 m'ăinele înaintea a'ăestăi D'ămnezeă în kare te ăeră s'ă nă
 kreză, mi în kare kă toate a'ăestea kreză în șăndelă inimeă
 tale.

— Dar ăine estă atănăi? întrebă Caderousse așin-
 tăndă-ăi okiă m'ărină așnra kontelăi.

— Șită-te bine la mine! zise Monte-Cristo lăzândă
 lămănarea mi anronăndă-o de faăa lăi.

— Eă bine! abatele... abatele Busoni...

Monte-Cristo redikă nerska kare ilă desfigăra, m

Însă s'îi rekazl frumosii p'ar negru kare inkadra aua de armoniosă palida sa fațl.

— Ox! zise Caderousse s'primintalș, k'ndș n'ar fi auestl p'ar negru, auș zice k' estl Anglul, auș zice k' estl lordul Wilmore.

— Nu s'nt niçl abatele Busoni niçl lordul Wilmore, zise Monte-Cristo; zitl-te mai bine, zitl-te mai departe, zitl-te in intiele tale s'veniri.

Aueste vorbe ale kontelul era pline de o vibrare magnetikl de kare simțurile amorțite ale tiklosulul f'grl reînsflegite nentru cea din șrmul oargl.

— Ox! intr'adev'arș, zise elș, mi se pare k' te am v'zșlș, k' te am k'nosk'atș o dinioargl.

— Da, Caderousse, da, m'ai v'zșlș, da, m'ai k'nosk'atș.

— Dar çine estl atșnui? ũi nentru çe, daka m'ai v'zșlș, daka m'ai k'nosk'atș, nentru çe m' lauș s' morș?

— Pentru k' nimikș nu te poate sk'pa, Caderousse, nentru k' ranele tale s'ntl mortale. Dak'ai fi p'atșl s' skanl, auș fi v'zșlș intr'aueasta cea din șrmul îndrare a Domn'ulul, ũi, m' j'arș ne mormint'ulul tat'ulul meș, m'auș fi çerkatș a te întoarçe la viațl ũi la k'ingl.

— Pe mormint'ulul tat'ulul teș! zise Caderousse reînsflegitl de o skinteir s'npeml ũi sk'ndș-se ka s' vazl mai de aproape ne om'ulul kare i f'k'ase auestl j'grmint'ulul sakr' nentru togl oamenu; — çine estl darl?

Kontele nu înçetase d'a șrma înaint'urile agoniei.

Elș înçelese k' așl avint' de viațl era çelș din șrmul.

S'ap'oniș de Caderousse, ũi akoperindș-lș k' o k'zt'at'ulul linisitl ũi tristl de o datl:

— S'nt... zise elș la șrekia l'ul, s'nt...

Și bazele sale, abia deskise, fâkâră sã treacă și nã nãme sãrșă așia de încetă, încetă kiară și kontele se temea de a îlă aszi.

Cadereousse, kare se redikase în urenkî, întinse bragele, fâkă o silinț kă sã se tragă înderțtă, ne șrmă, împres- nãndă-și mîinele și redikãndă-le kă o mare silinț:

— Oș! Dșmnezeșlă meș! Dșmnezeșlă meș! zise elă, eartă-mă daka m'am lenđdată de tine; estî în sîinț, estî tatălă oameniloră în čeră și jșdele oameniloră ne pãmîntă. Dșmnezeșlă meș, Doamne, eartă-mă! Dșmnezeșlă meș, Doamne, priimesče-mă!

Și Caderousse, încizîndă okîi, kãză ne snate, sko- pîndă pînetășlă čeră din șrmă și sșsninășlă čeră din șrmă.

Sșnșele se onri îndată ne bazele raneloră sale čer- loră larăi.

Mșrise!

— Șnșlă! zise misteriosă kontele, kă okîi așintăi ne kadavrășlă desfigurată de ačeastă moarte sșmîmîntătoare.

Dșne zече minște, medikășlă și prokșrorășlă revelăș sosiră, adșmî, șnșlă de kãtre portară, čeră altă de kãtre Ali, și fșră priimiđi de abatele *Busoni*, kare se rșga lîngă mortă.

CAPITULU LXXXIV.

BEAUCHAMP.

Činčî-sure-zече zile d'a rîndășlă, nșmaî desnre ačeastă tentativă de fșră fâkștă kă atăta kștezare, în kasa kontelăi

fă vorba la Paris. Măgindă-lă semnase o declarație care areta pe Benedetto ca asasin al seș. Poliția fă invitată a să trimită totuși agenții pe șmele omorătoare. Kșuț-lă lă Caderousse, fanar-lă șrdă, keile și xainele, afară de jileta care nă se năș reafă, fșră denșse la grefă; kornă-lă fă dășă la Morga. (*)

La toate lămea kontele respăneșe kă astă întămlare se netreacă pe kăndă elă era în kasa sa dela Auteuil, și pe kăndă nă șcia prin șmare măi mălă de kăță țeia țe i șnșese abatele Busoni, care, în seara aceia, din întămlare, i țerășe ș netreacă noantea la dăș-lă kă șă fakă nișe țerțetări în șnele kășuți prețioase kari se kornădea în biblioteka sa.

Nămă Bertuccio se îngălbenea de kăte ori nămele lă Benedetto era proșnăță de făș kă dăș-lă; dar nă era niț șnă motivă kă șă vază țineva paloarea lă Bertuccio.

Villefort, kămată a konstata krama, reklamase afațerea și kondățea instrăkușnea kă ardoarea pasionată pe care o avea în toate kăsele kriminale șnde era kămată șă vorbească.

Dar trei șentămeșe treacășeră fșră kă țerțetărișe țele măi aktive șădăkă vre șnă reșștată, și lămea înțenea șă șite tentativa de fșră făkăș în kasa kontelă și asasinată-lă fșră-lă de kătre komăișele seș, kă șă se okșne de nășta damișelei Danglars și a kontelă Andrea Cavalcanti.

Astă kăștorăș era măi deklarată, și jănele era prii-măș în kasa bankeră-lă kă titla de fidanăță.

Skriseră domă-lă Cavalcanti tată-lă, care anrobase astă kăștorăș, și care, esșrimăndă-și toate nășerile de reș nentă kă nă îlă erta șervișă-lă șă nășsească Parma șnde

(*) Kasa în care se esșnăș kornășile încășiloră în Sena kă șă fă rekșnos-kășuți de kornășenă lăș.

Afară de aceasta, felișă kă kare Beauchamp terminase konferința lăsașe o savenire amară în inima lăi.

Idea dăclăi ilă lingășea prin ărmare, kăci spera kă, daka Beauchamp s'ar învoi, ar askende kiar dela martorii sei adevăzata kășș.

Kăț nentă Beauchamp, nă ilă mai vătăse nimine din zisa visitei ăe i fătăse Albertă, mi togi ăei ăe întreba de dănsilă priimea resnășș kă plekase nentă kăte-ăa zile. Unde era elă? nimine nă șăia.

Înt'r'o dimineață, Albertă fă destentă de fechiorsilă seș, kare i anăniă ne Beauchamp.

Albertă se frekă ne oki, zise șă ilă astente Beauchamp într'ăniș mikă salonă din planăilă de jos, se imbrăkă iste mi se dete jos.

Vătă ne Beauchamp kare se preimbla de kolo năntă koló.

Beauchamp se onri îndată ăe ilă vătă.

— Astă nărtare a dămitale de a te înfătășă de sine în kasa mea, mi fătă astenta visita ăe aveam a minte a mi face astă-ză, mi arată nisăe semne băne, domnăle, zise Albertă: șă vedemă, șăne iste, kăvine-se șă mi întinză măna zikăndă-mi: Beauchamp, mărtărisăe o gremeală mi năstrează-mă ăniș amikă? șă kă s'ar kăveni șă te întrebă: Kari mi șăntă armele?

— Albertă, zise Beauchamp kă o tristețe kare năse în mirare ne jănele, șă medemă mai întiăș, mi șă vorbimă.

— Dar mi se nare, din kontra, domnăle, kă înainte de a ședeă ai șă mi resnăzi.

— Albertă, zise ziaristăilă, șăntă ănele imprejărtăi în kari greătatea se așă tokmai în resnășș.

— Voiș șă mi ilă fakă mai lesăe, domnăle, renetăndă-mi întrebarea: Vreă a te retrakta, da șă nă?

— Morcerf, nș se mșlymesche ine-va sș respnzș da saș nș la nische ıntrebșrđ e interesș onoarea, posiișnea socialș, viaa șnș omș ka D. lokotenentș eneralș kontele de Morcerf, pairș alș Franiei.

— Atșni darș e e de fșkștș?

— Se face eia e am fșkștș eș, Albertș, se zice: Baniș, timnșlș mi osteneala nș șntș nimikș kșndș e vorba de renștaișnea mi de interesele șnei familie ıntreș; se zice: Katș sș fș eva mai mșltș de kștș probabilitșđ, sș fș ertitșdinđ ka sș priimeaskș ineva șnș dșelș e moarte k'șnș amikș; se zice: De voiș ıntreșișna sabia, saș de voiș trae kș pistolșlș asșnra șnș omș a kșrșia mșnș am strđns'o tređ anđ de zile, katș sș sviș elș nșșinș nentș e fakș șnș asemene lșkșrș, ka s'ajșngș ne terđmș kș inima linisitș, kș aeastș konsiđnș ıntreș de kare șnș omș are trebșnș kșndș se kșvine ka brađlș seș sș i skane viaa.

— Eđ bine! eđ bine! ıntrebș Morcerf kș nenache, e va sș zikș asta?

— Asta va sș zikș kș viș dela Ianina.

— Dela Ianina? dșmneata!

— Da, eș.

— Kș nenștđnș!

— Skșmșlș meș Albertș, eatș-mđ pasnortșlș, eatș *visa*: de la Genova, Milan, Venezia, Triestđ, Delvino, Ianina. Krezđ poliia șnei renșblice, șnș regatș, șnș imperđ?

Albertș mi arșnkș okđ ne pasnortș, mi đ redikș earș kș mirare asșnra lș Beauchamp.

— Ađ fostș la Ianina? zise elș.

— Albertș, dak'ađ fi fostș șnș streinș, șnș nekșnoskștș, șnș simnș lordș ka aelș Anglu kare a venitș sș mi earș kșvđntșlș akșm tređ natș lșnđ, mi ne kare đlș am

omorită ka sꝛ mꝛ skană de elă, inġeleuġi kꝛ nꝛ mġ amġ. da o asemene ostenealꝛ; dar am krezstă kꝛ uġi eram datoră astă semnă de nꝛivingꝛ. În ontă zile m'am dꝛsă, în ontă m'am întorsă, am fꝛkăstă karantină de patrꝛ zile, mi am stată patrꝛ-zecġi mi ontă de ore; astea sꝛntă cele trei sentꝛmꝛne ce am linsită. Am ajꝛnsă astă noante, mi eatꝛ-mꝛ.

— Dꝛmnezeală meă! Dꝛmnezeală meă! kꝛte întor-tokele de vorbe, Beauchamp, mi kꝛă de mꝛlă întꝛziġi a mġ sꝛne ceia ce astentă dela dꝛmneata!

— Kꝛ adevꝛrată, Albertă...

— Ar zice cineva kꝛ te îndoesuġi.

— Da, mġ è teamꝛ.

— Uġi è teamꝛ sꝛ sꝛă kꝛ korespondintele dꝛmitale te închelase! ox! sꝛ lꝛsămă amorală propriă, Beauchamp, mꝛ-tarisesce; Beauchamp, kꝛraġisă dꝛmitale nꝛ poate fi de îndoită.

— Ox! nꝛ è asta, mꝛmꝛă ziaristă, din kontra... Albertă inġălbeni de sꝛaimꝛ.

Se cherkă sꝛ vorbeaskă, dar vorba i peri ne bꝛze.

— Amikă, zise Beauchamp kꝛ tonă, celă mai afektosă, kꝛede kꝛ amġ fi fericită sꝛ uġi cheră ertare, mi astă ertare uġi amġ chere-o din toatꝛ inima; dar vai!..

— Dar ce?

— Nota avea dꝛentate, amikă, meă.

— Ce felă! astă ofiġeră franġesă...

— Da.

— Astă Fernandă?

— Da.

— Astă trꝛdꝛtoră kare a predată kastelele omă, în serviciă kꝛăgia se afla...

— Eartꝛ-mꝛ sꝛ uġi sꝛă ceia ce uġi sꝛă, amikă, meă: astă omă, è tată dꝛmitale.

Albertū fēks o miskare fērioasē ka sē s'arēnye a-
sēra lēi Beauchamp; dar ačesta ilē ģinē bine maī mēltē kē
o kēstēzēzē dēlye de kēlē kē mēna sa intinsē.

— Eatē, amikslē meš, zise elē skouindē din posē-
narsē o xērtiē, vezē proba.

Albertū deskise xērtia.

Asta era o atestare a patrē lokšitorī insemnaji din
Ianina, konstatēndē kē kolonelslē Fernandū Mondego, kolo-
nelē instrāktorē in servičislē vizirslēi Ali-Tebelin, predase
kastelslē Ianineī, nentē dozē mīi nēnē de banī.

Semņēzērele era legalisate de konslē.

Albertū šovēi mī kēzē sfēzmatē ne xēš fotoliē.

Nē era de indoitē, astē datē, nēmele familieī era in-
tregē skrisē.

Astē-felē, dēn'xēš minētē de tēcere mēzē mī dēre-
roasē, inima i se anēslē, vinele gītēslē seš se inflarē, xēš
torentē de lakreme kērse din okiī lēi.

Beauchamp, kare nēvise kē o profēndē indērare ne
jēnele kare kēzēse in narosismslē dērerēi sale, s'anroniē de
dīnslē.

— Albertū, i zise elē, nē ē ama kē inģeleuī akēm?
Am vrtē sē vlezē totē, sē jēdekē totē prin mine, spēzēndē
kē esnlıkarea ar fi favorabilē tatēslēi dēmitale, mī kē auī
nētea sē i daš drentate. Dar, din kontra, insemņēzēmintele
čē le nēimī konstatē kē astē ofijerē instrāktorē, kē astē
Fernandū Mondego, inēlyatē de Ali-Paša la titla de gē-
vernatorē ģeneralē, nē este alē de kēlē kontele Fernandū
de Morcerf: atēnē m'am intorsē, adēkindē-mī a minte onoa-
rea čē mī fēkssewī de a mē nēimī in amičia dēmitale, mī
am alergatē la dēzneata.

Albertū, totē intinsē ne fotoliēslē seš, mī ģinea okiī

ka amîndox̄ m̄binele, par'k̄ ar fi vr̄t̄ s̄ opreask̄ l̄mina d'a aj̄n̄pe n̄p̄ la d̄ns̄l̄.

— Am alergat̄ la d̄mneata, z̄rm̄ Beauchamp, ka s̄ p̄i zik̄: Albertū, greșelele p̄r̄in̄ilor̄ nostri, intr'acești timp̄i de ak̄ișne mi de reak̄ișne, n̄ pot̄ k̄dea as̄nra k̄niilor̄. Albertū, n̄p̄in̄i aș trek̄t̄ pr̄intr'aste revol̄ușni, in mizlok̄l̄ k̄rora ne am̄ p̄sk̄t̄, f̄r̄t̄ ka aceast̄ pat̄ de timp̄ saș de s̄n̄pe s̄ n̄ fi insemnat̄ z̄niforma lor̄ de soldat̄ saș xaina lor̄ de j̄dek̄tor̄. Albertū, nimine in l̄me, ak̄m k̄nd̄ am toate probele, ak̄m k̄nd̄ p̄i k̄nosk̄ sekret̄l̄, n̄ m̄ poate sili la o l̄nt̄ pentr̄ k̄re kons̄iinga d̄mitale, s̄nt siḡr̄, te ar m̄stra ka de o krim̄; dar ceia ce n̄ p̄i s̄ mai cher̄ dela mine, viș a p̄i o prop̄ne sinḡr̄. Aste probe, aste deskonerir̄i, aste atest̄r̄i ne kari n̄mai eș le am, vreī s̄ near̄? ast̄ sekret̄ s̄p̄im̄nt̄lor̄, vreī s̄ rem̄b̄ intre d̄mneata mi mine? Inkredinḡt̄ ne k̄v̄nt̄l̄ meș de onoare, n̄ va emi niçi o dat̄ din ḡra mea; s̄n̄ne, vreī aceasta, Albertū? s̄n̄ne, vreī, amik̄l̄ meș?

Albertū s'arsnk̄ ue ḡt̄l̄ l̄i Beauchamp.

— Ax! inim̄ nobil̄! striḡ el̄.

— Eat̄, zise Beauchamp d̄nd̄ l̄i Albertū x̄rtiele.

Albertū le l̄i k̄ o m̄n̄ konv̄siv̄, le str̄nse, le mototoli, vr̄ s̄ le r̄p̄; dar, temind̄-se ka n̄ kare k̄mva cea mai mik̄ p̄rt̄içik̄, l̄z̄nd̄-o v̄nt̄l̄, s̄ n̄ se inloark̄ intr'o zi s̄ il̄ loveask̄ ne fr̄nte, se d̄se la l̄minare, kare era tot̄ d'as̄na anr̄ns̄ pentr̄ digare, mi le arse n̄p̄ la cel̄ din z̄rm̄ pet̄chel̄.

— Sk̄mpe am̄ce! min̄nate am̄ce! m̄rm̄ra Albertū arz̄nd̄ x̄rtiele.

— Xiț̄-se toate aștea ka z̄n̄ viș̄ z̄rit̄, zise

Beauchamp, stingă-se ka ačeste skinteî din ȝrmă ce aleargă pe ȝrtia negrită, uî toate astea neară ka ačestă fămă din ȝrmă kare skană dintr'astă čenășe mătă.

— Da, da, zise Albertū, ūi să remăiz nămaî eterna amičiz če o inkină mantsitorăiă meă, amičiz ne kare kopolii meî o voră transmite la ai dămitale, amičiz kare mî va adăče a minte totă d'ăzna kă sănucele din vinele mele, viađa din kornăiă meă, onoarea nămelăi meă, uî le sânt datoră uie, kăčî daka ȝnă asemene lăkră ar fi fostă kănoskătă, ox! Beauchamp, uî o deklară, mî amî si resinită kreerî; saă, biată mămă! kăčî n'amî si vrătă s'o omoră kă ačeia—uî lovită, saă m'amî si esnatiată.

— Skămne Albertū! zise Beauchamp.

Dar ȝnele emî îndată dintr'astă băkriz oare-kăm pfezkată ūi rekăză maî a făndă în întristare.

— Ei bine! întrebă Beauchamp, să vedemă, če maî este, amikăiă meă?

— Este, zise Albertū, kă mî é inima sfăuiată. Askătă, Beauchamp, nă se desparte čineva așă lesne într'o sekăndă de ačestă respăktă, de ačeastă inkredere ūi ačeastă mândriă če insăflă ȝnăi siă nămele čelă fără pată ală tăiă seă. Ox! Beauchamp Beauchamp! kăm mă voiă anronia akăm de ală meă?... Da-mă-voiă dară în lătră ka să nă năiz ne frăntea mea băzele sale, ūi să nă ūi anronie măna de a mea? Eată, Beauchamp, sânt čelă maî neferičită dintre oamenă. Ax! mamă, biată mamă! zise Albertū ȝităndă-se kă nisče oki inekăuî în lakreme la portretăiă mămăi sale; dak'ai sčiată ačeastă, kătă de mătă kată să si sčferită!

— Să vedemă, zise Beauchamp lăndă-lă de amin-doză măinele, fă-uî inimă, amikăiă meă!

— Dar de ȝnde venea întăia notă če o trekășemă în

ziarslă dămitale? strigă Albertū; kată să fî vîre o zîgă nekănoskată, ză înemikă nevîzătă.

— Eî bine! zise Beauchamp, asta è ză kăvîntă mă mare. Fă-ți inimă, Albertu! să nă se vază ničî o zîgmă de țărîgare pe fața ta; askănde-ți dărgerea în tine prekăm porălă noartă în sînzî rîina uî moartea, sekretă fatală kare se îngelîe nămă în mințălă în kare sbăknesce vijelia. Dă-te, amikălă meă, pătrează-ți pătrea pētră mințălă în kare se va face sbăknirea.

— Oxi dar krezi kă nă sântemă inkă în kapțălă săferingeloră noastre? zise Albertū sîzîmintătă.

— Eă nă kreă nimikă, amikălă meă, dar în-fine toate sântă kă pătîngă. Dar ce vream să te întrebă...

— Ce? întrebă Albertū vîzîndă pe Beauchamp la îndoiată.

— Te veî însoji kă damicela Danglars?

— Pētră ce mă întrebî ačasta într'ză asemene mință, Beauchamp?

— Pētră-kă, în mintea mea, strikarea să imlînierea kăztoricî ačestia se leagă kă obiektălă kare ne okăpă în mințălă ačesta.

— Ce felă! zise Albertū a kărgia frunte se înlakără, krezi kă D. Danglars...

— Te întrebă nămă zănde te afli kă kăztorîa. Ce drakă! nă vedea în vorbele mele ceia ce nă voiă să îngelăgă eă, uî nă le da altă îngelăgă de kăță ceia ce voiă să zikă.

— Nă, zise Albertū, nănta s'a strikată.

— Bine, zise Beauchamp.

Pe zîgmă, vîzîndă kă jănele era să kază eară în melankolia sa:

— Askăltă, Albertū, î zise elă, daka vreî să mă

krezi, è mai bine sã eșimã; o preimblare kã factonãlã în pãdãre saã kãlare te va face sã pã petreçã; pe zãmã ne vomã intoarce sã dejãzãmã or zãde vãi voi, mi apoi te vãi dãce dãpe interesele dãmitale mi eã dãn'ale mele.

— Bãkãrosã, zise Albertã, dar sã eșimã pe jos, mi se pare kã pãçinã ostenealã mi ar face bine.

— Fiã, zise Beauchamp.

Și amãdoã amãçii eșirã pe jos mi kãrã kalea bãle-
vardãlã. Kãndã ajãnserã la Madelena:

— Eatã, zise Beauchamp, fiindã-kã ne este în drãmã, aideçã pãçinã sã vedemã pe D. de Monte-Cristo, eã ne va face sã petreçemã; è kã omã minãnatã spre a întrema min-
çile, fiindã-kã nã face niçã o datã întrebãrã; ama darã, dãpe pãgereã mea, oamenii kari nã fakã întrebãrã sãntã konsola-
torii çei mai indemãnatãçii.

— Fiã, zise Albertã, aideçã la eã, ilã isbeskã.

CAPITULU LXXXV.

CĂLĂTORIA.

Monte-Cristo skoase zã strigãtã de bãkãrã vãzindã
pe amãdoã amãçii imrezã.

— Ax! ax! zise eã. Ei bine mi vine sã kreziã kã
loate s'aã finitã, s'aã lãmãritã, s'aã nãsã la kale?

— Da, zise Beauchamp. Nisã vorbe absãrde, kari
aã kãzãtã de sine, mi kari akãm, daka s'ar renoi, m' ar a-

vea de celă d'înliă antagonistă. Așa dar, să nu mai vorbimă despre asta.

— Albertu ăi va spune, zise contele, că aceasta   inuăptăra  e i detesem. Eată, adăse elă, mă vedegă  ă mă termină  ea mai srită dimineaă din  ate am petreăită nă' akam.

—  e faăi? zise Albertu: mi se pare  ă ăi năi  rtiele in regă?

—  rtiele mele, nă, măămesă lăi Dămnezeă!  rtiele mele se află totă d'ăna intr'o regă minăată, fi-indă- ă n'am năi o  rtie, dar așeză  rtiele domnăi Cavalcanti.

— Ale domnăi Cavalcanti? întrebă Beauchamp.

— Ei da! nă săi  ă acesta   șă jăne ne kare ită fa e contele să mă ica sborăă? zise Morcerf.

— Ba nă, să ne inăleăemă bine, respăse Monte-Cristo; nă fakă ne nimine să mă ica sborăă, mi  ă atăă mai năăă ne D. Cavalcanti de  ăă ne or kare altă.

— Și kare va lăa ne damicela Danglars in lokăă meă;  eia  e, șmă Albertu  erkăndă să șăăă,  ăă năă să ăi inăăăă, skăăăă meă Beauchamp, mă șăăăă foarte kăăă.

—  e felă? Cavalcanti ica ne damicela Danglars? întrebă Beauchamp.

— Așă! dar viă din marănea lămăi? zise Monte-Cristo; dămneata, șăă ziaristă, bărbăăă Renămirăi! totă Parisul năăăă despre asta vorbes e.

— Și dămneata, kante, aă făăăă astă kăăăăă? întrebă Beauchamp.

— Eă? Oă! tă ere, domnăle năvelistă, năăăăă șăăăăă astă-felă de lăkăăă; eă! băăăă Dămnezeă! să fakă o kăăăăă

Venezia.

tori? Nu, nu mă cunoști; din kontra, m'am onșă din toată țăsterea mea, am refăsată de a face țererea.

— Ax! ințelegă, zise Beauchamp, din kassa amikă-lăi nostră Albertă?

— Din kassa mea? zise jănele; ox! nu, pre leșea mea! kontele mă va face drentatea de a mărțrisi kă totă d'asna ilă am rșgală, din kontra, ka să striche ačestă projektă, kare din fericiire ă strikată. Kontele pretinde kă nu se kăvine să i mășmeskă dămneală; fiă, voiă ințyga, ka ăei ve' i, șnă altară *Deo ignoto*, zăslă nekănoskă.

— Askătađi, zise Monte-Cristo, așă de pșgină lă-kă sânt ăă în istoria așă, inkăță sânt kam în rečeată kă sokrălă și kă jănele; nămađ damicela Eugenia, kare nu mi se pare kă are mășț anlekăre nentă mărțitată, văzindă pînă la ăe pșnkă eram dășșă ka s' o fakă să și nearț skămpa sa libertate, mă a konservată iăbirea ăi. Ox! Dămnezeală meă! da, kă toate kăte am zășă, nu kănoskă pe ačestă jăne, se zăe kă ă inavșită și de familiă bșnă; dar, nentă mine, așe lăkrări nu sântă altă ăeva de kăță nămađ nișăe *se zive*. Le am sșșă toate așă de măi măte ori dămnălă Danglars, dar nu săiă ăe i a kășănată kă Lucanul seă în kăță nu i măi ese din kășă. Am mersă pîn' a-kolo inkăță i am sșșă o imurejșrare kare nentă mine, era măi gravă: jănele așășese pe măinele altei bșne, fășese kreskăț de pșgană saă rețvită de inășțorălă seă, nu prea săiă bine să sșiă. Dar, ăeia ăe săiă, ă kă tată-seă ilă a perdăță dîn okă măi mălă de zăe ană de zile; ăeia ăe a făkăță în timnălă așoră zăe ană și măi binc, nămađ Dămnezeă săie. ăi bine! toate așă nu i a făkăță nimikă. M'a inășăinată să skriă maiorălă, să i ăeă nișăe xărtie; eală xărtiele de kari ă vorba. I le trimiđă, dar sșăndă-mă măinele ka Pilată.

— Și damicela d'Armilly, întrebă Beauchamp, cum se zice la dămnata care i răpesci școlara?

— Dek! sciiș eș; dar mi se pare că pleacă în Italia. Doamna Danglars mi a vorbită de dînsa și mi a cereștă skrisori de rekomandare pentru impresari (întrenrinștorii de teatre;) i am dată șna pentru direktoșlă teatrelă Valle, care mi é îndatorată. Dar ce ai, Albertă, mi pari tristă; nu cum-va ești înamorată de damicela Danglars ștră ka ștră ții treacă prin minte!

— Niți că viseză, zise Albertă ștrăzindă ka în-tristare.

Beauchamp încopă ștră privească tabloșrile.

— Dar în-fine, ștră Monte-Cristo, nu ești în anele dămitale. Ștră vedemă, ce ai? ștrăne.

— Mă doare kanzlă, zise Albertă.

— Eî bine! skșmnșlă meș viche-konte, zise Monte-Cristo, daka é așna, am o doktoriz minșnată ștră ții pronșiș; doktoriz care m'a foloșită și ne mine de kăto ori am avșlă vre o ștrăgare.

— Ce doktoriz? întrebă jșnele.

— Skimbarea de lokă.

— Adeștrălă? zise Albertă.

— Da; și eată, fiindă-kă în minșlă așesta ștră foarte ștrătrălă, mi skimbă lokălă. Vrei ștră ne skimbămăș împreștră lokălă?

— Dămnata, ștrătrălă, konte! zise Beauchamp; și de ce ești ștrătrălă?

— Așzi akolo! poștră ștră vorbesi ne plakă-ștră, dămnata; aștră vrea ștră te vșză kăndă ș'ar face vre o ștrășetare în kasa dămitale!

— O ștrășetare! ce felă de ștrășetare?

— Eî! așela ne care o face D. de Villefort în kon-

tra amabilisli meş omoritorş! şnş felş de tilxarş skşnatş din galere, dşne kşm se vede.

— Ax! este adevşratş, zise Beauchamp, am şititş astş intşmlare în ziare. Şine è astş Caderousse?

— Eş bine!... dar se vede kş è Provençal. D. de Villefort a aşzitş vorbindş de dşnsşlş kşndş era la Marsilia; şi D. Danglars şi adşce a minte kş ilş a vşzşlş. Resşltş dintr'aşeasta kş D. prokşrorş alş reşelşi iea lşkrşlş prea la serioşş, kare, dşne kşm se vede, a interesatş prea mşltş ne prefektşlş polişiei, kare, în şrma aşestşi interesş ce mş face a i fi foarte rekşnoskştorş, mş trimite aşi de vr'o şinşi-snrş-zeye zile ne toşş bandişii ce se aflş în Parisş şi im-prejşrşlş Parisulş, sşb kşvintş kş sşntş omoritorii domnşliş Caderousse; de şnde resşltş kş, în trei lşnş de zile, de va maş şrma totş aşa, nş va maş fi nişi şnş xouşş şi nişi şnş omoritorş intr'aşestş frşmosş regatş alş Franciei kare sş nş kşnoaskş planşlş kasei mele ne vşrfşlş deşitelorş; aşa darş şi eş am otşritş sş le o lasş kş totşlş, şi sş mş dşkş aşa denarte ne kştlş mş va aşşnşe nşmintşlş. Vino kş mine, vişe-konte, te ieaş eş.

— Bşkşrosş.

— Atşnşi s'a otşritş?

— Da, însş şnde?

— Şi am şşşş, şnde este aerşlş kşratş, şnde şgo-motşlş adoarme, şnde, or kştlş de mşndrş sş fiş şine-va, se simte şmilitş şi se aflş mikş. Mş plave astş injosire mie, kşrsia- mş zikş şşşniş alş şniversşliş ka Augustş.

— Şnde te dşşi în şine?

— La mare, vişe-konte, la mare. Sşnt marinarş, vezi-mş; kşndş eram inkş konilş, am fşstş legşnatş în bra-şele bştrşnşliş Ocean, şi ne şinşlş frşmoaşei Amphitrite; m'am jşkatş kş mantia verde a şşşia şi kş rokia aşratş a

celelalte; isbeskŭ marea kŭm isbesue vine-va o amantŭ, mi, kŭndŭ trece mŭltŭ timnŭ fŭrŭ s'o vŭzŭ, mi se ŭrasue.

— Aideuŭ, konte, aideuŭ!

— La mare?

— Da!

— Priimesuŭ?

— Priimeskŭ.

— Ei bine! vine-konte, astŭ searŭ se va afla in kŭrtea mea o briskŭ de kŭlŭtoriu in kare se poate intinde vine-va ka in natslŭ seŭ; astŭ briskŭ va fi kŭ patrŭ kai de postŭ. Domnule Beauchamp, potŭ inkŭnea patrŭ prea komodŭ. Vrei sŭ vii kŭ noi, te ieasŭ ui ne dŭmneata?

— Mŭlŭmeskŭ, dela mare viŭ.

— Ce felŭ! vii dela mare?

— Da, kam aua. Am fŭkŭtŭ o kŭlŭtoriu mikŭ la insŭlele Borromee.

— Or ui kŭm, vino mi kŭ noi! zise Albertŭ.

— Nu, skŭmne Morcerf, katŭ sŭ inŭeleuŭi kŭ, din minŭtlŭ kŭndŭ refsŭŭ, mi este kŭ nenŭtinuŭ sŭ fakŭ altŭ-felŭ. Kŭtre auestea, e de trebŭinuŭ, adaxse elŭ mŭindŭ-mi glasslŭ, sŭ remŭiŭ la Parisŭ, mŭkar ka sŭ prevegezŭ kŭtia ziarislŭi.

— Ax! estŭ unŭ amikŭ bunŭ mi minŭnatŭ, zise Albertŭ; da, ai drentate, prevegiazŭ, Beauchamp, mi silesue-te sŭ deskoneri ne inemikslŭ kare a fŭkŭtŭ astŭ deskonerire.

Albertŭ mi Beauchamp se desŭrŭirŭ.

Ŋea din ŭrmŭ a lorŭ strŭnuere de mŭlŭ konrindea totŭ inŭelesslŭ ne kare bŭzele lorŭ nŭ nŭtea sŭ ilŭ esnrimenŭ inaintea unŭi streinŭ.

— De minŭne bŭiatŭ astŭ Beauchamp! zise Monte-Cristo dŭne nlekarea ziaristislŭi; nŭ e aua, Albertŭ?

— Ox! da, unŭ omŭ de inimŭ, uŭi resnŭnzŭ de dŭn-

sălă; mi eșt ilă izbescă din totă sâletă. Dar, akam kă sântemă singră, de mi è totă zna nentă mine, așt vrea să sâiă unde merțemă?

— În Normandia, daka vreî.

— De minsne! sântemă ka mi la țar, nă è așă? Niçt o societate, niçt ună vecină?

— Avemă a face nșmaî kă kaiî ka s'alergămă, kă kșiniî ka să vinămă, mi kă o barkă ka să meskșimă, ni-mikă maî mșltă.

— Ceia ce mi trebe; mă dăkă să insșinșeză ne mșmă-mea, mi voiă si la ordine dșmita!e.

— Dar, zise Monte-Cristo, te va lșsa oare?

— Ce lșkră?

— Ka să viî în Normandia.

— Pe mine? Nă kșm-va nă sșnt liberă?

— D'a te dșce unde vreî, singră, o sâiă nrea bine, fiindă-kă te am întilnită în Italia.

— Eî bine?

— Dar ka să viî kă omășă ce se nșmesce kontele de Monte-Cristo?

— Aî nșpină memoriă, konte.

— Kșm așă?

— Nă çt am sșsă toată simnatia ce avea mșmă-mea nentă dșmneata?

— Adese femeia è skimbătoare, a zisă Franciscă 1-iă; femeia è znda, a zisă Shakspeare: zșlă era zșă reșe mare, çelă altă zșă poetă mare, mi fiă-kare din eî kăta să kșnoaskă ne femeî.

— Da, femeia; dar mșmă-mea nă è femeia, ea è o femeî.

— Permiçtă zșă bielă streină de a nă înșeșe nrea bine toate sșbtilitășile limbei voastre?

— Voiș sꝛ zikš kꝛ mꝛmꝛ-meꝛ è avargꝛ de simtimatele ei, dar kꝛ o datꝛ ce le a datš, le dꝛ pentꝛ totš d'asna.

— Ax! într'adevꝛrș! zise sꝛsniꝛndš Monte-Cristo, Ńi krezi kꝛ mĩ face onoarea de a mĩ akorda unš simtimentš altꝛ iar nꝛ cea mai mare indiferențꝛ?

— Askultꝛ! ġĩ am mai sꝛsșš Ńi ġĩ o mai sꝛziș Ńi akꝛm, zise Morcerf, katꝛ sꝛ fii într'adevꝛrș unš omš foarte straniș Ńi foarte sꝛneriorș.

— Ox!

— Da! kꝛġĩ mꝛmꝛ-meꝛ s'a konrinsș, nꝛ zikš de kꝛriositate, ġi de intereslș ce llș insniri. Kꝛndš sꝛntemș singrĩ, nꝛmai de dꝛmneata vorbimș.

— Ńi ġĩ zice sꝛ te feresġi de auestš Mamfred?

— Din kontra, mĩ zice: — Morcerf, krežș ġn konte o natꝛꝛ nobilꝛ; silesġe-te sꝛ llș faci sꝛ te izbeaskꝛ.

Monte-Cristo Ńi ġntoarse okii Ńi skoase unš sꝛsniš.

— Ax! într'adevꝛrș! zise elș.

— Astš-felș ġnkꝛtš, nrĩeni, sꝛmꝛ Albertũ, ġn lokš de a se onꝛne kꝛłtoriei mele o va aproba din toatꝛ ġnima, fiindš-kꝛ ġntꝛ ġn rekoma ndꝛrile ce mĩ face ne toatꝛ zisa.

— Dꝛ-te darꝛ, zise Monte-Cristo; astꝛ searꝛ ne vomș vedea. Vĩno la ġĩnġĩ ore; vomș sosi akolo la moziłš nonġĩ saș la o orꝛ.

— ġe felș! la Tréport?..

— La Tréport saș n'ĩmprejꝛș.

— Nꝛmai ontš ore ġĩ trebꝛeskš ka sꝛ faci natꝛꝛzeġĩ Ńi ontš de lege?

— Ńi ġnkꝛ è mꝛltš, zise Monte-Cristo.

— Fꝛꝛ ġndoialꝛ, estĩ omłł minꝛnilorș, Ńi veĩ aġnġe nꝛ nꝛmai a ġntreġe dꝛꝛmꝛrile de ferș, ġeia ce nꝛ è nꝛea greș ġn Francia mai vĩrtosș, dar ġnkꝛ a te dꝛġe mai ġste de kꝛtš telegrafłł.

— De o kam datъ, viचे-konte, fiindъ-kъ ne trebъeskъ totъ d'azna weante sađ ontъ ore ka s'ajnuemъ akolo, si esaktъ.

— Fiі linisuitъ, n'am altъ nimikъ de fъkxtъ nin'atsuyi de kxtъ a mъ pregъti.

— Aша darъ, la чinчи ore.

— La чinчи ore.

Albertū emi.

Monte-Cristo, dъne че i fъkx xнъ semnъ din kanъ srrizindъ, remase xнъ minstъ kъyetъtorъ mi ka absorbitъ in-tr'o meditare profsндъ.

Іn-sine, pxnindъ-xi mъna ne frante, ka snre a de-nrta o visare, se dxse la timbrъ, mi dete doxъ lovixre.

La sgomotslъ чelorъ doxъ lovixre, Bertuccio intri.

— Domnle Bertuccio, zise elъ, nx plekъ mъine niчи noimъine la Normandia, kъm krexssem mai 'nainte, чи plekъ astъ searъ; d'akъm ninъ la чinчи ore ai mai mxtъ limnъ de kxtъ xi trebъe, veі inschiinga nъ kanitanlъ dela intia nostъ; D. de Morcerf mъ va insoji. Dъ-te.

Bertuccio se sнxse, mi xнъ nikorъ alergъ la Puntisara* sъ dea de sчire kъ trъsra de nostъ va treче la wease ore tokmai.

Kanitanlъ dela Puntisara trimise la posta xrmъtoare xнъ intradinsъ kare mi elъ trimise altъ; mi, dъne wease ore, toate nostele de ne drъmlъ ayela era inschiingate.

Pin'a nx pleka, kontele se xrkъ la Haydea, i anxn-мъ plekarea sa, i snxse lokslъ xnde se dxcea, mi nxse toatъ kasa la ordinile ei.

Albertū fx esaktъ.

Kъltoria, kare la інченstъ era intъnekoasъ, se lъ-minъ indatъ prin efektlъ fisikъ alъ renezivisni.

* Pointoise, orasъ alъ Franciel.

Morcerf n'avea nici o idee despre o asemenea isueală.

— Într'adevăr zise Monte-Cristo, kx posta dămnea-voastră kare face două leghe pe oră, kx astă lege neroadă kare opresce pe un kăltorș de a întrece pe celălalt făr'a i cere voia, și kare face pe un kăltorș bolnav să kăncipiosă s'aibă drentăși a înșira dăne șrmăi pe kăltorii ceī veselī și sântoși, nă è nici o lokomstare pătinoasă; eș mă fereskă de astă nekăviință kăltorindă kx postalionă meș; nă è așă, Ali?

Și kontele, skouindă kănlă pe fereastră trăsreī, skotea ună mikă strigătă de întăritare kare da așine kailorș.

Eī nă măi alerga, či sbăra.

Trăsăra se rostogolea kă ună țănetă pe avelă pavimentă regală, și făr-kare se întorcea kă să vază astă meteoră păkărosă.

Ali, renetindă avelă strigătă, săridea aretăndă-și dinții ceī albi, stringindă kx măinele lăi vărtoase xășșile sășmegănde ale kailorș, îi îmboldea, și koama lorș frămoasă se resfira în vântă; Ali, konilăși desertăși, se reașla în elcmentăși seș, și kx făga sa cea neagră, kx okiī seī arzătorī, kx bșrășșī de neașă, semăna, în mizlokăși pălberii ce o redika, ăenilăși simășșilă și zekășă șragășșilă.

— Eată, zise Morcerf, o volăntate ce nă o kănosăeam, asta è volăntatea isuelei.

Și ceī din șrmă nori se resiniră de pe frăntea sa, păkășă îi ar fi lăată kx dășșilă aerăși pe kare ilă desnika.

— Dar unde drăkă dăi neste asemenī kăi? întrebă Albertū. Păși de ăi face într'adinsă?

— Tokmăi, zise kontele. Săntă șească anī de kăndă am așlată în Hungaria ună armășară șaimosă și renămită pentră isueala sa; ilă kămpăraī nă ăiș minte kăță: Bertuccio ilă plăti. Într'avelă-și ană, avăi trei-zekă și doi mănzi

dela dînsulă. Toată prognoza avelsă-mi tată o vomă tre-
ce în revistă; totu seamănă șulă kă altulă, șuntă negri,
afară nșmaî de o stea în frunte, kăvî avelsăî privilegîată ală
întîmulgriî se aleseseră enele dșne kșm se alegă favoritele
nentr'șnă pașă.

— E de minșne!.. Dar, șșșne-mi, konte, țe favî kă
totu kaiî avelsă?

— Țeia țe vezî, kăltoreskă kă eî.

— Dar nș veî kăltori totă d'ășna?

— Kșndă nș voiă maî kăltori, Bertuccio îi va vin-
de, mi elă pretinde kă va kăstiga trei-zevî saă patrș-zevî
miî franșî ne eî.

— Dar nș é rețe în Europa așna de avșlă kă șă
uî li kșmpere.

— Atșnșî îi va vinde vre șnăî șimulă viziră din O-
rientu, kare mi va demerta tesășrălă kă șă îi plăteaskă mi
kare mi va îmulă tesășrălă bșlîndă la falangă ne șșșș-
miî lăî.

— Konte, vreî șă uî komșnikă o ideă kare mi a
venită?

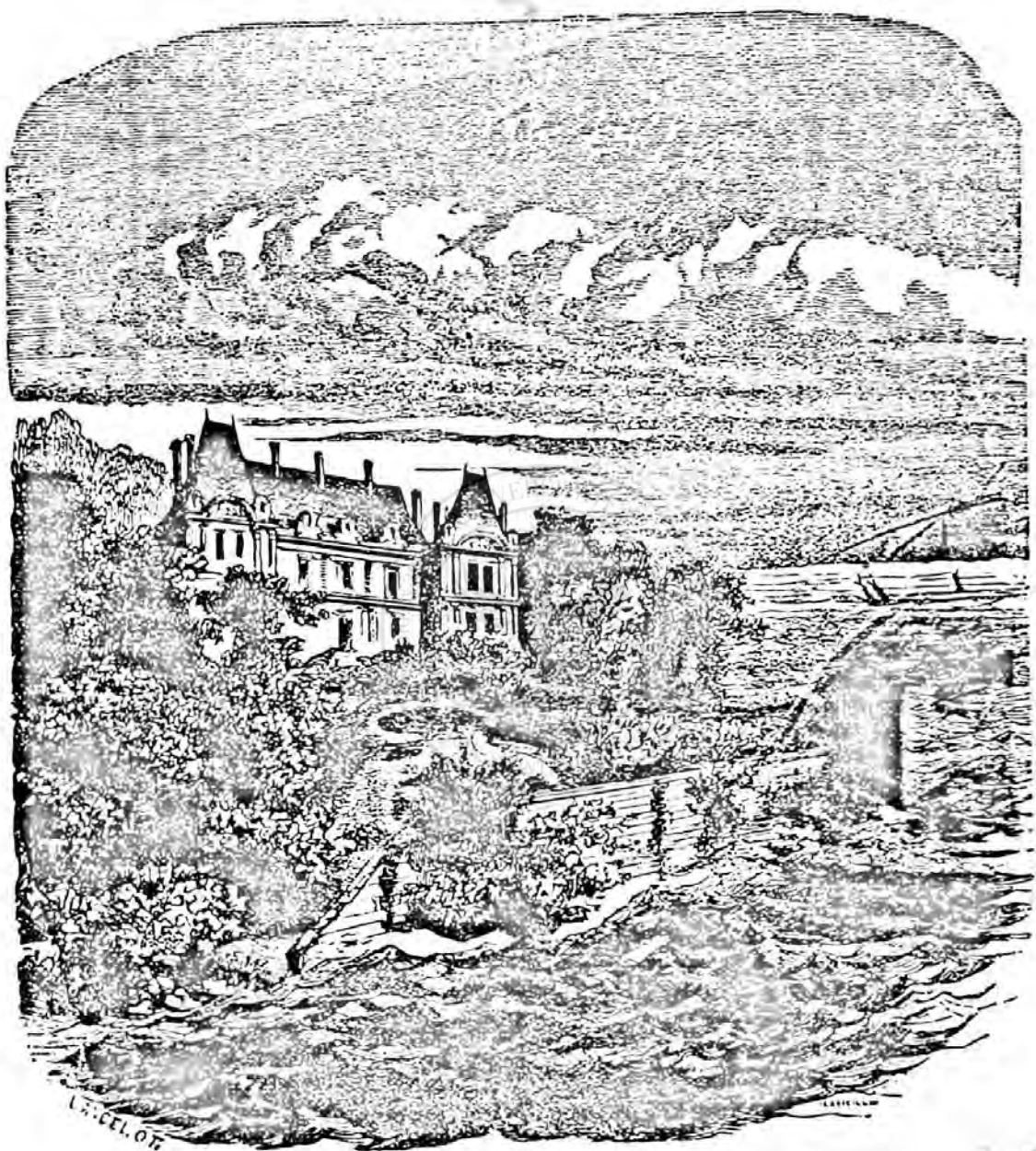
— Șșșne.

— Kreză kă dșne dșmneata D. Bertuccio kată șă bș
chelă maî înavșuîlă partikșlară din Europa.

— Eî bine! te îneli, vîce-konte. Șșnt șigșră kă
de veî skormoni nosșnarele lăî Bertuccio, nș veî așla în ele
pregă de zevē solde.

— Pentră țe? întrebă jșnele. E oaro șnă fen-
menă D. Bertuccio? Aș! skșmpșlă meă konte, nș m'ameșî
așna mălă kă minșnile, saă nș te voiă maî krede, uî o
șșșlă.

— Nișî o dată nș veî vedea vre o minșne la mi-
ne, Albertu; ășfre mi rașșne, nișnikă maî mălă. Așna da-

Înainte se vedea marea, și la spate un parc frumos.

Era pe la două ore mi jsmulate de dimineau.

Kondserb pe Morcerf în apartamentlă se.

Eiă all' o baiă mi o çinb gala.

Feciorlă kare fčkse drămlă pe skasnălă diuderălă ală trăsreçî era la ordinile sale.

Baptistin, kare fčkse jgămlă pe kapră, era la ordinile kontelăi.

Albertă mi fčk baia, çinb mi se kălk.

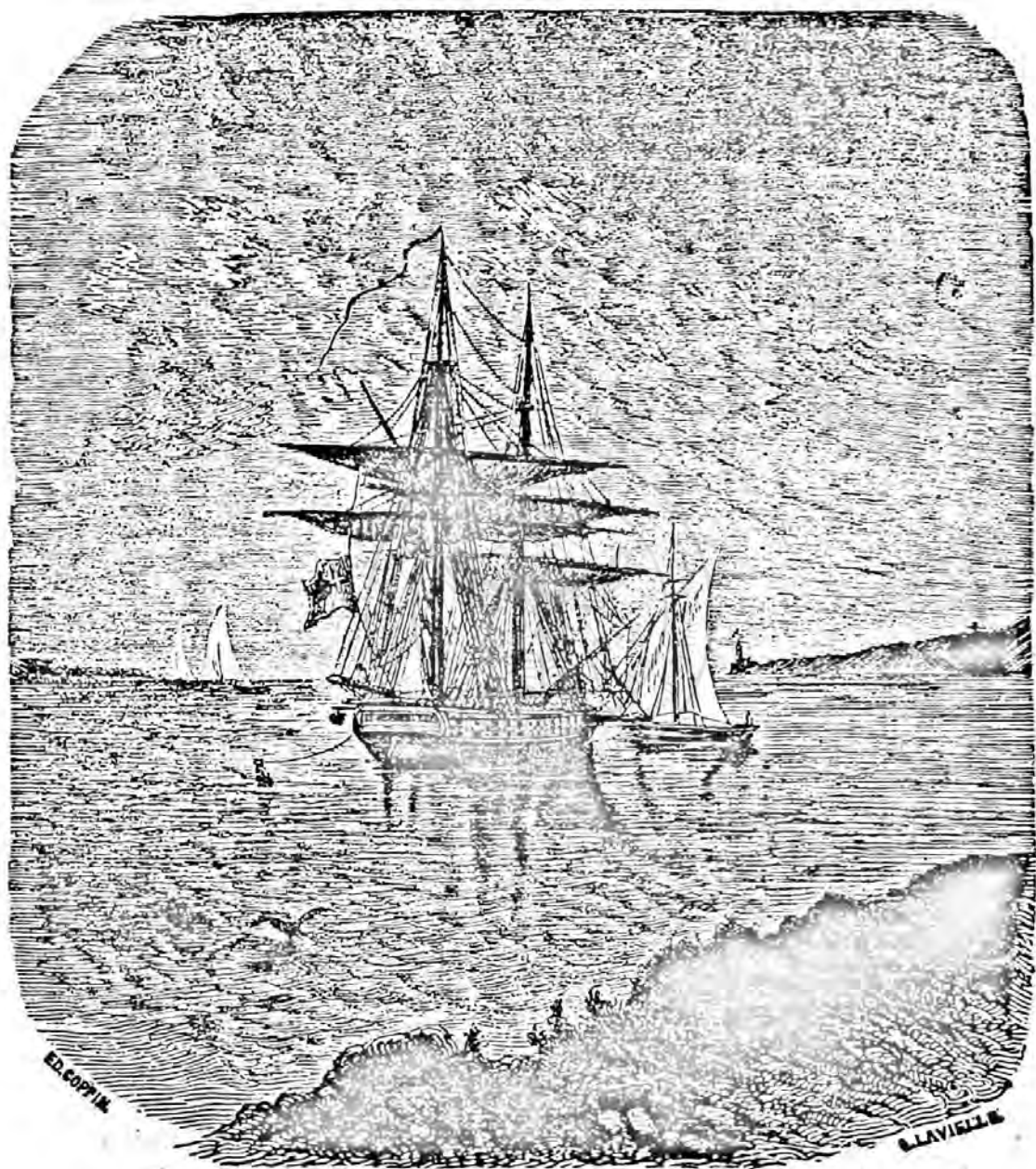
Toatb noantea fç legănată de sgomotlă melankolikă ală valăriloră mărîi.

Kăndă se skălă, se dăse drenă la fereastă, o deskise mi se vzb pe o terauă mikă, de unde se vedea înaintea okiloră seî marea, adikă nemărdinirea, mi la spatele lăi ună parkă frămosă kare da într'o pădărice.

Într'ună sînă ală mărîi de oare-kare mărime se legăna o korvetă mikă kă o karenă îngăstă, kă katartălă înaltă mi nărtăndă în kornă ună pavilionă kă armele lăi Monte-Cristo, arme kari înfăçia ună mănte de ază d'asăgra ună mărî de ază, kă o krăce romă în frănte, çeia çe nătea treçe mai mătă kă o alăsiăne la nămele seă kare rekăma Calvariul, pe kare natima Măntăitorălă nostră a fčkă'o ună mănte mai năçiosă de kălă ază, mi la krăcea infamă pe kare săncele seă dsmnezeeskă a fčkă'o sântă, de kălă la vr'o savenire personală de sferinçă mi de reçenerare îngronată în noantea trekătlăi açestăi omă misteriosă.

Îmurejărlă goeletei era mai mătă lăutri de transportă nesçele de mare çe era ale neskariloră din satele veçine, mi kari semăna nisçe sănsă smiliçă astentăndă ordinile reçinei loră.

Și akolo, kă mi în toate lokările unde se onrea Monte-Cristo, kiară nămai nătră două zile, viaça era orga-

Împrejurul goetei era mai multe luntre de transportatū pescele.

nisatъ dъne termometrulъ komfortabilulъ celul mai înaltъ; astl-felul viaga, kiarul ne datъ, devenea lesne.

Albertul aflul în antikamera sa dozul pasul mi toate cele trebunioase pentru vinuloare.

O inkupere mai înaltul, mi kare se afla în planul de jos, era konsakratul pentru toate makinele inuenioase; ne kari Angli, ce suntul nisce peskari mari, pentru kul suntul rubdutorul mi lenesul, n'aul pstatul inkul sul fakul a le priimi peskarul francesul kari se denrindul prin obiceiul kul astul meserul.

Toatul zisa trekul kul aste denrinderul diferite, în kari Monte-Cristo întrelea ne togul.

Uiserul vr'ol dol-sure-zecel fasanul în parkul, peskikul mai atluia pstrulul în risul, prinzitul intr'utul kioskul kare da în mare, mi bezul ceaisul în bibliotekul.

Kltre seara zileul d'a treia, Albertul, sfulumlatul de ostencatul sul trulaskul o viagul ce se prela o jskulul pentru Monte-Cristo, dormea ne unul fotolul lîngul ferestrel, ne kundul kontele fulea kul arhitektilul seul planul unul florbul ce voia s'ol fakul în kasa sa, kundul sgomotul unul kalul kare sfuluma petrele stradeul fukul ne june sul mi redice kanul.

Se zilul ne ferestrel, mi, k'ol mirare din cele mai nenlksle, vzul în karte ne feciorul seul, ne kare nu voise sul ilul iea kul dînsul ka s'adukul mai pugul grestate lul Monte-Cristo.

— Florentin acil strigul elul srindul ne fotolul seul; nu ksin-va e mkm-meal bolnavul?

Mi se repzul la zuala kamreul.

Monte-Cristo ilul zmul kul okul, mi ilul vzul anronulndul se de feciorul, kare, abia trulindul-mi sfultul, skoase din posnarul unul mikul naketul siulatul.

Mikul naketul konrîndea unul ziarul mi o skrisoare.

— Dela cine é astă skrisoare? întrebă Albertū kă vicișne.

— Dela D. Beauchamp, respunse Florentin.

— Beauchamp te trimite, va să zikă?

— Da, domnșle. M'a kizmată a kasă la elă, mī a adășă ună kală de postă, mi m'a făktă să i promită kă nă mă voiă opri mai nainte d'a întilni ne domnșlă; am făktă drămlă în chinș-spre-zecă ore.

Albertū deskise skrisoarea înfiorândă-se.

La uele d'întiș linie, skoase ună strigătă, mi anăkă ziară kă o tremărare vărătă.

De o dată oki i se întănekară, nișoarele lăi părea kă i alăneka săb dănsălă, mi, ka să nă kază, se rezimă pe Florentin, kare întinse brațlă spre a ilă sșșșine.

— Bietslă jșne! mărmară Monte-Cristo așă de închetă, înkătă niș elă n'ăzi vorbele de kompătimize kari i cuiră din gșră; este dară skrișă ka păcatele păringiloră să kază asșura koniiloră nănă l'a treia mi a patra țene-rășne!

Înr'astă timnă, Albertū mi veni în fire, mi, șrmpăndă-mi țitirea, mi skățără părlă kare era șdă de șdoare, mi mototolindă ziară mi skrisoare:

— Florentin, zise elă, ți este kală în stare să reiea drămlă la Parisū?

— E o gloabă de postă kare d'abia se miskă.

— Ox! Dămnezăslă meș! mi kăm era kasa kăndă ai părsit'o?

— Destă de linisțită! dar' kăndă m'am întorsă dela D. Beauchamp, am aflată ne doamna păngăndă; mă kizmase ka să mă întrebe kăndă te întorči. Atșnči i am sșșș kă mă dăceam să te kasă din partea domnșlă Beau-

champ. Întîia sa miskare a fostă d'a întinde brayălă ka snre a mę onri; dar, dęn'ęnő minstă de kęgetare.

— Da, dę-te, Florentin, mĭ a zisă, űi zi-ĭ sę se ĭntoarkę.

— Da, mamę; da, zise Albertŭ, mę ĭntorkă, fĭi ĭnisuitę, űi vaĭ de ĭnfamălă!... Dar maĭ 'nainte de toate, katę sę ulekă.

Și se dęse ĭn kamera ęnde ĭęsase ne Monte-Cristo.

Nę maĭ era ațela-șĭ omă, űi ținęi minste fęseserę de ajęnsă ka sę prefakę ne Albertŭ.

Ewise ĭn starea sa ordinarę, akęin reintra kę glասălă tĭiată, kę obrazălă bręzdată de o roueauę febrilę, kę okiălă skinteitoră sęb pleonelei ĭvinegite, űi k'ęnă ĭmbletă űovzită ka de ęnă omă beată.

— Konte, zise elă, űĭ męlysmeskă nentř bęna dęmitale osnitalitate, de kare așĭ fi dorită sę mę bękęră maĭ męlte zile, dar katę sę mę ĭntorkă la Parisŭ.

— Dar ęe s'a ĭntĭmpnată?

— O mare nefericire; dar dę-mĭ voia sę plekă, este vorba de ęnă ĭkřę kare ę męltă maĭ prețiosă de kętă viața mea. Nę mę ĭntreba nimikă, konte, te rogă, dar zi sę mĭ se dea ęnă kală!

— Kaiĭ mei sęntă nentř servicisă dęmitale, vičekonte, zise Monte-Cristo; dar osteneala te va omorĭ de ęei pĭeka kĭlare atĭlea poste; ĭea o kaleaskę, o tręsęrę kare ęei voi.

— Nę, asta m'ar ĭntęrzia prea męlă, űi ne ęrmę am trebęinę de astę ostenealę de kare te temĭ nentř mine; ea mĭ va face bine.

Albertŭ fĭkķ kęđĭ-va nasi ĭnvĭrtindę-se ka ęnă omă ĭovită de ęnă glonę űi se dęse sę kazę ne ęnă skęnă ĭngę ęșe.

Monte-Cristo nu vâzuse astăzi slăbiciune d'ă dăsa; elă era la fereastră și striga:

— Ali; și kălă pentru D. de Morcerf! Să se grătească măi kărindă, kăci se grăbesce!

Aste vorbe redeteră viața lui Albertă.

Se repezi afară din kameră, kontele ilă șmă.

— Mășmescă! mășmăle jănele șrindă ne șea.

— Să te întorci kălă de kărindă vei nștea, Florentin. E vre o vorbă de ordină kă să mi se dea kăi?

— Nu é nici șna fără nșnăi să dăi ne ațela țe ilă inkalici, și îndată și se va nregăti altă.

Albertă era să plece, dar se onri.

— Plekarea mea și se va nșrea poate kărioasă, șmintită, zise jănele; nu înțelegă kăm kăte-va linie skrise într'șiă ziară notă nșne ne șiă omă în desnerare; ei bine! adăse elă arșnkândă-ă ziară, țitesce ațeasta, dar dăne țe voiă pleka, kă să nu mi veză roșeața.

Și, ne kăndă kontele lăa ziară, elă dele nintini kălă, kare, mirândă-se kă esista șiă kavaleră kare kredea kă avea treșingă de șiă asemene mizlokă în nșvingă sa, plecă kă izțeala șiă șțete.

Kontele șmă din oki k'șiă șimțimentă de kompătimire nemășinută ne jănele, și, kăndă ilă nerdă kă totăă din vedere, și întorșe oki ne ziară, și țiti țele șmătoare.

„Astă ofițeră franțesă țe era în șervițilă lui Ali, pașă dela Ianina, de kare vorbea akăm treă șentășne ziară *Impartialul*, și kare, nu nșmăi kă nredă kastelele Ianinei, dar inkă măi vândă și ne bine-șkătorăă seă Turcilor, se nșmea kă adevărată în epoka ațeia Fernandă, kăm a zisă onorabilăă nostră konfrate; dar, de atșnă inkă, a

adъpиtă la numele seă de boteză o tită de noblete miăniă nume de momă.

„Astă-ză se numesche D. kontele de Morcerf, mi face parte din Camera pairiloră.“

Așa dară astă sekretă spăimintătoră pe kare Beauchamp îlă ingronase kă atăta umerositate repărea ka o fantasmă armată, miă niă altă ziară păblikase, a treia zi dăne plekarea lăi Albertă pentru Normandia, aste kăte-va linie kari era să nebăneaskă pe nefericităiă jăne.

La ontă ore dimineața, Albertă kăză ka niă făueră în kasa lăi Beauchamp.

Feciorăiă era însușinată.

Elă introdăse pe Morcerf în kamera stăpăniăi seă, kare intrase în baiă.

— Ei bine? i zise Albertă.

— Ei bine! bietaiă meă amikă, respăuse Beauchamp, te astentam.

— Eată-mă. Nă niă voiă sune, Beauchamp, kă te kreziă prea leală mi prea băniă ka să fi vorbită despre aceasta vre niă omă; nă, amikăiă meă. Pe ling' aceasta mesagiă pe kare mi ilă ai trimisă mi este o garanăiă

despre izbirea dămitale. Astă-felă dară să nu mai perdemă timpsă kă vorbe: ai vre o idee de unde să vii astă lovitură?

— Mi voiă spune akăm ceva.

— Da, însă mai 'nainte, amikășă meă, estă datoră a mi spune istoria auestei tikloase trădări kă toate amănuntele ei.

Beauchamp sunse jănelăi, kare era sfârșmală de rășine mi de dărere, fantele ce le vomă resune în toate simplitatea loră.

În dimineața din ajunășă trekășă, artikășă se vâzse și într'altă ziară afară de *Imparțialul*, mi, ceia ce da mai multă gravitate lăkrăși, într'ună ziară foarte kănoskășă kă era ală găvernășă.

Beauchamp dejăna kăndă oki lăi întăniră astă notă.

Îndată trimise să i adăkă o kabrioletă, mi, făr' a mi termina mănăkarea, alergă la ziară.

De mi profesa nisce simtimente politice kă totășă o-nse avelora ale gerantăși ziarăși akășatoră, Beauchamp, ceia ce se întămplă șne-oră, mi nătemă zice kiară adese, era întășă seă amikășă.

Kăndă ajunse a kasă. gerantășă ținea pronriășă seă ziară mi nărea kă se mășmea kă țitirea artikășăși *premier Paris*, unde era vorba despre zaxarășă de sfekă, kare, dăne kăm se vede, era făkășă de dășășă.

— Ax! Ia drakă! zise Beauchamp, fiindă-kă mi mi ziarășă în mănă, skășă meă, n'am trebășă să mi sășășă ce m'adăce aci.

— Fi-vei, din întămplare, partisană ală trestiei de zaxară? întrebă gerantășă ziarăși ministerială.

— Nu, resunse Beauchamp, sânt inkă foarte streină de aeste kestăni; dar viă nentră altă ceva.

— Mi nentră ce vii?

— Pentru artiklul Morcerf.

— Ah! da, într'adevăr: nu è așa că è kriosș?

— Așa de kriosș încât estî în riskș sș trecî ka defîimîtorș, kșm mi se pare, mi mai estî în riskș sș kazî într'unș proceșș, kare nu sșîș kșm are sș easș.

— Ba de lokș; am urîmitș dînpresș kș nota mi toate dovezile ei, mi sșntemș foarte konvinșî kș D. de Morcerf nu va pștea nicî sș sșfle; kștre acestea, facemș unș ser-viciș dgeci deskoperîndș-ne apei tikșlosî kari nu meritș o-poarea ce li se face.

Beauchamp remase încremenitș.

— Dar vine v'a informatș așa de bine? întrebî elș; kșcî ziarșlș meș, kare a datș întîlșlș boldș, a fostș nevoitș a înçeta din liusa dovezilorș, mi kș toate acestea sșntemș mai interesantș de kșlș dșmneavoastș ka sș desvlimș ne dom-nișlș de Morcerf, fiîndș-kș è pairș de Francia, mi noi fa-cemș opozitiune.

— Ox! Dșmnezșlș meș! è prea simuls: noi n'amș alergatș dșne skandalș, elș a venitș la noi. Unș omș ne a sositș ieri dela Ianina, adskîndș sșîimîntștorșlș dosariș, mi, fiîndș-kș ne îndoimș de a ne arșnka în kalea akșșrii, ne a anșugatș kș, daka i vomș refșsa artiklulș, îlș va pșbli-ka într'unș altș ziarș. Pre leușca mea, sșîi bine, Beauchamp, ce va sș zikș o nșvelș importantș; n'amș vrștș sș perdemș pe așcia. Akșm lovîșra è datș; è sșîimîntștoare mi va resșna pînș la margînea Europei.

Beauchamp încelese kș n'avea ce sș mai fakt de kșlș sș mi plece kauslș, mi cșî desneratș ka sș trimișș unș kșrierș lș Morcerf.

Dar çcia ce nu pștșse skrie lș Albertu, kșcî lșkrș-rile ne kari le vomș sșșne mai la vale era întîmlate în șrma plekșrii kșrierșlș seș, è kș într'așcia-șî zi, la Ca-

mera nairiloră, o mare tărăbărare se manifestase și domnea în grănele kari în ordinară era așa de liniștite în adăna-rea înaltă.

Fiz-kare sosise mai înainte orei, și vorbea despre trista întimplare care era s'okșne lsarea a minte a năblikăși și s'o așinte pe șnăș din membri ce'i mai kănoskășii ai streșvitsăi kornă.

Era nișve ținiri ale artikăși învetă făkate, komentărie și skimșari de șveniri kari nrevisa și mai bine fantele.

Kontele de Morcerf nă era isbită printre koleghii își.

Ka toți prinveniri, elă făsese nevoită a observa o mare mândriș, ka șă se poată ține în rangăș seș.

Aristokrașiele cele mari ridea de dinsăș.

Talentele se lonșda de elă.

Gloriele kărate ilă desnreșia din instinktă.

Kontele se afla în trista extremitate a viktimei care și esniș năkatele.

O dată ce fă însemnată de deșităși își Dămnceșă pentru sakrifiaș, fiz-kare se nreștea a striga onreșe!

Nămai kontele de Morcerf nă șvia nimikă.

Elă nă priimea ziarăș în care se afla năvela defăimătoare, și și netreșe dimineșia skriindă skrisori și șerkăndă șnă kală.

Așnșe dară la ora sa obișnită, kă kanăș în șșș, kă okișă mândriș, kă mersăș nreșwinată, se dete jos din trășșă, trekă prin koridoare și intră în sală făr' a lă a minte la indoelele șmieriloră și la semisalăștrile koleghiloră își.

Kăndă intră Morcerf, sedinșia era deskisă de o jămătă de oră și mai bine.

De și kontele nă șvia nimikă, kăm amă zisă, din toate kăte se întimplaseră, și nă și a skimbată nișă acșăș

nici mersălă, aerălă și mersălă seă pârăgă țatloră mai tră-
fășe de kălă altă dată, și înfășmarca sa în împrejăgarea
acheastă pâră așă de agresivă astei adănrăi geloase de o-
noarea sa, inkălă totă vărăgă o nekăviință, mai mărăi o în-
frăntara, și zăi o insăltă într'insa.

Era învederată kă Camera întreagă ardea să închea-
pă desbaterea.

Se vedea zărsă akăatoră în mărnele țatloră.

Dar, ka totă d'ășna, sî-kare se îndoaia de a lăa a-
șăpă-și responsabilitatea atakălăi.

În cele din șăpă, zărsă din onorabili pârăi, inemikă
deklarată ală kontelăi de Morcerf, se șrăkă pe tribăpă kă o
solemnitate kare așăpă kă minălă astentată șosise.

Se fără o țăgere șăimintătoare.

Morcerf șingsă nă șăia kășă lărsă a minte celei
profunde kă kare askăta șăneva astă dată zăș oratoră pe
kare n'avea șăneva totă d'ășna obișălă d'a ilă askăta kă
părăgere.

Kontele lărsă să trăakă kă linisăe preambălă prin
kare oratorălă đă să înșeleagă kă era să vorbeășă de zăș
lăkră așă de gravă, așă de sakră, așă de vitală pentru
Camera, inkălă reklama toată lăarea a minte a koleghiloră seă.

La cele d'înșă vorbe desre Ianina și kolopelălă
Fernandă, kontele de Morcerf îngăbeni de șăimă, inkălă
fă o înșiorare într'astă adănare, kare și întorșea toate pri-
virile kătre konte.

Ranele morale așă așestă lăkră partikălară kă se aș-
kăndă, dar nă se inkăđă; totă d'ășna gata a șăngera kăndă
le atinge șăneva, remășă vie și deskise în inimă.

Dășne șe se șăti artikălălă în mizlokălă așelă țăgeră,
kare a fostă atăncă trăbrăgă de o înșiorare șe înșetă îndată
kăndă oratorălă se pâră dispășă a și reînșene vorba, akă-

satorul esnase skrnslsl seš, mi inçenș a areta krtș de grea i era sarçina.

Provokândă o desbatere kare krtă sș s'ataye kș asto kestionî personale totș d'arna ama de arztoare, elș pre-tindea kș apșrș onoarea domnșlș de Morcerf mi a Came-rei întrepi.

În çele din șrmș, inkeiș çerindș a se nșne la kale o çerçetare, destșlș de repede ka sș konfșnde kalomnia, ina-inte d'a avea timnș d'a se mșri, mi sș restabileaskș ne D. de Morcerf, resbșnșndș-lș, în posiçisnea șnde opinisnea pș-blikș ilș nșsesș de mșltș.

Morcerf era ama de atakatș, tremșra ama de mșltș înaintea açestei kalamitșpi atșlș de mari mi atșlș de neas-tentate, inkșlș abia nșstș ingșna kște-va vorbe șitșndș-se la konfragiî lș k'șnș okiș retșçitș.

Astș temere, kare, ne ling' açestea, nștea arela totș ama de bine mirarea inoçinçei ka mi rșșinea kșlnabilșlș, i atrase kște-va simnatie.

Oamenii kș adevșratș generosi șntș totș d'arna ga-ta a deveni konpștimitori kșndș neferiçirea inemikșlș lorș întreçe otarele șrei lorș.

Presedintele pronșse a se vota pentrș çerçetare.

Se votș piș çedere mi skșlare, mi ř otșritș sș se fakș çerçetarea.

Întrebarș ne kontele krtș timnș i trebșia ka sș mi pșegșteaskș indrentarea.

Kșragișlș se întorsese în Morcerf indatș çe se sim-çise kș trșia inkș dșn' açeastș lovitșrș șpșimintștoare.

— Domnilorș pairi, resnșnșse elș, kș timnșlș nș poa-te resnșnge çineva șuș atakș ka açela çe într'açestș minștș indrenteazș inkontra mea niçe inemii nekșnoskșpi mi re-masi în șmbra intșneçimii lorș řrș indoialș; çi trebșe a-

kam îndatǎ mi printr'ânǎ trǎsnetǎ sǎ respnzǎ la fǎlgerǎlǎ care m'a simitǎ ânǎ minǎlǎ; nentrǎ ce nǎ mi este datǎ, in lokǎlǎ astei îndrentǎrǎi, sǎ noiǎ respndi sǎnǎele meǎ ka sǎ probezǎ konfragilorǎ mei kǎ sǎnt demnǎ sǎ imbla alǎtǎre kǎ dǎnuir.

Aste vorbe fǎkǎrǎ o întinǎrire favorabilǎ nentrǎ akǎsatǎ.

— Cherǎ darǎ, zise elǎ, sǎ se fakǎ ȳerȳetarea kǎtǎ de kǎrindǎ se va nǎtea, mi voiǎ da Camerei toate ȳȳrtiele trebǎinȳioase nentrǎ efikȳitatea astei ȳerȳetǎrǎi.

— ȳe zi otǎresȳi? întrebǎ presedintele.

— Mǎ dǎǎ kǎrǎ de astǎ-zǎ in disnosȳiȳnea Camerei, respnzǎse kontele.

Presedintele sǎnǎ klonȳelǎlǎ.

— Camera este de nǎrere, întrebǎ elǎ, sǎ se fakǎ kǎrǎ astǎ-zǎ astǎ ȳerȳetare?

— Da! fǎ respnzǎsǎlǎ ȳnanimǎ alǎ adǎnǎrǎi.

Se nǎmi o komisȳne de doi-snre-zȳe membri ka sǎ ȳerȳeteze ȳȳrtiele date de Morcerf.

Ora întieii sedinȳe a aȳestei komisȳni fǎ otǎritǎ la ontǎ ore seara, in kȳnclarietele kamerei.

Daka era trebǎinȳ de mai mǎlte sedinȳe, era sǎ se fakǎ într'ȳeia-mǎ otǎ mi într'ȳela-mǎ lokǎ.

Dǎne ȳe se nǎse astǎ-felǎ la kale, Morcerf ȳerǎ voia sǎ se retragǎ.

Aȳea s'adǎne ȳȳrtiele ne kari le strǎnsese de mǎltǎ ka sǎ se lǎnte kǎ astǎ vijelǎ, nrevȳzǎtǎ de karakterǎlǎ seǎ ȳelǎ vikleanǎ mi neinvinsǎ.

Beauchamp snǎse jǎnelǎi toate lǎkrǎrile de kari vorbiȳmǎ mai sǎs: de kǎtǎ elǎ le snǎse kǎ insǎflegirea lǎkrǎrilorǎ vie, iar nǎ ka noi kari le snǎserȳmǎ kǎ ȳȳeala lǎkrǎrilorǎ moarte.

Albertū ilǎ askǎltǎ infiorǎndǎ-se aci de speranǎ, aci de minirǎ, kǎle o datǎ de ȝrǎ; kǎĉi sĉia dela Beauchamp kǎ tatǎ-seǎ era kǎpnabilǎ, Ńi se întreba ĉe felǎ pnĉea s'a-ȝnǎ sǎ Ńi probeze inocinǎ, Ńindǎ kǎpnabilǎ.

Kǎndǎ aȝnse in pnĉktǎlǎ Ńnde ne aflǎmǎ, Beauchamp se onri,

— Pe ȝrmǎ? întrebǎ Albertū.

— Pe ȝrmǎ? repeti Beauchamp.

— Da.

— Amikǎlǎ meǎ, astǎ vorbǎ mǎ pnĉe într'o neĉesitate spǎrimintǎtoare. Vrei darǎ s'aflǎ ȝrmarea?

— Katǎ neapȝratǎ s'o aflǎ, amikǎlǎ meǎ, Ńi Ńi vrea mai bine s'o kǎnoskǎ din ȝra dǎmitale de kǎtǎ dintr'a altǎia.

— Eǐ bine! resǎnse Beauchamp, pnegȝtesĉe-ȝi darǎ kǎragǎlǎ, Albertū; niĉi o datǎ nǎ vei avea mai multǎ trebȝinǎ de elǎ.

Albertū Ńi frekǎ frǎntea kǎ mǎna ka sǎ s'asigǎre de pronǎia sa pnĉere, ka Ńnǎ omǎ kare se pnegȝtesĉe a Ńi apȝra viǎa Ńi Ńi ĉearekǎ platoŃa Ńi askǎȝimǎlǎ snadeǐ sale.

Se simȝi tare, kǎĉi ferbinȝcala in kare se afla i se pnĉea kǎ era energia sa.

— Aidǐ! zise elǎ.

— Seara sosi, ȝrmǎ Beauchamp. Totǎ Parisul era in astentarea aĉestǎi evenimentǎ. Mǎȝi pnĉindea kǎ tatǎlǎ dǎmitale indatǎ ĉe se va areta va face sǎ kazǎ akǎsarĉa; mǎȝi zĉĉea asemene kǎ kontele nǎ era sǎ se infȝȝimeze; era Ńni kari inkredinȝa kǎ ilǎ aǎ vȝzǎtǎ plekǎndǎ la Bruselĉe, Ńi alȝi se dǎserǎ la polȝitǎ sǎ întrebe daka era adevnǎratǎ, kǎm se zĉĉea, kǎ kontele Ńi a lǎatǎ nasportǎlǎ.

— ȝi voiǎ mǎrtȝrisi kǎ fǎkǎi totǎ ĉe mǐ fǎ pnin pn-

tiugă, șrme Beauchamp, ka sã kapãtã voia dela șnãlã din membrii komisiunii, șnã pairã jãne dintre amiții mei, ka sã fiã introdusã intr'șnã felã de tribunã.

La șeante ore, veni sã mã iewa, mi, nã'a nã sosi nimine, mã rekomandã șnãlã șmierã kare se inkise intr'șnã felã de loje.

Eram maskatã de o koloanã mi nerdstã intr'șnã in-țnerikã komplektã.

Pãtãlã șpera kã așã vedea mi kã așã așzi dintr'șnã kapãtã nãlã intr'altã șvena șpãmãmãtoare kare era sã se întimule.

La ontã ore tokmaã toatã lãmea sosise.

D. de Morcerf intrã kãndã s'ãșzi iewa din șrme lovitãrã a orei a onta.

Șinea în mãnã kãte-va șrtie, mi se pãrea linisuitã.

Înkontra învãșlãlã seã, mersãlã seã era șimplã, portãlã seã îngrijitã mi așnã, mi, dãne obișeislã antișilorã militari, nãrta xaina inkeiatã dela brașã nãlã șș.

Înfãșmarea sa prodãse iewã mai bãnã efektã.

Komisiunea nã s'areta de lokã voitoare de reã, mi mai mãșlã din membrii ei veniã la kontele mi i deteã mãna.

Albertũ șimãi kã inima i se șfãșia la toate amãnștele așeștea, mi kã toate așeștea, în mizlokãlã dãreriã sale, se ștrekãra șnã șimțimentã de rekãnosșingã.

Ar fi vrãtã sã poatã imbrãșșia ne așești oameñi kari deteșeãrã tatãlã seã așã șemñã de știmã intr'o așã-felã de mare inkãrkãtãrã a onoarei sale.

În minșãlã așeșta, șnã șmierã intrã mi dete o skrișoare președintelã.

— Aã parola, domșle de Morcerf, zise președintele deskizãndã skrișoarea.

— Kontele începŭ analogia sa, Ńi, te înkredingezŭ, Albertŭ, Ńrmŭ Beauchamp, kŭ avŭ o elokŭingŭ garŭ Ńi o îndemŭnare estraordinarŭ.

Prodŭse nisce xŭrtie kari proba kŭ vizirŭlŭ dela Iarina ilŭ onorase, nŭnŭ la cea din Ńrmŭ orŭ a sa, kŭ toatŭ înkrederea, fiindŭ—kŭ ilŭ însŭrŭinase kŭ o negociare de viadŭ Ńi de moarte kŭ imperatorŭlŭ însŭ—Ńi.

Aretŭ inelŭlŭ, semnŭ de komandŭ, Ńi kŭ kare Ali-Paŭa sigila obiŭnŭitŭ skrisorile sale, Ńi ne kare aŭesta i ilŭ detese ka sŭ poatŭ la întoarŭcherea sa, or în ce orŭ a zilei, saŭ a nouŭii ar veni, sŭ între la dŭnsŭlŭ, Ńi kiarŭ în hare-mŭlŭ seŭ.

Din neferiŭire, zise elŭ, negociarea sa nŭ reŭwise Ńi, kŭndŭ se întorsese ka sŭ anere ne bine-fŭkŭtorŭlŭ seŭ, elŭ era mortŭ.

Dar, zise kontele, mŭrindŭ, Ali-Paŭa, pentrŭ marea înkredere ce o avea într'insŭlŭ, i înkredingase ne favorita sa Ńi ne Ńiŭa-sa.

Albertŭ tresŭri l'aŭeste kŭvinte, kŭŭi, kŭ kŭlŭ înainta Beauchamp în vorbŭ, toatŭ novestirea Haydeeŭ i venea earŭ în minte, Ńi Ńi rekŭzma cea ce snŭsese frŭmoasa Grécŭ desne mesagiŭlŭ aŭesta, de astŭ inelŭ Ńi de felŭlŭ kŭ kare a fostŭ vŭndŭtŭ Ńi kondŭsŭ în sklaviŭ.

— Ńi ce efektŭ avŭ diskŭrsŭlŭ kontelŭi? întrebŭ kŭ smŭŭinare Albertŭ.

— Mŭrtŭriseskŭ kŭ m'a miskatŭ, Ńi kŭ totŭ de o datŭ a miskatŭ Ńi ne toatŭ komisiŭnea, zise Beauchamp.

Între aŭestea prescdŭntele arŭnkŭ kŭ neŭngrijire okŭi asŭpra skrisoareŭi ce i s'adŭsese; dar, la cele d'ŭntŭiŭ linie, lŭareai a minte se destentŭ.

O ŭiti, o mai reviti, Ńi, aŭintŭndŭ—Ńi okŭi ne D. de Morcerf.

— Domnșle konte, zise elș, ne ai spusș kș vizirșlș Ianinei și inkredingase ne femeia lși și ne fia sa ?

— Da, domnșle, respnșse Morcerf; dar și intr' a-
ceasta, ka și în cele alte, nefericirea se șinea de kanslș
meș. La întoarcerea mea, Vasiliki și kș fia-sa se fșkșserș
nevșzște.

— Le kșnosceai ?

— Intinitatea mea kș паша și marea inkredere ne
kare o avea în fidelitatea mea mi ertaserș ș le vșzș neste
doșș-zeci de ori.

— Ai vre o idee despre ce aș devenitș ?

— Da, domnșle. Am așzitș zikindș kș dșrerea și
poate kiarș miseria le fșkșse ș kash. Nș eram avșlș, via-
șa mea era în mari perikșli, și kș marea mea șrgero de
reș, nș nșlși șș șerșetezș despre ele.

Presedintele și inkșntș șrșșșeana ne nevșzște.

— Domnilorș, zise elș, aș și așzitș și aș șmatș ne
D. kontele de Morcerf în esnlkșrile sale. Domnșle konte,
șoș adșce vre șnș martorș, kare șș întșreaskș șeia șe
ai zisș ?

— Vai! nș, domnșle, respnșse kontele; șoș șei șe
inkonșra ne vizirșlș și kari m'aș kșnoskșlș la kșrtea sa,
șoș aș șaritș șaș șantș resiniciș; nșmaș eș singșrș, ama mi
se pare celș nșșinș, nșmaș eș singșrș dintre komnatriouș
meș, am vieșșitș dșn'aveștș resbelș șrșimintștorș; am nșmaș
skrisorile lși Ali-Gebelin, și vi le am infșșșmatș; am nș-
maș inelșlș, ka șnș martorș alș voingșei sale, și eatș-lș;
am în șea dșne șrșș șroba șea maș konvingștoare șe v'așș
nștea da, adikt, dșn'șnș atakș anonimș, lipsa or kșrși șrș-
șrie inkontra kșvintșlși șnși omș onestș și kșrșșia a toatș
vișșa mea de militarș.

O șrșșșrș de aprobare s'așzi în toatș adșnarea.

În minţilelă ačestă, Albertū, daka n'ar fi sãpravenitã niči o întîmplare, kãssa tatãlăi dãmitale era sã fîz kãstigatã.

Nã mai remþnea altã čeva de kãtã a vota kãndã presedintele înčepã sã vorbeaskã :

— Domnilorã, zise elã, mi dãmneata, domnãle konte, krezã kã nã vã veđi sãpãra s'ãziđi ãnã martorã preã importantã, dãne kãm ãnkredingeazã elã, mi kare vine sã mãrturiseaskã nekãzmatã de nimine, aãã martorã, nã ne ãndoimã, dãne kãle ne a sãsãã kontele, este kãzmatã a proba denli-na inočiingã a konfratelãi nostrã. Eatã skrisoarea če o priimii ãn privinča asta; doriđi sã vi se čiteaskã, saã otãrđiđi sã o lãsãmã la o parte, mi sã nã ne onrimã l'ačestã inčidentã ?

D. de Morcerf ãnglbeni mi mãinele i se sgãrčirã ne xãrtiele če le đinea, fãkãndã-le sã resãne ãntre degitele sale.

Respãnsãlã komisãniã fã pentrã čitire.

Kãtã pentrã konte, era kãgetãtorã mi n'avea niči o pãgere de datã.

Presedintele čiti prin șrmare skrisoarea șrmãtoare :

„Domnãle presedinte,

„Potã adãre komisãniã čerčetãtoare, kare ã ãnsãrčinatã kã esaminarea pãrtãriã ãn Epirũ mi ãn Macedonia a domnãlã lokotenentã generalã kontele de Morcerf, ãnsemnãmintele čele mai positive.“

Presedintele fãkã o pãssã skãrãã.

Kontele de Morcerf ãnglbeni.

Presedintele ãntrebã ne așditori kã okii.

— Șrmcazã, strigarã din toate pãrđile.

Presedintele șrmã :

„Eram la fața lokălsî kândă mări Ali-Pașa; asistaî la cele din șrmă ale lăi minște.

„Șciș ce se făkă Vasiliki mi Haydea.

„Mă lasă în dispozițiunea komisiei, mi reklamă kiară onoarea de a fi askăltată.

„Voiș fi în tinda Camerei în minșlă kândă vi se va da biletslă acesta.“

— Și cine este astă martoră, saș mai bine astă inemikă? întrebă kontele k'șnă glasă în kare era lesne de vâzslă o țarbărare profăndă.

— Vomă afla, domnăle, respănse presedintele. Komisiunea este de păgere s'askăltămă ne acestă martoră?

— Da! da! ziseră de o dată toți.

Șmierăslă fă kizmată.

— Șmieră, întrebă presedintele, è cine-va kare asteantă în tindă?

— Da, domnăle presedinte.

— Cine este astă cine-va?

— O femeie însoțită de șnă servă.

Toți se șitară șnăslă la altă.

— Zi să între astă femeie, zise presedintele.

Dăne chină minște, șmierăslă veni eară.

Toți okii era așintăgi ne șme, mi kiară eș înș-mi, zise Beauchamp, mă împărtășeam de astentarea mi de smăchinarea celorș alți.

La spatele șmierăslă venea o femeie înfășărată într'șnă vâslă mare kare o akoperea neste totă.

Dăne formele ce se vedea șăb vâslăș acesta mi dăne profămăslă ce eșea dintr'înșlă, înțelegea cineva kă era o femeie jșnă mi elegantă, dar nămai atăta.

Presedintele răgă ne nekșnoskăta a mi depăta vâ-

Înălțimi atârnătoare vădeau că astăzi femeile se purtau grecesc; afară de aceasta, avea o frumusețe fără asemănare.

— Ah! zise Morcerf, ea era.

— Cum, ea?

— Da, Hayde.

— Cine îți a spus?

— Vai! am înțeles-o eu. Dar, urmează, Beauchamp te rog. Vezi că sunt liniștită și tare.

Și că toate acestea căzuseră neapropiat de desnodământ.

— D. de Morcerf, urmând Beauchamp, privea astăzi femeile cu o mirare amestecată de spaimă. Pentru el, era să easă viața sa moartea dintr'acea gură frumoasă; pentru toți ceilalți, era o aventură așa de stranie și așa de plină de curiozitate, încât mântuirea sa și neirea domnișii de Morcerf era numai ca unul element secundar într'această întâmplare.

Presedintele făcuse semn că mergea către jurații și să ia unul scaun, dar ea făcuse semn că Kanselul va rămâne în picioare.

Căzuse pentru contele, el se recăzuse pe fotoliul său, și era învederat că nu îl mai ținea picioarele.

— Doamne, zise presedintele, ai scris comisiei că i vei da însemnătate despre afacerea din Ianina, și ai zis că ai fost martor ocular al evenimentelor.

— Și asta este adevărat, răspunse nekunoscuta că unul glas plin de o tristare plină și întinșată de aceea sonoritate particulară glasurilor orientale.

— Că toate acestea, adăugă presedintele, dă-mi voie să îți spun că erai prea june n'atunci.

— Eram de patru ani; dar, fiindcă evenimentele avea pentru mine o mare însemnătate, nici unul amănunt n'a

emită din mintea mea, nici o partikularitate nă mi a skăpată din memoriă.

— Dar ce însemnătate avea pentru dămneata acele evenimente, și cine estă ka ayeastă katastrofă mare să și fi produsă o întințire așa de profundă?

— Era vorba de viața saș de moartea tatălăi meș, respunse jăna konilă, și mă nămeskă Haydea, fii lăi Ali-Tebelin, naša dela lanina, și a Vasiliki, nevastă-sa cea prea isbită.

Roșeața cea modestă și mândră totă de o dată kare rămeni față jănei konile, foklă kăxtătrei sale și maiestatea ayeștei deskoneri, produsertă în adănare și efektă nesnăș.

Kăxtă pentru konte, n'ar fi fostă mai șimită de kăxtă daka ar fi kăxtă trăsnetă și ar fi deskisă și abisă la nițioarele lăi.

— Doamnă, zise nresedintele dăne ce se înklină kă respektă, eartă-mi o simlă întrebare kare nă è o îndoială, și astă întrebare va fi cea din șrmă: poșă jăstifika desnre aștentițitatea celoră ce snă?

— Potă, domnălc, zise Haydea skouindă de șăb vătălă ei o perniț de mătase profămată, kă și eartă aktă și nascheri mele, redaktată de tată-meș și semnată de prinčinali și ofișeri; kă și eartă, dinnreș kă aktă și nascheri mele, aktă meș de boteză, konsimăndă tată-meș ka să și kreskă în religia nămei mele, aktă ne kare marele primată ală Macedonie și Epirulu și a revestită kă sigiliă și; eartă în cele din șrmă (și asta è mai importantă fără îndoială) aktă de vinzarea persoanei mele și a nămei mele kătre negăștoră și armeană El-Kobbir de ofișeră și frankă, kare în infama sa tokmeală kă Pócta, și onrise, ka partea sa de jăș, ne fii și ne femeia binefăktoră și și, ne kari le

vîndu pentru suma de o miie de pangii de bani, adic pentru patru-sate mii franci auroane.

O paloare vîrduie akoperi faga kontelsi de Morcerf, mi okii li se impluie de sange l'azireea acestor imnstrii spzimintuare kari fure priimite de adunare k u tchere tristu.

Haydea, totli linisuitu, dar mult mai amenintuare in linisuea ei de kam ar fi alta in minia sa, dete presedintelsi aktul de vînzare redaktat in limba arabu.

Fiindk se prevzuse k znele din xrtiele produse vorli fi redaktate in limba arabu, romaiku sa turku, interpretul Camereli fseese insuinyatli, mi f kizmatli.

Unli din nobiliu pairi, kare kunosuea limba arabu, kuchi o inuyluase in timnul kampaniei sblime din Egiptu, xru k okii uitirea ne kare traduktorsul o fuku in gura mare:

„Eli, El-Kobbir, neghutor de sklavi pentru xaremul Inylimii Sale, rekunosku k am priimitli, pentru sokoteala sblimul imperator, dela domnul frank kontele de Monte-Cristo, un smarand pregit dozu mii pangii de bani, in skimbul unei sune sklave krestine in etate de un-spre-zech ani, a nme Haydea, mi fi rekunosktu a renosatsul domni Ali-Tebelin, nana dela Ianina, mi a Vasiliki, favorita sa, kare mi fseese vîndutli, akam ueante ani, k marm-sa moartu la sosirea ei la Constantinopole, de un kolonel frank, in servitul vizirul Ali-Tebelin, a nme Fernandu Mondego.

„Ss-zisa vînzare mi fseese fukt pentru sokoteala Inylimii Sale, dela kare aveam mandatli, drentli suma de o miie pangii de bani.

„Fuktli la Constantinopole, k auctoritatea Inylimii Sale, anul 1247 al Hegirului. „Semnatli El-Kobbir.“

„Актѣхъ де фактъ, ка с'аибѣ тоатѣ тѣриа, kredinga mi așlentivitatea, va fi revestitѣ kș sigiliisłđ imperialđ, ne kare vinztorisłđ se îndaloreazѣ a ilđ pșne.“

Lingѣ semnștra negșđtorisłđ se vedea intr'adevșrđ sigiliisłđ șblimisłđ imperatorđ.

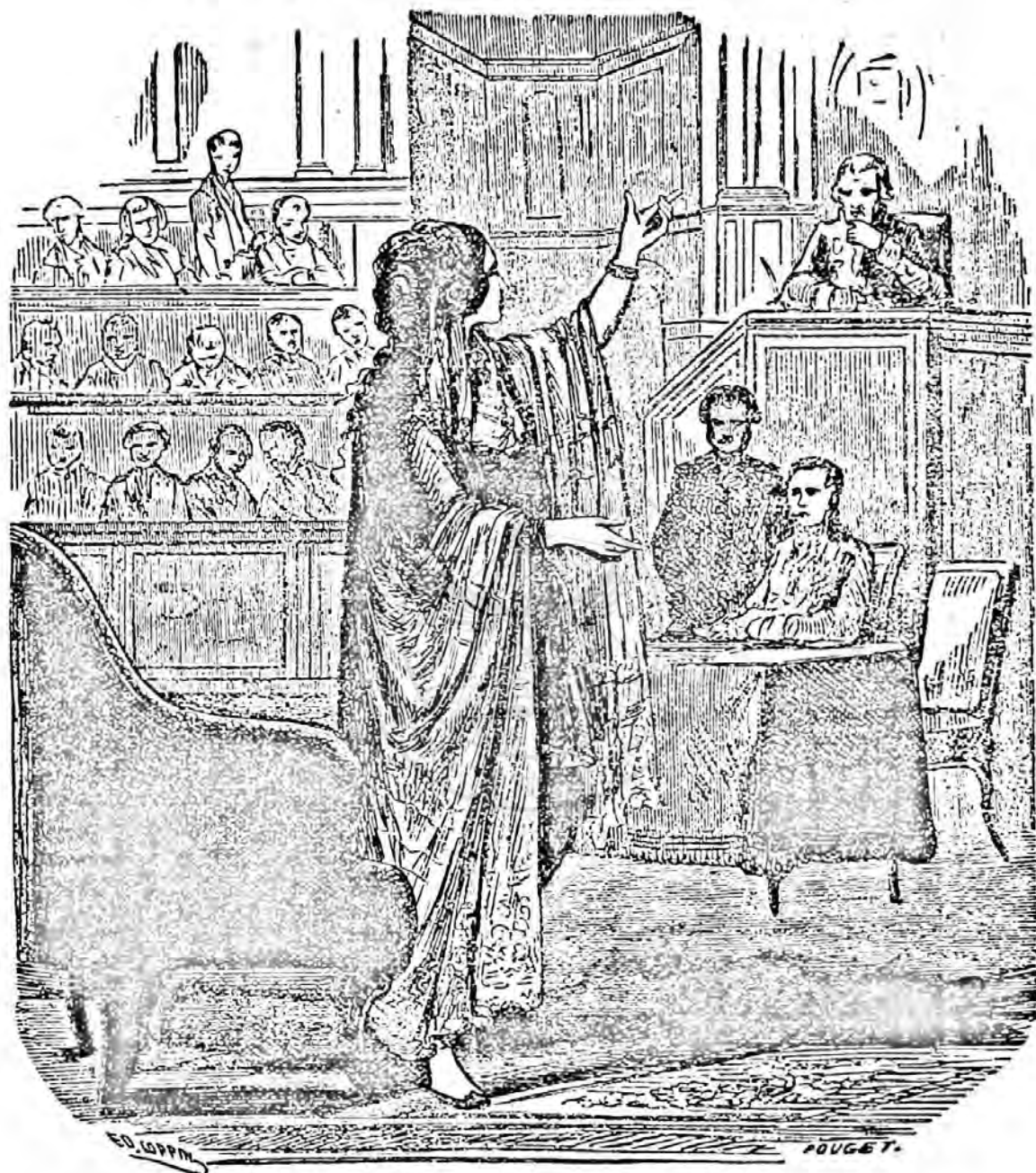
Dșn'acheastѣ țitire și dșn'acheastѣ vedere șrmș o țchere șpșimintștoare; kontele nș maș avea de kșłđ kșșțștra, și astș kșșțștrș, ađintatș ka fșrș voisł asșura Haydeeș, semșna de flakșrș și de șșnge.

— Doamnș, zise presedintele, nș poate întreba țineva ne kontele de Monte-Cristo, kare este la Parisș lingѣ dșmneata, dșne kșm krezđ?

— Domnșle, respșnse Haydea, kontele de Monte-Cristo, alđ doilea aiđ meș tatș, se așș in Normandia de treș zile.

— Dar atșnș, doamnș, zise presedintele, ține te a invșđatș șș faț acesłđ nasș, nentș kare adșnarea ți mlđșmesșe, și kare insș ę foarte natșralđ, dșne nasșerea și neferivirile dșmitale?

— Domnșle, respșnse Haydea, resnektșłđ meș și dșrerea mea m'aș invșđatș șș fakș acesłđ nasș. De și krestinș, Dșmnezeș șș mș erte! am kșgetatș totș d'asna șș resșnș ne streșvitsłđ meș pșrinte. Așa darș, kșndș am pșșș nițiorisłđ in Francia, kșndș am așlatș kș trșđtorisłđ lo-kșia in Parisș, șrekile mele și okiș mei aș statș mereș des-kisł. Trșeskș retrasș in kasa nobilșłđ meș protektorș, dar trșeskș așđ-felș nentș kș mł playe șmbra și țcherea, kșți kș modșłđ așesta nołđ trși in kșgetarea mea și in strșnge-reș minșilorș mele. Dar D. kontele de Monte-Cristo mș impresoarș de ingrijiri pșrintesș, și nimikș din țeia țe konștitșe viđđa lșmeaskș nș ę streinș nentș mine; doarș

E o qi frumösă pentru mine aquea in quare aflu ocasiunea sä resbunü pe tatä-meü.

ku nu priimeskă de kută sgomotslă depărtată. Astă-felă, çiteskă toate ziarele, mi se trimită toate albăstrile, priimeskă toate melodiile, și çrmândă ku okii viața celorlă alți am aflată ce s'a întimnată azi dimineața în Camera pairilor și ceea ce era să se petreacă astă seară... Atunci am scrisă.

— Astă-felă, întrebă presedintele, D. kontele de Monte-Cristo nu è întră nimikă amestecată în çrmaraa dă-mitale ?

— Niçi ku o șcie de lokă, domnule, și kiară mă temă să n'o desamprobeze kândă o va afla; ku toate aștea è o zi frămoasă pentru mine, çrmă juna koniță înțluzndă la çeră o kăștășgă plină de flakăre, așcia în kare află astă okasiune de a resăna pe tată-meș!

Kontele, în totă timpășlă aștea, nu zisese niçi o vorbă; konfracijă lă ilă privea, și fără îndoială plângea astă fortășne sfărmată de șăllarea profămată a unei femeii; nefe-riçirea sa se skriea puțină kăte puțină pe fața lă ku nișce trășare sinistre.

— Domnule de Morcerf, zise presedintele, rekșnosçi pe doamna de fiia lă Ali-Tebelin, pașă d'ela Ianina ?

— Nu, zise Morcerf fărândă o silință ka să se skoale, și asta è o çesășgă çzită de inemiciii mei.

Haydea, kare și çinea okii așntaçi la șue, par'ku ar fi astentată pe çineva, se întoarse repede, și, vărândă pe kontele în niçioare, skoase șnă strigătă șnăimintătoră.

— Nu mă rekșnosçi! zise ea! eî bine! eș, din ferici-re te rekșnoskă! Tă estî Fernandă Mondego, ofiçerășlă frankă kare învăçai trănele nobilășlă meș părinte. Tă ai predată kastelele Ianinei! Tă estî kare, trimisă fiindă la Constantinopole ka să traktezi d'a drentășlă ku imneratorășlă pentru viața saș moartea binefărçitorășlă teș, ai adăș șnă firmană

pentru toți ca a lui Dumnezeu; ea nu va lăsa pe inamicii dămitale să te sfărâme fără a îți da mizloache de a îi combate. Vrei să facem o cherchetare nouă? Vrei să ordonăm kăltoria a doi membri ai Camerei la Ianina? Vorbesche.

Morcerf nu răspunde nimic.

Atunci toți membrii comisiei se uitau unul la altul k'ună felă de spaimă.

Toți cunoștea caracterul energic și iste al kontelui.

Trebăia o slăbiciune spăimântătoare spre a nimici apărarea acestor om.

Trebăia în cele din urmă să găsească cineva k'ă dăni achență țchere, care semăna kă somnă, va urma o destențare care va semăna kă trăsnet.

— Ei bine! îl întrebă presedintele, ce otrăvesci?

— Nimic! zise k'ună glasă sardă kontele skălnăd-se.

— Fiia lui Ali-Tebelin, zise presedintele, a declarat dară adevărat? Ea ă dară kă adevărată martoră celă spăimântătoare kăria se intimă adese să nu kătează kălpabilă a răspunde: — Nu. Ai făcută dară kă adevărată toate lăcrămile de kari estă akăsată?

Kontele arănkă înprejuri o kăstăntă desperată care ar fi atinsă pe tigrii, dar care nu ptea desarma nică jădekători.

Pe urmă și redică okii kătre boltă, dar îi întoarse îndată, par'kă s'ar fi temă kă astă boltă, deskizînd-se, să nu făcă a strelăci ună ală doilea tribună kare se nămesche țeră, și ună ală doilea jădekătoră kare se nămesche Dumnezeu.

Atunci smălse k'o mîskare repede nastrii dela xaina țea înkisă kare îl săgrăma și emi din sală ka ună nebună.

Ună mină năslă seă resăntă tristă săb bolta sănt-

toare, pe xrmъ xvîrea trъsreî kare îlъ dъcea îngalonъ sgrъdxi portika edificîxlxi florentinъ.

— Domnilorъ, zise presedintele, dъne ce se fъkъ tъchere, D. kontele de Morcerf è konvinsъ de trъdare шî nedemnitate?

— Da! respъnserъ k'xnъ glasъ xnanimъ touî membrii komisîunii de cheretare.

Haydea asistase nînъ la finele sedinței.

Ea azzi kъndъ se prononț sentința kontelxi fъrъ ka niîi xna din trъsrele obraz'xi ei sъ esnrime saș bъkъria or îndъrarea.

Atxnî, akonerindъ-шî earъ faga kъ vълxlъ, salstъ kъ maiestate ne konsiliariî, шî emi kъ avelъ pasъ kъ kare Virgil vedea ne zeele îmbлndъ.

CAPITULU LXXXVII.

Provocarea.

Atxnî, xrmъ Beauchamp, vrъi sъ profitъ de tъcherea шî de întxerikxlъ din salt ka sъ esъ fъr'a fi vълxlъ. Ūmie-rxlъ kare mъ întrodsese m'asenta la xme. Mъ kondъse prin koridoare nînъ la o portigъ kare da îng strada Vaugirard. Emiî kъ sxfletxlъ sfъrъmatъ шî rъnitъ totъ de o datъ, eartъ-mi astъ esnrisione, Albertû, sfъrъmatъ îng privința dъmitale, rъnitъ de noblecea astei jъne konile kare шî resbъna pe tatъ-seș. Da, ūi o jъrъ, Albertû, or de xnde ar veni astъ deskonerire, eș zikъ kъ poate veni dela vr'xnъ inemikъ, dar

acestă inemikă nă ă altă ceva de kătlă zăă agentă ală Provedinței.

Albertă mî ținea kanălă între mănele sale; mî redikă obrazălă, rouă de rășine mî skăldată în lakreme, mî anăkă pe Beauchamp de brață.

— Amice, i zise elă, viața mea s'a finită: mî re-măne nă să zikă ka dămneata kă Provedința mî a dată lo-vitza, dar să kastă kare ă omălă ce mă persekă kă neamiciă sa; pe zrmă, kăndă ilă voiă kănoasce, ilă voiă o-morî saă mă va omorî; așă dară, mă lasă pe amiciă dă-mitale, Beauchamp, ka să m'ajăuă, daka kăm--va desnețălă n'a stins'o din inima ta.

— Desnețălă, amikălă meă? Și în ce te atinge astă nefericire? Nă! mășămită lă Dămnezeă! nă mă trăimă în timălă pe kăndă o preșdekă nădreantă făcea pe sîi responsabili de fantele năringiloră. Rekiamă--mî toată viața, Albertă; ea datează de ieri, este adevărată, dar ničî o dată vre o asoră a znei zile frămoase n'a fostă mă kărată de kătlă orientălă dămitale. Nă, Albertă, krede-mă, estă jăne, estă inavășită; nărăsesce Francia, toate se zite lesne într'astă mare Babylonă în kare trăisă ă așă de klătită mî găștrile așă de skimbătoare; te vei întoarce dăne trei saă patră ană, te vei însăra kă vre o prințipesă rășă, mî nimine nă va mă kăgetă ce s'a întimnată ieri, mî kă a-tătlă mă mătlă la ceia ce s'a întimnată akăm șeai--șne-zече ană.

— Mășămeskă, skămpălă meă Beauchamp, mășămeskă nătră minănatălă skonă kare te face să vorbesă astă--felă, dar asta nă poate fi astă--felă: mî am șășă dorința mea, mî akăm, daka va trebă, voiă skimba kăvintălă de dorință în voință. Înțelegă kă, fiindă interesată într'această împăreșare, nă potă năvi lăkrălă dintr'acela--mî nănkă de

vedere ka dsmneata. Ceia ce mi se pare k̄z uī vine dintr'o sorginte cereask̄z, mie mi se pare k̄z vine dintr'o sorginte maī p̄uinīš k̄rat̄z. Provedinḡa mi se pare, uī o m̄r-krisesk̄š, foarte strein̄z în astea toate, și asta din ferigire, k̄z uī în lok̄š de nev̄z̄z̄t̄z și nepin̄z̄it̄z mesager̄z a resp̄l̄-tirilor̄š și pedenselor̄š cereșuī, voīš afla o sin̄uț pin̄z̄it̄z și v̄z̄z̄t̄z as̄n̄ra k̄ria mi voīš resb̄na, ox! da, uī o j̄r̄š, nentr̄z tot̄š ce s̄fer̄š de o l̄n̄z de zile. Ak̄m, uī o re-peīš, Beauchamp, uīș prea m̄lt̄š s̄z reint̄r̄z în viața ome-neask̄z și material̄z, și daka mi maī est̄i amik̄š k̄m zic̄i, aj̄t̄z-mī s̄z reas̄t̄ m̄na kare a dat̄š ast̄z lovit̄r̄z.

— At̄n̄uī, fīz, zise Beauchamp; și, daka vreī k̄z s̄l̄r̄șinḡz ka s̄z des̄uinz̄š ne p̄m̄int̄š, o voīš face; daka vreī k̄z s̄l̄r̄șinḡz ka s̄z te p̄ș̄ī în k̄st̄area șn̄ī inemik̄š, il̄š voīš k̄zia in̄p̄reșn̄z k̄z dsmneata. Și voīš da neste el̄š, k̄z uī onoarea mea è maī tot̄š așa de interesat̄z ka mi a dsmi-tale in̄tr̄z k̄st̄area l̄și.

— Eī bine! at̄n̄uī, Beauchamp, in̄pelegi, kiar̄š ak̄m in̄dat̄z, f̄r̄z in̄tr̄ziere, s̄z in̄čenem̄š cereșet̄rile noastre. Fīz-kare minst̄ de in̄tr̄ziere è o eternitate nentr̄z mine; den̄n-ștor̄șl̄š n̄z è in̄k̄z pedensit̄š, poate șpera dar̄z k̄z va sk̄na; și, pe onoarea mea, daka șper̄z așeasta, se in̄cheal̄z.

— Eī bine! ask̄l̄t̄z-m̄z, Morcerf.

— Ax! Beauchamp, v̄z̄š k̄z șuīi ceva; eat̄z, mī re-daī viața!

— N̄z zik̄š k̄z asta è o realitate, Albertū, dar̄ cel̄š p̄uinīš è o l̄șmin̄z în mizlok̄șl̄š nonșuī; șrm̄nd̄š d̄șn'acheast̄z l̄șmin̄z, poate k̄z ea ne va kond̄șce la șinta noastră.

— Șn̄șne, vezi bine k̄z arz̄š de n̄șn̄șce.

— Eī bine! s̄z uī șn̄șīș ceia ce n'am v̄r̄șl̄š a uī șn̄șne in̄torkind̄z-m̄z de la Ianina.

-- Vorbeșce.

— Eatz ce s'a întîmplată, Albertū; m'am dășă, dăne kəm șrma să fakă, la celă d'întîiș bankeră ală orașelăi ka să ieăă čeva sčîințe: la čea d'întîiș vorbă kare am zis'o despre așă lăkră, kiară pln'a nă mî ewi din gără nămele tatălăi dămitale:

— Ax! zise elă, prea bine, împelegă nentru ce ai venită.

— Kəm așa, mi nentru ce?

— Pentru-kă sântă abia činčî-spre-zече zile de kăndă am fostă întreată despre ačela-mî lăkră.

— De čine?

— De șnă bankeră dela Parisū, korespondintele meă.

— Kəm ilă kiamă?

— D. Danglars.

— Elă! strigă Albertū; într'adevără, elă este kare de măltă persekăte ne bičelă tată-meă kă șra sa geloasă; elă, omăă pretinsă ponslară, kare nă poate erta pe kontele de Morcerf de ce să fiă nairă de Francia. Mi, eatz, așă strikare de kăștoric fără kăvîntă, da, așa kată să fiă.

— Informează-te, Albertū (dar nă te aprinde mai 'nainte), informează-te, mi zikă, mi daka este adevărătă...

— Ox! da! daka lăkră!ă este adevărătă, strigă jănele, mî va plăti tolă ce am șferită.

— Deskide-mi oki, Morcerf, elă è omă mai măltă bătrăneă.

— Voiă kăta la bătrăneșile sale kəm a kăstată elă la onoarea familiei mele; dak'avea čeva kă tată-meă, de če nă lovea pe tată-meă? Ox! nă, elă s'a temăă a se afla în fața șnă omă!

— Albertū, nă te kondemnă, nă fakă altă čeva de kăă să te onreskă; Albertū șrmează împeleșeče.

— Ox! nă te teme; kătre ačestea, mă veă însuși,

Beauchamp: Iăkrșrile solemnale katъ sъ fîz traktate înaintea șnșî martorș. Înaintea finelșî astei zile, daka D. Danglars è kșlnabilșlș, D. Danglars va înceta din viațъ saș voiș mșri eș. Așzi akolo, Beauchamp, voiș sъ fakș o ceremoniș frșmoasъ onoarei mele.

— Eî bine! atșnșî, kșndș se fakș nisce asemeni o-tșrîrî, Albertũ, katъ sъ se nrîz în lăkrare kiarș în minșlșlș ačesta. Vreî sъ te dșvî la D. Danglars? sъ plekșmș.

Trimisergъ s'adșkъ o kabrioletъ nrșblikъ.

Intrșndș în kasa bankerslșî, vșzșrgъ faetonșlș șî fe-çiorșlș domnșlșî Andrea Cavalcanti la poartș.

— Draçe! vezî kșm merge de bine lăkrșlș! zise Albertũ k'șnș glasș întșnekosș. Daka D. Danglars nr va voi sъ se batъ kș mine, i voiș omori ne ginerele seș. Șnș Cavalcanti ka dînsșlș, katъ sъ se batъ.

Anșnșarș ne jșnele bankerslșî, kare așzindș nrșmele lșî Albertũ, șî sçîindș çe se întîmlase în așnș, nrșse sъ i înkizъ șșa.

Dar era prea tșrziș, elș șrmase dșne lakeș.

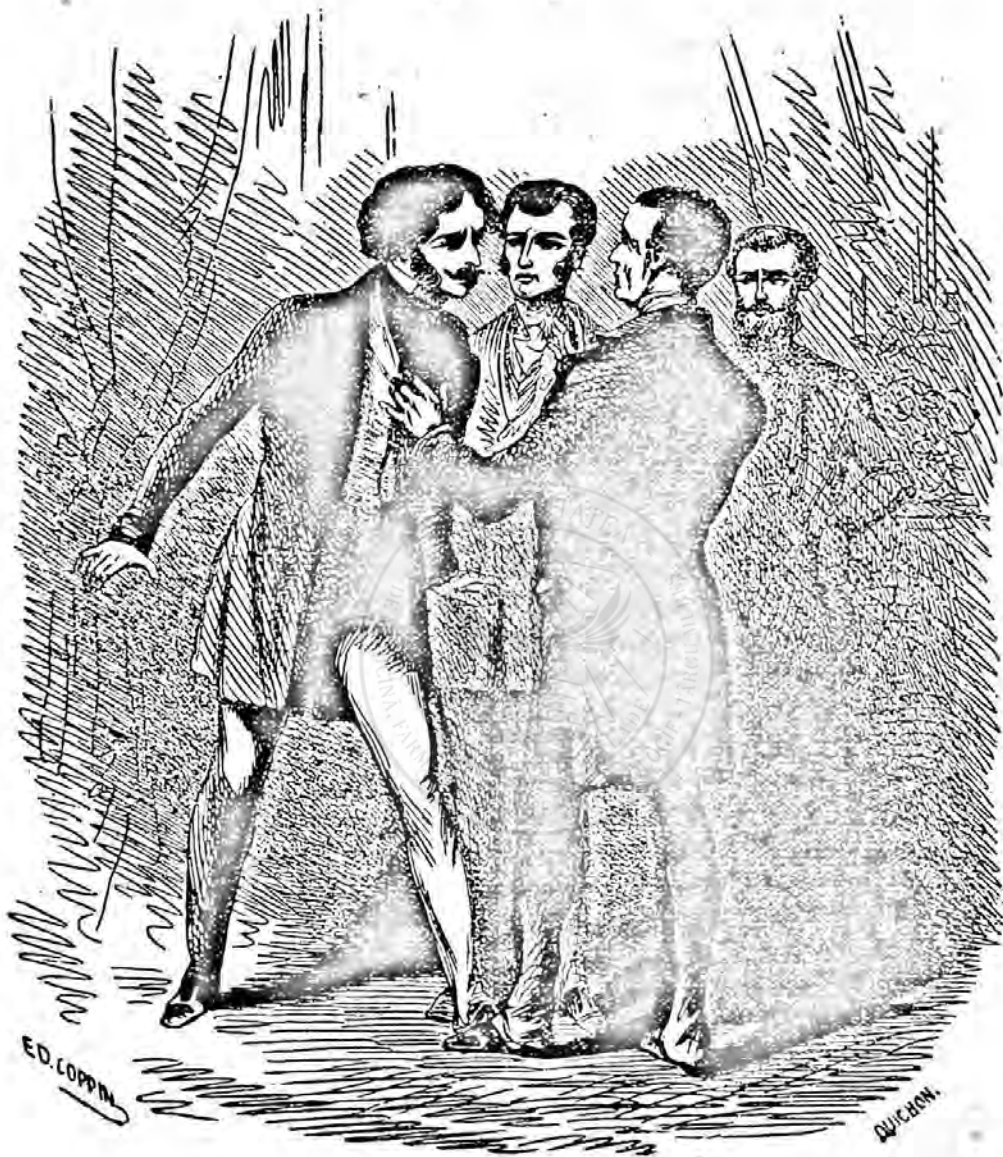
Așzi ordinslș dalș, împinse șșa șî intrș, șrmatș de Beauchamp, nînz în kabinetșlș bankerslșî.

— Dar, domnșle, strigș ačesta, nr mai è çine-va domnș în kasa sa a nrîimi ne çine i plaçe, saș ne çine nr i plaçe? Mi se pare kș șîçî kșviinșele prea mlșlș.

— Nr, domnșle, zise kș revealș Albertũ; șntș ș-nele împrejșrgșrî, șî estî intrșna dintr'ačestea, în kari se kșvine, afaș de nr va voi çine-va sъ treakș de lașș, çî înfșçîșezș ačestș refșgiș, sъ fîz a kasș pentrș șnele per-soane çelș nrșinș.

— Atșnșî, çe vreî kș mine, domnșle?

— Voiș, zise Morcerf, anșonîndș-se fșr'a se areta kș vedea ne Cavalcanti, kare sta kș șpatele la kșminș; voiș

— Da, ticălosule! strigă Morcerf, tu strici.

serviciuș societății. Așa dar, dacă ești țarbat, mi ți vine să mă măschi, te însușinezeș că te voiș omori fărî îndrăgare. Eată! eș strikă daka tatălă dămitale è dosonoratș?

— Da, tikłosșle! strigă Morcerf, ă strichi!

Danglars fărî ăș pasă înapoi.

— Strikă eș! zise elă; dar ești nebună! Nă kăm-va schi eș istoria greakă? Nă kăm-va am kăltorită în toate țerele ațelea? Nă kăm-va am învățat ne tatălă dămitale să vînză kastelele Ianinei? să trădea...

— Țchere! zise Albertu k'ăș glasă sardă. Nă, schi că n'ăi fărî dămneata d'a drentălă astă sgomotă mi astă nefericire, dar ăi provokat'o kă înokrisiș.

— Eș!

— Da, dămneata! De ănde vine deskoperirea?

— Dar mi se pare că ziarălă ți a sșs'o, dela Ianina, ășî akolo!

— Cine a skrisă la Ianina?

— La Ianina?

— Da. Cine a skrisă ka să țeară sșinșe despre tată-meș?

— Mi se pare că toată lămea poate skrie la Ianina.

— Kă toate ațelea nămai o singără persoană a skrisă.

— Șna singără?

— Da! mi astă persoană ești dămneata!

— Am skrisă fărî îndoială; mi se pare că, daka è vorba să mi mărite țineva ne șia-sa k'ăș jșne, poate să jea vre o sșinșe despre familia ațelei jșne; asta nă è nămai ăș drentă, ăi mi o datorit.

— ăi skrisă, domșle, zise Albertu, sșindă foarte bine resșnsălă țe ți va veni.

-- Eș? Ax! ți jșră, strigă Danglars k'o înkredere

mi k'o seksritate kari i provenea n8 at8ta din temerea sa poate k8l8 din interes8l8 8e il8 resim8ea in inima sa pentru nefericit8l8 j8ne; 8i j8r8 k8 ni8i o dat8 n' au8 fi k8getat8 s8 skri8 la Ianina. N8 k8m-va k8nos8eam e8 katastrofa l8i Ali-Pa8a?

— At8n8i te a indemn8t8 8ineva ka s8 skri8?

— F8r88 indoial8.

— Te a indemn8t8?

— Da.

— 8ine?... s88ne...

— A8zi akolo! nimik88 ma8 simn8s; vorbeam despre trek8t8l8 tat8l8i d8mitale; s88neam k8 n8 se 8ie in k8 de 8nde mi a f8k8l8 averea. Persoana m'a int8reat8 8nde a f8k8l8 tat8l8 d8mitale ast8 avere. Am resp8ns8: In Grecia. At8n8i mi a zis8: I8i bine! skrie la Ianina.

— Mi 8ine 8i a dat8 ast8 inv88t8r8?

— A8zi akolo! kontele de Monte-Cristo, amik8l8 d8mitale.

— Kontele de Monte-Cristo 8i a zis8 s8 skri8 la Ianina?

— Da, mi am skris8. Vrei s8 vezi korespondin8a mea? 8i o voi8 areta.

Albert8 mi k8 Beauchamp se 8itar8 8n8l8 la alt8l8.

— Domn8le, zise at8n8i Beauchamp kare n8 vorbise in k8, mi se pare k8 ak88i ne kontele, kare linses8e dela Paris8, mi kare n8 se poate j8stifika in min8t8l8 a8ta?

— N'ak888 ne numine, domn8le, zise Danglars, s88i8, mi voi8 s88ne mi de f88r k8 D. kontele de Monte-Cristo 8eia 8e am s8888 mi de f88r k8 d8mneavoastr8.

— Mi kontele 8ie 8e resp8ns88 ai priimit8?

— I il8 am aretat8.

— Şchia kȳ nşmele de botezş alş tatȳlş meş era Fernandū, şi kȳ nşmele seş de familiȳ era Mondego?

— Da, i o şnşcsem de mşltş; afarȳ de asta, n'am fȳkşţ alţ cheva de kȳlş totş ce ar fi fȳkşţ or kare alţ în lokşlş meş, şi poate şi mai nşşinş inkȳ. Kȳndş, a dosa zi dşn'aveştş resnşnşş, indemnătş de D. de Monte-Cristo, tatȳlş dşmitale a venitş sȳ mş chearȳ ne şia mea ofiĳialş, dş ne kşm se face aveasta kȳndş vrea şine-va s'o rşpȳ o datȳ, am refşsatş kşratş, asta este adevȳrşlş; dar fȳrȳ esuli-kare, fȳrȳ şgomotş. Într'adevȳrş, la ce eram sȳ mai fakş şgomotş? Ce am eş kş onoarea saş kş desonoarea domnş-lşl de Morcerf? Asta nş mş fȳcea renta niĳi sȳ se şrce niĳi sȳ skazȳ.

Albertū şimşĳi romeaĳa kȳ i se şrka în frşnte; nş mai era niĳi o indoialȳ, Dang'ars se anşra kş înjosirea, dar kş şigşranĳa şnşl omş kare şnşne, daka nş totş adevȳrşlş, velş nşşinş o parte din adevȳrş, nş de konsşinşĳ este adevȳratş, dar de temere.

Kȳtre avestea ce kȳta Morcerf?

Nş sȳ vazȳ kare era mai mşltş kşlnabilş dintre Danglars saş Monte-Cristo, ĳi şnş omş kare sȳ resnşnzȳ nentȳ ofensa chea şşioarȳ saş gravȳ, şnş omş kare sȳ se batȳ, şi era învederatş kȳ Danglars nş era sȳ se batȳ.

Şi ne şrmȳ fiȳ-kare din lşkrşrile şitate saş trekşte kş vederea se fȳcea vȳzşte în okiĳ seĳ saş se înfşşişa în mintea sa.

Monte-Cristo şchia totş, elş învȳcase ne Danglars sȳ skriȳ la Ianina.

Aştş resnşnşş, dşne che şş kşnoskşţ, şriimise sȳ mşl-şşmeaskȳ doringa che o aretase Albertū de a fi nresintatş Haydşei; îndatȳ che se aştş înaintea ei, elş adşsese vorba de şpre moarşea lşl Ali, fȳr'a onşi ne Haydea de a vorbi, (dar

dzndă fîră îndoială jînei konile, prin kîte-va vorbe româ-
ce ce i le spusesse, instrăkuişî ka sî nă dea lăi Morcerf
sî încelcagă kă era vorba de tată-seş); kître acestea nă
răgase ne Morcerf sî nă pronunţe nămele tatălăi seş înain-
tea Haydeeî?

În cele din urmă, lăse ne Albertū în Normandia în
minuţă kăndă şcia kă era sî se fakă sgomotăşă celă mare.

Nă mai era de îndoită, totăş acesta era ună kalkăşă,
şî, fîră ničí o îndoială, Monte-Cristo era înelesă kă ine-
miciî tatălăi seş.

Albertū lăi ne Beauchamp într'ună kolăşă şî i ko-
mănikă toate ideile acestea.

— Aî drentate, zise acesta; D. Danglars nă este,
în toate kîte s'aş întimnată, altă ceva de kăţă partea bră-
tală şî materială: esulikarea kată s'oceri dela D. de Mon-
te-Cristo.

Albertū se întoarse.

— Domnăle, zise lăi Danglars, înelegi kă nă voiş
sî mă desparăşă înkă de totă de dămneata, mi remăne sî
şciă daka inkălătrile dămitale sântă drente, şî pentră asta
am sî m'asigără dela D. kontele de Monte-Cristo.

Şî, salăţndă ne bankerăşă, emi kă Beauchamp fîr'a
se areta kă se okna ničí de kăm de Cavalcanti.

Danglars î rekondsse nînz la şue, şî renoi lăi Al-
bertū asigărarea kă ničí ună kăvîntă de sîz personală nă îlă
însăllegea în kontra domnălăi konte de Morcerf.

CAPITULU LXXXVIII.

INSULTA.

La noarta bankerslăi, Beauchamp onri ne Morcerf.

— Askăltă, i zise elă, adineaoră ăi am sursă, la D. Danglars, kă esplikarea se kădea s'ă cheri dela D. de Monte-Cristo?

— Da, ăi ne dăchemă la dănsălă.

— Șnă minstă, Morcerf; nă'a nă ne dăce la kantele, kăgetă.

— La ăe să kăgetă?

— La gravitatea nasălăi kare vreă să ilă fayă.

— Ț mai gravă de kăță dăcherea noastră la D. Danglars?

— Da; D. Danglars cra șnă omă ală baniloră, ăi sūi bine kă oamenii baniloră sūiă nrea mlăă ăe kanitală riskă ei ka să se bată awa de lesne. Țelă altă, din kontra, ó șnă gintilomă, ăelă năgină awa se arată; dar nă te temă să nă întilneșăi șnă bravo săb gintilomălă awesta?

— Nșmaă șnă lăkră este de kare mă temă, adikă să nă află șnă omă kare să nă se bată.

— Ox! sūi ne năce, zise Beauchamp, elă șe va bate. Mă ó teamă kiară de șnă lăkră, să nă se bată nrea bine; deskide-ăi okiă.

— Amăce, zise Morcerf k'șnă sărisă frămosă, asta ăeră ăi că; ăi toată ferăcherea ăe amă dori, ă d'a si omorită nentă lată-meă; asta ne va skăna ne toăi.

— Măma dămitale va mări atănyă!

— Biatz mamz! zise Albertū p̄ninds-șī m̄binele la okī, o sviș n̄rea bine, dar ȅ mai bine s̄z moarz de nsta de k̄t̄ș s̄z moarz de r̄mine.

— Estī darz ot̄rit̄ș, Albertū?

— Da.

— D̄x-te darz! Dar krezi k̄z il̄ș vom̄ș afla a kasz?

— Era s̄z se intoarkz k̄te-va ore d̄șne plekarea mea, ūi de siḡr̄ș va fi întors̄ș.

Se ȅrkarz în tr̄șșr̄ș ūi se d̄șserz la aleia C̄mpie-lor-Elysee, No. 30.

Beauchamp vrca s̄z se dea jos sinḡr̄ș, dar Albertū i fl̄k̄ș observarea k̄z ast̄ș l̄sk̄r̄ș, emind̄ș din reḡșele ordi-nare, i ar erta s̄z se den̄rteze de etiketa d̄șelșl̄ș.

J̄șnele ȅrma în im̄reȅrarea aȅastz ka n̄tr̄ș o kas-s̄z ama de s̄ntz, ink̄t̄ș Beauchamp n'avea alt̄ș ȅeva de fl̄-k̄t̄ș de k̄t̄ș a se s̄șșșne t̄t̄șlor̄ș voingelor̄ș sale.

Ask̄lt̄ș darz ne Morcerf ūi ȅrm̄ș d̄șne d̄șșl̄ș.

Albertū fl̄k̄ș n̄șmai o s̄r̄it̄șr̄ș dela loȅa portar̄șl̄ș n̄n̄ș la șkarz.

Akolo f̄ș n̄riimit̄ș de Baptistin.

Kontele se întorsese, dar era în baiz, ūi n̄ș n̄riimea ne nimine.

— Dar d̄șșr̄ș baiz? întreb̄ș Morcerf.

— Domn̄șl̄ș va n̄rinzi.

— ūi d̄șșne n̄rinz̄ș?

— Domn̄șl̄ș va dormi o orz.

— ūi ne ȅrm̄ș?

— Ne ȅrm̄ș s̄ș va d̄șșe la Operă.

— Estī siḡr̄ș? întreb̄ș Albertū.

— Foarte siḡr̄ș; domn̄șl̄ș a zis̄ș s̄z i se ḡȅcask̄ș kaii la ont̄ș ore.

— Prea bine! respunse Albertū; eatz totz ce vream sã sãiã.

Pe xpmz se întoarse kãtre Beauchamp:

— Dak'ai ceva de fãkãtã, Beauchamp, fã mãi kã-rîndã, dak'ai vr'o întîlnire astz seargz, amznlz-o pentrz mzine. Încelegi kã mz întemeiezã pe dãmneata ka sã mergemã la Operã. Daka veî pãtea, adx-mi mi pe Chãteau-Renaud.

Beauchamp profitã de voia aचेastz mi pãrgsi pe Albertū dãpe ce i promise kã va veni sã îlz iea la ontã fãr' xnzã patrãrã.

Kãndã s'a întorsã a kasz, Albertū însãiinuã pe Franz, pe Debray mi pe Morrel despre dorinãa ce avea ka sã îi vazã kiarã în seara aचेia la Operã.

Pe xpmz se dãse sã mi vazã pe mãmz-sa, kare, dela evenimentele din ajnzã, onrise ðua tãtãlorã mi medea inkisz în kasz.

O allã în patã, sfãuiãtz de dãrerea astei xmiliri pãblice.

Vederea lãi Albertū prodãse asãpra Mrcẽdei efek-tãlz ce se astenta.

Strînse mãna fiãlãi ei mi încenz sã plîngã.

Dar aste lakreme o xuisãrã.

Albertū stãz xnzã minã în niãioare mi tãkîndã lîngz obrazãlz mãmei sale.

Dãpe fãga sa cea palidã mi dãpe sngzucenelei înkãntate, se vedea kã otãrirea sa de resbãnare se îmbãlz-zea din ce în ce în inima sa.

— Mamz, respunse Albertū, kãnosãi vre xnzã inemikã alã domnãlãi de Morcãrf?

Mercẽdès tresãri:

Ea vãzãse kã jãnele nã zisese: — Alã tãtãlãi meã.

— Amikãlz meã, zise ea, oamenii kari sãntã în po-

Strinse mâna fiului său și începu să plângă.

sigișnea kontelăi aș mălăi inemișii ne kari nș îi kșnoskș. Kștre așteea, inemișii ne kari îi kșnoasșe șine-va nș sșntș; kșm sșii, șei mai nerikșlosi.

— Da, o sșii, de așeia nș inkrezș in nepșrtinirea dșmitale. Mamș, estı o femeiș ama de sșperioarș, inkștș nș ę nimikș kare sș ūi skane.

— Pentș șe mi sșii așeasta?

— Pentș-kș ai vșzștș, de esemnlș, kș in seara balșlși ne kare ilș amș datș, D. de Monte-Cristo nș voi sș ıea nimikș dęla noi.

Mercędės se skșli tremșrșndș ne nșș brașș kare ardea de șerbingealș.

— D. de Monte-Cristo! strigș ea, mi șe are a fa-șe kș șeia șe nș ıntrebı?

— O sșii, mamș, D. de Monte-Cristo ę nșș omș măș din Orientș, mi Orientaliș, ka s'aibș toatș libertatea de resșnare, nș mșninkș, mi nș bșa niș o datș in kasa inemiiilorș.

— D. de Monte-Cristo, inemikșlș nostrș, ai zisș, Albertș? resșnșe Mercędės nșlindș-se mai mșltș de kștș vșlșlș șe o akoperșa. Șine ūi a sșsș asta? Pentș șe? Estı nebșnș, Albertș. D. de Monte-Cristo a fostș totș d'așna nlinș ęe noliteșe nentș noi. D. de Monte-Cristo ūi a skșnatș vișa; singșrș nı ilș ai nresintatș. Ox! te rogș, fiilș meș! dak' ai vr'o asemene ideș, denșrtazș-o, mi, dak' am vre o rekomandare sș ūi fakș, saș mai bine dak' am vre o rșgșșișne a ūi adresa, este ka sș sıi bine kș dınsșlș.

— Mamș, resșnșe jșnele kș o kșștșlșrș ıntșnekoasș, ūi ai kșvintele nentș ka sș mi zıı sș nș portș bine kș omșlș așeasta.

— Eș! strigș Mercędės, romindș-se totș ama de

iste dăne kăm se nălise, mi nălindă-se îndată mi mai măltă de kăta întâia oară.

— Da, făr îndoială, mi astă kăvintă, nă è așă, a-dăsse Albertū, è kă ačestă omă nă năoate să ne fakă vre ună reă?

Mercédés se înfioră, mi așintă ne fiă-seă kă o pri-vire ăerățioare.

— Mi vorbesăi foarte straniă, zise ea lăi Albertū, mi mi pare kă ai nășe prejădekășii singulare. ăe ăi a făr kășă dară kontele? Săntă trei zile de kăndă erai kă dănsălă în Normandia; sântă trei zile de kăndă îlă năriveam mi îlă năriveai însă-ăi kă ne ăelă mai bșăș amikă.

Ună sșrisă batjokoritoră inkreăi bșzele lăi Albertū.

Mercédés văză astă sșrisă, mi, kă îndoitsălă ei instinktă de femeie mi de mămă, înăelese toăă; dar, înăeleantă mi tare, mi askănse țărăgarea mi înfiorările.

Albertū lășă vorba să kază; dăp'ună minășă kontesa o înăenă eară.

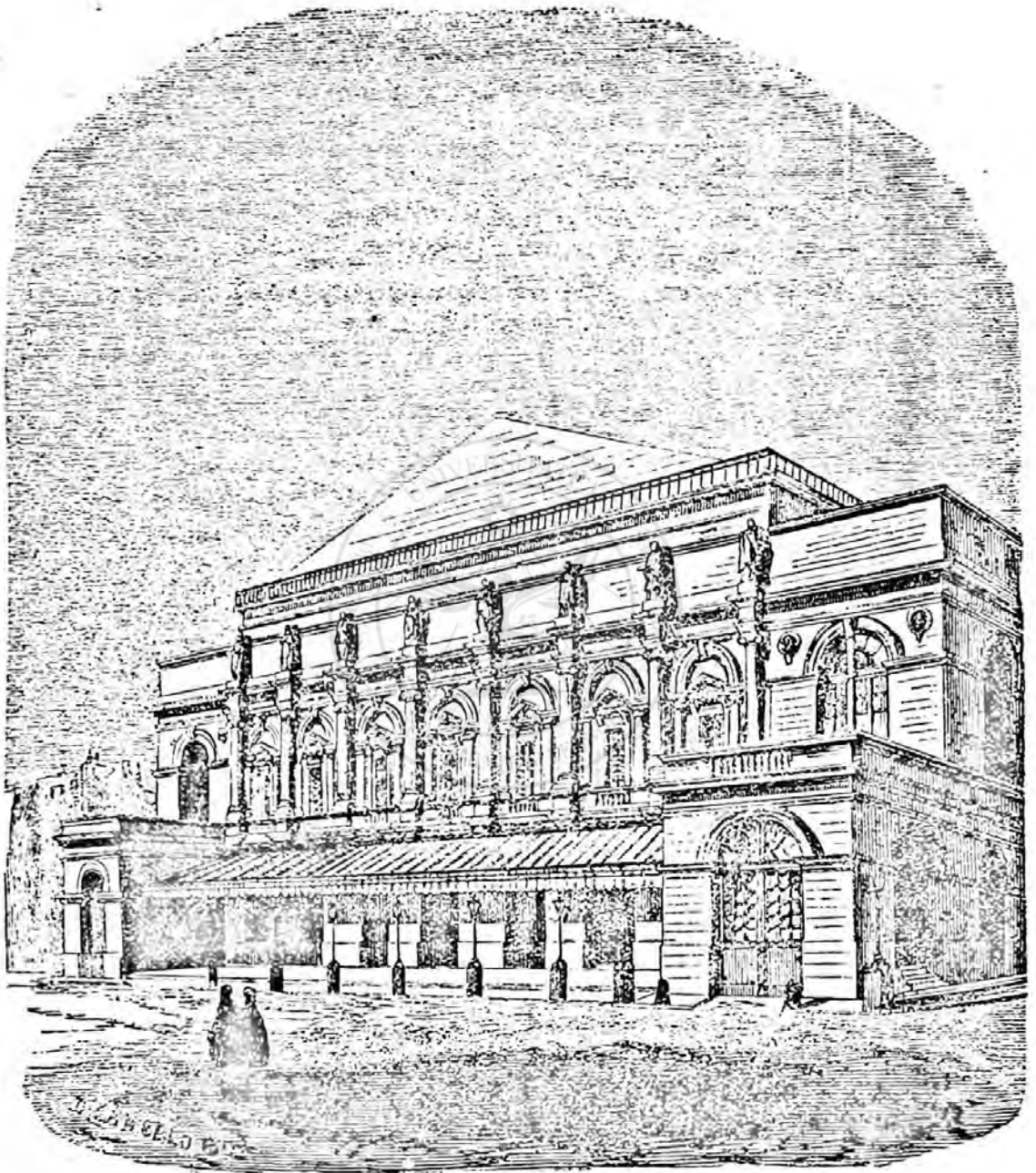
— Veneai să mă întrebă kăm mi era, zise ea, mi ăi voiă resănde kărată, amikălă meă, kă nă mă simăă bine. S'ar kăveni să te așezi aăi, Albertū, mi să mă însorășăi; am treăingă să nă fiă singără.

— Mămă, zise jănele, așă fi la ordinile dămitale, mi săii kă kăta fericiire, dăka nă m'ar nevoi ună ăe foarte importantă să te nărăseskă toată seara ačeastă.

— Ax! foarte bine, resănse Mercédés k'ună sș-săină; dă-te, Albertū, nă voiă să te fakă sklavă ală isbirii filiale.

Albertū se fără kă n'ăzi, sălăti ne mămă-să, a-năi emi.

Abia inkise jănele șma, mi Mercédés kămă ună ser-vitoră de inkredere mi i zise să se ăea dăne Albertū nă-

Opera.

țistindene or ne xnde s'ar dăce în seara aceea, mi s'ă i dea pe dat' kiar' sokoteal' desne tot' ce ar vedea.

Pe zgm' kizm' pe femeia sa din kas', mi, k' toat' sl'bvichnea ei, se imbr'k' sure a fi gata pentr' or ce în-timulare.

Sarcina ce o detese lakesl' n' era grea de n's' în l'krare.

Albert' se întoarse a kas' mi se imbr'k' k' n' fel' de îngrijire partik'lar'.

La ont' f'z' zeye min'te, Beauchamp veni.

Se întilnise k' Château-Renaud, kare i detese k' vint' k' se va afla la orkestr' înainte redik'r'ii kortinei.

Amîndoi se xrkar' în tr's'ra l' Albert' kare, ne a-vind' ni' n' k'vint' ka s' askanz' xnde se dăcea, zise în g'ra mare:

— La Operă.

În nepacea sa, venise mai 'nainte de redikarea kortinei.

Château-Renaud era în stat' se'.

Beauchamp îl însuygase desne tot', mi Albert' n' mai avea ni' o esnikare s' i dea.

P'rtarea ast' fii' kare k'eta s' resb'ne pe tat'-se' era ama de simn', ink't' Château-Renaud n' cerk' de lok' s' îl abat' din otr'irea sa, mi se m'lyami s' i renoiask' inkredingarea k' n'atea disn'ne de d'ns'.

Debray n' venise ink', dar Albert' s'ia k' rar' i linsea o renresintare de Operă.

Albert' se înv'rti nrin teatr' n' la redikarea kortinei.

Kredea ka s' întilneask' pe Montre-Cristo, or în k'rt'oare sa' ne skar'.

Klonotsl' îl kizm' la lok', mi veni s' meaz' la orkestr' între Château-Renaud mi Beauchamp.

Dar okii lui nu putea avea astăzi loje dintr-o koloană, kare, în toată aktivă intinși, remăsese înkise.

În cele din urmă, pe când Albert se afla la o masă pentru a sta oare, la închinămintă activă ală doilea, așa lojei se deschise, și Monte-Cristo, îmbrăcat în negru, intră și veni până în fața sa să se așeze în sală.

Morrel îl văzu, căzând ca okii pe sorți-sa și pe karmata-se.

Îi văzu într-o loje de ală doilea rangă, și le făcu semn.

Kontele, aruncând o privire în jur în sală, văzu și kanș năladă și năc oki skinteitori kari semnă kă i atrăgea kă nesăuș priverile.

Reknoșkă îndată pe Albert, dar esuresisnea că o văzu pe aelă brauș țrbzrată ilă invăuș să se faku kă nu ilă a văzăt.

Nu făcu prin krmare nici o miskare că i ar fi nătată deskoneri kăgetăt, și mezu, skouindă-și binokiată din tokă și priverindă în altă parte.

Dar, de și nu s'areta kontele kă vedea pe Albert, nu ilă vedea kă toate acestea din vedere, și, când kăzu kortina aktivă ală doilea, kăzătăra sa că sigură krmă pe juncle kare eșea din orkestră însouită de amicită lui amindoi.

Pe krmă, aelă-și kanș se mai aretă în karalele knci loji kare era în fața lojei sale.

Kontele simțea kă vijelia venea la dănsăt, și, cândă azzi întorkindă-se keia lojei sale, de și vorbea în mințătă aelă lui Morrel kă făga că mai voioasă, kontele știa unde se afla, și se pregătise pentru toate.

Șa se deschise.

De kătă atăcu Monte-Cristo se întoarșe și văzu pe Albert vîntăt și tremărând.

La suatele lui era Beauchamp și Château-Renaud.

— Eată! strigă elă kă acea politețe binevoitoare kare făcea totă d'asna să i se kănoaskă salăstarea între civilitățile cele banale ale lămii; eată kavalerulă meă ajănsă la pinte. Băntă scarb, domnșle Morcerf.

Și făga ačestăi omă kare nătea așa de bine să se stăpăneaskă, esprima kordialitatea ăea mai perfektă.

Morrel atănci și adse a minte de skrisoarea ăe o priimise dela viăe-kontele, și în kare, fără vr'o altă esnikare, ačesta ilă răga să se afle la Operă, și îngelese kă era să se întămne șnă ăe sntăimintăloră.

— Nă venimă ači kă să skimbămă politeți inokrite săă nretări false de amicită, zise jănele; venimă să pă ăe-remă o esnikare, domnșle konte.

Glassă ăelă tremărtoră ală jănelăi abia euea kă măltă greătate nrintre dăngăi sei ăei strănsi.

— O esnikare la Operă? zise kontele kă ăelă tonă linisăită și kă acea arănkărtă de okiă așa de nătrănzătoare, inkălă se rekănoasăe dăn'ăvestă îndoiă karakteră omălă kare ăe totă d'asna sigără de sine. Or kălă de năgină familiară sănt kă obiăeiele parisiāne, n'ăuși li kreărtă, domnșle, kă asta ăe lokălă în kare se ăeră esnikărtile.

— Kă toate ačestea, kăndă oamenii se askăndă, zise Albertă, kăndă nă poate intra ăineva la dănmă, săb kăvintă kă săntă în băiă, la masă săă în nată, atănci kărtă să se îngeleagă kă ei akolo șnde îi întălnesăe.

— Nă sănt anevoiă de întălnită, zise Monte-Cristo, kărti kiară ieri, domnșle, dăka mă adăkă bine a minte, erăi la mine.

— Ieri, domnșle, zise jănele, ală kărtăia kăntă se amegăe, eram la dămnăata nentă kă nă șciam ăine estă.

Și zikăndă aste vorbe, Albertă și înălgăse glassă

astă-felă încâtă persoanele ce se afla în lojile vecine ilă azziră, prekăm și aveau kari trecea prin kărtăoare.

Astă-felă persoanele din loji se întoarsă, și cele din kărtăoare se onriră la spatele lăi Beauchamp și lăi Château-Renaud la sgomotă ilă astei certe.

— De unde emă dară, domnăle? zise Monte-Cristo fără s'arate cea măi mikă miskare. Mi se pare kă nă pī sântă minjile întregi.

— E destă ilă să înțelegă perfidiele dămitale, domnăle, și s'ajngă a nătea să te fakă să înțelegi kă voiă să mī resbă, voiă fi totă d'ăna kă destă ilă minte, zise Albertă infriată.

— Domnăle, nă te înțelegă de lokă, resbăse Monte-Cristo și kiară de te amă înțelegă, totă vorbesăi prea tare. Aci te aili la mine, domnăle, și nămă eă singă ilă am drepă ilă să vorbesăi măi tare de kărtă ceă alăi. Emă, domnăle!

Și Monte-Cristo areă șua lăi Albertă k'ă ilă gestă minănată de komandare.

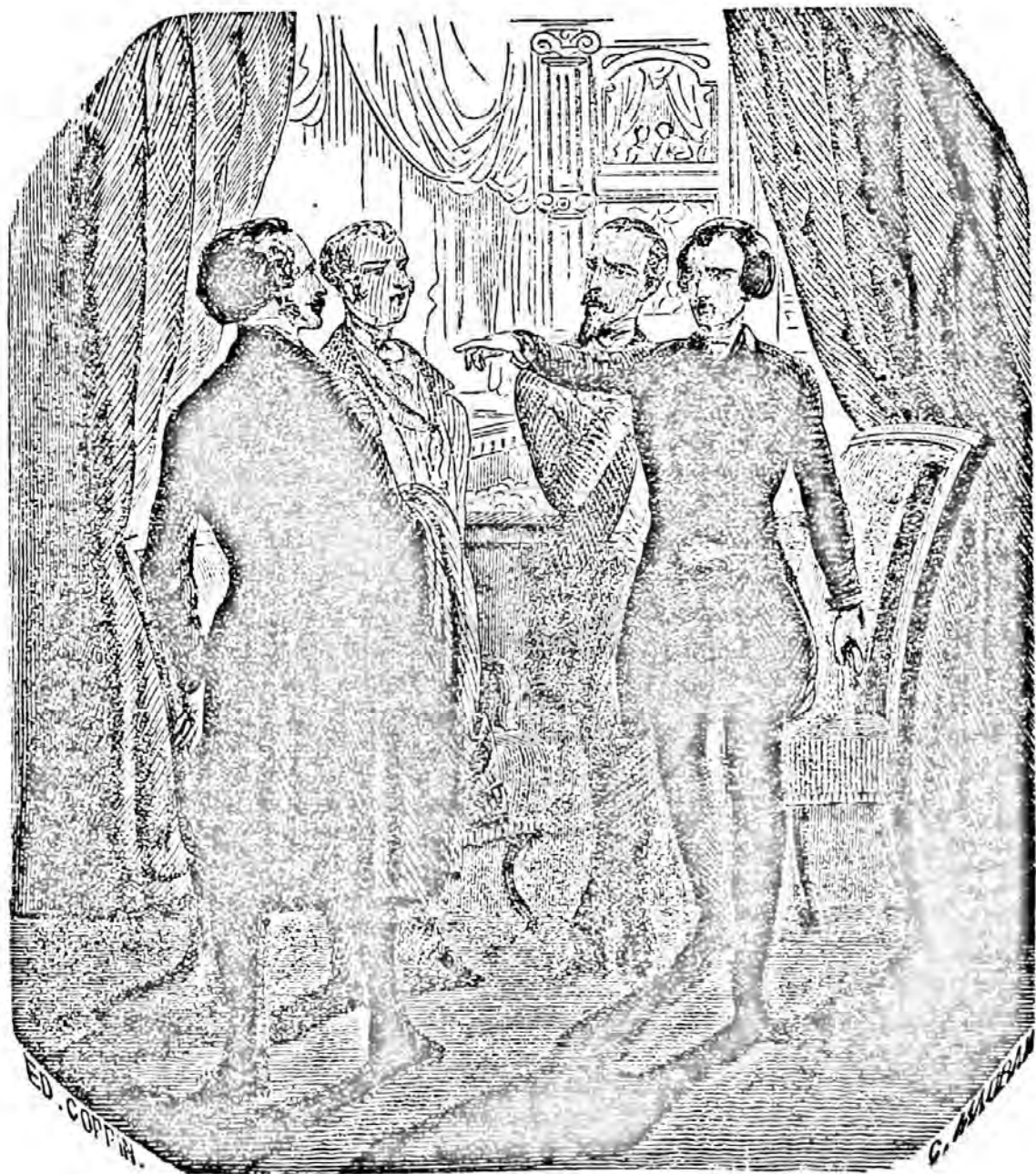
— Ax! te voiă face și eă să emă din kasă-pī! zise Albertă mototolindă în măineleă konvulsive mășșua sa, ne kare kontele nă o perdeă din vedere.

— Bine! bine! zise flegmatikă Monte-Cristo, mī kasăi ceartă, domnăle, înțelegă; dar am să pī dăă o învă-părtă, viche-konte, și adă-pī a minte de ea: — E șă o-bicheiă șrită să fakă cineva sgomotă învokăndă. Sgomotă ilă nă șeade bine la toată lămea, domnăle de Morcerf.

La nămele aștea, o mărșă de mirare treks ka șă ilă șoră urintre așditiăi astei șcene.

Din așșă, nămele de Morcerf era prin toate șărele.

Albertă, măi bine de kărtă toăi, și celă d'intiă din tre toăi, înțelegă așșășnea, și fără șă gestă ka s'arășne mășșua în obrază ilă kontelăi; dar Morrel ilă anăkă de brăă,

— A qui te afli la mine, ești, domnule.

pe kândă Beauchamp și Château-Renaud, temînd-se ca nu căm-va sčena sč treacă peste otarele șnei provocări, îlș uinea pe dînderătš.

Dar Monte-Cristo, făr'a se skıla, și anlekă skasnilă, și intinse nșmaș mēna și lăș dintre degitele inklestate ale jșnelș mēnșma șmedș și strivitș.

— Domșle! zise elă k'șuă tonă șurimintșloră, uđ uđ mēnșma ka și arșkată, și uđ o voiăș trimitē infșuratră inprejșrălă șnș glonșă. Akșm, eși d'aci, saă kizmă ne oamenii meș, și iđ nșiă sč te dea afară.

Beaă, retșuită, kă okiș șșngeraiș, Albertū fără doi nasī inderătš.

Morrel profită de așeasta ka sč inkiză șma.

Monte-Cristo și lăș eară binokilă și se nșse sč priveaskă par'kă nu s'ar fi intimulată nimikă.

Astă omă avea o inimă de bronză și șnă obrază de marmăr.

Morrel s'anlekă la șrekia sa.

— Țe i ai fărătă? zise elă.

— Eă? nimikă; șelă nșșină in persoană, zise Monte-Cristo.

— Kă toate așeasta astă șčenă ștraniă kată s'aibă o kășș?

— Intimlarea kontelăi de Morcerf esasneră ne nșfericitălă jșne.

— Esti și dșmneata amestekată intră șeva?

— Dela Haydea a aflată Camera trădarea tatălăi seă.

— Intr'adevără, zise Morrel, mi aă șnșă, dar nu voiem sč kreză, kă astă sklavă greacă ne kare am vleză' o kă dșmneata aci kiară intr'astă loje, era fia lăi Ali-Pașa; dar n'am vrătă sč kreză.

— Kx toate astea è adevratã.

— Ox! Dãmnezeiã meã! zise Morrel, atãnci in-
legã totã, mi astã svenã era prekãgetatã.

— Kãm aãa?

— Da, Albertũ mi a skrisã sã mã aflã astã searã
la Operã; asta era ka sã mã fakã martorã alã insultei ce
vrea sã ãi fakã.

— Aãa se vede, zise Monte-Cristo kx netãrbãrata
sa linisce.

— Dar ce vei face kx elã?

— Kx cine?

— Kx Albertũ.

— Kx Albertũ? respãnse Monte-Cristo kx auela-mi
tonã, ce voiã face kx elã, Masimilian? Mãine înainte de zece
ore dimineaãa, ilã voiã omori, aãa de sigãrã kãm te vãzã
mi mã vezã. Eatã ce voiã face kx elã.

Morrel lãã mãna lãi Monte-Cristo intr' ale sale, mi
se infiorã simãindã astã mãnz reche mi linisãitã.

— Ax! konte, zise elã, tatã-seã ilã izbesce aãa
de mãltã!

— Nã mi spãne mie astã-felã de lãkrãri! strigã
Monte-Cristo kx cea d'intiã miskare de minã ce se pãrã kã
o cerkã; ilã voiã face sã sãferel!

Morrel, inkremenitã, lãã sã kazã mãna lãi Monte-
Cristo.

— Konte! konte! zise elã.

— Skãmne Masimilian, intrerãnse kontele, askãltã ce
bine kãntã Duprez astã frasã.

O Matilda! idolsã sãfletsãi meã.

— Askãltã, am inãelesã celã d'intiã ne Duprez in Nea-
pole, mi am anlãdatã celã d'intiã. Bravo! bravo!

Morrel îndelegea că nu mai era nimic de zis, și astent.

Kortina, care se redikase la finele scenei lui Albertu rekuză mai îndată.

Băta căneva la șine.

— Intră, zise Monte-Cristo făr'a arela cea mai mikă miskare.

Beauchamp intră.

— Băta seargă, domnule Beauchamp, zise Monte-Cristo, par'că ar fi văzută ne ziaristăle pentru întâia oară în seara aceia; șezi dat.

Beauchamp salță și șeză.

— Domnule, zise elă lui Monte-Cristo, adineaoră însoeam, kăm ai văzută, ne D. de Morcerf.

— Ceia ce va să zikă, respanse Monte-Cristo rîzîndă, că veți fi prinziți înpreună? Sânt fericiți a vedea, domnule Beauchamp, că estă mai kămpută de kăță dînsăle.

— Domnule, zise Beauchamp, mă zneskă că Albertu a avăle greșeala d'a se înșria, și viș să ți ceră ertare din parte-mi. Akăm kăndă ți am ceră astă ertare, din partea mea, îndelegi, domnule konte? viș să ți șnișă că te krează prea galantă ka să refși de a mi da oare-kare esplikare în privința relașioniloră dămitale că oamenii din Iannina; ne șmă voiă adăgi doză vorbe despre astă jșnă Grécă.

Monte-Cristo fără șnă gestă din baze și din oki care komanda țcherea.

— Eată! adăse elă rîzîndă, eată-mi toate șperanșele perdute.

— Kăm așă? întrebă Beauchamp.

— Fără îndoială, te grebesci să mi faci șnă nșme de esventrikă: dăne pșrerea dămitale, șnt șnă Lara, șnă

Mamfred, ună lordă Ruthwen; pe zme, dăne ce trece mi-nstăi de a mă vedea escentrikă, și strivi tinăi, te cheri să mă faci ună omă banală. Vrei să fi komună, vulgară, mi cheri, k'ună kvintă, esplikări. Ia lasă! domnule Beauchamp, vrei să rizi.

— Kș toate ačeste, respunse Beauchamp kș mândriș, sântă imurejări în kari probitatea komandă...

— Domnule Beauchamp, întreprunse omăi celă straniș, čeia ce komandă domnăi de Monte-Cristo ă D. de Montre-Cristo. Așă dăre să nș mai vorbimă despre ačeastă, te rogă. Fakă čeia ce voiă, domnule Beauchamp, și, krede-mă, ă totă d'ășna nrea bine făkăi.

— Domnule, respunse jșnele, nș se nșteskă oameni onesi kș astă-felă de monedă; onoare i trebeskă garanție.

— Domnule, sânt o garanție viș, respunse Monte-Cristo, nepștoră, dar kș oki inflakăra i de fșlgere ameninștoare. Amindo i avemă în vine șnge pe kare dorimă să iă vșrșmă, eată garanția noastră mășală. Dș ačestă respunșă viče-kontelă, și zi-i kș mșino, înainte de zече ore, am să vșză kșloarea șngelă seă.

— Nș mi mai remșne dăre, zise Beauchamp, de kșiă a nșne la kale čele despre lșntă.

— Despre asta pșuină mi pasă, domnule, zise kontele de Monte-Cristo; nș era dăre trebșinș să vi i a mă șnpăra la teatră nentă așă de pșuină lșkră. În Francia, se bată kș șpada saă kș nistolăi; în kolonie, kș karabina; în Arabia, kș pșmalăi. Zi klientăi dșmitale kș, de mi șnt insăltăi, i lasă alegerea armeloră, ka să fi escentrikă nintă în kapăi, și kș voiă pșimi totă fșre diskșișne și fșre kontestare; totă, mă pșeni? totă, kiară lșntă la sorgi,

ceia ce è totă d'arna o neroziă. Dar eș sânt altă ceva: sânt sigră kă voiș kăstiga.

— Sigră kă veī kăstiga! zise Beauchamp zîndă-se la konte k'ăniș okiș sneriosă.

— Ei! făr îndoială, zise Monte-Cristo dîndă x-mioră din smeri. De n'ar fi aua nă m'auī bate kă D. de Morcerf. Îș voiș omori, trebăe, mi aua va fi. De kăiș trimate-mi astă seară vorbă ka să mi aregi arma mi ora; nă mi plăce să fakă ne čineva să m'astente.

— Kă nistolăiș, la ontă ore dimineaăa, la pădărea de Vincennes, zise Beauchamp, deskămpnită, nesăindă dak' avea a face k'ăniș omă lădărosă saș kă o ființ săpănatărală.

— Prea bine, domnăle, zise Monte-Cristo. Akăm dară fiindă totăiș regălată, lasă-mă s'ăză snektaklăiș, te rogă, mi zi amikăiș dămitale Albertă să nă mai viă astă seară: mi va face reș kanăiș kă bratalităgile sale kari săniș de celă mai xrită găstă. Să se dăkă a kasă mi să se kăișe Beauchamp emi nlină de mirare.

— Akăm, zise Monte-Cristo întorkîndă-se kătre Morrel, mă lasă ne dămneata, nă è aua?

— Făr îndoială, zise Morrel, mi poui dăsnăne de mine, konte; kă toate ačestea...

— Če?

— Ar fi trebăinț să kănoskă adevărata kasă...

— Adikă mă refăsi?

— Ba nă.

— Adevărata kasă, Morrel, zise kontele, kiară jă-nele ačesta imblă ka xniș orbă mi nă o kănoasče. Adevărata kasă, è kănoskătz nămai de mine mi de Dămnezeș; dar gi daș kăvintăiș meș de onoare, Morrel, kă Dămnezeș kare o kănoasče, va fi nentă noi.

— Asta è destăișă, konte, zise Morrel. Kare ți è alș doilea martorș?

— Nș kșnoskș ne nimino la Parisș kșrsia sș voieskș a i face astș onoare, de kștș ne dșmneata, Morrel, mi ne kșmnatsiș dșmitale Emanuel. Krezi kș Emanuel va voi sș mi fakt astș serviçiș?

— Ți respnzș de dinsșiș ka mi de mine, konte.

— Bine! è totș ce mi trebșe. Mșine, la șeante ore dimineaga, a kasș la mine, nș è așa?

— Vomș veni.

— Tșcere! se redikș kortina, s'askșltșmș. Am obiçișiș do a nș perde o notș dintr'astș operș; è o mșsikș așa de adorabilș a lși *Guillaume Tell*.

CAPITULU LXXXIX.

Noștea.

D. de Monte-Cristo astentș, dșn' obiçișiș seș, sș kșnte Duprez faimosșiș seș *Șrmași-mș*! mi nșmaș atșnși se skșiș mi plekș.

La poartș, Morrel ișș nșrșsi renoiđđi promiterca kș va veni la dinsșiș din nșșnș kș Emanuel a doșa-zi dimineaga la șeante ore nșnktș.

Pe șrmș se șrkș in trșșșra sa totș linișçitș mi sșrșzindș.

Dșpe çinși minște se așla a kasș.

De kștș ar fi trebșitș sș nș kșnoaskș çineva ne kon-

tele ka sʒ se învele despre aerul kʒ kare zise lăi Ali intrând:

— Ali, nistoalele mele legate kʒ ivori!

Ali adăse tokul de nistoale, și kontele înčen sʒ și ȳerȳeteze armele kʒ o îngrijire, prea naturală nentr'ână omă kare are sʒ și încreeză viața unei băkȳu de feră și de plumb.

Astea era nisȳe nistoale partikulare pe kari Monte-Cristo păsese sʒ i le fakă spre a trage kʒ ele la semnă în apartamentul seă. O kansasă era de ajunsă ka sʒ dea drămulă glonȳulă, și din kamera d'alȳare nimăulă nă pȳca treȳe prin minte kʒ kontele se okna kʒ trasulă nistolăulă.

Tokma lăa arma în mȳnă și kȳta ună semnă pe o plakă de feră kare i servea dreptă ȳintă kȳndă se deskise ȳua kabinetulă seă și intră Baptistin.

Dar, nîn' a nă deskide inkă ȳra, kontele vȳză, în ȳua kare remăsese deskisă, o femeie vȳlăite, în niȳoare, în pensumbra inkȳnerii vȳline, și kare ȳrmase pe Baptistin.

Ea vȳzăse pe kontele kʒ nistolăulă în mȳnă, vedea doȳă snade pe masă și se reȳzi.

Baptistin întreba pe domnăulă seă din oki.

Kontele fȳkă ună semnă, Baptistin ewi și inkise ȳua dăne dînsăulă.

— Cine ești, doamnă? zise kontele femeie vȳlăite.

Nekȳnoskȳta arȳnă o privitye în preȳrăulă ka sʒ vază daka era singȳră; pe ȳrmă inklinândă-se ka kȳm ar fi voită a îngenskia, și împreȳpȳndă-și mȳinele kʒ desnerare:

— Edmondă, zise, sʒ nă omorî pe fiă-meă!

Kontele fȳkă ună pasă înapoi, skoase ună mikă strigăulă și lășă sʒ i kază arma pe kare o ȳinea.

— ȳe năme ai prȳnȳată, doamnă de Morcerf? zise elă.

— Ală dămitale! strigă ea trăgîndu-și vîrlă, ală dămitale ne kare nămal singură noate nă ilă am zitată. Edmondă, nă ă doamna de Morcerf kare vine la dămneata, ă Mercédés.

— Mercédés a mărîtă, doamnă, zise Monte-Cristo, mi nă maî kănoskă ne nimine kă nămele ačesta.

— Mercédés trăsue, domnule, Mercédés mi adăue ă minte, kăuî nămaî ea te a rekănoskălă kăndă te a vărătă, mi kiară flr' a te vedea, dăne glaslă dămitale, Edmondă, dăne singurălă ačentă ală glaslă dămitale, mi de atănuî, te șrmează la fîr-kare nasă, te preveghiază, se teme de dămneata, mi ea n'ă avătă trebșingă a kăta măna de șnde pleka lovîtra kare lovea ne D. de Morcerf.

— Pe Fernandă, zise Monte-Cristo kă o batjokură amară; fiindă-kă vremă a ne adăue a minte de nămele noastre, să ni le adăchemă a minte toate.

Și Monte-Cristo pronșugase astă năme ală lăi Fernandă k'ă astă-felă de esnresisne de șră, în kătă Mercédés simă înfiorarea șnaimeî kărinzîndăi totă kornălă.

— Vezî bine, Edmondă, kă nă m'am învelată, strigă Mercédés, mi kă am drentate să uî zikă: Kăuă ne fiislă meă!

— Și čine uî a șnșă, doamnă, kă am čeva kă fiislă dămitale?

— Nimine, Dămnezălă meă! dar o mămă are o vedere indoită. Am ghicîă totă, ilă am șrmată astă seară la Operă, mi, askănsă într'ă loje, am vărătă totă.

— Atănuî, dak'ăi vărătă totă, doamnă, ai vărătă kă fiislă lăi Fernandă m'ă inslată în năblikă! zise Monte-Cristo kă o linisue șnăimîntătoare.

— Ox! îndșrare!

— Ai vărătă, șrmă kontele, kă era să mi arănuce

мънша în obrazъ, daka знълъ din amicii mei, D. Morrel, nъ i ar fi гинялъ брагълъ.

— Askaltъ-мъ. Fiislъ meъ insъ-ми te a ghicitъ; гї atribe nefericirile kari аъ trъsnitъ ne tatъ-seъ.

— Doamnъ, zise Monte-Cristo, le inkъrчї; astea nъ sъntъ nefericiri, è o pedeansъ. Nъ sъnt eъ kare loveskъ ne D. de Morcerf, é Provedingъ kare ilъ pedensesче.

— Ши nentъ че ieї lokълъ Provedingei? strigъ Mercèdès. Pentъ че гї adъчї a minte kъndъ ea zitъ? Че гї pasъ dъmitale, Edmondъ, de Ianina mi de vizirълъ ei? Че reъ гї a fъkstъ Fernandъ Mondego trъdъndъ ne Ali-Tebelin?

— Asta este, doamnъ, resmanse Monte-Cristo, o a-facere între kanitanълъ frankъ mi fia Vasilikiei. Asta nъ мъ прivesче ne mine, аї drentate, mi, dak' am jъratъ sъ mi resbъnъ, n'a fostъ inkontra kanitanълї frankъ niчї inkontra kontelsї de Morcerf; чї inkontra neskarълї Fernandъ, bъr-batъ алъ Catalanei Mercèdès.

— Ax! domnъle! strigъ kontesa, че resbъnare sнї-mintъtoare nentъ'o grewealъ ne kare m'a fъl-stъ fatalitatea s'o komitъ! kъчї kълuabila sъnt eъ, Edmondъ, mi daka аї sъ гї resbъni în kontra kси-ва, eъ sъnt ачеia kare n'am avъtъ nъtere în kontra linsei tale mi a izolъrii mele.

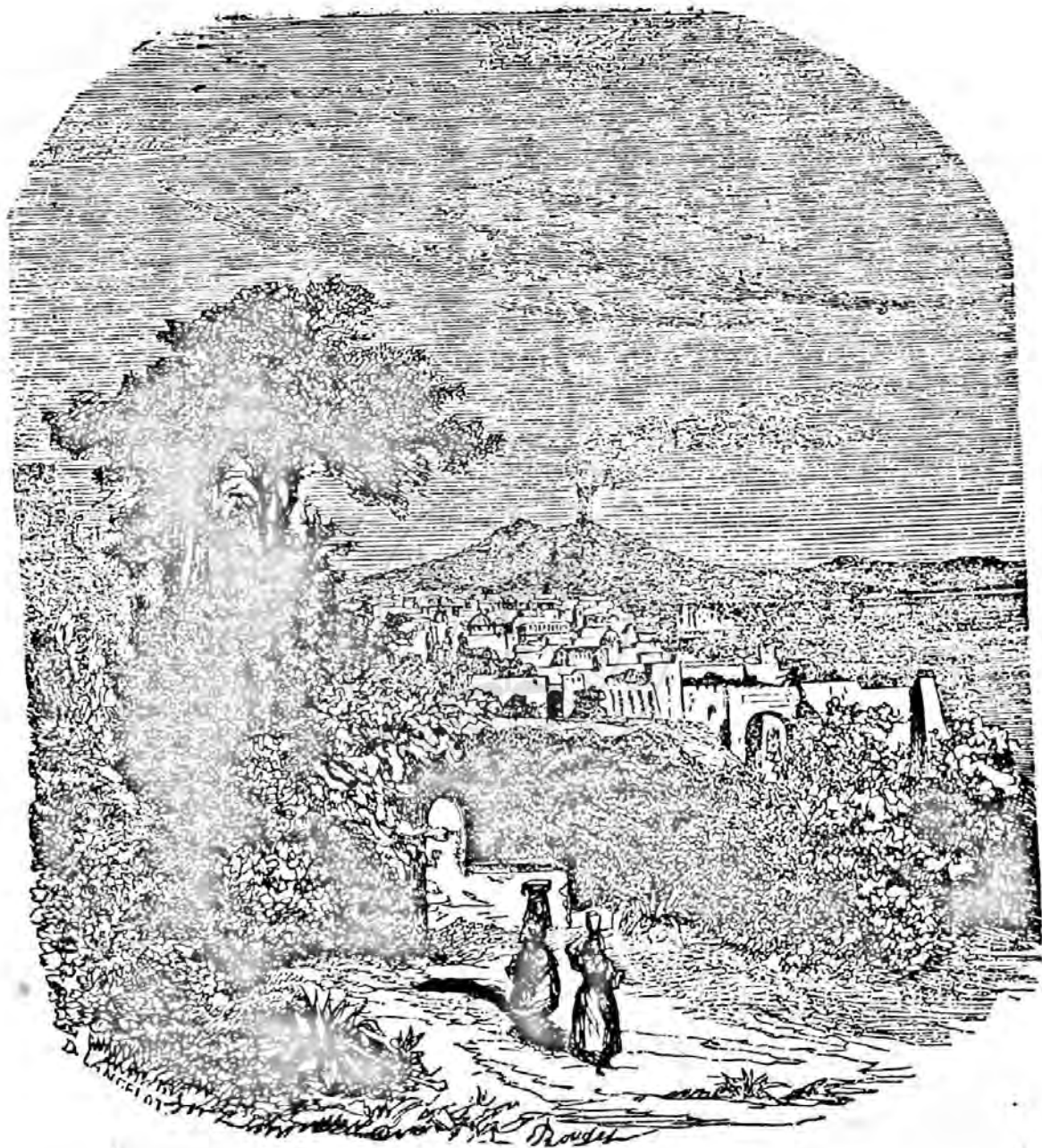
— Dar, strigъ Monte-Cristo, nentъ че linseam eъ? nentъ че eraї isolatъ?

— Pentъ-kъ te аъ arestatъ, Edmondъ, nentъ-kъ e-raї prisonierъ.

— Ши nentъ че eram arestatъ? nentъ че eram prisonierъ.

— Nъ sчїъ, zise Mercèdès.

— Da, nъ sчїї, doamnъ, аша krezъ чelъ пъгїнъ. Eї bine! Sъ гї sнїъ eъ nentъ че. Eram arestatъ, eram pri-

Neapole.

Murat.

ne s'ii, doamnă, è kălă timnă a ținăstă astă arestare. Cheia che ne s'ii, è kă am stată patră-spre-zecă anī zăă patrăre de legă departe de dămnăcata, într'o temniță din kastelălă d'If. Cheia che ne s'ii, é kă în fîl-kare zi într'aveslă patră-spre-zecă anī am renoită jărmîntălă de resbănare che flă făkăsem în zisa d'intăiă; mi, kă toate ačestea, ne s'iam kă lăasem ne Fernandă, ne densățtorălă meă, mi kă tată-meă era mortă, de foame!

— Drente Dămnezele! strigă Mercédés povăindă.

— Dar eată che am aflată emăndă din înkisoare, patră-spre-zecă anī dăne che intrasem, mi eată che mă face kă, pentru Mercédés kare trăesche mi pentru tată-meă kare a mărăț, să jără kă mi voiă resbăna înkontra lăi Fernandă, mi... mi mi resbănă.

— Mi estă sigără kă nefeřivătlă Fernandă a făkătlă ačesta?

— Pe săfletălă meă, doamnă, mi a făkătlă o kăm ăi o săiă; kătre ačestea, astă fantă ne è mai zăřivăosă de kătlă ačeia kare a făkătlă kă Francesă de adontare, trăkindă la Angli; kă Spaniol de naschere, lăntăndă-se înkontra Spaniolilor; kă stipendiară ală lăi Ali, trădăndă mi asasinăndă ne Ali. În fața znoră asemeni lăkrăři, che era skrisoarea ne kare ai ăitit'o? o mistifikare galantă ne kare kată s'o erte, o mărăřiseskă mi o înșelegă, femeia kare a lăată ne omătlă ačesta, dar ne kare n'o eartă amantălă che era s'o ioa. Eī bine! Francesă ne mi aă resbănată de trădătorălă; Spaniolă n'ăă împășkată ne trădătorălă; Ali, kăkată în mormăntălă seă, a lăsată nenedensătlă ne trădătorălă; dar eă trădată, asasinată, arănkătlă asemene într'ănlă mormăntă, am emătlă dintr'astă mormăntă din grația lăi Dămnezeă, mi sănt datoră lăi Dămnezeă kă mi resbănă; eă mă trimite pentru ačesta, mi eată-mă.

Biata femeieș mi lăsu kănsiș mi măinele sș i kazș; nișioarele i se indoirș, mi kăzș în genșkî.

— Eartș, Edmondș, zise ea, eartș pentrș mine, kare te izbeskș inkș!

Demnitatea soagei onri șvintșlș amantei mi mșmei.

Frșntea i se inklinș awa de mșltș inkștș era măș s'atingș tapetșlș.

Kontele se renezi mi o redikș de jos.

Atșnși șezș ne șnș fotoliș mi nștș, nrintre lakremele ei, sș priveaskș bșrbșteskșlș obrazș alș lși Monte-Cristo, asșnra kłrsia đșrerea mi șra intinșrigrș inkș șnș karakterș ameningștorș.

— Sș nș sd robeskș astș stirne blestemăț! mșrșmăș rș elș; sș neaskșitș ne Đșmnezeș, kare m'a fłksiș sș mș naskș pentrș nedeanș sa! Kș nenștingș, doamnș, kș nenștingș!..

— Edmondș, zise biata mșmș inșerkșndș toate mizloavele; Đșmnezeșlș meș! kșndș și zikș Edmondș, de ște nș mș zicș Mercédès?

— Mercédès! zise Monte-Cristo; Mercédès! cș bine! da, aș drentate, astș nșme mi è đșlșe inkș sș ilș pronșnșș, mi eatș intia oarș, đșn'șnș timnș awa de mșltș, kș resșnș awa de kșratș kșndș mi cșe din bșze. Ox! Mercédès! nșmele đșmitale, ilș am pronșnșatș kș sșșpșnele melankoliei, kș gemetele đșreriș, kș rłgirea desnerșriș; ilș am pronșnșatș, degeratș de frigș, ghemșitș ne paiele din temnișa mea; ilș am pronșnșatș, mistșitș de kșldșrș, tșvșlinđș-mș ne petrele inkisoarei mele. Mercédès, katș sș mi resbșnș, kșși patrș-snre-zșche anș am sșșferitș, patrș-snre-zșche anș am plșnsș, patrș-snre-zșche anș am blestemăț; akșm, și o snșiș, Mercédès, katș sș mș resbșnș!

Și kontele, tremșrșndș sș nș se sșșnș rșrșșișni-

loră ayclia ne kare o izbise așă de miltă, și kizma sève-
nirile în ajstorălă xrei sale.

— Resbănț-ți! Edmondū! strigă biata mșmț, dar
resbănț-ți înkontra celoră kălnabilă; resbănț-ți înkontra lăi,
resbănț-ți înkontra mea, dar nă ți resbăna înkontra fiș-
lăi meș!

— E skrisă în Karlea sântă, resnăse Monte-Cristo:
„Păkatele năringiloră voră kădea așșăra koniiloră nănz l'a
treia și a natra generașne.“ Fiindă-kă Dămnezeș sin-
gșră a diktată pronșiele sale vorbe profetăslă seș, de țe să
fiș măi bșnă de kălă Dămnezeș?

— Pentră-kă Dămnezeș are timnălă și eternitatea,
aste doză lăkrăși țe nă le aș oamenii.

Monte-Cristo skoase șnă sășșină kare semțna a ră-
gire, și se anăkă kă măinele de nără.

— Edmondū, șmă Mercédès kă brățele întinse kă-
tre konte, Edmondū, de kăndă te kănoskă, ți am adorată
nășcie, ți am resnektată memoria. Edmondū, amikălă meș,
nă mă nevoi să vestezeskă astă imagine nobilă și kărată
kare se resfrănge neinșetălă în oglinda inimeș mele. Ed-
mondū, dak'ai șci toate răgășșnile ne kari le am făkătă lăi
Dămnezeș pentră tine, ne kălă timnă te kredeam în viaș
și dăne țe te am kreztă mortă! Da, mortă, va! kredeam
kadavrălă teș ingronată în fșndălă vre șnăi țărnă întănekosă,
kredeam kornălă teș nrevălită în fșndălă vre șnăia dintr'a-
șele abise șnde grosariș lasă să kază prisionieră ței morșă,
și nășgeam! eș, țe năteam să fakă pentră dămneata, Ed-
mondū, de kălă să mă rogă saș să nășngă? Askălț-mă;
zeș ană de zile am visată în toate nonșile așela-și visă:
S'a zisă kă vrășesenă să fșgi, kă lășeșăi lokălă șnăi pri-
sonieră, kă te strekrășeșăi în șădarăslă șnăi mortă, și kă
atșnăi arănkăseră kadavrălă țeș viș de șșș în joșălă kas-

telxî d'Îf, mi k̄ striḡt̄x̄l̄x̄ ce îl̄ skosesemî s̄f̄r̄m̄nd̄x̄-te de st̄n̄cî deskonerise s̄bst̄it̄x̄irea aveasta mormînt̄torilor̄ teî kari p̄i se f̄k̄ser̄t̄ k̄t̄x̄. Eî bine! Edmond̄, p̄i j̄r̄x̄ pe kan̄l̄x̄ aveast̄i f̄iîș pentr̄x̄ kare te roḡx̄, Edmond̄, zece anî de zile am visat̄ în toate nop̄ile nis̄ce oameni kari f̄bea vînt̄x̄ x̄n̄x̄ l̄k̄r̄x̄ f̄r̄t̄ form̄x̄ mi nek̄nosk̄l̄x̄ din înp̄l̄p̄imea x̄neî st̄n̄ce; zece anî de zile am az̄zil̄ în toate nop̄ile striḡt̄x̄l̄x̄ kare m'a destentat̄ înfiorat̄x̄ mi inghiegat̄. Și eș asemene, Edmond̄, ox! k̄rede-m̄, or k̄t̄x̄ de kriminal̄x̄ am fost̄, ox! da, mi eș am s̄sferit̄x̄ dest̄l̄x̄!

— Aî sim̄p̄it̄x̄ pe tat̄x̄l̄x̄ d̄x̄mitale m̄x̄rind̄x̄ în lins̄-p̄i? striḡt̄ Monte-Cristo înfiḡnd̄x̄-mî m̄x̄inele în p̄r̄x̄; aî v̄z̄x̄t̄x̄ pe femeia ce o izb̄iaî înl̄nz̄nd̄x̄ m̄x̄na rival̄x̄l̄x̄ d̄x̄mitale, pe k̄x̄nd̄x̄ p̄i daî s̄s̄flet̄x̄l̄x̄ gem̄nd̄x̄ în f̄nd̄x̄l̄x̄ abiss̄l̄x̄i?

— N̄x, înt̄r̄x̄nse Mercédès; dar am v̄z̄x̄t̄x̄ pe a-vela ce îl̄ izbeam gata a se face omor̄itor̄x̄l̄x̄ f̄iis̄l̄x̄ meș!

Mercédès s̄n̄se aste k̄x̄vinte k'o d̄x̄rere ama de tare, k'x̄n̄x̄ ton̄x̄ ama de desperat̄x̄, înk̄t̄x̄ l'aveste k̄x̄vinte mi l'avest̄x̄ ton̄x̄ x̄n̄x̄ pl̄n̄set̄x̄ s̄f̄m̄iî pent̄x̄l̄x̄ kontel̄x̄i.

Lex̄l̄x̄ era înd̄x̄nlekat̄x̄; resb̄x̄n̄tor̄x̄l̄x̄ era învins̄x̄.

— Ce ver̄i? zise el̄x̄, s̄t̄ tr̄x̄iask̄ f̄iis̄l̄x̄ d̄x̄mitale? eî bine! va tr̄x̄i.

Mercédès skoase x̄n̄x̄ striḡt̄x̄l̄x̄ kare sm̄l̄se doz̄x̄ lakreme din pleonele l̄x̄i Monte-Cristo; dar aste doz̄x̄ lakreme perir̄x̄ maî îndat̄x̄, k̄x̄cî f̄r̄t̄ îndoial̄x̄. D̄x̄m̄nezeș trimisese x̄n̄x̄ angel̄x̄ ka s̄t̄ le k̄sleaḡt̄, k̄x̄ m̄xl̄t̄x̄ maî preçioase în okiî Domn̄x̄l̄x̄i de k̄t̄x̄ ceî maî m̄x̄ndri m̄x̄rḡx̄ritari aî Guzarateî mi aî Ophiruluî.

— Ox! striḡt̄ ea an̄k̄x̄nd̄x̄ m̄x̄na kontel̄x̄i mi ad̄x̄k̄nd'o la bz̄zele eî, ox! m̄x̄l̄x̄mesk̄x̄, m̄x̄l̄x̄mesk̄x̄, Edmond̄! cat̄x̄-te tot̄x̄ ama prek̄sm te am visat̄ tot̄x̄ d'asna, tot̄x̄ ama prek̄sm te am izbit̄ tot̄x̄ d'asna. Ox! ak̄sm not̄x̄ s'o zik̄x̄.

— Oh! mulțumesc! strigă ea aducându mână contelui la buzele ei.

— Kъ atъtļ̄ māi bine, zise Monte-Cristo, kъ bieltļ̄ Edmondū nъ va avea mēltļ̄ timuļ̄ ka sъ sīz īsbitļ̄ de dāmneata. Mortļ̄ļ̄ va reintra īn mormīntļ̄, fantasma va reintra īn īntērnikļ̄.

— Če zīcī, Edmondū?

— Zīkļ̄ kъ, sīndļ̄-kъ ordonī ačeasta, Mercédès, kātъ sъ morļ̄.

— Sъ morī! Šī vīne zīce asta? vīne vorbesce de moarte? De ūnde ūī māi vīnļ̄ aste ideī de moarte?

— Nъ veī krede kъ īnsēltatļ̄ īn pēblikļ̄, īn faġa ūneī sale īntregī, de faġъ kīarļ̄ kъ amīcīī dāmītale, provo- katļ̄ de ūnļ̄ komīļ̄ kare se va lēda kъ ertareā meā ka de o vīktorīz; nъ veī krede, zīkļ̄, kъ mī a remasļ̄ ūnļ̄ mīnērtļ̄ doringa de a trī. Čeīā če am īsbitļ̄ māi mēltļ̄ dāne dāmneata, Mercédès, ē sīnġa meā, adīkъ demnītateā meā, adīkъ astъ nētere kare mē sīčea māi presēs de čeī alġī oamēnī; astъ nētere, era vīaġa meā. Kъ o vorbъ, o sībramī. Morļ̄.

— Dar astļ̄ dēlļ̄ nъ se va fače, Edmondū, sīndļ̄-kъ erġī.

— Se va fače, doamnъ, zise kъ solemnītate Monte-Cristo; de kātļ̄ īn lokļ̄ļ̄ sēngelāī sīīlāī dāmītale ne kare se kēvenea sъ lļ̄ bea nēmīntļ̄ļ̄, va kērġe alļ̄ meļ̄.

Mercédès skoase ūnļ̄ strīġērtļ̄ mare ūī se renezi kētre Monte-Cristo, dar de o datъ se onri.

— Edmondū, zise ea, ē ūnļ̄ Dāmnezeļ̄ ne d'asēnġa noastrъ, sīndļ̄-kъ trēsčī, sīndļ̄-kъ te am revēzērtļ̄, ūī mē īnkreēzļ̄ īn elļ̄ dīn vēlļ̄ māi afēndēlļ̄ īnīmeī mele. Asten- tērdļ̄ sīrījīnēlļ̄ seļ̄, mē īntemeīezļ̄ ne kēvīntēlļ̄ dāmītale. Aī zīsļ̄ kъ sīīlļ̄ meļ̄ va trī; nъ ē aša kъ va trī?

— Va trī, da, doamnъ, zise Monte-Cristo mīrēn-

dx-se, k̄z f̄r̄z vr'o altz esklamare saš s̄n̄p̄is̄z ea priimea eroik̄sl̄z sakrif̄iç̄iž ce i f̄ȳcea.

Mercédès întinse m̄na kontels̄i.

— Edmondū, zise ea, mi okii eī se înnlea de lakreme pr̄ivind̄z ne auela k̄z kare vorvea, ce fr̄xmos̄z p̄i meade, ce mare l̄sk̄r̄z faç̄i! Ce s̄sblim̄z est̄i av̄ind̄z înd̄zrare de o biatz femeiz kare p̄i se înf̄yç̄iș̄a f̄r̄z niç̄i o speranç̄z! Vai! m'aș im̄b̄zr̄n̄it̄z maī m̄sl̄t̄z nekass̄rile de k̄t̄z̄ anii, mi n̄z maī nol̄z s'ad̄x̄k̄z a minte l̄xi Edmondū al̄z meș pr̄intr'̄n̄ș̄ s̄r̄is̄ș̄, pr̄intr'o pr̄ivire, ne auea Mercédès ne kare o dini-oarḡz petreçea ore întregi pr̄ivind'o. Ax! k̄rede-m̄z, Edmondū, p̄i am s̄n̄s̄ș̄ k̄z mi eș am s̄sferit̄z m̄sl̄t̄z; p̄i o rep̄et̄z k̄z è foarte trist̄z l̄sk̄r̄z s̄z mi petreak̄z çineva viaça f̄r' a mi ad̄ȳce a minte de o sinḡr̄z b̄x̄k̄r̄iz f̄r'a konserva o sinḡr̄z speranç̄z; dar asta probeaz̄z k̄z toate n̄z s̄nt̄z finite ne p̄z̄mint̄z. N̄z! o simç̄z d̄ne çeia ce mi maī rem̄z̄ne în inim̄z. Ox! p̄i o rep̄et̄z, Edmondū, è o fant̄z fr̄xmoas̄z, è o fant̄z mare, è o fant̄z s̄sblim̄z, a erta çineva k̄sm̄ aī f̄k̄k̄t̄z!

— Zic̄i ayeasta, Mercédès, mi ce aī zic̄e k̄nd̄z aī s̄çi întinderea sakrif̄iç̄is̄l̄i ce p̄i fak̄z? Pr̄es̄n̄p̄ne k̄z D̄sm̄nezeș̄, d̄ne ce a kreat̄z l̄zmea, d̄ne ce a înnl̄st̄z kaos̄sl̄z, s'ar fi onrit̄z l'a treia parte a k̄reaç̄iș̄n̄ii ka s̄z k̄r̄ȳce n̄zș̄i anḡel̄z lakremele ne kari krimele noastre era s̄z l̄e fak̄z intr'o zi s̄z k̄r̄ḡz din okii seī nem̄s̄ritori, pr̄es̄n̄p̄ne k̄z d̄ne ce a p̄reḡzlit̄z tot̄z, d̄ne ce a fek̄ndat̄z tot̄z, în minst̄sl̄z k̄nd̄z era s̄z se mire de l̄sk̄r̄area sa, D̄sm̄nezeș̄ ar fi stins̄ș̄ soarele mi ar fi res̄uins̄ș̄ l̄zmea k̄z niç̄ior̄sl̄z în noantea etern̄z, at̄nç̄i veī auea o idez, saș maī bine n̄z, n̄z! n̄z veī n̄ztea ink̄z s̄z p̄i faç̄i o idez des̄ne çeia ce perz̄ș̄ perz̄ind̄z viaça în minst̄sl̄z ayeasta.

Mercédès se zit̄z la kontele k'̄n̄ș̄ aerș̄ kare i des̄k̄ria tot̄z de o datz mirarea mi rek̄nosç̄inga.

sniritslă seș energikă adormi kəm façe kornslă dən'o mare osteneală.

— Ce! zicea eiș, ne kındă lamna și lămînările se konsma tristă și servitoriî astenta kə nepače în antikamer-
ră; ce! astă eată edificislă așa de închetă pregătită, înțiată
kə atăta mənckă și grije, derimată de o dată, ko singură
vorbă, k'o sșflare! Ei ce! astă eș ne kare ilă kredcam țe-
va, astă eș de kare eram așa de mândră; astă eș ne ka-
re ilă vızsem așa de mikă în temnițele kastelislă d'If, și
ne kaae am sșistă să ilă fakă așa de mare, va fi mține
o pnbere! Vai! nă mî nare reș de moartea kornslă; astă
strikăciune a prinçinislă vitală nă è repassslă la kare totlă
tinde, la kare tolă omăș nefericită aspietă, astă linisçe a
materiei dăne kare am sșsninată așa de mătă timpă, înain-
tea kăria mergeam pe kalea dăreroașă a foamei, kındă Fa-
ria a apărătă în inkisoarea mea? Ce è moartea pentră mi-
ne! Șnă gradă mai mătă în linisçe și doză poate în țche-
re. Nă, nă mî nare dară reș pentră viața mea, çi de stri-
karea proiecteloră mele ne kari le fčksem așa de închetă
și kə atăta mənckă. Provedința, ne kare o kreșsem pen-
tră ei, era dară inkontra loră! Dămnezeș nă voia dară să
se împlineaskă.

Astă greștate ne kare am redikat'o, măi atătă de
grea ka și lămea, și ne kare kreșsem kă o voiș nștea
dăce nîr în kapășă, era dăne doringa mea, și nă dăne nș-
terea mea; dăne voința mea, și nă dăne nștinga mea, și
va trebăi s'o dănsiș abia fiindă la kalea jșmțtate.

Ox! voiș redeveni dară fatalistă, eș kare prin natră-
șnre-zече anî de desnerare și zече de șnerançe mă fčkș-
sem provedinçială!

Și toate aștea, Dămnezslă meș! pentră-kă inima
mea, ne kare o kredcam moartă, era nămai amorçită; pen-

tră-kъ s'a destentatǎ, nentră-kъ a bǔtsǎ, nentră-kъ m'ain sǔ-
nǔsǎ dǎrerii astei bǔtǎi agitate în fǎndǎlǎ nentsǎi meș de
glassǎlǎ xnei femeii!

Și kǎ toate acestea, șrmǎ kontele, skǎfǎndǔndǎ-se
din ȳe în ȳe în nrevederile astei mǎine sǔimintǔtorǎ ne
kare ilǎ priimise Mercédès; kǎ toate acestea ȳ kǎ nenǔtin-
ȳ kǎ astǔ femeii, kare are o inimǔ așă de nobilǔ, sǔ fi
konsimȳitǎ nǔmaii din egoismǎ kǎ sǔ mǔ lase a fi omoritǎ,
ne mine kare sǔnt plinǎ de viaȳǔ mi de nǔtere!

Este kǎ nenǔtinȳ sǔ imningǔ nin' akolo amorǎlǎ, sǎș
maii bine delirǎlǎ mǎmeskǎ!

Sǔntǎ virtȳii a kǎrora esagerare ar fi o krimǔ.

Nǎ, șii o fi nǔsǎ în minte ȳre o șȳenǔ natetikǔ, va
veni sǔ s'arȳȳe între șuade, șii ȳeia ȳe era sǎblimǎ aȳi,
va fi ridicǎlǎ ne terimǎ.

Și roueȳa trǎșiei se șrka ne frǎntea kontelǎi.

— Ridikǎlǎ! maii zise elǎ, ridicǎlǎlǎ va kǎdea așȳȳa
mea... Eș, ridicǎlǎ! Aidii! maii bine voiș sǔ morǎ.

Și, kǎ kǎlǎ mǎrea astǎ-felǎ maii din ainte sorȳile
ȳele șrite ale zilei de mǎine, la kari se kondemnase promi-
tindǎ Mercédèi kǎ va lǎsa ne fiilǎ ei sǔ trǎiaskǔ, kontele
ajȳnse sǔ șii zikǔ:

— Prostii! prostii! prostii! ȳe sǔ fakǎ astǎ-felǎ
kǎ generositatea nǔntndǎ-mǔ kǎ o ȳintǎ neinsǎflegitǎ la ȳȳra
nistolsǎi astei jȳne! Niȳi o datǔ nǎ va krede kǎ moartea
mea ȳ o șinȳidere, șii kǎ toate acestea ȳ de trebȳingȳ
nentrǎ onoarea memoriei mele (asta nǎ ȳ o deșertȳȳizne,
nǎ ȳ, Dșmnezeilǎ meș! dar o mǎndriȳ dreantǔ, nimikǎ maii
mǎlǎ); ȳ de trebȳingȳ nentrǎ onoarea memoriei mele kǎ
lȳmea sǔ șȳiȳ kǎ am konsimȳitǎ șinȳȳș, kǎ voingȳa mea, a
onri braȳșilǎ meș kare era redikatǎ kǎ sǔ loveaskǔ, șii kǎ

kă acestă brauă, kare era așia de tare armată înkontra celoră alți, m'am lovită însă-mi! Trebăe, o voiă fače.

Și lăndă o pană, trase o xărtie din armariă se-kreă și făcă în josăle astei xărtie, kare nă era altă čeva de kăle testamentăle seă făkăle dela venirea sa la Parisă, șiă felă de însemnare în kare da să se înțeleagă moartea sa în okii celoră bine-văztoră.

— Fakă ačeasta, Dămnezeleă meă! zise elă kă okii înălțai la čeră, atăleă pentru ferivirea ta kăleă și pentru a mea. M'am konsiderată, de zeče ani înkă, o Dămnezeleă meă! ka trimisă ală resbăntăriă tale, și nă trebăe ka alți tiklosi pe ling' ačestă Morcerf, nă trebăe ka șiă Danglars, șiă Villefort, nă trebăe în čea dăne șimă ka kiară ačestă Morcerf să șiă năle în minte kă înlimplarea îi a skănată de inemikăle loră. Să șăle, din kontra, kă Provedinga, kare dekretase nedănsa loră, a fostă îndrentată prin singăra nătere a voinčei mele; kă nedănsa de kare skăpă čineva în lămea asta ilă asteantă în čea altă, și kă n'a făkăle altă čeva de kăle să șiă skimbe timăleă kă eternitatea.

Pe kăndă flătră între ačeste nesigăranče înănekoase, vise șiăle ale omăleă kare se dăsteantă de dărerē, zisa veni să albeaskă ferestrele și să lămineze săb măinele sale nălida xărtieă azăleă pe kare însemnase astă șăpăreă îndrentare a Provedingei.

Era činči ore de dimineagă.

De o dată șiă șgomotă șiioră veni la șrekia sa.

Monte-Cristo kreă kă așzi șiă če ka șiă șășpină înekată.

Și întoarse kănelă, se șiăle în prejăreă și nă văză pe nimine.

De kăle șgomotăleă se reneti și măi lămărită ka să denăreze or če îndoiăleă kă s'ar fi înčelată așzindă-lă.

birea znei fete, va îndenlini, nă zikă cea din ărmă voindă a mea, ăi dorința mea din ărmă.

Testamentăle de factă a făctă pe Haydea mostenitoare pe cea altă parte din averea mea, care consistă în pământuri, rente asupra Angliei, Austriei și Holandei, mărătoarele din toate palatele și kasele mele, și kari, din preșă kă aceste două-zeci de milioane, preșă și diferitele legate făcte servitoriloră mei, se măi potă ărka nășă la șeai-zeci de milioane.

Abia skrisese astă lină din ărmă kăndă ășă strigăle, ăe ilă ăzi la spatele lui, ilă făkă șă i kază pana din mănă.

— Haydea, zise elă, ăi ăitită?

Înr'adevără, jăna femeie, destentată de zisa care i lăminase vederile, se skălase și se ăroniasc de konte, fărkă ka nasi ei, ală kăroga șgomolă pereă pe tanelă, șă fă ăziăi

— O! domnăleă meă! zise ea împreșăndă-șă mănănele, pentră ăe skrii astă-felă de lăkrări într'o asemene oră? Pentră ăe mă lasă toată starea dămitale, domnăleă meă? Mă părășesăi dărkă?

— Am șă făkă o kăltoriă, skămpăleă meă angelă, zise Monte-Cristo k'o espresăne nesășă de melankolă și de tinerețe; și dăka mă s'ar întămpla vr'o neferiăire...

Kontele se onri.

— Ei bine?... întrebă jăna konilă k'ășă aeră de ătoritate kășă n'ă măi vărăl'o kontele, și care ilă făkă șă tresărkă.

— Ei bine! dăka mă se va întămpla vr'o neferiăire respăuse Monte-Cristo, voiă șă fă șia mea fericită.

Haydea șărise kă întristare klătindă din kană.

— Kăgeăi șă mori, domnăleă meă? zise ea.

— Asta è o k̄agetare m̄antsitoare, konila mea, a zis̄ Îngelent̄xl̄.

— Eî bine! de veî m̄ari, zise ea, las̄-Ńi starea altora, k̄ȳi de veî m̄ari... n̄ voīș mai avea treb̄inḡz̄ de nimik̄.

Și, l̄x̄nd̄ x̄rtia, o r̄anse în patr̄ b̄k̄ȳi, pe kari le ar̄nk̄i în mizlok̄xl̄ salon̄xl̄i.

Pe șrm̄z̄, ast̄ energiz̄ at̄xl̄ de p̄șin̄ obic̄insit̄ la o sklav̄ i sk̄rse p̄tererile și o l̄s̄ s̄ kaz̄, n̄ adormit̄ ast̄ dat̄, ȳi leșinat̄ pe parket̄.

Monte-Cristo s'ank̄i d'as̄pra eî, o redik̄ în brauce sale, și, v̄z̄ind̄ fr̄moasa eî fațz̄ p̄lit̄, fr̄mosī eî oki inkis̄i, fr̄mosxl̄ eî korn̄ neîns̄șlegit̄ și oare-k̄șu p̄r̄sit̄, i veni idea pentr̄ înția oar̄z̄ k̄ poate îl̄ izbea alt̄fel̄ iar n̄ ka o fat̄ pe tat̄-seș.

— Vai! m̄arm̄r̄ el̄ k̄ o desk̄ragiare prof̄nd̄, așî mai p̄tea fi ferit̄ dar̄!

Pe șrm̄z̄ d̄se pe Haydea n̄nz̄ în apartament̄xl̄ l̄i, o dete, tot̄ leșinat̄, în m̄zinele femeilor̄ sale, și, reintr̄nd̄ în kabinet̄i, îl̄ inkise ast̄ dat̄ bine, și rekonīz̄ testament̄xl̄ ȳel̄ r̄nt̄.

Abia îl̄ skrise k̄nd̄ș sgomot̄xl̄ șnei kabriotele kare intra în k̄rte se f̄k̄ș așzit̄.

Monte-Cristo s'apronīz̄ de fereastr̄ și v̄z̄z̄ pe Masimilain și pe Emanuel.

— Bine! zise el̄, era timn̄!

Și și sigil̄ testament̄xl̄ k'șn̄ș întreit̄ sigil̄i.

D̄șn'șn̄ș min̄xl̄, așzi șn̄ș sgomot̄ de nas̄i în salon̄, și se d̄se s̄ deskiz̄ sinḡr̄.

V̄z̄z̄ pe Morrel sinḡr̄.

El̄ venise k̄ vr'o doz̄z̄-zeȳi de min̄te mai 'nainte.

— Poate k̄ vīș prea de dimineam̄z̄, domn̄șle konte,

zise elă; dar ăi mърtăriseskă kърată kъ n'am năstă dormi niči ză mină, prekmă mi toată kasa asemene. Aveam trebăină să te vără tare de kăragioasa dămitale asigurană ă ka să mă fakă mi eă asemene.

Monte-Cristo nă năstă ăine l'aveastă probă de isbire, mi în lokă de măna sa mi înlinse amăndoxă bragele jănelăi.

— Morrel, i zise elă k'ză glasă miskată, ă o frămoasă zi pentră mine aveia în kare mă simă isbită de ză omă ka dămneata. Bănă zisa, Emanuel. Viă dară kă mine, Masimilian?

— Aăzi akolo na! zise jănelă kanitană, măi înkane îndoiată?

— Dar kă toate ačestea, daka n'amă avea drentate...

— Askăltă, m'am zitată ieri la dămneata pe kăltă ăină aveia sčenă de provokare, am kăgetată l'asigurană dămitale toată noantea, mi am zisă kă drentatea kăta să fiă a dămitale, saă kă nă măi ă nătină să se întemeieze ăine-va ne fisionomia zăi omă.

— Kă toate ačestea, Morrel, Albertă ăi ă amikă.

— O simlă kănosăină, konte.

— Îă ai vărătă pentră întia oară în zisa în kare m'ai vărătă mi pe mine.

— Da, este adevărătă, dar ăe vreă? kată să mi îă adăăi a minte ka să nă îă zăită.

— Mălyzmeskă, Morrel.

Pe zrmă dete o lovătră ne timbră.

— ăine, zise lăi Ali kare intră îndată, trimite asta la notărlă meă. — E testamentsă meă, Morrel. Dăne ăe voiă mări, să îă ieă în kănosăină.

— ăe felă! strigă Morrel, dăne ăe veă mări?..

— Ei! nă se kăvine să prevăză ăine-va toate, skămpălă meă ami kă? Dar ăe ai făkăită ieri dăne ăe m'ai nărăsită?

— Am fostă la Tortoni, unde m'am întâlnit cu Beau-champ și cu Château-Renaud, cum m'astentam. Și m'ar-tăriseskă cu îi căutam.

— Pentru ce, dacă o dată s'a năsu la kale?

— Askălă, konte, lăkrălă è gravă, neapărată.

— Te îndoiai?

— Nu, ofensa a fostă năblikă, și lămea a închenălă să vorbeaskă.

— Eî bine?

— Eî bine! speram să fakă a se skimba armele, să năiș sabia în lokălă nistolălă. Pistolălă è orbă.

— Aî rezuălă? întrebă iste Monte-Cristo cu o ne-zărită rază de speranță.

— Nu, kăci mi se kănoasce năterea în sabiă.

— Eată! dar cine m'a trădată?

— Maestrii de arme ne kari îi ai bătătă.

— Și n'ai skos'o la kale?

— Aș refăsată pozitivă.

— Morrel, zise kontele, m'ai văzătă vr'o dată dăndă kă nistolălă?

— Niçi o dată.

— Eî bine! avemă timnă, vîț-te.

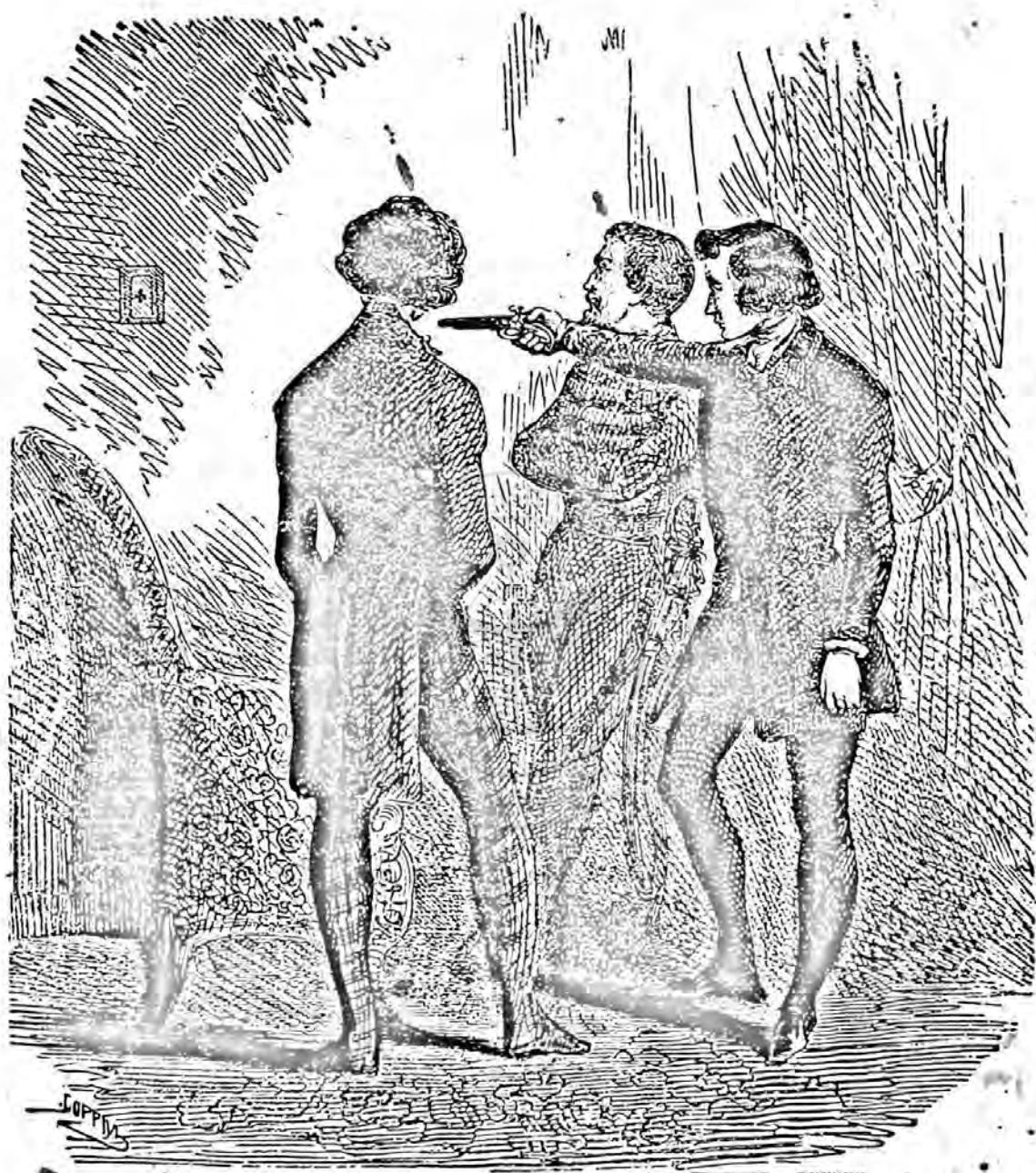
Monte-Cristo lăș nistoalele ne kari le căinea kăndă intrase Mercédès, și, lăindă ună asă de trefă ne o plakă, kă nătră lovătre lăș ună dăne alta kăte nătră ramăre ale trefălălă.

La fî-kare lovătră, Morrel îngăbenea.

Черчетă glonările kă kari Monte-Cristo esekăta a-sătă manoperă, și văză kă nă era mai mară de kătă nisce sbăgătre.

— E de snaimă! zise elă, ia vezi, Emanuel!

Pe ună se întoarse kătre Monte-Cristo.

Cu patru lovituri redică una dupe alta quâte patru ramure ale treflului.

— Konte, zise elș, în nămele ȳerșlăi! nă omorî pe Albertũ! neferiȳitslăș are o mămă! .

— E drentăș, zise Monte-Cristo, mi eș n'am.

• Aste vorbe fărȳ zise k'șnăș tonăș kare făkș pe Morrel a se înfiora.

— Esti ofensatslăș, konte.

— Fărȳ îndoială; dar ȳe vroî să zicî kș asta?

— Voiș să zikăș kș întiîș dămneata veî trage.

— Întiîș eș tragăș?

— Ox! asta am kăpătat'o saș mai bine am ȳerșt'o dela ei; le facemăș destăle konȳesisiņi ka să ne fakș mi ei aȳcasta.

— Și la kăuî năsi?

— La doșă-zeci.

Șnăș sșrîșăș sșpăimîntătořăș înkreņi bșzele kontelăi.

— Morrel, zise elș, nă zita ȳeia ȳe aî văzătăș kș okiî.

— Și eș nămai pe miskarea dămitale mă întemeiezăș ka să skape Albertũ.

— Eș, miskatăș? zise Monte-Cristo.

— Saș pe generositatea dămitale, amikslăș meș; kșm estî sigărăș de lovitură, așî nătea să uî sșrișăș șnăș lăkră kare ar fi de rișăș daka îlăș așî fi sșșșăș-altăia.

— ȳe lăkră?

— Răne-î șnăș brauăș, rănesȳe-lăș, dar nă îlăș omorî.

— Morrel, mai askăltă inkă șna, zise kontele; n'am trebșinȳă să fiș înkșragiatăș ka să kșșuș pe D. de Mōrcerf; D. de Mōrcerf, uî o sșrișăș mai dinainte, va fi aua de kșșușatăș, înkășlăș se va întoarȳe linisȳităș kș amîndoî amicîi seî, de oare-ȳe eș...

— Ei bine! dămneata?

— Ox! è altăș ȳeva, pe mine mă vorăș adăȳe.

— Ia taȳî! strigă Masimilian afară din sine.

— Че спѣш еѣ, скѣпнѣлѣ меѣ Masimilian; D. de Morcerf мѣ ва оморѣ.

Morrel се шѣлѣ ла конте ка шнѣ омѣ каре нѣ маѣ ѣнѣлеге.

— Даг че ѣи с'а ѣнтѣмлатѣ д'а сеарѣ, конте?

— Чеѣа че с'а ѣнтѣмлатѣ лѣи Brutus ѣн аѣнѣлѣ бѣ-тѣлѣѣ dela Philippe; ам вѣзѣлѣ о fantasmѣ.

— Астѣ fantasmѣ?

— Астѣ fantasmѣ, Morrel мѣ а зѣшѣ кѣ ам тѣлѣлѣ destѣлѣ.

Masimilian шѣ Morrel се шѣтарѣ шнѣлѣ ла алтѣлѣ; Monte-Cristo шѣ skoase orlogislѣ.

— Сѣ плекѣмѣ, зѣсе елѣ, сѣнтѣ шеанте шѣ чѣнчѣ, мѣ ѣнтѣлнѣреа ѣ пентѣрѣ онтѣ оре пѣнктѣлѣ.

О тѣрѣсѣлѣ ѣ астента; Monte-Cristo се шѣкѣ ѣнтр'ѣнса кѣ амѣндоѣ martorѣѣ сеѣ.

Trekindѣ прѣн корѣдорѣ, Monte-Cristo се онрѣсе ка с'ашкѣлте ла о ше, шѣ Masimilian шѣ кѣ Emanuel, карѣ фѣ-кѣсерѣ кѣѣѣ-ва насѣ ѣнаѣнте де дѣскрѣѣѣѣне, крѣзѣрѣ кѣ ѣлѣ аѣ азѣлѣ рѣспѣнзѣндѣ шнѣ пѣнсетѣлѣ прѣнтр'ѣншѣ сѣснѣнѣлѣ.

Ла онтѣ оре пѣнктѣлѣ се аѣла тоѣѣ ла локѣлѣ де ѣнтѣлнѣре-

— Еатѣ-не аѣнѣсѣ, зѣсе Morrel скоѣѣндѣ канѣлѣ пе фѣреаста тѣрѣсѣрѣѣ, шѣ сѣнтѣмѣ чеѣ д'ѣнтѣѣлѣ.

— Домнѣлѣ мѣ ва erta, зѣсе Baptistin, каре шѣмѣсе пе домнѣлѣ сеѣ кѣ о снаѣмѣ неснѣшѣ, даг мѣ се парѣ кѣ вѣзѣлѣ коло о тѣрѣсѣрѣлѣ сѣб номѣ.

Monte-Cristo шѣрѣ шѣѣорѣ дѣн калѣскѣлѣ шѣ дѣто мѣна лѣи Emanuel шѣ лѣи Masimilian ка сѣ ле аѣсте сѣ се деа jos.

Masimilian дѣнѣ мѣна контѣлѣѣ ѣнтр'але sale.

— Еатѣ о мѣнѣлѣ, зѣсе елѣ, каре мѣ плѣче с'о вѣзѣлѣ

Ia zîñ omş a kîrşia viağş este repassatş în bîrşitatea kârşei sale.

— Într'adevîrş, zise Emanuel, vîzş doi jşni kari se preîmbîlş şi parş kş asteantş çeva.

Monte-Cristo trase pe Morrel, nş la o parte, dar k'şnş pasş saş doi mai înderşlş de kşmnatş-seş.

— Masimilian, îlş întrebş elş, liberş şi este inima?

Morrel se şitş la Monte-Cristo kş mirare.

— Nş şi çerş vr'o inkredere, skşmnşlş meş amikş, şi fakş o şimplş întrebare; respşnde da or nş, nşmai atşta şi çerş.

— Işbeskş o fatş jşnş, konte.

— Mşlş o işbesçî?

— Mai mşlş de kşlş viağş mea.

— Bine! zise Monte-Cristo, eatş inkş o şperanğş nerđatş.

Pe şrmş şşşnîñ zikîndş.

— Biatş Haydea!

— Într'adevîrş! konte, ştrigş Morrel, daka nş te kşnosçeam aşa bine, te aşî şi kređatş mai nşşinş bravş de kşlş estî.

— Pentrş-kş kşgetş la çineva pe kare îlş voiş pşrşşî, şi pentrş-kş şşşnîñ! Ia lasş! Morrel! se poate kşşnş soldatş şş nş kşnoaskş çe va şş zikş kşragîş! Nş kşm-va mî nare reş de viağş? Çe mî nasş mie, kare am netrekşlş doşş-zerş de anî între viağş şi moarte, daka voiş trşi saş voiş mşri? Dar şîi linîşçîlş, Morrel, astş şşbîçîşne, daka è vre şna, è nşmai pentrş đşmneata. Şçîş kş lşmea è şnş salonş din kare katş şş easş çineva kş politege şi onoare, adîkş salşşndş şi plşîndş-şî datoriele.

— Akşm încelegş kş vorbesçî kşm se kade, zise Morrel. Dar într'adevîrş, şi aî adşşş armele?

— Eș! pentru ce? crezș kș domniș chei alș v'orș avea pe ale lorș.

— Mș dșkș kș ũ întrebș, zise Morrel.

— Da, insș fșrș vr'o negociare, mș pșchenș?

— Ox! ũ linisșitș.

Morrel ũnainte kștre Beauchamp ũi Chateau-Renaud.

Acestia, vșzșndș miskarea lși Masimilian, fșkșrș kșșũ-va pasũ ũaintea lși.

Kște trei se salștarș, daka nș kș afabilitate, cheș pșșinș kș kșrtenș.

— Ertșũ-mș, domnilorș, zise Morrel, dar nș vșzș pe D. de Morcerf?

— Azũ dimineaurș, respũse Chateau-Renaud, pe a trimisș vorbș kș ne va ũtilni pe terimș.

— Ax! zise Morrel.

Beauchamp se șitș la ora sa.

— Ontș ũi șinqũ minște; nș ẽ timnșlș nerdștș, domnșle Morrel, zise elș.

— Ox! respũse Masimilian, nș vș ũntrebam kș kș-getsșlș acesta.

— Dar, ũntreșũse Chateau-Renaud, eatș o trșșrș.

ũnr'adevșrș, o trșșrș ũainte ũn șșga mare pșnr'o aleiș kare da ũn respũtia șnde se afla el.

— Domnilorș, zise Morrel, fșrș ũdoialș kș v'ũũ kșpșșitș de nistoale. Đ. de Monte-Cristo deklarș kș se șeanșrș de drentșlș che avea ka șș ũntreșũșe pe ale sale.

— Am prevșzștș astș delikateșe din partea kontelși, domnșle Morrel, respũse Beauchamp, ũi am adșșș arșe, pe kari le am kșmpșrștș de vr'o ontș saș zere zile, krezșndș kș voiș avea treșșũș de ele ũnr'o asemene ũmpreșrșre. Șșntș kș totșlș noșe ũi n'aș servitș ũnkș nimș-lși. Vrei șș le veșũ?

— Oxi! domnule Beauchamp, zise Morrel inklinându-se, kândă m̄ inkredințezi k̄ D. de Morcerf n̄ k̄noaște aste arme, estî inkredințat̄, mi se pare, k̄ m̄ m̄l-șmesk̄ ne k̄vintsl̄ d̄mitale?

— Domnilor̄, zise Château-Renaud, n̄ era D. de Morcerf kare venea într'aceia tr̄șșr̄, çi era, pre legea mea! era Franz și k̄ Debray.

Într'adev̄r̄, amîndoî j̄nii de kargi era vorba înaintar̄.

— D̄șneavoastr̄ açi, domnilor̄! zise Château-Renaud d̄șne çe dete fiș-k̄r̄gia m̄na sa; și prin çe în-timplare?

— Pentr̄-k̄, zise Debray, Albertū ne a r̄șgat̄ azî dimineauș s̄ ne afl̄niș ne terim̄.

Beauchamp și Château-Renaud se privir̄ k̄ mirare.

— Domnilor̄, zise Morrel, mi se pare k̄ îndeleḡ.

— S̄ vedem̄?

— Ierî d̄șne prinș, am priimit̄ o skrisoare dela D. de Morcerf kare m̄ r̄șga s̄ m'afl̄ la Operă.

— Și eș asemene, zise Debray.

— Și eș asemene, zise Franz.

— Și noi asemene, ziser̄ Château-Renaud și Beauchamp.

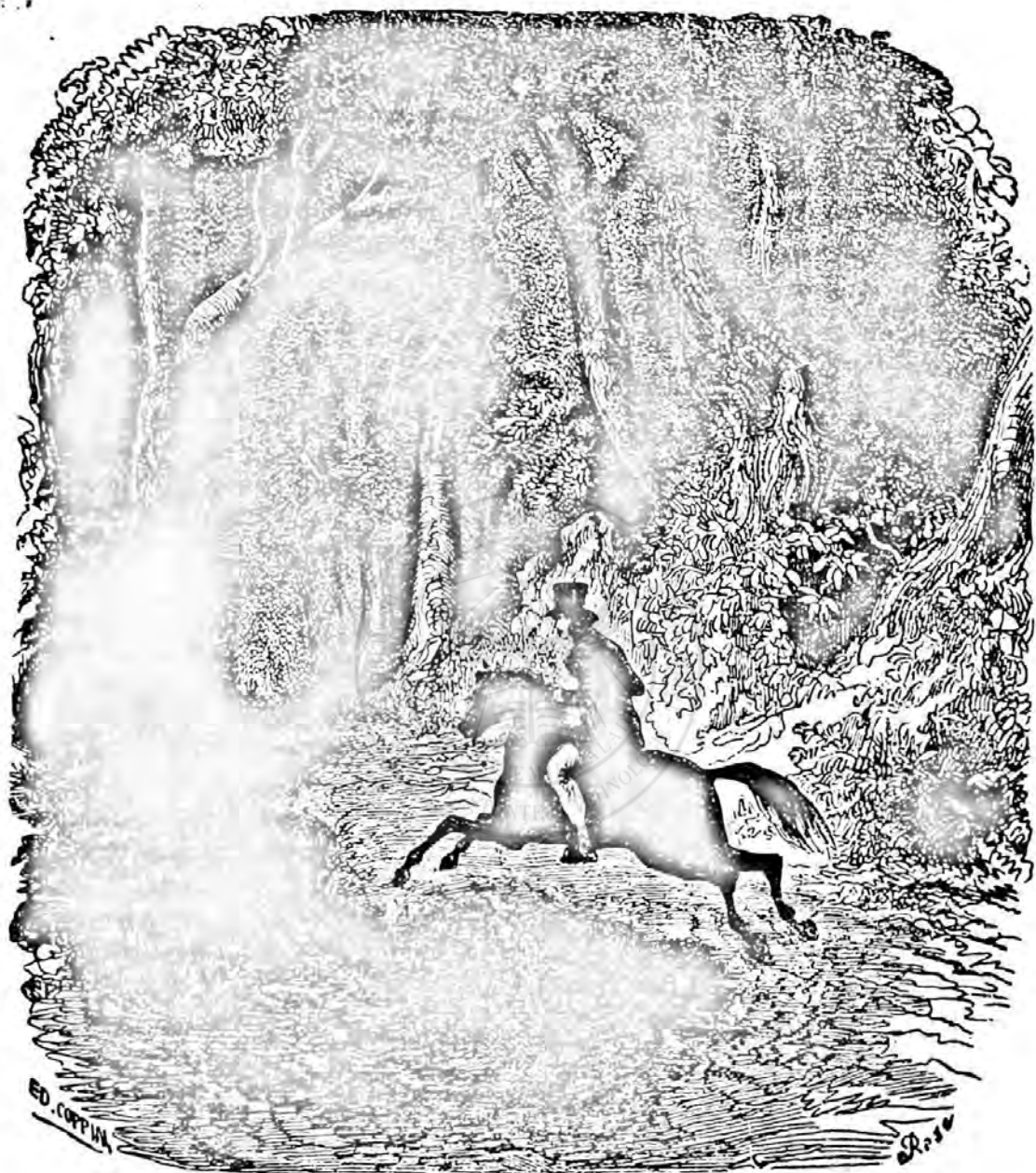
— A vr̄t̄ s̄ fiș faș la provokare, zise Morrel, akșm vrea s̄ fiș faș și la l̄șnt̄.

— Da, ziser̄ j̄nii, așa è, domnule Masimilian, și, d̄șne toat̄ probabilitatea, aș nemerit̄ foarte drent̄.

— Dar, k̄ toate astca, m̄șm̄r̄b̄ Château-Renaud, Albertū n̄ vine. A înt̄rziat̄ k̄ z̄çe minște.

— Eat̄-lș, zise Beauchamp, è k̄lare; vedei-lș, vine în fșga mare șrmat̄ de feçiorsl̄ seș.

— Çe minte, zise Château-Renaud, s̄ viș k̄lare

Êtă-lū, vine călare în fuga mame.

ka s'z se bat'z k'z nistol'sl'z! ūi e'z kare i am dat'z ama de bine lek'ci'nea!

— Ūi ne z'gm'z, vede'ci, zise Beauchamp, k'z'n'z g'z-ler'z la kravatz, k'z o xain'z deskis'z, k'z o vest'z alb'z; de ce n'a n's'z a i desemna o m'zsk'z ne stomak'z, ar fi fost'z ceva mai simn'z ūi mai k'zrind'z de finit'z!

Într'ast'z timn'z, Albert'z sosise zече nas' anroane de gr'na kare forma ne ce' cin'ci j'zn'.

Ūi onri kal'z'l'z, s'z'ri jos, ūi ar'znk'z friz'l'z ne bray'z'l'z se'ior'z'l'z.

Albert'z s'anroni'z.

Era palid'z, oki' l'z' era romi'ci ūi infla'ci.

Se vedea k'z n'z dormise ni'ci o sek'znd'z toat'z noantea.

Toat'z fis'ionomia l'z' era akoperit'z de o fa'z'z trist'z ūi grav'z kare n'z i era obi'ci'n'sit'z.

— M'z'z'mesk'z, domnilor'z, zise ei'z, k'z a'ci binevoit'z a veni d'z'ne invitarea ce v'am f'z'k'z'l'z; krede'ci k'z v'z s'znt k'z't'z se poate de rek'znosk'z'tor'z pentr'z a'cest'z semn'z de am'ic'z.

Morrel, l'anronierea l'z' Morcerf, f'z'k'zse v'r'o doz'z-zeci de nas' înder'z't'z ūi se afla kam la o parte.

— Ūi d'z'mneata, asemenea, domn'sle Morrel, zise Albert'z, priimes'ce m'z'z'mitele mele. Anroni'z-te dar'z, n'z est'z de prisos'z a'ci.

— Domn'sle, zise Masimilian, poate n'z s'z'i' k'z s'znt martor's'l'z domn's'l'z de Monte-Cristo?

— N'z eram sig'z'r'z, dar kredeam z'na ka asta. At'z'l'z mai bine! k'z k'z't'z mai m'z'z'ci oameni de onoare vor'z fi a'ci, k'z at'z'l'z mai m'z't'z voi'z fi m'z'z'smit'z.

— Domn'sle Morrel, zise Ch'ateau-Renaud, nou'ci in-s'ciing'a ne D. kontele de Monte-Cristo k'z D. de Morcerf a venit'z, ūi k'z il'z astent'z'm'z.

Morrel făcă zăă nasă ka să Ńi împlîneaskă komisiunea.

Beauchamp, într'acela-Ńi timpă, skotea tokăă kă nis-toale din trăsărgă.

— Astentăă, domniloră, zise Albertă, am să sziăă doză vorbe domnăă konte de Monte-Cristo.

— În partikulară? întrebă Morrel.

— Nă, domnăle, de faăă kă toată lămea.

Martorii lăă Albertă se priveră kă mirare.

Franz Ńi Debray skimbară între dînŃi kăte-va vorbe încetă, Ńi Morrel, voiôsă fiindă pentră astă întîmlare neastentată, se dăse să kăte pe kontele, kare se preimbla într'o kontraleă din preăă kă Emanuel.

— Ce vrea kă mine? întrebă Monte-Cristo.

— Nă sziăă, dar cere să Ńi vorbeaskă.

— Oă! zise Monte-Cristo, să nă măă cere pe Dăm-nezeă kă vr'o noăă însaltă!

— Nă kreză ka să kăgete la asta, zise Morrel.

Kontele inaintă, însouită de Masimilian Ńi de Emanuel.

— Obrazăă seă lînisăă Ńi senină semăna zăă mare kontrastă kă ală lăă Albertă kare s'anronia, zămată de ceă patră jăă, kă o faăă trăbrată.

Kăndă s'anroniară trei nasi zăă de altăă, Albertă Ńi kontele se onriră.

— Domniloră, zise Albertă, anroniaă-vă; doresăă ka niăă o vorbă din ceia ce voiăă avea onoarea să sziăă domnăă konte de Monte-Cristo să nă fîăă perdăă; kăăă ceia ce voiăă avea onoarea să i sziăă kată să fîăă repetită de dămneavoastră or kăă va voi s'ăzăă, Ńi or kăă de străniăă vi s'ar părea diskărsăă meă.

— Astentăă, domnăle, zise kontele.

— Domnule, zise Albertū k'znŃ glasŃ tremŃrŃtorŃ mai intiiŃ, mi din ce în ce mai asiguratŃ; domnule, te mŃstram kŃ deteseŃi ne fauŃ pŃrtarea domnŃlŃi de Morcerf în EpirŃ; kŃvi, or kŃlŃ de kŃlnabilŃ sŃ fi fostŃ D. kontele de Morcerf, nŃ kredeam kŃ dŃmneata craŃ s'aibŃ drentŃlŃ de a ilŃ pedensi. Dar astŃ-zŃ, domnule, sviŃ kŃ aŃ avestŃ drentŃ. NŃ mŃ face trŃdarea lŃi FernandŃ Mondego kŃtre Ali-PaŃa a te ŃkŃsa ama de iŃte, vi trŃdarea neskarŃlŃi FernandŃ kŃtre dŃmneata, mi neferiqirile cele neazzite kari aŃ ŃrmatŃ dŃn'aveastŃ trŃdare. Prin Ńrmare o zikŃ mi o proklamŃ în gŃra mare: da, domnule, aŃ avŃlŃ drentate sŃ pŃ resbŃni in-kontra tatŃlŃi meŃ, mi eŃ, fiŃlŃ seŃ, pŃ mŃlŃuŃmeskŃ kŃ n'aŃ fŃkŃlŃ mai mŃlŃ.

Dak'ar fi kŃzŃlŃ trŃsnetslŃ în mizlokŃlŃ snektatorilorŃ avesteŃ svene neastentate nŃ Ńi ar fi miratŃ mai mŃlŃ dekŃlŃ astŃ deklarare a lŃi AlbertŃ.

KŃlŃ nentŃ Monte-Cristo, okii lŃi se înŃlŃuaserŃ în-velŃ kŃtre verŃ kŃ o esnresŃne de rekŃnosvŃnŃ nesnŃzŃ, mi nŃ nŃtea sŃ se mire destŃlŃ kŃm astŃ natŃrŃ fŃgoasŃ a lŃi AlbertŃ, alŃ kŃrŃia kŃragiŃ ilŃ kŃnoskŃse destŃlŃ de bine în mizlokŃlŃ bandiqilorŃ romanŃ, se mŃiase de o datŃ nŃnŃ l'aveastŃ Ńmilire neastentatŃ.

AstŃ-felŃ rekŃnoskŃ înfŃsinga MercedeŃi, mi înŃelese kŃm astŃ inimŃ nobilŃ nŃ se onŃsese sakrifŃiŃlŃi ne kare sviŃa mai dŃnainte kŃ-era sŃ fiŃ nefolositorŃ.

— AkŃm, domnule, zise AlbertŃ, daka pŃi se nare kŃ skŃsele ce pŃi le am fŃkŃlŃ sŃntŃ de ajŃnsŃ, te rogŃ, mŃna dŃmitale. DŃne meritslŃ ama de rarŃ alŃ negreŃirŃi kare seamŃnŃ a fi alŃ dŃmitale, velŃ d'intiiŃ meritŃ, dŃne nŃrerea mea, è de a svi sŃ mi mŃrŃrŃriseaskŃ vŃneva greŃeala. Dar astŃ mŃrŃrŃrisire mŃ nŃrivesce nŃmaŃ ne mine. ŃrmatŃ dŃne kŃm fakŃ oamenŃi, dar dŃmneata ŃrmezŃ dŃne kŃm face

Dumnezeu. Nămaî ună angelă ptea să skane de moarte de ună din noi amindoi, mi angelă a desvinsă din ceră, daka nă spre a face din noi doi amici, va! fatalitatea face să fiă kă nepstingă ačeasta, dar celă pșuină doi oameni kari se simă.

Monte-Cristo, kă okiăă xmedă, abia trăgindă-mi sș-fletăă kă găra întredeskisă, întinse lăi Albertū o mănă pe kare ačesta o anăkă mi o strinse k'ună simtimentă ce semăna kă o temere resnektăoasă.

— Domniloră, zise elă, D. de Monte-Cristo voiesce a mi primi skăsele. Am xmată kam renezită kătre dîn-să!ă; am făkătă reă. Akăm greșeala mea s'a îndrentată. Șneră kă lămea nă mă va krede lășă pentră-kă am făkătă čeia ce mi a ordonată konsčiința mea să fakă. Dar, or mi kăm, daka s'ar înčela čineva despre mine, adăsse jănele rediklndă-mi kănsăă kă mândriă, mi ka kăm ar fi provokată pe amicii mi pe inemiciu lăi, m'așu nevoi a îndrenta pțerile.

— Dar ce s'a întimnată astă noante? întrebă Beaucham pe Château-Renaud; mi se pare kă jăklmă ači ună rolă tristă.

Într'adevără, čeia ce a făkătă Albertū kată să fiă ună ce prea tiklosă săă prea frămosă, resnăse baronăă.

— Ax! să vedemă, întrebă Debray pe Franz, ce va să zikă asta? Če felă! kon'e!e de Monte-Cristo desonoară pe D. de Morcerf, mi a avătă drentate în okii fiisăi seă! Dar kăndă așu avea zече Ianine în familia mea, m'așu krede obligată nămaî la ună lăkră, adikă de a mă bate de zече ori.

Kăăă pentră Monte-Cristo, elă sta kă frăntea anlekată, kă brăcele atirgăte, sfărămată sșb grețateă sșveniriloră de doză-zoču mi patră de ană, făr'a kăgeta niču la Albertū, niču la Beauchamp, niču la nimine din kău se afla akolo.

Elă kăgeta l'ăču femeiză kăragioasă kare venise să

i ceare viaga fiixlxi ei, karia i a oferitx pe a lxi, xi kare venea s'o skape prin mxtarisirea cea spiminttoare a xni sekretx de familix, kare era in stare a omori nentx totx d'axna simtimentxlx nietyii filiale in inima astxi jone.

— Totx d'axna Provedinga! mxtmxtxl elx; ax! nxmai astx-zl snt sigxrl kx snt trimisxl lxi Dxmneze!

FINELE VOLUMULI ALI SEASELEA.

TABLA DE MATERIE.

	<u>Pag.</u>
LXXVI. Progresele lui Cavalcanti fiul.	3.
LXXVII. Haydea.	20.
LXXVIII. Ni se scrie dela Ianina.	57.
LXXIX. Limonada.	88.
LXXX. Acusarea.	105.
LXXXI. Camera brutarului retrasu.	116.
LXXXII. Spargerea.	145.
LXXXIII. Măna lui Dumneșeu.	170.
LXXXIV. Beauchamp.	182.
LXXXV. Călătoria.	192.
LXXXVI. Judecata.	212.
LXXXVII. Provocarea.	233.
LXXXVIII. Insulta.	244.
LXXXIX. Noptea.	261.
XC. Întîlnirea.	275.

BIBLIOTECA LITTERARIE SERIA III

CONTELE
DE
MONTE-CRISTO.

DE
ALEX. DUMAS.

traducere de

GEORGE A. BARONZI.

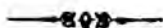
VOL VI.

BUCUREȘTI.

Librariu-Editoru George Ioanid.

1858.

LIBRARIA GEORGE IOANID.

Din Seria III-a a eșitū de sub tiparū:

CONTELE DE MONTE-CRISTO vol. 1—6.

GRAZIELA 1 vol.

CRUCEA DE ARGINTU 1 vol.

După care vorū urmā:

CONTETE DE MONTE-CRISTO vol. 7 à 8.

IESUITII.

IVANHOE.

ISTORIA INCQUISITIEI.

Alte scrieri eșite de curindū:

JIDOVULU RATACTORU de E. Sue 8 vol.

DESPRETIU MORTII de Cicerone.

RADULU BUZESCU, romanū originalū de I. Dimitrescu.

Se află sub tiparū:

O MIE SI UNA DE NOPTI.